

X 141.256

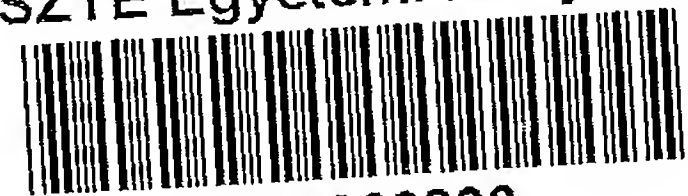
BALSAI-JELENTÉS

a 2006. őszi erőszakos rendőri fellépésről

Kairosz Kiadó, 2011

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000929892

© Balsai István, 2011

© Kairosz Kiadó

A szöveget gondozta

KOCSIS KLÁRA

Borítóterv

ŐRI KISS ISTVÁN

A légifelvételeket

HORVÁTH ATTILA és HORVÁTH DÁVID

készítette és bocsátotta a kiadó rendelkezésére

A címlapon és a képmellékletben szereplő fényképeket készítette

GERÉNYI GÁBOR

ISBN: 978-963-662-510-8

A kiadásért felel

BEDŐ GYÖRGY,

a Kairosz Kiadó igazgatója

1034 Budapest, Apály u. 2/b.

www.kairosz.hu

Tipográfia

NÉMETH ILONA

Készült a debreceni Kinizsi Nyomdában

Felelős vezető

BÖRDŐS JÁNOS

X 1 4 4 8 5 6

Tartalom

Előszó	7
Bevezető	9
A jelentés szerkezete	11
I. fejezet. <i>Előzmények</i>	15
II. fejezet. <i>A 2006. év október 23. napján történt események ismertetése</i>	21
III. fejezet. <i>A tömegoszlattal kapcsolatos rendőri tevékenység jogi értékelése</i>	28
Lovasroham jogellenes alkalmazása	38
Gumilövedékek jogtalan használata	41
Sérültek, sértettek, áldozatok:	51
A rendőrök azonosíthatatlansága	59
Vipera használata	64
A bilincs alkalmazásának anomáliái	66
Jelentéstételi kötelezettség elmulasztása	67
Elöljárók felelőssége jogtalan rendőri bántalmazások esetén	68
Intézkedési javaslat	72
IV. fejezet. <i>A büntetés-végrehajtásban tapasztalt brutalitások</i>	81
V. fejezet. <i>A kisiklott igazságszolgáltatás</i>	84
Észrevételek az ügyészség tevékenységéről	86
Észrevételek egyes bírósági tanácsok működéséről	93
– „elmúlt napok eseményeire” figyelemmel	107
VI. fejezet. <i>A felülvizsgálati törvény és indokltsága</i>	113
VII. fejezet. <i>A miniszterelnök felelősségének kérdése</i>	123
Terrorcselekmény lehetősége	127

VIII. fejezet. Összegzés	130
További eseteleírások	134
Köszönetnyilvánítás	157
Jogszabályok és egyéb források	158
Jegyzőkönyvek	159
2011. október 3. hétfő	161
2011. október 4. kedd	183
2011. október 5. szerda	215

Előszó

Magyarország társadalmi békéjét az 1956-os forradalom leverését követő erőszakhullám megszűnése óta nem érte olyan megrázkódtatás, mint másfél évtizeddel a békés rendszerváltoztatást követően.

Az elhíresült őszi beszéd kiszivárgása/kiszivárogtatása elemi felháborodást váltott ki az országlakosok sokaságában, s ennek utcai megmozdulásokon is hangot adtak.

Az 1956-os forradalom ötvenedik évfordulóján a dicsőséges forradalom méltóságteljes ünneplése helyett elkeseredés és indulatok csaptak fel, és erőszak lett úrrá a pesti utcákon.

Jogellenes tömegoszlatás és lovasroham, súlyos sebesülések gumilövedékek szabálytalan és jogtalan alkalmazása miatt, békés ünneplők súlyos bántalmazása, emberek súlyos megalázása és személyi szabadságuktól történő jogellenes megfosztása szült további elkeseredést. Elfogadhatatlan volt a jogaival békésen élni akaró polgároknak, hogy összemosásuk verekedő és gyújtogató rendbontókkal és hasonló bánásmódban részesítsék, mint a jogsértőket.

Rendőri vezetők szakszerűtlen intézkedései – vagy a köteles intézkedések elmulasztása – miatt több elképesztő helyzet áll elő. Egy-egy esetben azon sem lehet csodálkozni, ha az Olvasó úgy érzi, többről van itt szó, mint mulasztásról, vagy szakszerűtlenségről. Példaként most csak az őrizetlenül hagyott – mintegy „felkínált” – élesfegyverekre gondolok, vagy a Televízió-székházánál szolgálatot teljesítő rendőrök cserbenhagyására.

A fő kérdés mindenesetre az marad, miként alkalmazta a kormányhatalom a rendőri erőket 2006 őszén? Feltehetjük a kérdést úgy is: Miként nem alkalmazta a tényleges rendbontókkal szemben, és miként alkalmazta a politikai ellenfeleknek tekintett békés és jogszerű magatartást tanúsító magyarok ellen.

A kérdésekre adott válasz eldönti, mennyire sérült, sőt, működött-e egyáltalán a jogállam Magyarországon, vagy olyan – a dél-amerikai államokból ismert – helyzet alakulhatott ki, amikor átlépve a jogállam alkotmányos szabályait, nem a jog működik, hanem jogon kívüli tényezők, mint az informális utasítások vagy elvárások?

Igen súlyos kérdés, nemcsak a múltat, hanem a jövőt illetően is.

Jogos és megkerülhetetlen volt az a társadalmi igény, hogy részleteiben fel kell tárni a történeteket, s a bizonyított tények alapján le kell vonni a tanulságokat, ideértve a politikai és a jogi felelősség következményeit is, kicsiknél és nagyoknál, egyaránt.

Az események után nyomban társadalmi bizottságok – így pl. a Civil Jogász Bizottság-, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány és Szolgálat – rendőrszakmai jelentések (pl. Ignácz-jelentés a Papp-jelentés) foglalkoztak a kérdéssel, s a hivatalban volt kormány által létrehozott bizottság (a Gönczöl Bizottság) is nyilvánosságra hozott egy jelentést.

Dr. Balsai István – az Antall-kormány volt igazságügy-minisztere, országgyűlési képviselő – 2010. június 11-én kapta meg miniszterelnöki megbízotti kinevezését, azzal a megbízatással, hogy tárja fel a 2006. őszi erőszakhullám eseményeit, annak jogi hátterét, s nevezze meg a felelősöket.

A Balsai-jelentés – amely felhasználta a korábban készült feltáró munkákat is – számos új információ birtokában tárja fel – szinte óráról órára, ha kell, percről percre – az eseményeket, s szembesíti a történeteket azzal a joggal, amelyiket mindenkinek tisztelőben kellett volna tartani. Politikusnak, rendőri vezetőnek és állampolgárnak.

A jelentést olvasva magunknak is fel kell tenni a kérdést, hogy jutott el a magyar jogállam ilyen mélypontra?

Képes lesz-e a magyar államhatalom jogállami – tisztességes – választ adni a történetekre?

Ha igen – amit őszintén remélek –, akkor 2006 őszének eseményei megmaradnak tanulságul, s a Balsai-jelentést a történetírás a források sorában fogja számon tartani.

Kahler Frigyes

Bevezető

2006 őszén, az őszi beszéd nyilvánosságra kerülése után Gyurcsány Ferenc miniszterelnök lemondását követelve csalódott és felháborodott tömegek vonultak az utcára. Mint ismeretes, a kormányfő önkritika és visszavonulás helyett a hatalmi arrogancia és ököljog politikáját választotta az alapvető véleménynyilvánítási jogukat gyakorló tüntetőkkel szemben. Rendőri túlkapások, békés polgárokba gázoló lovasroham, kilőtt szemek, jogtalan előállítások és letartóztatások szegélyezték azt az utat, amely Gyurcsány Ferenc hatalmának néhány évvel való meghosszabbításáig vezetett.

Az események szégyenfoltot ejtettek hazánk külföldi megítélésén, a magyar jogállamiságot illúzióknak tüntették fel, súlyos és nehezen gyógyuló sebeket okozva a magyar közéletnek és társadalomnak.

A Fidesz-MPSZ választási programjának egyik sarokköve volt, hogy a 2006-ban kibillent jogállami egyensúlyt visszaállítsa, visszaadja az embereknek a független igazságszolgáltatásba, az értük, és nem ellenük dolgozó tisztességes rendőrségbe, a jogok uralmába vetett hitüket. Az ártatlanul bántalmazottaknak, fogva tartottaknak és elítélteknek erkölcsi és anyagi elégtételt, a felelősöknek elszámoltatást ígért.

E célt szem előtt tartva Orbán Viktor miniszterelnök úr 2010. június 11-én nevezett ki miniszterelnöki megbízottá, amely aktus során megfogalmazta jövőbeli munkámmal szemben támasztott elvárásait:

„Feladata az lesz, hogy hozzájáruljon annak felderítéséhez, hogy kik a 2006. október 23-i rendőri brutalitás, tömeges emberi jogi jogsértéseknek a felelősei, illetve kik követték el azokat.”

A munkám tehát arra irányul, hogy a fellelhető adatokat összesítsem, értékeljem, és a felelősöket megnevezzem.

Leszögezném ugyanakkor, hogy a miniszterelnöki megbízott jogállása szerint nem hatóság, hiszen országgyűlési képviselőként nyomozati, tanúmeghallgatási stb. jogkörökkel nem rendelkezik, jogi vonatkozású ítéletet nem mondhat.

Jelentésem jogi értelemben tehát azt a célt szolgálhatja, hogy ráirányítsa a nyomozati szervek figyelmét olyan tényekre és összefüggésekre, amelyek eddig esetlegesen ismeretlenek voltak számukra.

A nyomozás lefolytatása tehát továbbra is a rendőrség és a független ügyészség feladata, az ítékezés joga pedig természetesen a szintén független bíróságé.

A munkámat számos szakmai és civil vizsgálat előzte meg.

Sokat tett az események feltárása érdekében a sajtó tájékoztatási kötelezettségét komolyan vevő része, kiemelendők e körből az elektronikus (internetes, pl. index.hu) médiumok, azok fotósai és a Hír Tv stábjja, akik, illetve amelyek az események kezdete óta dokumentálták a történéseket, sokszor saját testi épségüket is veszélyeztetve. Kiemelném továbbá a Civil Jogász Bizottság, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány és Szolgálat, a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) és más szakmai civil szervezetek tevékenységét, amelyek munkáiból sokat merítettem.

A tevékenységemet segítette a Miniszterelnökség, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a Belügyminisztérium és az ORFK is. Jelentésem végén felsorolom a szakértőimet, a tanácsadóimat és a munkatársaimat, akiket szintén köszönet illet.

A jelentés szerkezete:

I. fejezet

Előzmények

Jelentésem első részében vázolom a 2006. október 23-án történtek előzményeit, mert úgy hiszem, a politikai és társadalmi összefüggések elemzése nélkül e nap eseményei nem értelmezhetőek. Az őszi beszéd, az MTV ostroma és az azt követő rendőrségi megtorlások az alapjai annak a piramisnak, amelyik október 23-ával csúcsosodott ki.

II. fejezet

A 2006. év október 23. napján történt események ismertetése

Az előzmények után a nap eseményeinek részletes leírása, a „tényállás” következik. E fejezetben törekszem megnevezni azokat a hibákat, fegyelmi és büntetőjogi felelősséget is felvető mulasztásokat, amelyek feltárására a vizsgálódásom irányul.

III. fejezet

A tömegoszlatással kapcsolatos rendőri tevékenység jogi értékelése

E helyütt az előző fejezetben leírtak alapján jogilag értékelem a történeteket, vizsgálom az e tények alapján valószínűsíthető bűncselekmények lehetőségét.

A felelősség megállapíthatósága érdekében bemutatom a rendőrség akkori hierarchiáját, egészen a helyszíni parancsnokokig, mert a rendőri állomány túlkapasáraiért a felelősség – beosztásuktól függően – őket is terheli.

E fejezetben kiemelten foglalkozom a rendőri intézkedések problematikájával, úgymint az azonosítók hiánya, a gumilövedékek, könnygázgránátok, viperák használatának aggályai és a lovasroham elrendelésének módja és időpontja.

IV. fejezet

A büntetés-végrehajtásban tapasztalt brutalitások

A büntetés-végrehajtási intézetekben tapasztalt kegyetlen, megalázó bánásmód nem maradhat figyelmen kívül. Konkrét esetek leírásával törekszem rávilágítani az itt tapasztalt anomáliákra.

V. fejezet

A kisiklott igazságszolgáltatás

A példátlan arányban (97%) jogsértő előzetes letartóztatások ügyészi indítványai és bírói elrendelése sem maradhatnak visszhangtalanok. Különösen annak fényében, hogy a tüntetőkkel szemben nem aggályoskodó ügyészség később tehetetlenül állt a rendőri felelősség nyomozásának kihívása előtt, igaz, az akkori rendőrség sem bizonyult együttműködőnek az eljárások során. Milyen érdektől vezérelve zárhatott így össze a politika és a rendőrség, és mikor veszítették el pártatlanságukat egyes ügyészek és bírók?

VI. fejezet

A felülvizsgálati törvény és indokoltsága

Külön fejezetben foglalkozom az általam előterjesztett felülvizsgálati – a médiában semmisségi törvénynek nevezett – törvény háttérével és indokoltságával.

Tarthatatlannak tartom, hogy demokráciánk 16. évében, hogy ha valakit az utcán bámészkodva beszippantott a rendőrök által képviselt „államhatalom”, a fogaskerek addig örölték, míg végül elítéltként került ki onnan. Mindez anélkül történt, hogy a büntetőeljárásunkba épített számos ártatlanságvédelmi rosta egyikén fennakadt volna.

VII. fejezet

A miniszterelnök felelősségének kérdése

A számos felvetődő kérdés summázata, hogy kinek az érdekében történt mindez? A jelentésben logikai ok-okozatiság láncolataként mutatok rá arra, hogy az akkori politikai vezetés érdekében történhetett mindez, különösen pedig Gyurcsány Ferenc akkori miniszterelnök felelőssége merülhet fel.

Külön alcímbe foglalkozom a terrorcselekmény megvalósulásának lehetőségével.

VIII. fejezet

Összegzés

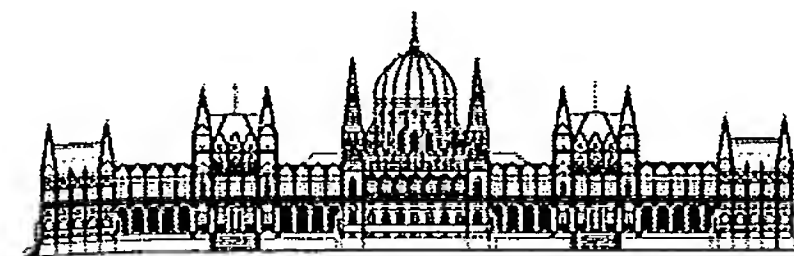
Végül a jelentésemet összegző értékeléssel zárom, amelyhez a valószínűsíthető bűncselekmények táblázatát és további eseteleírásokat mellékelek.

A köszönetnyilvánítás után megjelölöm a felhasznált jogszabályokat és az egyéb forrásokat.

Jogszabályok és egyéb források

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. Törvény
Európai Emberi Jogi Egyezmény (kelt Rómában, 1950. november 4-én)
A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.)
A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (Sztv.)
A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (Gytv.)
A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.)
A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.)
A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III.1.) BM rendelet (RSzSz)
52/1997. (X.14.) AB határozat
55/2001 (XI.29.) AB határozat
4/2007 (II.13.) AB határozat
54/2000 (XIII.18.) AB határozat
15/1990. (V.14.) BM rendelet a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos
rendőri feladatokról
33/2010 (VI.11.) OGY határozat az állami vezetői mulasztások, illetve az állam ne-
vében elkövetett jogsértések áldozatait megillető kártérítésekről
A 2002–2010 között és különösen 2006 őszén, az állam részéről a politikai sza-
badságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló
albizottság jegyzőkönyvei és jelentései
A 2006. október 23-i budapesti erőszakos cselekmények kivizsgálására létrejött
Civil Jogász Bizottság jelentése
A Gönczöl Bizottság jelentése
Ignác István r. altábornagy bizottságának jelentése
Papp Károly r. ddtábornok bizottságának jelentése
Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettesének jelentése
(OBH 4435/2006. sz.)
Bodoky Tamás: Túlkapások – Újratöltve (Budapest, 2010, Elektromédia Kft.)
ORFK által rendelkezésünkre bocsátott anyagok (rendőri jelentések, feljegyzések,
biztosítási tervek, statisztikák stb.)

Jegyzőkönyvek

AIÜB-38/2011.
(AIÜB-86/2010-2014.)

Részjegyzőkönyv

az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának
2011. október 3-án, hétfőn, 9.03 órakor
az Országház főemelet 58. számú
tanácstermében megtartott üléséről

Napirend:

4. Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott J/4277. számú jelentése (A kormány előterjesztésében)
(Általános vita)

Elnökök:

Dr. Salamon László (KDNP), a bizottság elnöke, valamint
Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke

Tartalomjegyzék

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott J/4277. számú jelentése (A kormány előterjesztésében); általános vita
Dr. Kontrát Károly szóbeli kiegészítése
Hozzászólások, reflexiók
Dr. Kontrát Károly válaszai
Szavazás az általános vitára alkalmasságról

(A napirendi pont tárgyalásának kezdete: 10 óra 30 perc.)

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott J/4277. számú jelentése (A kormány előterjesztésében); általános vita

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság elnöke (a továbbiakban ELNÖK): Következik a dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott J/4277. számú jelentése a kormány előterjesztésében. A kormány képviselőjében köszöntöm Kontrát Károly államtitkár urat. A jelentést a bizottság tagjai megkapták.

Elsőként megadom a szót államtitkár úrnak, hogy mindazt, amit a jelentéssel kapcsolatban el kíván mondani, ha egyáltalán kíván élni az expozé lehetőségével, akkor ezt most tegye meg. Köszönöm, államtitkár úré a szó.

Dr. Kontrát Károly szóbeli kiegészítése

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! A Belügyminisztérium, illetve a kormány a miniszterelnöki megbízott jelentésének elkészítéséhez minden segítséget megadott, ezt a jelentés bevezető részének 2. oldala vissza is igazolja. Fontosnak tartottuk és most is fontosnak tartjuk az igazság kiderítését.

Szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy 17 hivatásos távozott a testületől az elmúlt időszakban azok közül, akiket a jelentés érint; illetve hogy a 2006. őszi jogellenes cselekményekkel kapcsolatban a Debreceni Katonai Ügyészség jelenleg is eljárásokat folytat.

Előjáróban ennyit kívántam elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Megnyitom a hozzászólások lehetőségét. Staudt Gáboré a szó.

Hozzászólások, reflexiók

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Előzetesen is előrebocsátom, hogy Gaudi képviselőtársam nem tartózkodik Magyarországon, ezért az ő gondolatait is igyekszem tolmácsolni; egyébként szerdán tárgyalni fogja az emberi jogi bizottság is, akkor már Gaudi képviselőtársammal kiegészülve, tehát ott az ő véleménye is el fog hangzani.

Az én első és legfontosabb meglátásom, hogy miért tartott eddig, hogy ez a jelentés idekerülhetett. Hiszen számtalanszor kértük, mivel tudtuk, hogy elkészült és súlyos megállapításokat tartalmaz, nem értjük, a kormány miért várt ezzel eddig, illetve miért kellett egy komoly kampányt igénybe venni és mindenféle sajtót és parlamenti felszólalást megmozgatni azért, hogy nagy nehezen megismerhető legyen a közvélemény és a parlamenti képviselők számára ez a jelentés.

Itt egy-két megállapítást tennék, éppen csak dióhéjban. Egyrészt örülünk neki természetesen, hogy ez így, ebben a formában elkészült, viszont egy-két pontatlanságra felhívnám a figyelmet.

A jelentésben számos helyen különbségtételt érzékelünk az Astoriánál a Fidesz-rendezvényre gyülekező békés tömeg – amely valóban békés tömeg volt, tehát nem ez a probléma – és mindenki más között, aki kicsit csöcselék színben tűnik fel, tehát aki nem ezen a rendezvényen volt, az nagy számban került feltüntetésre úgy, mint ha rendbontóként tartózkodott volna a közterületeken. Itt főleg a szeptember végi események kapcsán lehet fontos ez a pontosítás.

Még mielőtt itt elhangzana a reparáció kapcsán a semmisségi törvény, amely valóban előrelépést jelentett, úgy érezzük a gyakorlat alapján, hogy a semmisségi törvény semmit nem ért, hiszen nem nagyon működik az a metódus, amelyet az Országgyűlés elfogadott. A bíróságok számtalan esetben függesztik fel az eljárásokat, és az Alkotmánybírósághoz fordulnak; vagyis nem hajlandók az esetek nagy részében végrehajtani a semmisségi törvény által leírtakat és az abban szabályozott eljárásokat.

A legfontosabb kérdés ebben az esetben mindig a felelősségre vonás, ez a 2006-os események összességével kapcsolatban felmerülhet. Lehet politikai, jogi felelősségre vonásról beszélni, és kicsit talán elválasztanánk a rendőrségi vezetőik felelősségét a politikai felelősségtől. Illetve megjelenik egy másik vetület, ami nagyon érdekessé és pikánssá teszi a helyzetet: a jelentésben is szerepel, hogy azok az előzetes letartóztatások, amelyeket abban az időszakban elrendeltek, 97 százalékban jogsértőek és nem megalapozottak voltak. Felmerül a kérdés, hogyan lehet, hogy ügyészek, bírók első-, másodfokon átengedték ezeket az eljárásokat, hogy a jogállami garanciák semmilyen módon nem működtek, és ez már valamilyen szinten, sőt abszolút értékben is túlmutat a rendőri és a politikai felelőségen, és az egész jogállamba vetett hitet és a bíróságba, ügyészségbe vetett hitet ingatja meg. Ez kérdés is lehet akár a minisztérium felé, hogy mit lehet ilyen helyzetben tenni. Nyilván tudom, hogy a bíróság független szerv; akkor esetleg

az Országgyűlésnek kellene javasolni olyan szabályokat, amelyek lehetővé teszik az ilyen fokban törvénytörő bírói határozatoknak – és itt nem a semmisségi törvényre gondolunk – vagy ilyen mértékben alkalmatlan bírónak a kiszűrését, és a megtiltását, illetve a megelőzését annak, hogy ilyen esetek megtörténhessenek.

A kérdésem a következő. Ha 17 rendőri vezető távozott az állományból, ahogy államtitkár úr mondta, kíváncsi lennék arra, hogy a Belügyminisztérium hány feljelentést tett ez ügyben. Vagy a távozás esetleg önkéntes volt, mert látták, hogy itt véget érnek a frontok, és elfogy a mozgástér? Azt szeretnénk, ha ezek nem jelentős nyugdíjjal való távozások lennének, és elmondhatjuk, hogy hát távoztak a felelősök, hanem valóban, ahogy Gergényi Péternél is elindult, a büntetőjogi eszközöket igénybe venni, első körben a feljelentést, és bízunk benne, hogy később a bíróság és az ügyészség megfelelő eljárása is meg fog történni. Ezeknek mindenképpen be kell következniük.

A politikai felelősség még egy nagyon érdekes kérdés. A jelentésben külön szerepel a miniszterelnök felelősségének a taglalata, illetve a terrorcselekmény felmerülése is. Mi azt fájlatjuk, hogy ennyi időn keresztül, és majdhogynem kicsúszva az időből – Gaudi-Nagy Tamás és Morvai Krisztina feljelentése kapcsán, amelyet szeptember 16-án tettek meg, vélhetően még időben, de ha ez nem történik meg, akkor számos esetben megtörténhetett volna, hogy az időből kifutva, az elévülési időn túl már lehetőségekkel nem vagy esetleg beszűkült módon lett volna elérhető ez a reparáció. De a lényeg, hogy egy gyurcsányi mentelmi jog felfüggesztése egy Sukoró-ügyben, ami persze fontos, de úgy érezzük, hogy fajsúlyát tekintve nehezebben állhat meg, és könnyebben lehet mártír egy olyan emberből, aki ezt egyébként nemhogy nem érdemli meg, hanem pont a 2006-os események kapcsán kellene bíróság elé kerülnie, azt várnánk, hogy ebben az esetben is a megfelelő fellépés megtörténjen, eljárjanak a szervek, és politikai és jogi felelősséget állapítsanak meg akár Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnökkel szemben, és ezek a felelősségre vonások eljutnának oda, hogy a társadalom is látná, hogy valóban komoly következménye van annak, ami 2006-ban történt, és ez többet a magyar demokrácia történetében nem fordulhat elő.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? Tessék, Harangozó képviselő úr!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Hát, pontosan most nem értem, ismét abban a zavarban vagyunk, mint a múlt

héten talán az AB-elnökénél, hogy most éppen pontosan mit csinálunk meg hogyan, merthogy ezt a jelentést Balsai István talán miniszterelnöki megbízottként csinálta, aztán ennek a kiváló munkának is köszönhetően valószínűleg tizenkét évig most alkotmánybíró lehet a volt képviselőtársunk – hát, gratulálunk az egész rendszernek emiatt.

Viszont nem tudom, hogy most a Belügyminisztériumhoz lehet-e kérdéseket feltenni, vagy mi most itt egymással vitatkozunk a képviselőtársaimmal, de akkor megpróbálnék egy-két alapvető kérdést tisztázni...

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr, a felvetése alapján tájékoztatom, hogy a jelentés az iromány-nyilvántartás szerint a kormány előterjesztésében került az Országgyűlés elé. A házelnök úr az alkotmányügyi bizottságot jelölte ki első helyen kijelölt bizottságként, és ajánlás készítésére kért fel bennünket. Vagyis bár Balsai István nevére utal a cím, de a jelentés házszabályi helye a kormány által előterjesztett jelentés, amelynek ugyan általános vitára alkalmasságáról döntünk, de rögtön elmondom, hogy mivel a jelentéshez módosító javaslatot előterjeszteni nem lehet, ezt részletes vita házszabályi értelemben nem követheti. Tehát még egyszer: én most itt az irományszám adataira és Kövér házelnök úr levelére is utalva és azt mérlegelve, ezt a bizottság előtt mint első helyen kijelölt bizottság előtt kormány által benyújtott jelentésként tárgyalatom.

A kormányt bárki képviselheti, a miniszterelnök úr döntése szerint bármelyik miniszter képviselheti, és bármelyik minisztérium bármelyik állami vezetője. Tehát Konrád Károly államtitkár úr ebben az értelemben a kormány képviselője, és természetesen mint előterjesztőhöz, mint a jelentés előterjesztőjéhez lehetséges neki kérdéseket feltenni. Ezt a fölvetése kapcsán valamenynyünk tájékoztatására mondtam el.

Tessék, folytassa a felszólalását!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Alapvetően majd a hozzászólásom végén nyilván vissza fogok térni arra, miért érdekes főleg a Belügyminisztérium képviselte részéről, hogy ennek a jelentésnek a megírásához és egyáltalán ehhez a dologhoz a nevüket adták és most ezt itt képviselik – de akkor megpróbálom végigmondani.

Szeretném megkérni akkor a Belügyminisztérium képviselőit, és képviselőtársaimat is, hogy egy-két alapvető dolgot, mielőtt a jelentés összegzését vitatnánk, tegyünk föl magunknak. Például tegyük föl azt a kérdést, hogy 2006

szeptemberében és októberében zavargások voltak-e Budapest utcáin, olyan zavargások, ahol polgári személyek biztonsága, a közbiztonság, egyébként magán- és köztulajdon biztonsága volt folyamatosan veszélyben. (*Dr. Gyüre Csaba: Zavargás volt. Rendőrök zavarogtak.*) Vagy utólag most már úgy ítéljük meg, hogy ezek békés tüntetések voltak, amelyekkel szemben rendőri eszközökkel nem kellett volna fellépni. Nyilván azért kérdezem ezt, mert jó lenne tudni a Belügyminisztérium álláspontját, hogy ha most az önök kormányzása idején történnének ilyen tüntetések – nem olyanok, mint a most hét végi közel 40ezajló tüntetés volt, én úgy gondolom és arra emlékszem; minthogyha ez a 2006-os őszi időszakban nem így történt volna –, tehát kérdezem, hogy önök most hogyan kezelnének egy ilyen eseménysorozatot.

Egyetértenek-e azzal, amit Rogán Antal akkori belvárosi polgármester mondott és hangoztatott az októberi időszak alatt is, hogy a belvárosi lakosoknak, a belvárosi embereknek joguk van a nyugalomhoz és a biztonsághoz (*Dr. Gyüre Csaba: Máshol nem?*), és az első és a legfontosabb, hogy a Belvárosban rendnek kell lennie? Kérdezem tehát, egyetért-e ezzel a belügyi vezetés most, amit akkor a polgármester is mondott, és természetesen a rendőrség is eszerint igyekezett, amennyire tudott, eljárni.

Komolyan gondolja-e bárki ma a Belügyminisztérium vezetéséből vagy a kormányból, hogy a rendőrség államellenes bűncselekményeket, illetve terrorcselekményeket követett el, egyáltalán követhet el? Hiszen az értékelésben és a jelentésben ezek az egyébként már, nem minősítem, de azt gondolom, hogy már mindenféle jogi és józan ésszel összefüggésben lévő dolgoktól messze lévő következtetések is a papírra kerültek.

Miért maradt ki az anyagból az akkori ellenzéki pártok szerepének vizsgálata? Több, akkor még titkos bizottsági jelentés azóta már nyilvánosságra került, ahol egyértelmű és nyilvánvaló bizonyítékok kerültek az asztalra, hogy az akkor egyáltalán nem békés szándékkal szerveződő tüntetők, tehát kifejezetten balhéra, rongálásra és rendőrök megtámadására szervezkedő tüntetők és fideszes akkori aktív politikusok között volt kapcsolat a tüntetések szervezésekor. Nyilvánvalóan érdemes lenne megvizsgálni Orbán Viktor szeptember 13-án kelt, a kormány ellen buzdító szövegét és a folyamatok láncolatát ebből a tekintetből is. Érdemes lenne megnézni, hogy a felelős ellenzéki párt, a demokratikus, felelős ellenzéki párt megtett-e mindent azért, hogy ebben az időszakban ne érezze politikai támogatását senki ebben az országban ahhoz, hogy a fővárost fölgyútsák, hogy rendőrökre rátámadjanak, hogy középületeket elfoglaljanak.

Azt gondoljuk első körben, hogy jobb esetben ez egy politikai színjáték, amit most minden egyes bizottságban végig fogunk csinálni. Ez egy színjáték, hiszen azt is megkérdezhetnénk, hogy március 15-e és az elmúlt hét között mi történt Orbán Viktor dolgozószobájának fiókjában, hogy ez a jelentés nem tudott előkerülni, ha ilyen nagyon súlyos megállapításokat tesz. De azt gondoljuk, ez egy politikai színjáték, hiszen az elmúlt húsz év legnagyobb megszorítására fog kényszerülni a kormány a saját elhibázott gazdaságpolitikája miatt, és minden eszközt, többek között ezt is, be fognak vetni most a következő időszakban, hogy hergeljék a parlamenti pártokat, hergeljék az embereket, és hogy elfedjék azt a teljes teljesítményhiányt, ami a kormányzásukat illeti.

A rosszabbik esetben ez a rendőrség elleni politikai leszámolás koronája, amit itt látunk, államtitkár úr. A Kádár-huszároknak, a lex Borkainak, a semmisségi törvénynek, egyébként a szolgálati nyugdíj eltörlésének, a zárolásoknak és egyéb ilyen, kifejezetten a rendőrség állományát és a rendőrség presztízsét, tekintélyét szétverő kormányzati cselekedeteknek a koronája ez az anyag. Amennyiben, még egyszer mondom, épeszű ember bárki azt gondolja Magyarországon ma, hogy a rendőrséget, rendőri vezetőket terrorcselekménnyel vagy államellenes bűncselekménnyel lehet vádolni, egyáltalán le lehet írtatni, akkor, amikor Budapest utcáin a békés polgárok jogait kívánták megvédeni.

Arról lehetne épkezláb szakmai vitát folytatni, és azt gondolom, az előző kormány alatt független szakértők sora lett felkérve szakmai anyagok megírására – többek között az önök által jelenleg is nagyon preferált Papp Károly tábornok úr által készített jelentést mondhatnám, utalok a Gönczöl Bizottság jelentésére vagy az Ignácz-jelentésre, amely valóban feltárta azokat a kérdéseket, hogy a rendőri állomány akkor, amelyet teljesen felkészületlenül értek ezek az események, hol és milyen szintű szakmai hibát követett el. De azt, hogy ennek büntetőjogi, általános büntetőjogi, kollektív felelősségét a rendőrségre áthárítsák, államtitkár úr, az legalábbis a Belügyminisztérium részéről nonszensz, és azt gondolom, szégyen, hogy a Belügyminisztérium egy ilyen jelentésnek az elkészítésében egyáltalán részt vett.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ipkovich képviselő úr!

DR. IPKOVICH GYÖRGY (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Csatlakoznék az előttem szólóhoz. Én

inkább olyan kérdésféléket fogalmaztam meg magamban, olvasva a jelentést; lehet, hogy rosszul olvastam, és felületesen – nem olyan régen kaptam meg.

Hiányzik belőle, hogy körülbelül hány rendőr szenvedett sérülést ezen cselekmények kapcsán. Én akkoriban Szombathely polgármestere voltam, és azt tudom, hogy tucatnyi szombathelyi rendőr sípcsontját verték ripityára az intézkedések során a békés tüntetők, ugye, mert valaki kitalálta, hogy ott nincsenek védett felületek, és ott nyugodtan lehet őket verni. Súlyos sérüléseket szenvedtek a szombathelyi rendőreink ennek kapcsán.

Érdekelne, már csak úgy hozzávetőlegesen, hogy mégis mennyi kárt jelentett ez a cselekménysorozat. Mennyi kárt jelentett épületben, autóban, vagyontárgyakban? Igazán érdekelne, mert úgy hallottam, számos per volt és vita egy darabig, amíg ezt kormányzati intézkedés nem rendezte, hogy ez most vis maior, nem vis maior, akinek szétverték a kocsiját a ház előtt, annak mi legyen a sorsa. Úgyhogy az azért érdekelne, hogy körülbelül mennyit kóstál ez az egész cselekménysorozat az országnak.

Az nyilvánvaló dolog – a jobbikos képviselőtársam kérdéséhez csatlakozva –, hogy miért várt eddig ez a jelentés. Hát azért várt eddig a jelentés, mert most lesznek olyan gazdasági intézkedések, hogy a kormány jobban szeretné, ha az emberek ezzel foglalkoznának, nem pedig a megemelt áfával, ezzel-azzal, amazzal.

És ahhoz is tudok csatlakozni, hogy én úgy látom, egy leszámolássorozat folytatódik itt az akkori eseményekben részt vevő hatósági személyek tekintetében. Ők ezt meg is fogalmazzák maguknak, hogy ez most ugye az ő kollektív büntetésük az akkori eseményekben – parancsra – való részvételük miatt. Utalnék itt a szolgálati nyugdíjjal kapcsolatos minősíthetetlen álláspontokra.

A magam részéről egyetértek azzal, hogy elég tendenciózusan, a tényeket tekintve pedig hiányosan összeállított jelentéssel állunk szemben, aminek nyilvánvalóan az a célja, hogy az a kirakatper-sorozat, amelyet most elindított a tisztelt kormányzati többség, folytatódjon, és ez lehetőleg vigye el az emberek figyelmét a valós problémákról.

Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Staudt Gábor képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Nem is tudom, itt az MSZP-s képviselőtársaim után nehéz megszólalni... Az MSZMP utódpartjának képviselői azért elég provokatív és komikus álláspontot képviselnek. Nem

tudom, azt hiszem, nem egy művet olvastunk; önök valószínűleg Lenin egyik művéről beszélnek, mi meg erről a jelentésről. *(Közbeszólások az MSZP képviselői részéről.)* Ugyanis ha végigolvasták volna, hogy ebben a jelentésben mik szerepelnek, lehet itt maszatolni, lehet itt elkenni a dolgokat, hogy milyen károk következtek be – igenis, azokat a károkozásokat meg kellett volna előzni. De az, hogy a gyurcsányi rezsim provokációjának következtében – mert azért ne gondolja senki, hogy ezekben az eseményekben és ezeknek az előkészítésében, és ezt egyébként a jelentés nagyon pontosan leírja, a gyurcsányi rezsimnek a provokációja ne játszott volna szerepet, akár az őszi beszéd kiszivárogtatása és az azt követő napok folyamatai kapcsán –, hogy olyan események történnek meg, hogy egy rendőri vezető odalép egy megbilincselte rabhoz és eltöri az ujját *(Dr. Szakács Imre: Meg a lábát!)* vagy a lábát *(Dr. Gyüre Csaba: Ez a szocialisták szerint normális.)*, ez lehet, hogy az MSZP tagjainak egy természetes, bevett és nem büntetendő folyamat – lehet, hogy őséiktől ezt tanulták –, de egy jogállamban elfogadhatatlan. És azok a rendőrök, akik azonosító szám nélkül vernek embereket, lovasrohamra biztatnak és adnak parancsot, azok terroristák! A rendőr attól rendőr, hogy azonosító számmal rendelkezik, igazolvánnyal rendelkezik, felismerhetően, és eljárásában is a jogállamot és a demokráciát védelmezi. Aki nem ezt teszi, hiába legyen akár állományban, az terroristának minősül. Tehát nem értem, ez az elhatárolás miért nehéz MSZP-s képviselőtársaimnak.

És a gyurcsányi felelősség megállapítása is egyértelműen kiderül a jelentésből. Mi egyébként továbbmennénk ebben a dologban. Egyébként már számtalan büntetőeljárás megindult ezekben az ügyekben, tehát azt sem lehet mondani, hogy előreszaladna ez a jelentés, sőt nagyon is elkészt, ami a nyilvánosságra hozatalát illeti, de azért azt erőteljesen visszautasítjuk, hogy itt ilyen népmesei hagyományokra alapozva azzal próbálják vádolni az akkor utcán lévő embereket, hogy mindenki csőcselék módjára, rendzavaró módon lépett fel, és amit a rendőrök csináltak akkor, bármi is legyen az, arra felmentést lehet találni, csak azért, mert ők rendőrök, és csak azért, mert politikai parancsot hajtottak végre. Nyilvánvaló módon benne van a rendőri törvényben is, hogy amely parancs végrehajtásával bűncselekményt valósítanak meg, azt kötelességük megtagadni.

Ebben az esetben nem értem, hogyan lehet félrevinni a vitát. Ez nem egy bábszínház, hanem a valóság. És jó lenne, ha végre szembenéznének velem, hogy akkor az önök kormánya mit, hogyan és milyen módon csinált, és ezeket a felelőségeket valakinek vállalnia kell.

ELNÖK: Gyüre Csaba, majd utána Bárándy Gergely következik.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A szocialista képviselőknél azt tapasztaltam, hogy alapvetően összemoszák az eseményeket, amelyek 2006 őszén történtek, és igyekeznek a 2006. szeptember 18-ai Tv-ostrom idejét összemosni a 2006. október 23-ai eseményekkel. Mert a 2006. szeptember 18-ai Tv-ostromnál nyilván sok ember elítélte, ami ott történt, alapvetően azt, amikor a szinte védtelen rendőröket megtámadták, és amit itt Ipkovich képviselő úr is elmondott, hogy súlyos sérüléseket szenvedtek. Azt gondolom, a társadalomnak túlnyomó többségében ez felháborodást keltett és nem értett ezzel egyet.

Azt viszont nagyon nagy hibának tartottam mind a politikai vezetés részéről, mind pedig a rendőrség részéről, hogy október 23-át mintegy szeptember 18-a bosszújának tekintették. Akkor, amikor rendőrpáncsnoki utasításra levették az azonosító jelvényüket, és nem lehetett kint rajtuk az azonosító jelvényük, egy biztos: ekkor már a rendőrpáncsnok, aki erre az utasítást kiadta, az arra adott utasítást, hogy nyugodtan bűncselekményeket követhessenek el, hiszen teljesen nyilvánvaló, hogy ha parancsra az azonosító jelvényt le kell venniük, az azt jelenti, hogy onnantól kezdve törvényen kívül vannak, a felelősségre vonást akarják elkerülni, névtelen ezrek akarnak kint olyan cselekményeket végrehajtani, amitől félnek, hogy a későbbiek során a büntetőjogi felelősség fel fog merülni. Teljesen nyilvánvaló az, hogy e cselekmény alapján bűncselekmény elkövetésére utasították a rendőrségnek gyakorlatilag a teljes állományát az akkori vezetők.

S teljes mértékben döbbenetes számomra, hogy ma még a magyar parlamentben olyan, magukat demokratának, demokratikus értékrendűnek valló képviselők ülnek, akik számára az teljesen természetes, hogy Magyarország egyik legnagyobb nemzeti ünnepén verik szét Budapest lakosságát, az ország ünneplő lakosságát, rendőrrohammal, gumilövedékekkel, könnygázzal, megfélemlítve Budapest teljes lakosságát, megfélemlítve Magyarország lakosságát olyan, messzemenőn kirívó cselekményekkel, hogy Magyarországon 1956 óta nem történt ilyenfajta jogsértés. S mindazonáltal az, hogy egy rendőrpáncsnok magát nem tekinti felelősnek ezért, ami akkor történt – nyilván neki kell elsősorban viselni a felelősséget –, a normális magatartás abban az esetben az lett volna, ha másnap már őrizetbe vételre került volna sor, legalább a rendőri vezetők szintjén, hogy minél hamarabb megkezdődjön annak a bűncselek-

mény-sorozatnak a feltárása, amely 2006 októberében, 2006 őszén itt folyamatosan megtörtént.

Az is döbbenetes számomra – és a Balsai-jelentés tartalmazza is a büntetés-végrehajtás során tapasztaltakat –, hogy miért siklanak el kedves szocialista képviselőtársaim a fölött, hogy mi történt tulajdonképpen a büntetés-végrehajtási intézetekben is. Miért siklanak el a fölött, amit Staudt Gábor képviselőtársam is említett, hogy egy megbilincselte személynek még nyugodtan eltorzíthat egy rendőrpáncsnok az ujját? Miért siklanak el a fölött, hogy azok a rendőrök, mint a tévéfelvételekből is nyilvánvalóan látszott, folyamatosan viperát használtak a polgári lakossággal szemben, meg nem engedett eszközt? Az is látszott, hogy olyan embereket támadnak meg, akiknek semmi köze nem volt semmihez, kirívó brutalitással támadnak meg embereket, ami a magyar történelemben szinte egyedülálló, mert még 1956-ban sem ily módon támadták meg a lakosságot.

Én azt gondolom, és a Jobbik Magyarországért Mozgalom is azt gondolja, hogy az akkori kormánynak lett volna már kötelessége ezeket a lépéseket megtenni, ami ma a Balsai-jelentésben szerepel. És bizony mi is, csatlakozva Staudt Gábor képviselőtársamhoz, úgy gondoljuk, hogy ezzel kellett volna kezdeni. Ha már a szocialista párt inkább abban ténykedett, hogy kitüntesse azokat az embereket, akik a parancsot adták a sorozatos törvénytelen ségre, a bűncselekmények elkövetésére, ha már ők ezeket az embereket megdicsérték és kitüntették, akkor legalább az új kormánynak az egyik legfontosabb és legelső feladatának kellett volna lenni, és valóban, már jóval korábban az asztalunkon kellett volna lennie ennek a jelentésnek.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Bárándy Gergely képviselő úré a szó.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Amikor a mi hozzáállásunkat említik – és itt hadd szűkítsem ezt a kört picit arra, akik itt ezt az asztalt körülüljük, hiszen sem Harangozó Tamás képviselőtársam nem volt kormánytag, sem én, sem Ipkovich György, akik ehhez a témához most hozzászólunk –, ha megnézik a nyilatkozatokat, képviselő voltam már akkor, akkor bizonyosan megtalálják, ha eddig elkerülte volna a figyelmüket, az én megszólalásaim között is, és számos akkori képviselőtársam megszólalásaiban is azt a véleményünket, akkor még kormányon, mely

szerint ha rendőrségi jogsértések voltak, azokat ki kell vizsgálni, és az elkövetőket meg kell büntetni. Örülök, hogy akkor ennek hangot adtunk, és nem csak zárt körben fogalmaztuk meg a véleményünket, mert az előkészített történelemhamisításnak ez is része lehetne. (*Moraj.*) Csak hát az a helyzet, hogy a tények mást mutatnak.

Akkor is azt gondoltam és mondtam, és most is azt gondolom és mondom, hogy függetlenül attól, hogy Magyarországon ki követi el a jogsértést, felelősségre kell vonni. Meg is történt. Senki nem próbálta megakadályozni akkor a bíróságok vagy az ügyészségek munkáját. Nem gondolom azt, hogy az akkori ügyészséget baloldali elfogultsággal lehetett volna vádolni. Tehát ha az ügyészség valamiben vagy valakivel szemben vádat kívánt emelni, akkor azt megtette. És jól látszik az eljárásokból az, hogy nemcsak azokkal a rendbontókkal szemben tette meg, akik fölgyújtották a vízagyút, akik fölszedték az utcaköveket, és azzal dobálták a rendőröket, akik tönkretettek számtalan olyan vagyontárgyat, és egyébként nemcsak a vagyonról beszélünk, hanem testi sértekről is, amiket okoztak, azokkal szemben is fölléptek, és megindultak az eljárások, és nagyon sok eljárás megindult azokkal a rendőrökkel szemben, akikről a hatóság, az ügyészség úgy gondolta, hogy jogsértést követtek el.

Tehát én úgy gondolom, meg lehet próbálni minket beleszorítani abba a szerepbe, hogy mi védjük a brutális rendőröket, és a békés tüntetőket pedig nem, csak én azt gondolom, egyrészt nem fog sikerülni, másrészt ha ezt valaki megpróbálja, az a tényekkel fog vitatkozni, és megpróbál egy olyan teóriát átültetni az emberek fejébe, ami egész egyszerűen hazugság. Az volt akkor is, és az most is.

Ez a jelentés körülbelül erről szól, amiről én most beszéltem. A tények irányított csoportosításával, más tények elhallgatásával és meghamisításával dolgozik a jelentés. Én úgy gondolom, ez egy ismert módszer, tisztelt képviselőtársaim: úgy hívják, hogy történelemhamisítás. (*Dr. Gyüre Csaba: A szocialisták dolgozták ki. – Dr. Staudt Gábor: AVH!*) Lehet sokféle véleményük önöknek az akkor történetekről, de amikor egyes tényeket meghamisítanak és irányítottan csoportosítanak más tényeket, és mindezt teszi egy olyan ember, aki megszemenőnkig elfogult ebben a témában, akkor azt gondolom, egy ilyen jelentés hitelességéhez bizony kétségek férnek.

A másik vonulat, amiről szeretnék pár szót ejteni: mi volt a célja ennek? Staudt képviselőtársam kifogásolta, és azt hiszem, talán ez az egyetlen mondat, amiben nagyjából egyetértünk, hogy vajon miért kellett fél évet várni arra,

hogy ez a jelentés az íróasztalfiókból előkerüljön. Ha ez ilyen súlyos megállapításokat tartalmazott, akkor a Magyar Köztársaság miniszterelnöke miért nem érezte szükségesnek, hogy az általa kijelölt vizsgálónak a jelentését a parlament elé tárja? Vannak ilyen bekészített anyagok még, tisztelt képviselőtársaim, voltak, és még lesznek is, amelyek jó időben, jókor elő tudnak kerülni. Elő tudnak kerülni akkor, amikor a kormány éppen a brutális megszorításokat kívánja az Országgyűlés elé hozni. Elő tudnak kerülni akkor, amikor 40 ezres tüntetés zajlik Budapest utcáin a kormány intézkedései és tervezett intézkedései ellen. És akkor elő lehet egy ilyen jelentést húzni, és lehet hangulatot kelteni vele. Ennek az időzítésnek, tisztelt képviselőtársaim, ez a célja.

És én elhiszem és megértem azt, hogy a jobbkios képviselők egészen másként látják ezeket az eseményeket. Még el is tudom fogadni, sokféle vélemény van. De egyet azért észre kellene venniük: hogy az önök vehemenciáját és az önök ügy iránti elkötelezettségét és ügybuzgalmát is kihasználják a kormány képviselői és a fideszes képviselők. Kihasználják arra, hogy segítsenek önök például a hozzászólásaikkal, például a sajtómegjelenéseikkel elterelni a figyelmet az ország valós gazdasági problémáiról. Én elhiszem, hogy önök szívesen nyilvánítanak ebben véleményt, sőt mi több, mondom, el tudom fogadni azt is, hogy egészen más az önök nézőpontja ahhoz képest, mint ami a mienk. De vegyék észre, legyenek szívesek, hogy önöket és az önök pártját is arra használják, hogy a hangulatot keltsék, a valós problémákról pedig a figyelmet eltereljék!

Úgyhogy ami eddig elhangzott, én ehhez ezt kívántam hozzátenni. És őszintén szólva, még azt is, hogy nem sok szellemi és lelki közösséget érzek, mondjuk, a 89 előtti vezetőkkel. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? Papcsák Ferencé a szó.

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Sokat gondolkodtam rajta, tisztelt elnök úr, hogy hozzászóljak-e, de kénytelen vagyok megtenni.

Sajnálom, hogy Bárándy képviselő úr nem tekinti valós problémának azt, hogy a rendszerváltozás után 16 évvel lovasrohamot vezényelnek emberek közé, hogy Budapest rendőrfőkapitánya behazudik a tévékamerákba, és az embereknek azt mondja, hogy nem bántottak senkit, és nem volt a rendőröknél vipera. Szerintem ez szégyen az országra nézve. Ha ez nem valós probléma, akkor nem tudom, mi a képviselő úrnak a probléma. Az ember egyszerűen felháborodik ezen! Ne haragudjon, szerintem felháborító, hogy egy olyan ember volt

ennek az országnak a miniszterelnöke, és most önök visszamutogatnak már ránk egy év elteltével, hogy mi vagyunk a felelősek a kialakult gazdasági helyzetért, mi vagyunk a felelősek mindenért ebben az országban, ami az elmúlt 8-10 évben történik! Hát egyszerűen felháborító, ahogy gondolkodnak! Inkább csendben, békésen kellene üldögezniük, és megvárni, hogy mi történik ebben az országban: azt, amit önök elrontottak, mi rendbe fogjuk tenni.

Szerintem felháborító, amit önök csinálnak! *(Dr. Bárándy Gergely: Ön pedig igen populista és demagóg!)*

ELNÖK: Harangozó Tamás!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm szépen. A legutóbbi hozzászóláshoz nem fűzök kommentárt, mert önmagát minősíti; azt gondolom, lesz még ebben a bizottságban más típusú hangulat, szerintem nem is olyan sokára.

Ellenben annyit szeretnék leszögezni, és nem kívánok jobbikosokkal vitatkozni ebben a kérdésben, hogy a jogállam nem azt jelenti, képviselőtársaim, hogy visszamenőlegesen törvényeket módosítunk. A jogállam nem azt jelenti, hogy kollektíven büntetünk meg társadalmi csoportokat. A jogállam arról szól, amit Bárándy képviselőtársam mondott, és amit én is elmondtam: hogy független vizsgálóbizottságok fölálltak; hogy senki nem akadályozta az ügyészséget sem, amelynek Polt Péter akkor is meghatározó tagja volt, kedves képviselőtársaim, méghozzá ezekkel az ügyekkel is, ha jól tudom, foglalkozó tagja, amikor ezek az ügyek folytak; hogy legyen kivizsgálva, és kapja meg a büntetését az, aki törvénysértést követett el. Senki nem volt törvénysértésre felkérve, felhatalmazva sem. Az az egyetlen dolga volt a rendőrségnek, hogy Budapest utcáin tartson rendet.

Épp a múlt héten született meg az első olyan komolyabb büntetőjogi ítélet, egy év nyolc hónapra egy rendőr alezredest ítélték el, ha jól tudom, azért, mert már őrizetben lévő embernek törte el az ujját. *(Dr. Szakács Imre: A lábát is.)* Akkor ott a helye, kedves képviselőtársaim, a börtönben egy év nyolc hónapra. A jogállam arról szól, hogy az ilyen cselekmények egyébként az ügyészség és a független bíróság közreműködésével megkapják a büntetésüket, és ezek elkerülhetetlenek legyenek. Lehet, hogy több évig tartanak, de elkerülhetetlenek legyenek. Ezzel üzenünk a rendőrnek, ezzel üzenünk annak a tüntetőnek, vagy nem tudom, minek nevezzem ezeket az embereket, akik főállású provokátorként Budapest utcáit kívánták akkor vagy akár kívánnák a jövőben

bármikor szétverni. Mert ellenzéki párti pozícióban is azt tudom önöknek mondani, hogy most ugyanúgy kiállnánk egyébként egyrészt a rendőrség mellett, másrészt azon tüntetők ellen, akik zavargásokat kívánnának végrehajtani Budapest utcáin, bármilyen politikai érdeke is fűződhetne hozzá bármelyik ellenzéki pártnak. Ez az óriási különbség köztünk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hozzászólni kívánok, és ezért Gyüre Csaba alelnök úrnak átadom az elnöklést.

(Az ülés vezetését dr. Gyüre Csaba, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Megadom a szót elnök úrnak.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Tisztelt Bizottság! Azt kérem, fordítsunk fokozott figyelmet a jelentésre. Én elolvastam ezt a jelentést. Én ezt a jelentést tárgyalagosságra törekvő jelentésnek tartom. *(Derűltség az MSZP képviselői részéről.)*

Egyébként hogy mi történt Budapesten, annak valamennyien részesei voltunk mint budapestiek, vagy aki nem budapesti, az a televíziók képernyőin láthatta, és utána a különböző vitákból sok mindenről értesültünk.

Ez a jelentés az október 23-ai eseményeken percről percre végigmegy. A jogszabályok tükrében minősíti az eseményeket. Például felhivatkozva a Fővárosi Bíróságnak azt az ítéletét, amely kimondta, hogy a Kossuth térről a tüntetők eltávolítása törvénysértő volt. A jelentés világosan különbséget tesz rendbontók, zavargást elkövetők között, és ha a jelentés kifejezéseit, jelzőit tekintjük, cseppet sem állítható az, hogy a jelentés ezeknek a rendbontóknak, zavargóknak, a tiltakozók közül törvénybe ütköző magatartást elkövetőknek a pártjára áll. Nem áll a pártjára. De feladatának eleget téve, világosan végigveszi a rendőrség eljárását, elemzi az eseményeket a rendőrségi törvény és a különböző szabályzatok tükrében; megállapítja, hogy hol történtek törvénysértő, elfogadhatatlan intézkedések, és bizonyos következtetéseket is tartalmaz.

Azt gondolom, ezt a jelentést egészében kell nézni, és én azért nagyon szeretném, ha 2011-ben a magyar törvényhozás minden tagja egyetértene abban, hogy bizonyos dolgok egy jogállamban egyszerűen nem fordulhatnak elő. Már magatehetetlen, ha bűncselekményt követett el, ha nem, de mindenképpen – rendőri kifejezéssel mondván – kézzel a fejjel megfektetett emberek ujjának eltörése; olyan

előírások megszegése, mint az azonosító jelek viselése, aminek az elhagyása a beazonosítását lehetetlenné teszi eljáró rendőri közegeknek; olyan intézkedések megtétele, amivel szemben, láthatjuk a jelentésben, hogy volt rendőri vezető, aki szembefordult és más javaslatokat tett. Utalok itt arra a kérdésre, hogy nem voltak kordont, nem akadályozták meg a békés tüntetők és a rendbontó zavargók összetolását, összekeveredését, holott nyilvánvalóan a gyülekezési jog tartalmához hozzátartozik nemcsak az, hogy lehetséges egy gyülekezés megtartása, hanem a rendőrségnek, a mindenkori rendőrségnek az a mindenkori kötelezettsége, hogy a gyülekezési jogban részt vevők számára védelmet nyújtson.

És nem akarom részletezni, nem is kívánok mélyebben itt a jelentés elemzésébe bocsátkozni, csak azt kérem – mert egy-két hozzászólás mintha erre nem lenne tekintettel –, hogy tessék már a jelentés érdemi irányait, értékelését a jelentésben foglaltak szerint értékelni és figyelembe venni, és a jelentést aszerint megítélni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Visszaadom az elnöklést elnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Salamon László, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm. Három hozzászólónk van, Papcsák Ferenc, Gyüre Csaba és Staudt Gábor. Ebben a sorrendben Papcsák Ferenc képviselő úr a szó.

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen. Én is nagyon korrektnek tartom a jelentést, annál is inkább, mert rendőrszakmai szempontokat is figyelembe vettek.

Ennek a tekintetében csak felhívnám a tisztelt figyelmet – és akkor beszéljünk konkrétan –, a 18. oldalon kifejezetten részletesen le van írva az elnök úr által is említett záró sorvonal alkalmazásának elmulasztása, amely tekintetben egyébként Pigler István rendőr alezredes fel is hívta a rendőrség legfőbb vezetésének a figyelmét a kockázatokra. Illetőleg szeretném azt is elmondani, hogy azok az emberek, akiket rátoltak a Fidesz-gyűlésen tartózkodókra, kifejezetten érzékelhető ebből a jelentésből, hogy volt olyan rendőri vezető, aki a kockázatokat, a veszélyeket is értékelte, ennek ellenére Budapest rendőrfőkapitánya utasítást adott arra, hogy az egyébként akkor még nem agresszív és akkor még a rendőrséget nem veszélyeztető csoportokat rá kell szorítani és be kell szorítani az egyébként

már lezárt utcákba. Tehát ez teljesen nyilvánvalóan egy, az akkori hatalom általi provokáció volt, és szerintem tudatos akciója az akkori rendőri vezetésnek.

Egyébként egy jogállamban – ez csak egy megjegyzés az előzményekről – ha komolyan veszik a jogállamiságot, akkor az önök miniszterelnökének az őszi beszédet követően le kellett volna mondania, önöknek mint képviselőknek rá kellett volna arra kényszeríteni, hogy mondjon le, és akkor nem történtek volna meg Budapest utcáin ezek a súlyos események, egyébként. Hála istennek, most már csak 40 ezren vannak.

Köszönöm.

ELNÖK: Gyüre Csaba alelnök úr a szó.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Csatlakoznék ahhoz, ahogy Papcsák képviselőtársam befejezte, nagyon fontosnak tartjuk, amit megemlíttet: azt, hogy a hatalomnak a provokációja volt az az eseményhullám, ami bekövetkezett.

Akkoriban számtalanszor kellett véleményt nyilvánítani, engem is megkérdeztek akkor újságírók többször is a tekintetben, hogy most már sajnos Magyarországnak ez a jellemzője lesz, Budapestnek a jellemzője lesz, hogy minden nemzeti ünnep csata lesz a rendőrség és a demonstrálók, a tüntetők között? Most már a budapesti életképhez fog tartozni a felgyújtott autó, a betört kirakatüveg, az utcai csata? Nekem mi volt erre vonatkozóan akkor a válaszom 2007-ben? Azt mondtam, addig fog ez tartani, amíg Gyurcsány Ferenc lesz a miniszterelnök. Ez nem attól függött, hogy a szocialista párt van kormányon, nem attól függött, hanem attól, hogy ki a Magyar Köztársaság miniszterelnöke. Abban a pillanatban, ahogy Gyurcsány Ferenc személye kivonódott ebből a képből és a Bajnai-kormány jött, itt már óriási változás volt. Látszik, hogy mennyire másként kezelte Gyurcsány Ferenc a magyar lakosságot, mint bármelyik miniszterelnök, aki addig volt, és itt látszik, hogy az események kirobbantása is olyan láncolat volt, ami egyértelműen a szándékos kormányzati provokációhoz köthető, és ennek a fenntartása is, hogy ezek az események folyamatosan, gyakorlatilag a teljes gyurcsányi éra alatt megvoltak, ez is szándékos provokáció volt. Nem véletlenül ennek a konkrét bizonyítéka az, hogy ezek rögtön Gyurcsány Ferenc kormányzásának végével Magyarországon megszűntek.

És amire még itt utalnék, hogy azért azt se felejtsük el, és itt nem beszélünk talán még ma a szemkilövetésekről, hogy hány szemet „sikerült” kilőni, hogy

mennyire tartották be az erre előírt normákat, az európai, illetve a világban más-hol elfogadott normákat a gumilövedékek használatával kapcsolatban, hogy indokolt volt-e ennek a bevetése. És bizony óriási szerencse az, hogy úgy sikerült átvészelnünk ezeket az eseményeket, hogy senki nem halt bele ebbe, sem a tüntetők részéről, sem a rendőrség részéről, bár nyilván aránytalan volt bizonyos eszközöknek a használata. És bár sokan maradandó károsodást is szenvedtek, senki nem halt meg; legalább ennyi legyen, ami jó volt, de ez sajnos nem a rendőrségen múlt, hanem a véletlen és a vakszerencsén múlt, hogy senki nem halt meg.

Nagyon bízom benne, hogy ilyen nem fog a jövőben Magyarországon következni. De bizony itt a legfontosabb az, hogy a felelősöket találjuk meg. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Staudt Gábor kért még szót.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr, csak egy rövid kiegészítésem lenne. Úgy érzem, itt az MSZP részéről ez a „rendet bármi áron”, hogyan is fogalmazhatnánk, amit megfogalmaztak..., kicsit azért a diktatúrának a logikáját vetíti előre. *(Derültség az MSZP képviselői részéről.)* Tehát aki kimegy az utcára és valamiféle rendbontást hajt végre, azt bármi áron onnan el kell törölni, el kell vinni. Akkor miért nem lötték tarkón azokat az embereket? – akkor nyilván nem mentek volna ki többet tüntetni.

Én azt érzem, hogy ebben az esetben azt kellene vizsgálni, hogy valóban, mik azok a jogsértések, amelyeket elkövettek akár a tüntetői oldalról, akár a rendőri oldalról, amire ez a jelentés egy jó utat mutat. De önmagában az a kiindulási pont, hogy aki kiment és bármit ott csinált, az akkor rendbontó, és az ő megbüntetésük és eltörlésük bármi áron elfogadható, ezt nem tartom követendő célnak, és ezt a gondolkodást kérem mellőzni.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás ha nincs, akkor válaszadásra megadom a szót Kontrát Károly államtitkár úrnak.

Dr. Kontrát Károly válaszai

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Elöljáróban a vita után azt szeretném leszögezni, hogy bízom abban, hogy ez a jelentés, ez a miniszterelnöki megbízotti

jelentés hozzájárul ahhoz, hogy kiderüljön az igazság 2006 őszét illetően. Kiderüljön az, hogy kik a felelősök a jogsértésekért, és a felelősök felelősségre vonásra kerüljenek. Úgy gondolom, ez a jelentés, illetőleg a jelentés benyújtása, megtárgyalása jó esélyt kínál erre.

Engedjék meg, mielőtt egyenként válaszolnék a vitában megszólaló képviselő urak megjegyzéseire, fölvetéseire, hadd idézzem Sólyom László akkori köztársasági elnök úr 2006. október 1-jén este a Sándor-palotában elmondott beszédének két részletét; ugye, ez a beszéd az önkormányzati választások éjszakáján történt. „A frakciótársaknak szóló miniszterelnöki beszéd ismertté válása mélységesen megrázta Magyarországot. A felháborodás jogos volt. Az országszerte kialakuló békés tüntetések számomra az emberek egészséges erkölcsi érzékét bizonyították. A katarzis, a megtisztulás azonban elmaradt.” És a záró gondolat: „Most az Országgyűlésnek van cselekvési lehetősége. A kormány az Országgyűlésnek felelős. Az Országgyűlés dönt a miniszterelnök személyéről. Az Országgyűlés helyreállíthatja a szükséges társadalmi bizalmat. A megoldás kulcsa a parlamenti többség kezében van.” Ez a beszéd 2006. október 1-jén Sólyom László köztársasági elnök úr szájából hangzott el.

Ezt csak azért idéztem, hogy világosan lássuk, nemcsak Gyurcsány Ferenc akkori miniszterelnök volt felelős ezért a helyzetért, hanem az a szocialista–szabad demokrata parlamenti többség is, amelyik a 2006. október 6-i bizalmi szavazáson Gyurcsány Ferencet miniszterelnöki pozíciójában megtartotta. Tehát világosan szeretném elmondani: Gyurcsány Ferenc mellett az akkori szocialista parlamenti többség, az itt ülő, akkor mandátummal rendelkező képviselők, mint például a megszólaló Bárándy Gergely képviselőtársam – és nem akarom itt végigmondani a listát –, is felelősek. Hiszen ők is hozzájárultak ahhoz – ez a szavazás október 6-án történt –, hogy Gyurcsány Ferenc hatalmon maradjon. Mert ha nem szavaztak volna bizalmat, nem ragaszkodtak volna mindenáron, minden eszközzel a hatalomhoz, a pénzhez, akkor nem következhetett volna be a 2006. október 23-ai brutális rendőri fellépés. Ezt azért tisztázzuk! Úgy gondolom, ez a jelentés, még egyszer mondom, hozzájárulhat ahhoz, hogy kiderüljön az igazság, és kiderüljön, kik a felelősök, és a felelősök végre felelősségre vonásra kerüljenek.

Engedjék meg, hogy tételesen is kitérjek a kérdésekre.

Többször is, több képviselő úr is megfogalmazta, hogy miért most kerül ide ez a jelentés, miért csak most kerül ide. *(Dr. Lampérth Mónika: Na?)* Tisztelt Képviselőtársaim! Ez egy nagy terjedelmű, alapos, súlyos megállapításokat tartalmazó jelentés. Úgy gondolom, az a fontos, hogy ezt a jelentést a parla-

ment bizottságai megtárgyalják, a parlament megtárgyalja, és a szükséges intézkedéseket, a szükséges döntéseket meghozza. Én már most kérem a tisztelt alkotmányügyi bizottságot, hogy általános vitára alkalmasnak tartsa majd a szavazásnál ezt a jelentést.

Ami Staudt képviselő úrnak a bírák, ügyészek felelősségére vonatkozó...
(*Folyamatos zaj, közbeszólások és derűlttség az MSZP képviselői részéről.*)

ELNÖK: Bocsánat, államtitkár úr! Kérem a bizottság tagjait, hogy olyan figyelemmel hallgassák államtitkár urat, ahogy államtitkár úr is meghallgatta a hozzászólásokat.

Tessék, államtitkár úr!

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm, elnök úr. Tehát Staudt képviselő úr a bírák, ügyészek felelősségét vetette föl. Idézett egy olyan számot, hogy az előzetes letartóztatások 97 százalékát – úgy emlékszem, ezt mondta – megszüntette a másodfok. Maga is válaszolt rá, mondhatnám, a kérdés költői volt, hogy az igazságszolgáltatás, a bíróságok, ügyészségek függetlensége miatt ezzel kapcsolatban a kormánynak nincs mozgástere. Úgy gondolom, ezzel ön is egyetért, hiszen ezt kifejtette.

Szeretném azt is elmondani, hogy már a Morvai Krisztina-féle följelentés előtt a Debreceni Katonai Ügyészségen eljárás indult a 2006. őszi jogellenes cselekményekkel kapcsolatban.

Harangozó Tamás képviselő úr összevetette, összehasonlította a mostani helyzetet a 2006. őszivel. Hát, képviselő úr, én azt gondolom, hogy ha ön ezt hasonlónak találja, akkor ön nem Magyarországon él, nem ismeri a valós viszonyokat (*Derűlttség az MSZP képviselői részéről.*), ha ezt a két szituációt ön szerint össze lehet hasonlítani. De egy dolgot szeretnék elmondani, egy dolgot szeretnék leszögezni, képviselő úr. A rendőrség ma törvényesen, a törvényeket, az alkotmányt, a rendőrségi törvényt, a szabadságjogokat meghatározó törvényeket tiszteletben tartva és betartva és a rendet fönntartva jár el. Ez lett volna a követelmény 2006 őszén is. Ez lett volna az akkori rendőri vezetőkkel szemben is a követelmény és az elvárás. És azt gondolom, ha az akkori kormány, az akkori kormánypártok nem hozták volna meg azokat a döntéseket, amelyeket a jelentés említ, akkor nem következtek volna be azok a súlyos jog sértések, amelyekről most tárgyalunk.

Ami pedig az ügyek megítélését illeti, szeretném elmondani, több képviselő úr hozzászólására is válaszolva, hogy ezek a cselekmények a Hszt. – a hivatásos állományúak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény – hatálya alá tartozó, hivatásos állományúak által hivatali idő alatt elkövetett cselekmény kategóriájába tartoznak, amelyek ügyében az ügyészség jogosult eljárni. Tehát ezt szeretném leszögezni: az ügyészségnek van e tekintetben feladata. A kormánynak az a felelőssége, hogy minden rendelkezésre álló információt, dokumentumot, adatot – és a rendőrségnek is ugyanez a feladata, a törvényben előírt együttműködési kötelezettségét teljesítve – az ügyészség rendelkezésére bocsásson, az ügyészséget segítse a munkájában.

A tiltakozó akciók kirobbanásával kapcsolatban idéztem köztársasági elnök urat, aki világosan leszögezte álláspontját.

Ipkovich György képviselő úr kérdésére, hogy hány rendőr sérült meg: 399 rendőr sérült meg, különböző mértékű sérüléseket szenvedve.

Az anyagi károkkal kapcsolatban nincs összesítés, nem áll rendelkezésre, hogy milyen károk következtek be. (*Dr. Ipkovich György közbeszólására:*) Parancsol? (*Dr. Ipkovich György: De jól látom, hogy ez a jelentés ezt nem tartalmazza, ugye?*) A kérdésre válaszolva adtam meg ezt az információt.

Bárándy Gergely képviselő úr hozzászólására válaszoltam. Bár valóban nem volt kormánytag, de parlamenti képviselő volt, és egymandátumnyi felelőssége mindenképpen volt abban, hogy Gyurcsány Ferenc maradhatott miniszterelnök, illetőleg ez a helyzet kialakult.

Tisztelt Alkotmányügyi Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem önöket, hogy támogassák ennek a jelentésnek az általános vitára alkalmasságát. És köszönöm azoknak a képviselőknek a nyilatkozatait, akik ennek a jelentésnek a lényegét megértették, a fontosságát megértették, és támogatásukról biztosították ennek a jelentésnek az általános vitára alkalmasságát.

Köszönöm szépen.

Szavazás az általános vitára alkalmasságról

ELNÖK: Köszönöm. Határozathozatal következik. Ez előtt még jelzem, hogy Pösze Lajos képviselő urat Vas Imre képviselő úr helyettesíti.

Ki támogatja a jelentés általános vitára bocsátását? Az igenlő szavazatokat számolom. (*Szavazás.*) 20 igen. Ellenszavazat? (*Szavazás.*) 5 nem. Tartózkó-

dás? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Nem volt. Tehát a bizottság a jelentés általános vitára bocsátását támogatja.

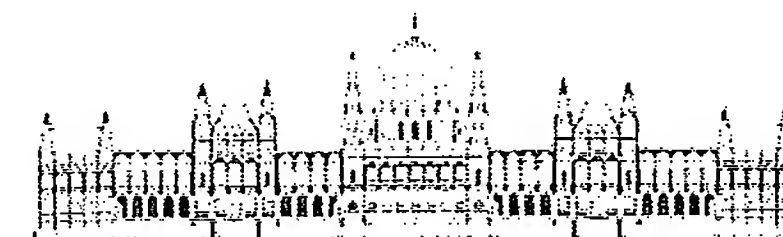
Ezzel ezt a napirendi pontot befejeztük. Köszönöm államtitkár úr részvételét.

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm szépen. A viszontlátásra!

(A napirendi pont tárgyalásának vége: 11 óra 33 perc.)

Dr. Salamon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea

ÁTOLVASÁS NÉLKÜLI MUNKAPÉLDÁNY!

HOB 22/2011.
HOB 52/2010-2014.

Jegyzőkönyv*

az Országgyűlés **Honvédelmi és rendészeti bizottságának**
2011. október 4-én, kedden, 9 óra 58 perckor kezdődően
az Országház földszint 93. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat

Az ülés résztvevői

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése címmel benyújtott jelentés

(J/4277. szám) (Általános vita)

Tállai András szóbeli előterjesztése

Napirendi javaslat

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése címmel benyújtott jelentés (J/4277. szám)
(Általános vita)

* A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Kocsis Máté (Fidesz), a bizottság elnöke

Csampa Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

Iváncsik Imre (MSZP), a bizottság alelnöke

Farkas Zoltán (Fidesz)

Kulcsár József Ferenc (Fidesz)

Dr. Mátrai Márta (Fidesz)

Tamás Barnabás (Fidesz)

Tóth Gábor (Fidesz)

Földi László (KDNP)

Dr. Harangozó Tamás (MSZP)

Juhász Ferenc (MSZP)

Rubi Gergely (Jobbik)

Korondi Miklós (Jobbik)

Németh Zsolt (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Báthly Tamás (KDNP) Tóth Gábornak (Fidesz)

Iváncsik Imre (MSZP) távozása után dr. Harangozó Tamásnak (MSZP)

Ágh Péter (Fidesz) Földi Lászlónak (KDNP)

Bíró Márk (Fidesz) dr. Kocsis Máténak (Fidesz)

Borbély Lénárd (Fidesz) Tamás Barnabásnak (Fidesz)

Dr. Budai Gyula (Fidesz) Csampa Zsoltnak (Fidesz)

Dr. Simon Miklós (Fidesz) Kulcsár József Ferencnek (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Laban János, a bizottság főtanácsadója

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Tállai András államtitkár (Belügyminisztérium)

Megjelentek

Dr. Ruszó Gyula titkárságvezető (Belügyminisztérium)

Dr. Vajta István titkárságvezető (Belügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 58 perc.)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. KOCSIS MÁTÉ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök mindenkit az Országgyűlés Honvédelmi és rendészeti bizottságának ülésén.

Először is elnézést szeretnék kérni mindenkitől. *(Megszólal egy mobiltelefon.)* A szokásainktól eltérően... Egy zeneszámot meghallgatunk. A szokásainktól eltérően jelentős késéssel kezdtük a bizottsági ülést, aminek a praktikus oka az, hogy államtitkár úr egyszerre nem tud még két helyen lenni, napirend előtti felszólalásokra válaszolt az Országgyűlésben, úgyhogy még egyszer elnézést mindenkitől a késésért.

Tisztelt Bizottság! Mindenekelőtt, tekintettel arra, hogy ma egy éve történt Devecseren és Kolontáron, illetve térségében a vörösiszap-katasztrófa, az ülés megkezdése előtt arra kérem önöket, hogy emlékezzünk az elhunytakra, a tragédiában megsérültekre, és gondoljunk azokra az erőfeszítésekre is, amiket a rendőrök, tűzoltók, a katasztrófavédelem és a honvédség ott véghez vittek, valamint arra az összefogásra és az emberek segítő szolidaritására, ami lehetővé tette, hogy felálljon a térség ebből a csapásból. Kérem, hogy egy rövid főhajtással erre emlékezzünk. *(A jelenlévők néma felállással adóznak az elhunytak emlékének.)* Köszönöm szépen.

Tisztelt Bizottság! Elsőként a határozatképesség megállapítására kerül sor. Megállapítom, hogy tizenkét fő személyesen van jelen, helyettesítési megbízást adott öt fő, ekképpen a bizottságunk a helyettesítésekkel együtt tizenhét fővel határozatképes.

Javaslatot tennék a napirend elfogadására. A kiküldött meghívóhoz képest nincs változás. Az egyetlen napirendi pontunk dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott J/4277. számú jelentésének megtárgyalása, általános vita.

Kérdezem, hogy ki az, aki a napirendi javaslattal egyetért. Kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ki az, aki ellenzi? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 14 igen, ellenszavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett a bizottság a napirendet elfogadta.

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése címmel benyújtott jelentés (J/4277. szám) (Általános vita)

Rátérünk ekképpen a napirendi pontunk megtárgyalására. Nagy tisztelettel köszöntöm körünkben Tállai András államtitkár urat a Belügyminisztérium részéről és dr. Ruszó Gyula urat szintén a Belügyminisztériumból.

Tisztelt Bizottság! A jelentés szeptember 26-a óta elérhető az Országgyűlés honlapján. Ebből kiderül, hogy első helyen az alkotmányügyi bizottság került kijelölésre, továbbá kijelölt bizottság még az emberi jogi, valamint a Honvédelmi és rendészeti bizottság.

Felkérem tisztelt államtitkár urat, hogy foglalja össze számunkra a jelentés lényegét, ezt követően kérdésekre, véleményekre kerül sor, végül pedig dönteni fogunk az általános vitára való alkalmasságról.

Tisztelt Államtitkár Úr! Öné a szó, parancsoljon!

Tállai András szóbeli előterjesztése

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Belügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Én is szeretném megköszönni a megértésüket, hiszen napirend előtti felszólalásokra kellett válaszolnom a parlamentben, ezért kellett néhány percet várakozni. A másik pedig, hogy alapvetően a kérdés a Belügyminisztériumban nem a szakterületemhez tartozik, viszont olyan eseményen vesz részt a miniszter és az államtitkár úr is, ami az emléknapi Kolontáron és Devecserben, amelyet nem tudtak a bizottsági ülés miatt lemondani. De természetesen állok, állunk a bizottság rendelkezésére.

Tisztelt Bizottság! Ahogy az elhangzott, a tegnapi napon a jelentést, dr. Balsai István miniszterelnöki megbízott jelentését, amelyet a kormány felkérésére készített el a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépésekről, az alkotmányügyi bizottság mint első helyen kijelölt bizottság már megtárgyalta. Itt a bizottságunk a mai feladata az, hogy a jelentés általános vitára való alkalmasságáról mondjon véleményt és természetesen a jelentés tartalmát megvitassa, arról véleményét, kiegészítését elmondja.

Én a Belügyminisztérium nevében szeretném hangsúlyozni, hogy nagyon fontos dolognak tartjuk azt, ami 2006 szeptemberében és októberében történt Magyarországon, az igazság, a valóság kiderítése nagyon fontos a minisztérium és azt gondolom, mindannyiunk számára. Ennek fontos állomása a bizottságoknak az állásfoglalása, illetőleg azt követően az Országgyűlésnek a vélemény-

nye, akitől azt várjuk, hogy a megfelelő politikai és jogi álláspontot kialakítsa a jelentéssel kapcsolatosan.

Én azt gondolom, hogy nem fogok tudni a jelentésről részletesen beszélni, hiszen mindenkinek lehetősége volt a tartalmát megismerni, azt azonban szeretném hangsúlyozni, hogy mind ez idáig 17 hivatásos rendőr távozott a tisztelettől, akiket a jelentés valamilyen formában érint is, és további jogellenes cselekményekkel kapcsolatban a Debreceni Katonai Ügyészség jelenleg is folytat eljárást. Ezt a fontos statisztikát nagyon fontosnak tartottam előljáróban elmondani, ezután pedig azt kérem, hogy a bizottság tárgyalja meg, és alakítsa ki véleményét a jelentéssel kapcsolatosan.

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ki kíván hozzászólni. *(Juhász Ferenc: Kérdezni nem lehet és utána hozzászólni?)* Az a bizottság kialakult gyakorlata szerint – ügyrend hiányában – megegyezik nálunk, de ha tetszik, akkor ki kíván kérdezni és hozzászólni. *(Jelzésre:)* Tisztelt képviselő úr a szó. Parancsoljon!

Kérdések, hozzászólások, reagálások

JUHÁSZ FERENC (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Csak ez két különböző műfaj, és hozzászólni már csak a kérdések tisztázását követően érdemes, azért bátorkodtam ezt megtenni.

Államtitkár úrtól azt szeretném megkérdezni, hogy az ő véleménye szerint miért nincs semmiféle utalás az előterjesztésben, mondjuk, Rudi Zoltán tévéelnök beszámolójára, tájékoztatására arra vonatkozóan, hogy mi történt a tévészékházban.

Azt szeretném megtudakolni, hogy miért nem szerepel még érintőlegesen sem a Nemzetbiztonsági Kabinet, helyesbíték, a Nemzetbiztonsági bizottság 2006. szeptemberi, illetőleg októberi ülésének egyetlen megállapítása, felvetése, ténye, észrevétele ebben az előterjesztésben.

Szeretném megkérdezni, hogy mennyire tartja jogilag relevánsnak azokat a véleményeket, amelyeket a mesélő ilyen módon mond például, hogy „egy vadászpuskás ember”, erre hivatkozva szerepel itt néhány megállapítás állítása szerint.

Szeretném kérdezni, hogy vizsgálta-e a bizottság, illetőleg Balsai úr azt, hogy a Fidesz elnökségi ülésén milyen politikai célok fogalmazódtak meg az október 23-ai rendezvény október 17-ei összehívásakor; tehát 23-án van ez

az ominózus esemény, és egyébként 17-én dönt a Fidesz erről a kérdésről. Ezek ebben az előterjesztésben nem szerepelnek, és azt szeretném kérdezni, hogy miért nem. Köszönöm.

ELNÖK: Kérdezem államtitkár úrtól, hogy összegyűjtünk-e több kérdést, és egyben válaszol-e, vagy egyesével.

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Belügyminisztérium): Próbáljuk meg egyesével, azt gondolom.

ELNÖK: Egyesével. Parancsoljon, államtitkár úr!

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Belügyminisztérium): Én azt gondolom, tisztelt bizottság, tisztelt képviselő úr, hogy ezek alapvetően költői, azaz nyilván politikai kérdések, és a kérdések lényegében tartalmazzák az ön politikai véleményét is. Bízom benne, hogy azért itt a tételes választ arról, hogy mi történt a Fidesz elnökségi ülésén, miért akkor, és azt követően milyen állásfoglalást fogadott el, remélhetőleg nem fogja számon kérni a kormány által előterjesztett iromány beterjesztőjén – aki most én vagyok – a bizottsági ülésen, amire azt gondolom, hogy egyértelműen nem lehet válaszolni.

Ha tehát, úgy gondolom, önnek politikai véleménye van az ügyben, hogy valami kimaradt a jelentésből, azt ön természetesen meg fogja fogalmazni, és nyilván én mint a kormány képviselője vagy akár maga a kormány ezt tudomásul fogja venni, és nyilván azt a nyilvánosság számára tudatni fogja. Ilyen kérdésekre tehát, hogy a mesélő mit mond, és hogy annak milyen jogi relevanciája van, engedje meg nekem, hogy itt még politikai értelemben se reagáljak, csak azt, amit elmondtam, hogy fejezze ki a véleményét ezzel kapcsolatban.

ELNÖK: Tóth Gábor képviselő úrnak adom meg a szót. Parancsoljon!

TÓTH GÁBOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Bár államtitkár úr nem a terület képviselője, de ettől függetlenül természetesen nem vitatom annak a jogi és rendőrszakmai tételeit, ami itt le van írva ebben a jelentésben, hiszen ez egyértelmű szakmai megfogalmazásokat tartalmaz. Az viszont igen-igen érdekelne, hogy a vizsgálat kiterjedt-e arra, hogy volt-e esetlegesen irányított maga az egész eseménysorozat Öszödtől kezdve végig, hiszen ha nagyon aka-

rom, akkor ezt bele tudom rakni egy politikai diverzió kategóriába, hiszen október 23-án nem magatoktól tüntettek, hanem majd mi megrendezünk nektek előtte egy olyan kis eseménysorozatot, amiben adott esetben a későbbiekben már nem aszerint fognak az események zajlani, ahogyan esetleg az átlagemberek gondolják, hanem, mondjuk, egy politikai csoport irányításával. Tehát feltételezhető-e, hogy irányított volt ez az egész eseménysorozat? Első pont.

Kettes kérdésem. Külföldi személyek, szolgálatok alkalmasint részt vehettek-e valamilyen szinten ennek az előkészítésében; bonyolításában? Mert ez sem egyértelműen kizárható ebben az esetben. Van-e esetleg bármifajta olyan kapocs, ami összekapcsolhatja a közel-keleti repülőgépek megjelenését és „por-szívózását” a magyar légtérben ezen időszakot követően és egy lengyel pap megverését. Az ezzel kapcsolatos inzultációk sem alkalmasint lettek ebben a dologban nevesítve. Ezeket szeretném, hogyha van rá mód és lehetőség, ezt a csomagot kibontani.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen képviselő úrnak a kérdését. Megadom a szót államtitkár úrnak. Parancsoljon!

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Belügyminisztérium): Nyilvánvalóan azt gondolom és remélem, a bizottság tagjainak vagy a többsége tagjainak a véleménye az, hogy a jelentés kellően részletes, megalapozott és tényszerű. Arra vonatkozóan, hogy történt-e valamiféle irányítottság a miniszterelnök vagy a hatalmon lévő politikai elit részéről, úgy gondolom, hogy ennek a megállapítása alapvetően az ügyészség dolga, vagy a másik megoldás az, hogy meg kell kérdezni a szemben ülőket, akik résztvevői voltak az akkori politikai hatalomnak, hogy ők tudnak-e erről vagy hogy mi erről a kérdéssel a véleményük. Tehát nyilvánvaló, úgy gondolom, hogy külön erre vonatkozóan Balsai úr nem végzett ez irányú ellenőrzést vagy vizsgálatot, viszont az összes tudomására jutott dolog a jelentésben ebben az értelemben nyilvánosságra hozta.

Még egyszer hangsúlyozom, hogy az esetleges jogi következmények levonása abban az értelemben, hogy ennek van-e egyébirányú jogi következménye, az ügyészség feladata. Nyilvánvalóan a parlamentnek, az országgyűlési képviselőknek olyan értelemben van feladata, hogy szükséges-e a hatályos jogi szabályozáson, a törvényeken változtatni, ez viszont már a képviselői felelősség kategóriába tartozik.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Harangozó Tamás képviselő úrnak. Parancsoljon!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Első körben, mert tegnap is elfelejtettem megkérdezni az alkotmányügyi bizottsági ülésen, szeretném, ha államtitkár úr a kollégáit bemutatná majd a bizottságnak, hogy kik vesznek részt – gondolom, a Belügyminisztérium részéről – önnel itt az ülésen. Hogyha megtenné, ezt megköszönném.

Először szeretném leszögezni, hogy véleményünk szerint ez egy egyértelműen koncepciózus anyag. Bizonyos tények elhallgatásával, bizonyos tények meghamisításával, bizonyos tények önkényes csoportosításával operál. Gyakorlatilag a történelemhamisítás alapművének is tekinthetnénk azt az anyagot, ami így az asztalunkon van.

Miért mondom ezt? Az előző ciklusban, akármennyire is szeretnék elfelejteni a tisztelt képviselőtársaim, mostani kormánypárti politikusok, több független, nem politikusokból álló bizottság vizsgálta ki azokat az eseményeket, amikről most beszélünk. Ilyen volt a Gönczöl Bizottság, ilyen volt a Papp Károly-féle bizottsági jelentés – az a Papp Károly, akit most a jelenlegi kormány nagyon fontos és bizalmas feladatokkal bíz meg egymás után – és ilyen volt az Ignác-jelentés is, ami kifejezetten a szeptember 18-i eseményeket és azok környezetét vizsgálta ki.

Önök, amióta kormányra kerültek, semmi mást nem csinálnak, mint politikai testületeket, politikai inkvizíciós bizottságokat és politikusokat bízhatnak meg azzal, hogy ezeket a körülményeket mindenféle objektivitás nélkül, politikai koncepció mentén vizsgálják. Ilyen volt egyébként a Gulyás Gergely-féle inkvizíciós bizottság és ilyen most valóban ez a Balsai-jelentés is.

Nagyon érdekes, és ezt már képviselőtársam is feszegette, hogy nem látjuk – ha csak nem az az egy darab, 116. oldalon lévő üres oldal hivatott egyébként a Fidesz felelősségét bemutatni – az akkori ellenzéki párt bármilyen politikai felelősségének, legalábbis vizsgálatának próbálkozását.

Hogy van az, hogyha már a koncepcióknál tartunk, képviselőtársaim, hogy Orbán Viktor szeptember 13-án, nem egészen egy héttel az őszi beszéd megjelenése előtt, nyíltan a kormány ellen való megindulásra szólítja föl híveit és az egész országot? Hogy van az, hogy az önkormányzati választások után a Fidesz mindennap részt vesz ezeken a Kossuth téri tüntetéseken, konkrétan szónokokkal is részt vesz személy szerint a tüntetéseken? Ha már ezekről a bi-

zottsági jelentésekről beszélünk, mint képviselőtársam szóvá tette, aminek titkosságát feloldották, ott egyértelműen kiderül, hogy több fideszes országgyűlési képviselő nem a békés tüntetőkkel, hanem – az egyéb jegyzőkönyvekből is jól láthatóan – a randalírozásra, a rendőrök megtámadására szerveződő szervezőkkel tart kapcsolatot ebben az időszakban. Nem látjuk ebben a jelentésben ezeket a részeket sem.

Ami az érdemi részét illeti a jelentésnek vagy egyáltalán inkább ennek az ügynek. A rendőrség szakmai hibáit ki kell elemezni és abból le kell vonni a következtetéseket. Ez már akkor megtörtént. Nemcsak a civil bizottságok vizsgálatain és jelentésein látszik ez, hanem az utána következő hónapokban a rendőrségnek az egyébként az utcai rendrakásban és az utcai rendteremtésben végzett feladatain egyértelműen látszik, hogy ez a tanulási folyamat, a kezdeti hibáktól és akár szakmai hibáktól hemzseggő intézkedések is körülbelül következő év tavaszára egyértelműen kiegyensúlyozódtak és biztonságos működést mutatnak.

Természetesen le kell vonni az egyéb tanulságokat is, amik egyébként szintén ezekben a jelentésekben olvashatóak, és azt gondolom, hogy a rendőrség ezek szerint járt el a későbbiekben.

Ami a büntetőjogi felelősséget illeti, azt gondolom, hogy aki törvényt sértett 2006 szeptemberében–októberében bármilyen szerepben a Magyar Köztársaság területén, tüntetőként, randalírozóként vagy rendőrként, annak a legszigorúbban a törvény előtt ezért felelnie kell. Jogállamban, kedves képviselőtársaim, ez úgy működik, hogy az ügyészség teszi a dolgát, a bíróság teszi a dolgát, és jogerős ítéletek születnek, mint ahogy egyébként a múlt héten született is, hiszen ha jól emlékszem 1 év 8 hónapra egy rendőr alezredest elítéltek jogerősen, mert egy előállítottak a kezét és ha jól tudom, akkor a lábát is eltörte. Ilyen nincs, nem is lehet, és aki ilyet csinál, annak börtönben van a helye, mint annak is, aki egyébként rendőrökre támad, aki rendőröket kockakővel, Molotov-koktéllal dobál és fizikai erőszakot alkalmaz a rend fenntartóival szemben, nekik is a börtönben van a helyük. Ez a jogállami megoldás.

Az nem jogállami megoldás, hogy visszamenőlegesen törvényt módosítunk. Az nem jogállami megoldás, hogy a teljes rendőrséget testületileg megalázzuk és testületileg bűnösnek nevezzük meg mindenféle politikai pamfletben és egyébként akár a semmisségi törvényben. Teszem hozzá, ott egyébként az ügyészséggel és a bírósággal is ezt csinálták, kedves képviselőtársaim, ahol Polt Péter jelenlegi legfőbb ügyészük, akit most odaválasztottak, konkrétan az ezen a területen tevékenykedő ügyészi szervezet vezetője volt. Hát kérdezzük meg

Polt Pétert, hogy miért történtek tömeges előállítások. Talán csak nem azért, mert az ügyészség is úgy ítélte meg, hogy nem lehet rendet tartani úgy ebben a teljesen elszabadult időszakban a Magyar Köztársaság területén, hogy akik egyébként ilyen cselekményeket követnek el, azokat legalábbis az ország, a haza védelmében egy időre megakadályozzák a további ilyen cselekmények elkövetésében? Vagy kérdezzék meg Szívós Máriát, akiből önök most alkotmánybírók csináltak, aki egyébként a másodfokú bírósági döntések 80 százalékában személyesen részt vett, ez magából a Balsai-jelentésből is kiderült, hogy akkor ő hogy ítélte meg ezeket a helyzeteket és akkor miért ítélkezett egyébként teljesen ellentétesen, mint ahogy a Polt-féle ügyészség a beadványokat beadta.

Nem politikai bizottságoknak kellene ítéletet mondani, azt gondolom. Ennek 89-ben ebben az országban vége volt már egyszer, hála a jó istennek. Van független ügyészség, nagyon büszkéek önök is rá, és van független bíróság, amelynek ez a dolga.

Politikai szempontból. Igen, a Magyar Szocialista Pártnak is bocsánatot kell kérnie mint akkor kormányzó pártnak minden civil áldozattól. Igen, meg kell tenni, és azt gondolom, hogy meg is tettük, de ha úgy értékelik, hogy nem, akkor én azt most megteszem. Önöknek pedig bocsánatot kell kérnie a semmisségi törvényért a teljes rendőri testülettől, a bíróságtól és az ügyészségtől, és bocsánatot kell kérniük az ilyen típusú fellépéseik miatt attól a négyszáz rendőrtől, akik egyébként konkrétan meg is sérültek, kórházba kerültek, pszichikai vagy fizikai sérülést szenvedtek az utcán 2006-ban. Ennek a politikai pamfletnek, amit itt látunk, az egyetlen célja, hogy elleplezze azt, hogy önök, illetve az önök kormánya az elmúlt 20 év legnagyobb megszorítására készül, és éppen olyan költségvetést kíván betervezni, például a rendőrség tekintetében látjuk a főszámokat, amelyek nemhogy megerősítenék egyébként ezt a területet – ha csak a saját szakterületünkről beszélünk, tisztelt képviselőtársaim –, hanem nominálisan még az ideinél is kevesebb pénzt fog adni a teljes rendvédelmi állománynak, a honvédségről nem is beszélve.

A legnagyobb probléma ezzel az egész jelentéssel az, hogy azt még érteni vélem, hogy egy politikai párt a parlamenti frakcióján keresztül egy másik politikai párttal szemben boszorkányüldözést indít, mert mégse engedhető meg az, hogy politikai ellenfelei esetleg talpra álljanak vagy bármi ilyesmi, de hogy ebben a jelentésben önök olyat leírnak, és azt most itt érdemben tárgyaljuk, hogy a Magyar Köztársaság rendőrségét – akiknek igenis, a döntő többsége tisztességesen, elkeseredetten, az életét és testi épségét veszélyeztetve,

kockára téve, sőt megsértve védte itt a Magyar Köztársaság állampolgárait, azoknak a vagyoni és személyi biztonságát ezekben az időszakokban – önök őket kollektíve terrorizmussal meg államellenes bűncselekménnyel vádolják meg ebben az anyagban, azt gondolom, hogy az a józan ész határán túl van, és abszolút tiltakozunk ellene. Nem a saját gyanúsításunk miatt, nem az MSZP politikai felelősségre vonása miatt, mert azt már megszoktuk, azt fogjuk mi bírni; az az elképesztő, tisztelt képviselőtársaim, hogy érdemben azzal foglalkozunk, hogy rendőröket terrorizmussal meg államellenes bűncselekménnyel vádolunk, hogy illet egyáltalán le lehessen írni papírra egy Magyar Köztársaságban. Én az gondolom, hogy ezek a rendőrök – többek között Rogán Antal akkori belvárosi polgármester kérésének megfelelően – megpróbálták rendet tartani a Belvárosban, hiszen Rogán Antal azt mondta akkor, hogy a Belvárosban rendnek kell lennie, és ehhez minden segítséget és minden eszközt meg fog adni az ott lévő, szolgálatot teljesítő rendőri állománynak.

Zárásként: nagyon szomorú vagyok, és azt gondolom, hogy szégyen, hogy a Belügyminisztérium egy ilyen jelentésben részt vett, és azt gondolom, hogy szégyen, hogy a Belügyminisztérium egy ilyen jelentést egyáltalán védelmébe vesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Képviselő úr, mielőtt megadom a szót államtitkár úrnak, szeretném, ha mederbe terelnénk a bizottsági ülés témájának vitáját. Képviselő úr szenvedélyes hozzászólása sarkallt arra, hogy néhány gondolattal kiegészítsem. Rengeteg olyan dolgot mondott el, amit kénytelen vagyok mind bizottsági elnökként, mind kormánypárti képviselőként is egyrészt visszautasítani, másrészt cáfolni. Politikai pamflet, inkvizíció, koncepciós ügyek és bosszorkányüldözés; hovatovább oda jutottunk el a képviselő urak felszólalása alatt, hogy Orbán Viktor a saját szimpatizánsait verette meg, tehát egy nagy MSZP-s maszatolásnak voltunk a fültanúi, képviselő úr. Rogán Antal nem adott arra utasítást, hogy azonosítószám nélkül, kényszerítő eszközök jogtalan alkalmazásával vegyítve ártatlan emberekre is rátámadjanak. Önök számtalan olyan bűnt és hibát követtek el az elmúlt években, amelyekre nagyon sok ember ma Magyarországon választ vár. Ezeket a válaszokat adják meg ezek a bizottságok. Lehet, hogy önöknek ez egy kényelmetlen helyzet, biztos vagyok abban, hogy akkor, amikor ezeket tették, meggyőződésük volt, hogy ezért soha nem kell majd felelniük. Most már oda jutottunk a mai bizottsági ülésen, hogy a jogállami normákról tartanak előadást, holott a képviselő úr azt a témát

nem érintette, hogy szerinte jogállami normáknak megfelelő volt-e a 2006-os őszi intézkedés, amelyen – feltételezem – részt sem vett, ott sem volt, hovatovább Budapesten sem lehetett, tehát nulla helyi tapasztalattal képes olyan megállapításokat tenni, ami kétségbe vonja több tíz, több százezer érintett ember közvetlen tapasztalatait, élményét, és számtalan szakértőnek, dokumentumnak és egyéb vonatkozó irat-, képi és hanganyagának a tanúbizonyságát.

Én a hangnem kapcsán és a téma súlyának megfelelően azért több szerénységet és több alázatot szeretnék várni. Ha valóban azt gondolja képviselő úr, hogy akkor minden rendben volt, akkor nem kell ennyire szenvedélyesnek lennie; ha azt gondolja, hogy akkor minden az ön által citált törvényeknek megfelelően történt, akkor sem kell ennyire indulatosnak lennie; szerintem ön azért indulatos, mert nem így gondolja.

Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Belügyminisztérium): Tisztelt Bizottság! Abszolút nem állt szándékomban a politikai vitában direkt módon részt venni – én azt javaslom, hogy a képviselők egymás közt folytassák le ezt a vitát – viszont érkezett egy konkrét kérés. Ruszó Gyula bemutatásra került, és jobbra mellettem ül dr. Vajta István, aki a szabályozási és koordinációs helyettes államtitkárságon főosztályvezető, ő segíti a mi munkánkat.

Ha már szót kaptam, a Belügyminisztériumot illetően nem értem, képviselő úr, hogy mi azzal a probléma, ha egy minisztérium, egy minisztérium munkatársai részt vesznek az igazság feltárásában. A minisztérium semmilyen politikai kinyilvánítást nem tett az ügyben, egyszerűen tényeket szolgáltatott a jelentéshez. Az, hogy ön szégyennek gondolja azt, hogy egy minisztérium – aki-nek úgy gondolom, hogy ez alapvető kötelessége – ezt a munkát elvégzi, nem szégyen, hanem kötelesség. Az a szégyen, hogy ön ezt így gondolja. Az a szégyen, hogy úgy gondolja, ha egy minisztérium az ön pártjára vagy önökre esetleg terhelő tényeket szolgáltat a jelentést végzőnek, azt el kell ítélni; véleményem szerint az a szégyen, hogy az önök kormányzása alatt megszüntették a Belügyminisztériumot, ezzel kifejezve azt a vágyat, hogy önök a rendnek nem hívei. Önök az anarchiának és a tétlenségnek vagy – itt már elhangzott – más, követhetetlen folyamatoknak a hívei. Mi azt gondoljuk, hogy egy olyan országban, ahol rendnek kell lenni – és Magyarország ilyen ország –, igenis, lenni kell Belügyminisztériumnak, lennie kell a rendőrségnek gazdájának, lenni kell olyan embereknek, akik ezt vállalják.

Azt is nagyon megdöbbenve hallgattam az ön részéről, hogy ha jól értetem, ön valójában azt mondta, hogy itt a Fidesznek kell bocsánatot kérnie valamiért is. Ez aztán már tényleg elképesztő. Elnézést kérek, én megértem persze, hogy ön azt mondja, hogy ami 2006. október 23-án történt, azt a rendőrök csinálták maguktól, de higgye el, hogy a világon önön és a párttársain kívül ezt senki nem hiszi el. Lehet, hogy ez a jelentés nem tud arra vonatkozóan tényszerű adatokat tartalmazni, hogy ezt milyen felhatalmazásból tették a magyar rendőrök, persze lehet, hogy ez így van, de hogy ezt politikai támogatottság nélkül Magyarországon – sehol egyébként a világon, egy országban sem – nem lehetett megtenni, ez ténykérdés. Ezek után azt mondani, amikor mi ezt próbáljuk felszínre hozni, és feltárni az igazságot, hogy mi kérjünk ezért bocsánatot, akkor azt mondom önnek, hogy ön nem a demokrácia híve, hanem ön a saját pártjának a híve, és a saját pártja érdekében arra is képes, hogy az igazságot elpalástolja. Azt gondolom, hogy az ön szemlélete és hozzáállása rossz ebben a kérdésben, és nem azok, akik most azért vannak itt, hogy ezt a világraszóló igazságtalanságot valóban feltárják, és mi több, a felelősöket – akár politikai vagy jogi értelemben – megtalálják. Én további jó vitát kívánok! Nem én szeretnék a vita főszereplője lenni; úgy gondolom, hogy itt vannak a képviselők, akik olvasták a jelentést, remélem, hogy tudnak egymással vitázni erről.

ELNÖK: Köszönöm. Mátrai Márta képviselő asszonynak adom meg a szót. Parancsoljon!

DR. MÁTRAI MÁRTA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Vendégek! Talán ott szeretném kezdeni, miután már mindenki válaszolt Harangozó Tamás képviselőtársamnak, hogy egy ilyen provokatív és minden alaposságot, törvényi és alkotmányos rendet mellőző felszólalás nem méltó ehhez a bizottsághoz, meg önhöz sem, képviselő úr, aki az alkotmányügyi bizottságnak a tagja. Aki az alkotmányügyi bizottságban részt vesz, azért attól valahol elvárható lenne tőle, hogy mind az alkotmányt, mind az alkotmányos rendet, mind pedig a jogszabályokban foglaltakat betartsa. Ez az egyik megjegyzésem.

A másik megjegyzés, ami ehhez fűződik, hogy mi a jelentés általános vitára való alkalmasságáról fogunk itt beszélgetni és nem arról, amit ön mond, hogy nem politikai bizottságnak kellene ítéletet mondani. Tehát ha ön ezt kijelenti,

akkor tanúbizonyságot tesz arról, hogy még a Házzsabályt sem ismeri. Pedig ha a Házzsabályt ismerné, akkor tudná, hogy a bizottságnak sem jogköre, sem hatásköre erre vonatkozóan nincs.

Visszatérve a jelentésre, tisztelt elnök úr és tisztelt bizottság, az alkotmányügyi bizottság megtárgyalta és a jelentést alaposnak tartotta. Én úgy gondolom, a személyes véleményemet elmondva, hogy ez a jelentés önmagáért beszél. A jelentés hivatkozik az alkotmányra, hivatkozik a gyülekezési jogra, hivatkozik az Alkotmánybíróság határozatára, amely a gyülekezési jog biztosítását, fenntartását és annak békés lefolytatását garantálja minden magyar állampolgár számára. Ez a jelentés olyan megállapításokat tartalmaz, amelyek tények. A tényekkel ugyan lehet vitatkozni, de nekünk nem az a dolgunk, hogy a tények vitájában egy olyan álláspontot képviseljünk, amely esetleg valamely ítéletre, akár a büntető törvénykönyvre, akár bármelyik törvényre, akár a polgári törvénykönyv kártérítési fejezetére vonatkozik, hanem nekünk az a dolgunk, hogy a jelentésben foglaltak alapján elmondjuk a véleményünket a parlamentben az általános vita során.

Én ajánlom az ön figyelmébe és a szocialista párt figyelmébe is a jelentés alapos megismerését, mert sajnos előzőleg az ön és Juhász képviselőtársam felszólalásából olyanokat hallottam kicsengeni, mint hogyha nem azonos jelentésről beszélünk. Rémesen sajnálatosnak tartom, hogy emberek súlyos sérüléseket szereztek a békés tüntetés során hazafelé menet. Ebben voltak magyar és külföldi állampolgárok, egyaránt. Ott van a kórház főorvosának a felszólalása, jelentése magáról a gyógyításról, amiből megállapítható, hogy milyen súlyosak voltak azok a sérülések, amelyeket ártatlan embereknek kellett elszenvedni azok miatt a rendőri túlkapások miatt, amelyekre most is mondom, hogy nem azért követtek el a rendőrök, mert az ő indíttatásuk a rendőri mivoltukból fakadt, hanem nyilvánvalóan parancsra, valakinek az utasítására, hiszen egy rendőr szolgálatot teljesít, és márpedig ha vezényelve van valahova, akkor a vezénylés során kiadott parancsot neki teljesítenie kell.

Ha figyelmesen elolvasta volna ezt a jelentést, akkor van olyan arcát nem adó, illetőleg a nevét meg nem nevező ember – de nyilván megtudható, hogy ki volt az –, aki elmondta, hogy hány gumilövedéket használtak. Igazságügyi szakértők állapították meg, hogy a gumilövedékek milyen sérüléseket okoznak, milyen területről lehet kilőni ahhoz képest, hogy az a gumilövedék ne okozzon esetleg maradandó testi sértést vagy maradandó egészségromlást, mint ahogy az itt megfogalmazott jelentésben szereplő emberek esetében ez

megállapítható, mert akinek a szeme megsérült vagy az egészségi állapota oly mértékben károsodik, hogy akár 70 százalékában rokkanttá válik, annak sajnos ez már visszafordíthatatlan következményekkel jár.

Tehát summa summarum, én nagyon örülök annak, hogy ez a jelentés az asztalra került. Nem elkendőzni és nem elleplezni kell azokat a cselekményeket, amelyeket olyan emberek követtek el, ebbe beleértve a korábbi miniszterelnök felelősségét is, hiszen külön fejezet foglalkozik tételesen felsorolva, hogy esetleg mit követett el ő annak idején. Természetesen nem a mi dolgunk ennek a vizsgálata. Mi ezt a jelentést elolvassuk, mi ezt a jelentést megvitatjuk, mondhatunk róla véleményt, de természetesen ennek a jelentésnek az alapján, a rendelkezésre álló tények és bizonyítékok alapján az ügyészségnek lesz a dolga és joga, hogy ezeket az embereket újból meghallgatja, és amennyiben megalapozottnak tartja, akkor vádat emeljen, és megkapják a méltó büntetésüket, amit én tiszta szívből kívánok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megadom a szót Kulcsár József képviselő úrnak. Parancsoljon!

KULCSÁR JÓZSEF FERENC (Fidesz): Köszönöm. Valóban, ez a jelentés azért került elénk, hogy általános vitára alkalmasnak tartsuk, vagy nem. Én előjáróban mondom, hogy igen, alkalmasnak tartom, habár biztos, hogy mindenki még sokkal több mindent bele tudna írni, én is sokkal több súlyosabb dolgot el tudnék képzelni, de ezt majd a parlamentben meg fogjuk vitatni.

Az elnök úr is, meg az államtitkár úr is reagált Harangozó képviselő úr felvetéseire. Nem tudom, hogy a bizottság tagjai közül ki volt ott jelen, de pont egy olyan laphoz lapoztam, hogy rengeteg emberben halálfélelem alakult ki. Harangozó úr, volt már magának halálfélelme? Ez a cinikus hozzászólása borzasztóan felháborító, és szégyellje magát. Én ott voltam, rengeteg emberrel találkoztam, és a korom miatt is én úgy gondolom, hogy az ember csak papírokból nem tudhatja, hanem amikor a bőrén érzi, a bőrén tudja, hogy mi az, hogy most vége lehet, amikor mellette áll az ember és kifolyik a szeme. Tehát óvatosan fogalmazzon és gondolja végig még egyszer, hogy mire gondol.

Köszönöm, és ezt általános vitára alkalmasnak tartom.

ELNÖK: Köszönöm. Rubi Gergely képviselő úré a szó. Parancsoljon!

RUBI GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Az, hogy a politikai felelősök menteni próbálják az irhájukat, természetes, megszoktuk már, viszont egy dolog zavar ebben az ügyben. Ez a jelentés 2011. március 15-én elkészült. Miért csak most tárgyalja a bizottság, hiszen az ügyek jelentős része lassan elévül? Ezt szerettem volna kérdezni.

Köszönöm.

ELNÖK: Értem, hogy mit szeretett volna kérdezni a képviselő úr, csak feltehetőleg rosszul fogalmazta. A bizottság azért most tárgyalja, mert a házelnök most jelölte ki a bizottságokat erre, tehát a bizottságnak nem volt korábban módja tárgyalni. Szerintem ön azt szeretne volna kérdezni, hogy miért most került a parlament elé. Így helyes. Válaszadásra megadom a szót államtitkár úrnak.

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Belügyminisztérium): Miután a jelentés benyújtásának van egy felkérő levele a házelnök irányában a miniszterelnöktől, ami szeptember 25-én született, nyilvánvalóan úgy látta Magyarország miniszterelnöke, hogy ezt a jelentést az alaptörvény elfogadását követően, az új őszi parlamenti szakaszban tárgyalja meg az Országgyűlés. Én nem gondolnám, hogy ennek a tárgyalása valamiben is késedelmet jelent, hiszen nyilván azt a történelem fogja igazolni. Olyan horderejű kérdésről van szó, Magyarország újkori történelmét alapvetően meghatározza az, hogy mi történt 2006 szeptemberében és októberében, és meghatározza az, hogy az akkori kormány a kormányzása idején miért nem indított ebben a kérdésben valós vizsgálatot, és meghatározza az, hogy a 2010. áprilisi politikai váltást követően az új kormányzat, illetve az akkori kormányzótöbbség, és persze az ellenzék is ezt a kérdést hogyan kezeli, milyen következtetéseket fog tudni levonni.

Persze, ez a néhány hónap lehet kérdés, de azért ne felejtjük el, hogy közöttte volt egy nyári időszak is, ez nyilvánvalóan lehet alapvetően kérdés. Én úgy gondolom, hogy a feladat elvégzése tekintetében, a megfelelő politikai és jogi következtetések levonása tekintetében ebben a kérdésben nincs késedelem. Nyilvánvaló, hogy a miniszterelnök úrnak is a jelentés alapján ezt át kellett gondolnia; megfelelő szakértők felkérését követően, tanulmányok ismeretét követően döntött úgy, hogy meghozza azt a politikai döntést, hogy ezt a parlament elé terjeszti. Ez most történt meg.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Iváncsik Imre alelnök úrnak. Parancsoljon!

IVÁNCSIK IMRE (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Néhány nagyon rövid megjegyzésem van csak. Az egyik az, hogy furcsállom, hogy a bizottsági ülés egy olyan fordulatot vesz, hogy Harangozó Tamás képviselőtársam kollektív megrendszabályozása válik feladatává. *(Elnök: Kénytelenek vagyunk.)* Hát nem tudom, hogy kénytelen lehet-e bárki erre:

Képviselő úr elmondta a véleményét. Szerintem egy ilyen témában, ahogy az elnök úr nevezte, még a szenvedélynek is helye van. Azt hiszem, hogy mindenki bátran és mindenféle válasزتorziók nélkül kell hogy elmondhassa a véleményét. Lehetnek alapos és alapvető véleménykülönbségek közöttünk, ezen nem is csodálkozom, hogy így van.

Államtitkár úr azt mondja, hogy nem akar politikai vitába bocsátkozni, majd a válaszában egy olyan témával jön elő, ami eddig nem is került szóba, illetve a jelentésben sem szerepel, magát a Magyar Szocialista Pártot vádolja meg kollektíven mint politikai testületet bármilyen bűn elkövetésével. Én ezt a legelképesztőbb dolognak tartom. Ha esetleg volna szíves államtitkár úr a jelentésből idézni, hogy hol szerepel benne a Magyar Szocialista Párt felelőssége, akkor szívesen meghallgatnám; valóban lehet, hogy azon a 116. oldalon van, amire már képviselőtársam is utalt.

Magam a jelentésről úgy vélekedem, hogy egy konkrét politikai megrendelésre készült olyan összeállítás, amely semmilyen többletet nem tesz hozzá az igazságszolgáltatáshoz, semmi köze ahhoz, hogy a valódi felelősök megnevezésre kerüljenek, és elnyerjék méltó büntetésüket; egy politikai koncepciót szolgál, ami egy mondatban arról szól, hogy a politikai ellenfél megsemmisítése vagy egy újabb rúgás a mumusnak tekintett Gyurcsány Ferencen.

Szeretném az önök figyelmébe ajánlani – ha még nem tűnt volna fel az önök számára – a további politikai koncepciók gyártásához a tegnap történeteket. Csak folytassák, nyugodtan lehet mindenféle nemtelen eszközzel támadni a köztársaság volt miniszterelnökét, egy dolgot fognak vele elérni: egyre több híve lesz, egyre elkeseredettebben fog szembeszállni az önök nemtelen támadásaival, ezt az egy célt fogják mindezzel elérni, nem azt, amiről beszélnek, hiszen ha az volna a valódi céljuk, akkor szabad folyást engednének az igazságszolgáltatásnak, és nem kellene semmiféle politikai jelentéseket megtárgyalni az ügyben. Ki-ki a politikai véleményét egyébként is elmondhatja,

deklarálhatja; ez a jelentés teljesen jól láthatóan egy egészen más célt szolgál, ezért én általános vitára alkalmatlannak tartom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a politikai tanácsokat is, de nekem az a meggyőződése, hogy Gyurcsány Ferenc jelen pillanatban nem a mi mumusunk, hanem épp az önöké, és ekképpen szerintem ne keverjük a mostani helyzetet egy 2006-os, teljesen jogtalan és a jelentésből kiviláglóan igenis vitatott és vitára alkalmas üggyel.

Megadom a szót Németh Zsolt képviselő úrnak; őt Juhász Ferenc képviselő úr követi majd.

NÉMETH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. A Jobbik Magyarországért Mozgalom üdvözlí a jelentést, nagyon örülünk, hogy végre a parlament elé került. Egy gondolatzállal visszakapcsolnék Rubi Gergely felszólalásához, miszerint már március 15-én elkészült az úgynevezett Balsai-jelentés. Nem azért aggódunk az ilyen kései nyilvánosságra hozatal miatt, mert most itt későn tudunk róla vitázni, vagy mert tegnap kaptuk meg a bizottsági meghívót, hogy szó lesz róla; én hétvégén el tudtam olvasni a jelentést, valóban nagyon jó összefoglaló, nagyon örülünk neki, hogy létezik, és tartalmaz olyan gondolatokat, amit tovább lehet fűzni, de úgy gondolom, hogy ez már nem a mi dolgunk lesz, tehát az ügyészség dolga lesz, hogy ezeket a gondolatokat továbbvigye. Ebből is született egy kérdésem, hogy múlt héten, azt hiszem, Gulyás Gergely fideszes országgyűlési képviselő tartott egy sajtótájékoztatót, és azt mondta, hogy mind a három bizottságnak feljelentést kellene tennie az ügyészségnél. Ez a feljelentés – konkrétan a Balsai-jelentés alapjául szolgáló feljelentés – mikor történik meg, ki fogja ezt az ügyészségre eljuttatni? Ezt azért is kérdezem, mert jelenleg október 4-e van, és október 23-án elévülnek ezek a bűncselekmények, amik esetleg megtörténtek, tehát nagyon szűkös a határidő, úgyhogy jó lenne, ha valaki választ adna erre a kérdésemre, hogy ezek nehogy véletlenül elévüljenek, nehogy véletlenül a szocialista párt vagy itt mellettünk a képviselőtársaink örömtáncot lejtessenek, hogy hú, ezt is megúsztuk. Nem, ez ne történjen meg.

Nagyon fontos kiemelni, szerintem, a 19. oldalon azért van egy nagyon fontos mondat, amit Balsai úr is feketével kiemelt számunkra. Itt az áll, hogy: „Pigler István rendőr alezredes fel is hívta a rendőri legfelsőbb vezetés figyelmét, hogy függessze fel a tömegoszlatást.”, tehát itt azért tetten érhető az,

amit sokszor megkérdeztek, hogy ugyan már, itt nincs felsővezetői felelősség. Dehogynem, itt látszik, hogy valóban az utcán lévő rendőri vezetők, tehát a műveleteket irányító rendőri vezetők kérték, hogy függesszék fel a jogellenes tömegoszlátást, de felülről valaki mindig felülbírált ezeket a kéréseket, ezeket az utasításokat. Egyértelműen látszik, hogy ez csakis a politikai szférából jöhetett, és végül is Balsai úr is kimondta, hogy valószínű, hogy Gyurcsány Ferencnek köszönhető – végeredményben ő ül a piramis tetején –, és elképzelhető, hogy itt terrorizmus is fennáll, mivel a saját nemzetére rontott rá, azért ezt hangsúlyozzuk, hogy saját nemzetére rontatta rá, irányította rá a rendőrséget. *(Iváncsik Imre távozik az ülésteremből.)*

Mi soha nem a rendőrséget gyanúsítjuk; természetesen ott is történtek egyes rendőröktől jogellenes lépések, törvénytelen bűncselekmények, de itt a fő felelőssége a politikai szférának van, aki eszközként odairányította a rendőröket, és jogellenes lépésekre kényszerítette őket. Az ügyészségnek valahol meg kellene találni ezeket a kis utasításokat, hogy ki volt az pontosan, mert itt lehet tudni, mindenki tudja, Magyarország lakosságának döntő része tudja, egyedül már csak a szocialista párt próbálja menteni a menthetőt. Nagyon evidens kifejezés, amikor azt mondom, hogy a legalapvetőbb, legkiszámíthatóbb ösztön, amikor valakinek mondunk valamit, az a tagadás; ennek fültanúi, illetve szemtanúi is lehetünk itt MSZP-s képviselőtársainktól, hogy ők még megpróbálják tagadni a valóságot. Nagyon reméljük, hogy az ügyészség majd felnyitja az ő szemüket is, és valóban majd eljönnek azok a percek, azok az órák, amikor majd kiállnak – esetleg erre lehetőség is adódik majd a plenáris vitán, az általános vitán –, és bocsánatot kérnek Magyarország lakosságától. Itt nem pártszimpatizánsoktól, nem jobbikos szimpatizánsoktól, nem esetleg fideszes szimpatizánsoktól, nem akármilyen sámánhitistáktól, nem pártovatartozás szerint kell bocsánatot kérni, hanem az emberektől; azoktól az emberektől, akik esetleg csak arra sétáltak, akik épp arra mentek haza, vagy azoktól a külföldi állampolgároktól, akik nem is tudták, hogy mi történik, és kapták a gumilövedéket, kapták a verést.

Kedves Képviselőtársaim! Én is kint voltam 2006. október 23-án, láttam személy szerint, hogy mi történik, és valóban alá tudom támasztani, hogy a jelentés igazakat tartalmaz, tehát valós dolgokat tartalmaz. Elnézést, ha indulatos vagyok, de azzal kapcsolatban is szeretnék felháborodásomnak hangot adni, amikor Juhász képviselőtársam azt mondja, hogy ez a jelentés olyat tartalmaz, hogy „vadászpuskával rám lőttek”. Gondolom, ön nem volt ott, de

amikor menekülnünk kellett a gumilövedékek elől, sajnálom, de nem volt arra időnk, hogy még visszanézzünk, és megkérdezzük a rendőrt, hogy ez most pontosan milyen puska; maga a jelentés is idéz, ez egy idézet volt, tehát próbálja visszaadni az akkori hangulatot, az akkori gondolatokat.

Két kérést fogalmaznék meg: legyen feljelentés mindenképpen, tehát kerüljön el a Balsai-jelentés az ügyészség elé, még október 23-a, tehát az elévülés ideje előtt, és a szocialista párt igenis, kérjen bocsánatot, legalább a plenáris ülésen az általános vitában – ahogy mondtam már, lesz erre alkalma –, hogy a saját nemzetére rontott. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Juhász Ferenc képviselő urat illeti a szó. Parancsoljon!

JUHÁSZ FERENC (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Van egy sajátos hangulata ennek a vitának, mert nyilvánvalóan szelektív hallás jellemzi a résztvevőket ebben, és lehet, hogy egyébként engem magamat is, de hogy Németh Zsolt nem hallja azt, amikor azt mondja az én képviselőtársam itt mellettem, hogy ő ezúton is – már sokadszorra – bocsánatot kér azoktól, akik egyébként ártatlanul szenvedtek, ez elképesztő. Elképesztő, hogy olyanfajta érzelmi azonosulással képesek képviselőtársaim elfogadni hamis állításokat, pusztán párt-hovatartozás miatt, ami nem az önök tisztességét kérdőjelezi meg, mert az rendben van szerintem, hanem azt a mély elfogultságot és belső gyűlöletet mutatja, ami megjelenik a politikai riválisokkal szemben.

Nézzék, nyilvánvalóan az én szemléletem és az én hozzáállásom, ha Tállai államtitkár urat akarom idézni, rossz, és innentől kezdve nem érdemes vele foglalkozni, de néhány saját élménnyel hadd gazdagítsam már ezt a kis történetet, lévén, hogy szeptember 18-án én a tévészékházban a másik oldalon voltam. Igen, Kulcsár úr, volt halálfélelmem. Tudja, nagyon-nagyon rossz érzés az, amikor csőcselék utcaköveket dobál félrészegen egy intézményre, egy olyan intézményre, amely egyébként átvette a petíciót. Hazugság a Balsai-jelentés azon pontja, amely azt írja, hogy nem vette át; Rudi Zoltán ott szorongatta azt a petíciót, amit ő maga személyesen vett át, és Navracsics Tibor is ott volt ezen a kedves kis éjszakán, úgyhogy ha más nem, akkor az ő élménybeszámolójából merítkezhetek volna arra vonatkozóan, hogy mi is volt ott. Szíves elnézést kérek azért, hogy túrtem, hogy hazafiak arcon köpjenek egyszerűen azért, mert hiszek valamiben. Szíves elnézést kérek azért, mert október 23-án éjszaka éppen a hazafiak Molotov-koktélját takarítottam a gyermekem szobá-

jának ablakából, amit odavágtak igen bátor, derék hazafiak, nyilván védve a köztársaságot a gyermekemtől, és egy hajszál híján tragédiába fulladt az egész.

Igen, nagyon-nagyon szégyellem magam, amikor a gépkocsimat többször kiszúrták, megsértették, nem tudom én, mit csináltak vele, hogy egyébként nem gondoltam azt, hogy minden ember rossz, és azt se gondoltam, hogy e mögött mindig kizárólag fideszes, ne adj' isten, jobbikos áll. Borzasztóan sajnálom, hogy nem gyűjtöttem össze azt a sok – én azt gondolom – anthraxnak álcázott sütőport, amelyet egyébként különböző postaládáimba dobta, mert önök abból most nagyon sokáig süthetnének egyébként mindenféle tésztát.

Én akkor is azt gondoltam, és most is azt gondolom, hogy vannak olyanok, akik a balhét a balhéért szeretik, és egyébként a politikában van politikai küzdelem, és a politikai küzdelemben vannak tisztességes eszközök és vannak tisztességtelen eszközök.

Tisztelettel kérdezem önöket, akik oly meggyőzően mondják azt, hogy ezek a politikai riválisok szervezték ezt az egészet, mit szólnak ehhez a jegyzőkönyvrészlethez. Ez ebben a jegyzőkönyvben van, aminek a titkosságát feloldották, a Nemzetbiztonsági bizottság ülésén hangzott el, a sajtó is ott volt. Nem más beszél egymással telefonon, mint Demeter Ervin és Grespik László, Demeter Ervin a Fidesz oldalán, Grespik László a másik oldalon. Október 23-án a következő hangzik el: „Kicsit hergeljétek a rendőröket, de úgy, hogy ne legyen összecsapás, és húzzátok magatokkal az Astoria felé.” Grespik: „Azt akarjuk, mi ezt csináltuk. Direkt ezért mentünk csak ki. Nem akartunk mi itt ölni, érted?” Demeter: „Jó, kénytelenek vagyunk elhúzni azt a tömeget az Astoriától, anélkül veszünk.” Grespik: „Így van, így van. Az a jó, hogyha ide jönnek és itt csinálnák a balhét. Érted?” „De ahhoz húznotok kell magatokkal őket”, mondja Demeter. „Hát de nem tudjuk, mert fönt megálltak megint a Deák térnél.” Demeter: „Basszus!” Gyík, helyesebben Grespik: „Ott egy tömeg, ott meg van állva, de körülbelül itt most – szó szerint mondom – már van kétszázezer ember, ez hétszentség. Hát de te is látod.” „Félmillió van”, mondja Demeter. „Nagyon jó. Na ennyi legalább kell, csak az a baj, hogy ez mind a Fideszhez jött.” „Hát majd kapnak egy kis könnygázt – mondja Demeter –, és akkor meglátjuk, hogy kihez jöttek.”

Szóval egy ilyenfajta párbeszédet hallgatni egy bizottsági ülésen minimum felveti azt, ne haragudjanak, minimum felveti azt, hogy vannak ebben az ügyben olyan elemek, amelyek – hogy is mondjam – elgondolkodtatók a tekintetben, hogy kinek és miként van felelőssége. Ha mi erre vonatkozóan kér-

dőjeleket fogalmazunk meg, anélkül, hogy önök megkérdőjeleznék az én emberi tisztességemet ezzel kapcsolatosan, hát ezt engedjék már meg, könyörgöm.

Maga az államtitkár úr azt mondja, hogy ez az anyag és az a kérdés, amit én fölvettem, politikai természetű és hogy ezen nincs mit vitázni. Az a probléma, hogy önök nem egy korrekt igazságtételt akarnak azok számára, legyenek azok rendőrök – láttam a tévészékházban a betört fejű rendőröket – vagy éppenséggel legyenek azok ártatlan civilek, akiket az utcán megverték, mind a kettőnek jár az igazságtétel, de önök ezt az igazságtételt másra akarják fölhasználni, és a probléma itt van. Önök ezt egy politikai üldözésre akarják fölhasználni. Ez a fajta megközelítés probléma a számomra, mert hogy ha azt mondják, hogy azt a rendőrt, aki ujjat tört, ítélje el Siklós Mária bírónő, ítélje el, ha az az utcaköves, aki meg rendőrt dobált, ugyanettől a bírótól felmentést kap, akkor azt mondom, hogy baj van. Ha azt látom és azt érzékelem, hogy a Fidesz elnöke ad három nap ultimátumot, hogy egyébként takarodjanak a rendszerből azok, akik ilyen dolgokat csinálnak, majd azt követően pedig az események láncolata mégiscsak arról szól, hogy bizonyos történések kísérteties összefüggésbe kerülnek, akkor az problémát jelent.

Azt szeretném önöknek mondani, nyilván én is tényekben meg egyebekben tán tévedhetek, de azt vegyék már tudomásul, legyenek kedvesek, hogy a történetnek minimum két oldala van, és ebben a két oldalban azért legyenek kedvesek rábízni az aktuális vádhatóságra – önöké –, illetőleg a bíróságra azt, hogy ezekben a kérdésekben állást foglaljanak. Nem kell, nem érdemes ebben külön utakat futni, egyszerűen azért, mert nyilvánvalóan kilóg a politikai lóláb.

Azt kell mondanom, hogy bár Rubi Gergellyel szinte semmiben nem értünk egyet, de az a kérdés, amit ő megfogalmazott, teljesen igaz. A jelentés elkészülte és a parlamentnek történő benyújtása között eltelt fél esztendő egyértelműen jelzi, hogy itt egy olyan fedőtörténettel állunk szemben, amely nyilvánvalóan mind a két politikai oldalt hergeli és egyébként alkalmas arra, hogy a gazdasági helyzetről, a megszorító intézkedésekről elterelje a figyelmet. Azt szeretném önöknek mondani, hogy lelkiük rajta, de azt azért érezni kell, tudni kell, hogy ettől sem nem lesz jobb a devizahiteleknek, sem nem lesz jobb az embereknek és sok mindenki másnak, miközben hangsúlyozom és ezzel zárom, hogy aki ebben az ügyben bármelyik oldalon is álljon és törvényteleniséget követett el, legyen az rendőrpáncsnok vagy éppen bárki, aki utasítást adott mondjuk utcai erőszakra, az kapja meg méltó büntetését, de a helyén kezeljék ezt a dolgot, könyörgöm. A helyén kezeljék ezt a dolgot, ne pedig olyan érzelmi kirohanásokat fogalmaz-

zanak meg, amely egyébként – hogy mondjam – a politikai riválison már nem vág, hiszen vágtak már rajta annyit, hogy csak na, hanem egyszerűen csak lehetlenné tesz későbbi értelmes, normális párbeszédet bizonyos ügyekben. Hagyják meg ezt az esélyt arra, hogy bizonyos ügyekben lehessen ilyenfajta párbeszéd.

Köszönöm. Elnézést.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt megadom a szót Tamás Barnabás képviselő úrnak, egyetlen mondatára, illetve felvetésére hadd reagáljak képviselő úrnak pontosítás gyanánt. Akik az ön kerekét természetesen jogtalanul kiszúrták és ráutaló magatartás...

JUHÁSZ FERENC (MSZP): Elnézést, elnök úr, Most itt a jegyzőkönyv teljes részletét nézve nem Grespi meg Demeter idézete, ők is beszélgettek, annak is benne van egyébként a része, de ez az idézet a Fidesz-oldalon álló és a másik oldalon álló. Szíves elnézésüket kérem.

ELNÖK: Ezzel szerettem volna folytatni. Köszönöm, hogy megszakították az általam vezetett ülést. *(Juhász Ferenc: Elnézést kérek.)* Ezzel szerettem volna folytatni, hogy tekintettel arra, hogy épp most toppant ki a sajtó, és tekintettel arra, hogy módosította, finoman fogalmazok, nem mondott igazat. Ott tartottam éppen, mikor megszakított a hozzászólásomban, hogy az ön autóját jogtalanul károsító meg ilyen-olyan személyek nem szakmailag képzett, állami erőszakszervezet tagjai voltak, hanem különböző olyan randalírozók, akik természetesen a törvény előtt feleltek vagy fognak, viszont az állami erőszak-monopóliumot ugyanilyen célokra felhasználni szerintem nem összevethető ezzel, mert önök ezt tették. Innen akartam ráfordulni arra a részletre, és én sajnálom, hogy épp most ment ki a sajtó, szívem szerint el is mondanám nekik, hogy legyenek szívesek, fáradjanak vissza, mert ön nem mondott igazat.

Megadom a szót Tamás Barnabás képviselő úrnak.

TAMÁS BARNABÁS (Fidesz): Államtitkár Úr! Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretném, ha visszatérnénk a napirendi ponthoz, hiszen tudjuk, művészi szintre fejlesztik az MSZP-s képviselők azt, hogy hogyan lehet elkenni dolgokat, hogyan lehet mellébeszélni és hogyan lehet másra terelni azokat a dolgokat, amelyek kapcsán most itt a napirendben kellene, hogy azzal foglalkozzunk. Ők egész másról beszélnek, költségvetésről, két embernek a hangfelvételéről,

akik nem is azok az emberek. Tehát ezt ők művészi szintre fejlesztették az elmúlt időszakban, hiszen volt rá idejük.

Egy másik dolog, ami a Balsai-jelentéssel kapcsolatos. Engem ez a jelentés meggyőzött arról, amit én korábban is gondoltam erről, hogy a 2006 ősze rendkívül jól megszervezett, a kormány részéről előkészített, olyan több eseményből álló magyarverés volt, amelynél szerintem, biztos vagyok benne, hogy az elkövetkezendő időszakban, ha a parlament is tárgyalja, és az ügyesség elé kerül a dolog, ki fognak derülni azok a részletek, amely részleteket ma itt nem is nagyon akarunk tárgyalni, hiszen minden másról szó esik már lassan, csak éppen a Balsai-jelentésről nem.

Természetesen nem akarom egyetlenegy képviselőtársam hozzászólását sem cáfolni vagy azzal egyetérteni, én egyet tudok csak mondani, hogy ez az eseménysorozat, amely 2006 őszen bekövetkezett – Őszöddel indítva és 23-ával befejezve –, tervezett volt. Engem erről győz meg ez a vizsgálat. Tudom, hogy ennek a vizsgálatnak még nincs vége, és én nagyon bízom benne, hogy a nyomozó hatóság, az ügyészség majd ténylegesen pontot tesz ennek a végére, és én bízom abban, hogy kellőképpen el is fogja ítélni azokat, akik ebben felelősek. Nem lehet egyszerűen csak úgy elkendőzni dolgokat, ahogy ezt gondoltuk, vagy veréssel megfenyegetni a magyart. Itt ez történt, amire tudatosan készült az akkori vezetés az őszödi beszéddel, annak kiszivárogtatásával, utána a tévészékház ostromával, ahova mehetett volna rendőri segítség – mehetett volna, hiszen a hátsó ajtók nyitva voltak, senki nem zárta be –, a tudatosan ott hagyott fegyverekkel. Ha megnézzük a jelentés részleteit, amik itt vannak, mind alátámasztja azt, hogy itt egészen másról van szó: itt egy tudatosan előkészített dologról van szó. Én ezt a jelentést alkalmasnak találom arra, hogy a parlament ezt tárgyalja, és általános vitára bocsássa. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mátrai Márta képviselő asszonynak adom meg a szót; őt Juhász Ferenc képviselő úr követi.

DR. MÁTRAJ MÁRTA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon örülök annak, hogy Juhász képviselő úr jelentkezett, mert akkor legalább tud válaszolni a feltett kérdésekre. A hosszasan taglalt beszédének az elején azt mondta, hogy ez a jelentés hamis adatokat tartalmaz. Miután jelentkezett, kérem, pontosan nevesítse, melyek azok a hamis adatok, amelyek ebben szerepelnek. Tudja, képviselő úr, ha valaki jelentést készít, vagy akármilyen okiratot –

magán- vagy közokiratot – állít elő, és hamis adatokat ír le, híresztel vagy tüntet fel, az valamilyen szinten bűncselekményt követ el, tehát ha ön tisztában van azzal, hogy ez a jelentés hamis adatokat tartalmaz, akkor én most felszólítom itt a bizottságban, hogy nevesítse azokat. Köszönöm.

ELNÖK: Juhász Ferenc képviselő urat illeti a szó.

JUHÁSZ FERENC (MSZP): Köszönöm. Minden sajtó- és egyéb képviselőtől elnézést kérek, DGY rövidítéssel két tüntető egyik oldalról, másik oldalról idézetét olvastam fel, és Demeter-Grespik beszélgetése egy más történet. Elnézést, én tévedtem, és ezt vissza is vontam, viszont nem a tartalmát, államtitkár úr hiába fogja a fejét, mert dolognak egyébként az a lényege, hogy nyilvánvalóan összetolták a dolgokat, egyébiránt pedig a téves idézetért elnézést kérem, harmadszor, ahogy ez egyébként a fair play szabályai szerint illik.

Mátrai Mártának szeretném mondani, hogy az 5. oldal (3) bekezdésében nem igaz az, hogy az MTV vezetői nem tárgyaltak, és nem vették át a petíciót. Az MTV vezetői, itt az előbb elmondtam, átvették a petíciót. Legyenek kedvesek beszélni majd miniszter úrral – még egyszer mondom, ebben valószínűleg nem tévedek –, ő is ott volt, ott szorongatták a kezükben; az más kérdés, hogy nem olvasták be egy az egyben. Ez a tény, hogy nem olvasták be, ami azt gondolom, hogy egyértelműen jelzi, többek közt ez, hogy ami ebben megfogalmazódik, ez az a politikai dokumentum, amiről az imént beszéltünk. Ha egy mondatot még mondhatok – miközben pironkodom a tévedésemért –, azt kell mondanom Tamás Barnabás képviselő úrnak, hogy egyébként meg abban tökéletesen egyetértünk, hogy akinek az a dolga, hogy itt igazságot szolgáltatson, az tegye, de nem ön. Köszönöm.

ELNÖK: Németh Zsolt képviselő úrnak adom meg a szót.

NÉMETH ZSOLT (Jobbik): Újfent köszönöm a szót, elnök úr. Juhász képviselőtársamnak már nem hívom fel a figyelmét erre az egetverő tévedésre; azért általános iskolában megtanították, hogyan kell jegyzőkönyvből idézni, felolvasni. Harangozó képviselőtársam is azt mondta, hogy lehet, hogy az MSZP-nek bocsánatot kellene kérnie, ami nem egyezik meg egy bocsánatkéréssel; a szövegértelmezés szintén általános iskolai anyag.

A másik pedig, hogy amikor átvették a petíciót – Juhász képviselőtársam többször elmondta, hogy átvették ezt a petíciót –, azért azt tegyük hozzá, hogy ez úgy történt, hogy akik vitték, azokat berángatták utána az ajtó mögé, majd fogva tartották őket. Lehet, hogy utána kiesett szegénynek a kezéből a petíció, és akkor ott felvette valaki. Ha ön szerint ez átadás, akkor nem tudom, hogy a whiskys dobozokat hogyan vette át, vagy ezeket a Molotov-koktélok nem keveri-e össze a whiskys dobozokkal, amiket állítólag ön kapott; ezt nem tudom, ezt megint nem az én feladatom megítélni. Köszönöm.

ELNÖK: Személyes érintettség miatt Juhász képviselő úrnak adom meg a szót.

JUHÁSZ FERENC (MSZP):

a) Azt szeretném kérni Németh képviselő úrtól, hogy fogja magát vissza, legalábbis a tekintetben mindenféleképpen, hogy ugyanezt nyilvánosan már ne mondja el, mert mindazok, akik ezt tették, a bíróság előtt vesztesre állnak.

b) A Molotov-koktél nyoma: szívesen elviszem, ott hagytam mementónak a házam falán, az ablakkereten és mindenütt másutt. Nem kívánom önnek, hogy hasonló élményben legyen része.

c) Azt nem tudom, hogy milyenek voltak az átadás körülményei, hiszen ott nagy tumultuózus jelenetek zajlottak a tévészékház bejáratánál, ugyanakkor azt kell mondanom, hogy mindenki pontosan ismeretében volt annak, hogy az úgynevezett Kossuth tériek megfogalmaztak egy petíciót, azzal átbalagtak az intézményhez, ott átvették, de nem olvasták be, és elmondták azt, hogy nem fogják beolvasni.

Legvégül, én igyekszem önt személyes tisztességében nem bántani semmilyen formában, és azt kérem, hogy mindaddig, amíg ennek ellenkezőjét bizonyíték, bíróság vagy bármi nem erősítené meg, ön se tegye ezt. Ez méltatlan, mert hazugság, mert nem így van, és egyébként leviszi egy olyan szintre ezt a beszélgetést, ami azt hiszem, hogy nem helyénvaló, én őszintén sajnálom. Megjegyzem, tájékoztatom a bizottságot, hogy több büntetőper van folyamatban azokkal szemben, akik engem rágalmaztak; egyetlenegy ügyben meg nem hallgatott még idáig az ügyészség, egyetlenegy ügyben rám semmilyen tanú vallomást nem tett, ebből adódóan illő tisztelettel kérem, hogy ezt legyen kedves, ön is, és valamennyi képviselőtársa is ekként kezelni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Akkor ezek szerint mégsem lehet kézivezérelni az ügyészséget. Köszönjük ennek a megerősítését.

Én a b) ponthoz szeretnék csak egy kiegészítést tenni, mert feltehetőleg képviselő úr nem figyelt, pont akkor egyeztettek erről a jegyzőkönyvi dologról. Aki az ön házát – jogtalanul – Molotov-koktéllal megdobja, annak felelnie kell. Ez önnek jogos elvárása, és én ezzel egyet is értek és támogatom, de feltelezhetően, ha elvárjuk egy nem állami erőszakszervezet tagjától, egy randalírozó állampolgártól, hogy feleljen az ön ellen tett vétkeiért, akkor egy állami erőszakszervezet vezetőitől pláne hatványozottan el lehet várni, hogy feleljenek a jogtalan tetteikért. Erről szól a jelentés.

Megadom a szót Tóth Gábor képviselő úrnak.

TÓTH GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Nem szeretném az időt húzni, egyébként sem hosszú mondókáimról vagyok híres, csupán csak szeretném jelezni, hogy általános vitára alkalmasnak tartom a jelentést, és jelezném, hogy erről mielőbb szavazzunk is, illetve amit Tamás Barnabás képviselőtársam elmondott, az részben összecseng az én első körben tett, úgymond részben teoretikusnak is mondható kérdéseimmel, hogy mennyire volt irányított szervezet és a többi. Ez a dolog egyértelműnek látszik, tehát az én kérdéseim részben talán költőiek is, mindenesetre nagyon-nagyon szeretném, ha a vizsgálatok során a különböző kérdéssorozatok kiterjednének arra is, hogy hogyan vettek ebben részt külföldiek, alkalmasint külföldieket milyen atrocitások érték, mert ott komoly dolgokat lehetne még találni, de szent meggyőződésem, hogy vannak arra vonatkozólag bizonyos információk, hogy a felségjelzés nélküli rendőrök egyike-másika milyen nyelven kommunikált és a többi, tehát nem akarok prejudikálni, viszont fontos lenne ezeknek a nyomozás tekintetében való figyelembevétel.

Én hangsúlyozottan szeretném a végén, és fel is hívtam itt a nap folyamán Roman Kowalskit, a lengyel nagykövet urat, nézzon utána, a lengyel pap megveretésével kapcsolatosan milyen egyéb információkat lehet még benyújtani, ugyanis én élek a gyanúperrel, hogy ez egy koncepcionálisan összeállított történet volt és teljesen egybecseng a Tamás Barnabás képviselő úr által kijelentő módon tett dolgokkal, az azért kérdés volt. Szeretném akkor az általános vitára való szavazást kérni.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Csampa Zsolt alelnök úrnak adom meg a szót. Parancsoljon!

CSAMPA ZSOLT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Csak szeretném segíteni Juhász Ferenc képviselőtársamat. Én fölidéztem azt az ominózus bizottsági ülést, aminek a jegyzőkönyvét fölolvasta, hála a szofisztikai eszközöknek, azért én is megtaláltam ezt a jegyzőkönyvet a parlament honlapján. Ez a jegyzőkönyv úgy folytatódik, a következő oldalt már nem lapozza, hogy: „E beszélgetések tartalma az esetek többségében nem bűncselekményről szólt. Nem arról szólnak, hogy valakik, akik érintettek benne, mondjuk Demeter úr vagy Kondor Katalin vagy még később egy-két nevet említve bűncselekményt követtek el. Szó sincs róla, vagy bármilyen más törvényteleniséget követtek el.” Ezt Szilvász György titokminiszter mondta.

Én azt gondolom, hogy ez a precíz és ez a pontos. Ha itt bármelyik képviselőtársunkat vagy bárkit elkezdünk előcitolni különböző jogtalan, törvénytelen és nem tudom, milyen bűncselekményekkel vádolva, kicsit összemossuk, akkor gyakorlatilag azért utánanézhethünk a következő oldalnak.

De hogy az általános vitára való alkalmasságát is bizonyítsuk ennek a mostani jelentésnek, én azt gondolom, hogy egy részt szeretnék csak kiemelni, ez pedig a rendőrök azonosíthatatlanságával kapcsolatos. Úgy gondolom, hogy egyetértenek vele a képviselőtársaim kormány-, ellenzéki oldalon, mind a két tőn, ha azt mondom, hogy a Budapesti Nyomozó Ügyészség vezetője a rendőrök felelősségre vonásával kapcsolatban elmondta, hogy a törvény kizárja a kollektív felelősséget, büntetőeljárás csak konkrét személyek ellen indítható. Azt gondolom, hogy itt megint csak egyértelműen leírják a jelentésben, hogy nem a rendőrség kollektív felelősségre vonásáról szól.

„Mivel a rendőrök azonosító jel nélkül, símaszkban intézkedtek, az esetek egy részének felderítése, az elkövetők azonosítása nehézséget okozott, és az osztagparancsnokok sem bizonyultak együttműködőnek a nyomozások során.” Úgy gondolom, ez is megint csak egy tényszerű megállapítás volt, akár a Papp-jelentést, akár az Ignác-jelentést, akár bármelyik jelentést vesszük figyelembe, mindegyik jelentés gyakorlatilag egybehangzóan alátámasztja az ügyészségnek az akkori és mostani álláspontját ebben a kérdésben. Képviselő úr, képviselő urak, államtitkár úr, azt gondolom, hogy megint csak rámutatunk arra, hogy ebben a jelentésben vannak valóságadatok, sőt valós, tényszerű és reális adatok vannak, ezért én magam általános vitára alkalmasnak tartom.

ELNÖK: Köszönöm. Farkas Zoltán képviselő úr, parancsoljon!

FARKAS ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Azt gondolom, hogy ha végignézzük ezt az anyagot, ami terjedelmében mondható soknak, és az események tükrében nézzük a történetet, akkor még korántsem tartalmaz minden olyan történetet, amit ebben az anyagban is megfogalmaznak. Engedjék meg, hogy egyetlenegy dologra próbáljak rávilágítani, amit Juhász képviselő úr is mondott.

Én most nem mennék vissza, hogy azelőtt milyen kijelentések meg hogyan történtek. Szeptember 17-én történt egy esemény, majd azt követően, én azt gondolom, hogy a nyílt utcán olyan fiatalokat vettek őrizetbe, bántalmaztak, tartottak fogva, akikről később soha nem bizonyosodott be egyetlenegy jele se annak, hogy ők bármilyen eseményen részt vehettek volna szeptember 17-én, sőt pont az ellenkezője bizonyosodott be. Három-négy-öt nappal az eseményeket követően sétáló egyetemistákat – én is tudnék konkrét példát idehozni – vesznek őrizetbe, tartóztatnak le. Azt gondolom, hogy ahhoz képest, amennyi következtetést ezeknek az eseményeknek a sorozatából le lehet vonni, ez az anyag nem is terjeszkedik túl, nem is megy túl messzire. Tehát én azt gondolom, hogy ilyen szempontból valóban ennek a kérdésnek vagy ennek az eseménysorozatnak a tisztázása még mind az ügyészségek, mind a bíróságok vonatkozásában sok feladatot fog adni.

Azzal kapcsolatosan, hogy mikor évül el, ez nyilván jogi természetű kérdés, hiszen mindaddig, amíg vizsgálat folyamatban van, addig ezek az események, főleg azok esetében, akik konkrétan érintettek, az elévülés mindig az utolsó nyomozási cselekménytől történik. Tehát természetesen ezt a történetet is hagyjuk meg a jogászoknak.

Én azt gondolom, azt elvitatni, hogy ez az anyag általános vitára nem alkalmas, szerintem álságos. Tehát én mindenképpen azt javaslom a bizottságnak, hogy döntsünk az általános vitára való alkalmasságáról.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tekintettel arra, hogy nem tudok több hozzászólási szándékról, az általános vitára való alkalmasságról kel döntenünk. *(Tállai András jelez.)* Mielőtt ez megtörténik, megadom a szót államtitkár úrnak. Parancsoljon!

TÁLLAI ANDRÁS államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm szépen. Elnézést. Nyilván néhány szót még szeretnék mondani a végén, miután a vita kapcsán név szerint is említve lettem.

Engedjenek meg az eredeti szándékom ellenére mégis néhány véleményt a részemről az MSZP-s képviselők kapcsán. Iváncsik Imre sajnos kiment a teremből, az alelnök úr, de az ő felszólalására mondom, amikor azt mondta, hogy hogy merem én az egész MSZP-t kvázi vádolni, holott én ilyet nem mondtam, ugyanazt követően pedig Gyurcsány Ferencet vette védelmébe.

Mondom Juhász Ferencnek, hogy ha önnek abban az időben halálfélelme volt, és ön megélte azt, amit jó néhány magyar választópolgár élt át azokban a hetekben – van, aki rosszabbul jött ki ebből, tudjuk, testrészét veszítette el, fél szemét és a többi, borzalmas még rágondolni is –, akkor ha valakinek, önnek az MSZP-ben igazi igénye, vágya kell hogy legyen, hogy kiderüljön az igazság. Nem igaz, hogy ön ezek után, hogy azt mondja, halálfélelme van a Magyar Televízió székházában, néhány hét múlva megszavazza, hogy Gyurcsány Ferenc maradjon Magyarország miniszterelnöke. Ha valakinek joga lett volna – persze politikai értelemben mondom –, hogy azt mondja, hogy nem, ne tovább, akkor az éppen önnek kellett volna hogy legyen. És hogy nem tette meg, arra meg is adta a magyarázatot. Ekkora felelőtlenséget elkövetni a magyar nyilvánosság előtt, a média nyilvánossága előtt, hogy embereket vesz a szájára, majd miután a televízió kivonul a teremből, egy laza mozdulattal azt mondja, hogy elnézést kérek, szó sincs erről, hát ez még a mai magyar közéletben is elképesztő, és még egy MSZP-s politikus részéről is.

Én úgy gondolom, képviselő úr, hogy ön most nagyon nagyot hibázott, és egyáltalán nem a hitelességét támasztotta ezzel alá, a sütőpor példája is egyébként ezt bizonyítja, de az már csak apróság emellett, hanem azt, hogy ön, önök továbbra sem hitelesek. *(Dr. Harangozó Tamás: Bezzeg te!)* Higgyék el, bocsánatot kérek, hogy én most tanácsot merek mondani, sokkal jobban járnának politikailag, ha azt mondanák... Egyébként a jelentésben egyetlen politikus neve szerepel, Gyurcsány Ferencé, ő maga is elismeri, hogy közvetlen kapcsolatban volt a rendőrséggel, csak azt nem ismeri el, hogy az utasítást ő adta, hogy a tömegoszlatást ne fejezzék be. Ez az egy nem szerepel a jelentésben, mert persze erre nincs bizonyíték.

Maguk járnának sokkal jobban, ha azt mondanák, hogy azért a korszakért Gyurcsány Ferenc a felelős. Köszönjük szépen, Gyurcsány Ferenc. Nem én találom ezt ki, én is olykor bekapcsolom a televíziót, és a televízióban láttam,

hogy fölszólítják, hogy hagyja el a pártot. Az egyik MSZP-s politikus azt mondja, hogy maga fogja kezdeményezni, hogy Gyurcsány Ferencet zárják ki a pártból. Majd azt követően, mikor a Magyar Országgyűlés egyik bizottsága arról beszél, hogy itt ki a felelős, akkor az egyik mondatban szét akarjuk választani az MSZP-t és Gyurcsány Ferencet, a másik mondatban pedig megvédjük. Szerintem ha valami hiteltelen, ez az. Elnézést kérek, hogy önkormányzati államtitkárként idemerészkedtem, és ezt a politikai véleményt – mert hát én is csak politikus vagyok – így el mertem mondani.

Ami pedig a vitát illeti, én azt gondolom, hogy maga az ellenzéki képviselők és az MSZP-s politikusok által elmondott vélemény is teljes mértékben alátámasztja, hogy ezt a jelentést az Országgyűlésnek meg kell tárgyalni, társadalmi igény van arra, hogy ezt ne felejtjük el és hogy vonjuk le belőle a következtetéseket. Pontosan ez igazolja véleményem szerint is azt, hogy ez a jelentés általános vitára alkalmas és hogy kerüljön az Országgyűlés elé.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük a zárszót. Kérem a tisztelt bizottság tagjait, hogy aki a J/4277. számú jelentést általános vitára alkalmasnak találja, az kézfeltartással jelezze! (17) Ki az, aki ellenzi? (3)

13 igen szavazattal és 3 ellenszavazattal – tartózkodás nélkül – az Országgyűlés Honvédelmi és rendészeti bizottsága a jelentést általános vitára alkalmasnak találta.

Tisztelt Bizottság! Javaslom, hogy ajánlásunkat szóban terjesszük elő. Kérem, hogy ki az, aki elmondja a bizottságunk ajánlását? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs jelentkező, akkor saját személyemre tennék javaslatot, ha elfogadják. *(Nincs ellenvetés.)* Napirendünk végére értünk, ülésünket bezárom. Köszönöm a mai napi munkájukat és köszönöm államtitkár úrnak a jelenlétet. További szép napot!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 21 perc.)

Dr. Kocsis Máté
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Várszegi Krisztina és Földi Erika

EMBCB-20/2011.
(EMBCB-53/2010-2014.)

Jegyzőkönyv*

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
2011. október 5-én, szerdán, 10 órakor
a Képviselői Irodaház I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat

Az ülés résztvevői

Elnöki bevezető

Döntés dr. Gaudi-Nagy Tamás képviselő (Jobbik) napirend-kiegészítő javaslatáról

A napirend elfogadása

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése címmel benyújtott jelentés (J/4277. szám)
(Általános vita)

Hozzászólások

Dr. Konrád Károly államtitkár (Belügyminisztérium) válaszai

További hozzászólások

Dr. Konrád Károly államtitkár (Belügyminisztérium) válaszai

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Szavazás dr. Gulyás Gergely ügyrendi javaslatáról

Szavazás Lendvai Ildikó ügyrendi javaslatáról

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

*Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről, általános vita: Tibet ügyében címmel benyújtott határozati javaslat (H/3682. szám)
(Szabó Tímea, dr. Schiffer András és Vágó Gábor (LMP) képviselők önálló indítványa)*

Szabó Tímea (LMP) szóbeli kiegészítése

A Külügyminisztérium álláspontjának ismertetése

Hozzászólások

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

*Az Alkotmánybíróságról szóló törvényjavaslat (T/4424. szám)
(Az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság önálló indítványa) (Általános vita)*

Dr. Salamon László előterjesztő szóbeli kiegészítése

A kormány álláspontjának ismertetése

Hozzászólások

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Napirendi javaslat¹

1. Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése címmel benyújtott jelentés (J/4277. szám)
(Általános vita)

2. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről, általános vita: **Tibet ügyében** címmel benyújtott határozati javaslat (H/3682. szám)
(Szabó Tímea, dr. Schiffer András és Vágó Gábor (LMP) képviselők önálló indítványa)

3. **Az Alkotmánybíróságról** szóló törvényjavaslat (T/4424. szám)
(Az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság önálló indítványa) (Általános vita)

4. **Egyebek**

¹ Mellékelve dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) képviselő napirend-kiegészítési javaslatai

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Lukács Tamás** (KDNP), a bizottság elnöke

Dr. Gulyás Gergely (Fidesz), a bizottság alelnöke

Szabó Tímea (LMP), a bizottság alelnöke

Demeter Zoltán (Fidesz)

Kővári János (Fidesz)

Kubátov Gábor (Fidesz)

Wittner Mária (Fidesz)

Harrach Péter (KDNP)

Varga László (KDNP)

Baracskai József (MSZP)

Lendvai Ildikó (MSZP)

Nyakó István (MSZP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)

Zagyva György Gyula (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Berényi László (Fidesz) Wittner Máriának (Fidesz)

Csöbör Katalin (Fidesz) dr. Gulyás Gergelynek (Fidesz)

Ékes Ilona (Fidesz) Kubátov Gábornak (Fidesz)

Farkas Flórián (Fidesz) Harrach Péternek (KDNP)

Gajda Róbert (Fidesz) Demeter Zoltánnak (Fidesz)

Lendvai Ildikó (MSZP) megérkezéséig Baracskai Józsefnek (MSZP)

Kulcsár Gergely (Jobbik) dr. Gaudi-Nagy Tamásnak (Jobbik)

Szünet után:

Csöbör Katalin (Fidesz) Varga Lászlónak (KDNP)

Ékes Ilona (Fidesz) Wittner Máriának (Fidesz)

Kővári János (Fidesz) dr. Lukács Tamásnak (KDNP)

Kubátov Gábor (Fidesz) dr. Gulyás Gergelynek (Fidesz)

Baracskai József (MSZP) Lendvai Ildikónak (MSZP)
Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) megérkezéséig Zagyva György
Gyulának (Jobbik)
Zagyva György Gyula (Jobbik) távozása után dr. Gaudi-Nagy Ta-
másnak (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Kontrát Károly államtitkár (Belügyminisztérium) Dr. Morvai
Krisztina EP-képviselő
Takács Szabolcs Ferenc főosztályvezető (Külügyminisztérium)
Dr. Salamon László, az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bi-
zottság elnöke
Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazság-
ügyi Minisztérium)

Megjelentek

Dr. Csizmadia Tamás főosztályvezető (Belügyminisztérium)
Dr. Vajta István titkárságvezető (Belügyminisztérium)
Mányai Zoltán sajtófőnök (Belügyminisztérium)
Krassó László szerkesztő, újságíró
Filipovics József volt bv. Főtörzsőrmester
Orbán Éva újságíró
Szabó András Ferenc (MTV)
Hunyadi Gábor (Jobbik-frakció)
Gonda László, a Közhatalmi Jogsértettek Egyesületének alelnöke,
szóvivő, Néptribun 2006
Dr. Grespik László (Nemzeti Jogvédő Alapítvány; Budapesti
Ügyvédi Kamara)
Göbl György, a Közhatalmi Jogsértettek Egyesületének alelnöke
Nagy Linda szóvivő (Belügyminisztérium)
Dr. Géczi Dóra parlamenti titkár (Belügyminisztérium)
György Bálint (OGY Sajtószolgálat)

Benyó Rita (MTV)
Dr. Bodnár Eszter jogi szakreferens (Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium)
Tatár József (KJA-tag)
Magyar Attila (Echo Televízió)
Császár Attila (Hír Televízió)
Balla László (MTI)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 7 perc.)

Elnöki bevezető

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, és külön szeretettel köszöntöm Morvai Krisztina EP-képviselő asszonyt. Megállapítom, hogy 13 képviselő személyesen, 7 pedig helyettesítéssel képviselteti magát a mai ülésen. A bizottság határozatképes.

Döntés dr. Gaudi-Nagy Tamás képviselő (Jobbik) napirend-kiegészítő javaslatáról

Először napirend-kiegészítésekről fogunk vita nélkül dönteni. Ki ért egyet dr. Gaudi-Nagy Tamás napirend-kiegészítésre vonatkozó javaslatával, amelynek címe: „Az országos rendőrfőkapitány bizottsági meghallgatása a Független Rendészeti Panasztestület 2010-es jelentése miatt?” (9) Ki nem ért vele egyet? (6) Ki tartózkodott? (5) Megállapítom, hogy a napirend kiegészítésére vonatkozó javaslat nem kapta meg a szükséges többséget.

Szintén vita nélkül határozunk arról, egyetért-e a bizottság azzal, hogy az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság állami jogsértéseket vizsgáló albizottságának 2010. december 10-én elfogadott jelentéséről további angol fordítást kérjünk, hiszen a jelentés angol fordítása már megvan, ami megtalálható az emberi jogi bizottság honlapján.

Ügyrendben jelentkezett Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr. Parancsoljon!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Csupán azért kértem szót, mert – ahogy elnök úr is jelezte – a 2006-os eseményekről készült albizottsági jelentés angol fordítása valóban rendelkezésre áll, de ez nem helyettesíti az egész nyolcéves időszak jogsértéseit összefoglaló jelentést, amelyről viszont nincs angol nyelvű fordítás. Ezt az Európa Tanácsban számtalanszor kérik tőlem, tegnap is kérték, s valószínűleg holnap is kérni fogják, amikor majd felszólalok az elmúlt időszak jogsértéseivel kapcsolatban.

ELNÖK: Akkor most teszem meg az ügyrendi észrevételem, amit e nélkül nem tettem volna meg.

Az egyik az, hogy napirend-kiegészítést benyújtani csak létező napirendhez lehet. Tehát felkérem a képviselő urat, hogy napirend-kiegészítést olyan időpontban nyújtson be az ülés kezdetéig, amikor van ülés, mert úgy általában napirend-kiegészítés logikailag kizárt.

Másrészt, amiről most szavazunk, azért nem házszabályszerű, tekintettel arra, hogy a bizottsági keret felhasználásáról 60 százalékban kizárólag az elnök, 40 százalékáról pedig a két alelnökkel közösen dönt. Ha ilyen kérése van a képviselő úrnak, akkor szíveskedjék Sneider Tamás elnök úrhoz fordulni; nyilván eleget fog tenni a kérésnek. (Dr. Gaudi-Nagy Tamás közbeszólására:) Úgy gondoltam, hogy frakciótársa. Hogy erről a bizottság szavazhat-e, ha akar, akkor házbizottsági állásfoglalást is kérek, tekintettel arra, hogy a Házszabály rendezi ezt a kérdést, ezért úgy gondolom, hogy erről szavazni nem lehet. De a kérésére szavaztatni fogok.

A másik megjegyzésem, hogy szó szerint olvastam fel az ön indítványát. Ön most kifogásolja azt, amit ön ide leírt. Köszönöm szépen.

A napirend elfogadása

Szavazunk. Ki az, aki ezt napirendre kívánja venni? (Szavazás.) 3 igen. Aki nem kívánja? (Szavazás.) 10 nem. Tartózkodott? (Szavazás.) 1 tartózkodás. A bizottság nem vette napirendjére. Köszönöm.

A jegyzőkönyv számára: közben kiegészültünk, megérkezett Lendvai Ildikó is, úgyhogy őt már nem kell helyettesíteni. Köszönöm.

A kiküldött napirendről kérek szavazást. Aki elfogadja a kiküldött napirendet? (Szavazás.) 17 igen. Aki nem? (Szavazás. – Nincs ilyen.) Aki tartózkodott? (Szavazás.) 3 tartózkodás mellett a bizottság elfogadta a napirendet. Köszönöm szépen.

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése címmel benyújtott jelentés (J/4277. szám) (Általános vita)

Az 1. napirendi pont: dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentésének általános vitára való alkalmassága.

Szeretettel köszöntöm dr. Kontrát Károly államtitkár urat a Belügyminisztériumból, dr. Csizmadia Tamás főosztályvezetőt és dr. Vajta István titkárság-vezetőt.

A napirendi pont megtárgyalása a következőképpen történik. Azt kérem, hogy az első körben mindenki a jelentésről tegye meg észrevételeit, kérdéseit, feltételezéseit. A kör után utolsóként Morvai Krisztina képviselő asszonynak adok szót. E kör után a felvetett kérdésekre a minisztérium illetékesei válaszolnak; majd a válaszok után újabb kört tartunk a válaszok ismeretében.

Kérem a munkatársaimat, hogy a hozzászólásra jelentkezés sorrendjét rögzítsék. Kérem mindenkitől, hogy miután most a Balsai-jelentésről van szó, a Balsai-jelentésről szóljon. Köszönöm.

Elsőként Gaudi-Nagy Tamás jelentkezett.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Magyar Polgárok! *(Nyakó István: Bocsnat, elnök úr, lehet egy ügyrendi?)*

ELNÖK: Igen?

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Bocsnat, elnök úr, de szokás, hogy a kormány előterjesztésével kapcsolatban a kormány mondjon egy-két mondatot, ha van mondanivalója egyébként az anyaggal kapcsolatban. Végül is egy 144 oldalas dokumentumról beszélünk. Találkoztam már Kontrát Károllyal egy másik bizottságban, ahol nem vagyok bizottsági tag, ott azért ki bírt mondani két-három mondatot a jelentéssel kapcsolatban. De ha nem akar, akkor ezt is megértem, természetesen.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, Nyakó képviselő úr. Ez dr. Balsai István – aki nincs jelen – jelentése, amelyet a kormány nyújtott be. De ha államtitkár úr ki akarja valamivel egészíteni a jelentést, akkor szívesen adok erre lehetőséget.

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Annyiban, hogy azt kérem Nyakó képviselő úrtól, kellő tisztelettel beszéljen velem. Én úgy gondolom, hogy nem ki bírtam néhány szót mondani, hanem nyilatkoz-

tam. Itt a bizottság ülését az elnök úr vezeti, én ahhoz igazodom. Ha szót kapok, válaszolok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gaudi-Nagy Tamás!

Hozzászólások

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Magyar Honfitársak! Tisztelt itt ülő Sajtómunkások és Áldozatok, többek között Göbl György, a Közhatalom Jogsértettjeinek alelnöke, illetve egy olyan bv.-őr, aki szemtanúja volt annak, hogy parancsnoki utasításra milyen módon történtek bántalmazások a magyar börtönökben. Az előttünk fekvő jelentés mindenképpen egy mérföldkő a 2006 őszi rendőri erőszakkal kapcsolatos felelősségre vonás és igazságtétel történetében. Nagyon sok jelentés előzte meg ezt az anyagot, amelyeket most nyilván nem lehet végigtekinteni, egy bővített mondatban mégis utalnék arra, hogy ami 2006 szeptemberében és októberében történt, az – ahogy a jelentés végkövetkeztése is mondja – a hatalom megtartása érdekében alkalmazott rendőri erőszak, majd az azt követő ügyészségi, bírósági és büntetés-végrehajtási közreműködéssel történt megfélemlítő hadművelet volt, amelynek egyértelműen az volt a célja, hogy az embereket elrettentsék az ellenállástól, amelyet a balatonöszödi hazugságbeszéd nyilvánosságra kerülése váltott ki.

A jelentés, amely egy nagyon alapos kutatómunkán alapszik, közel egyéves munkával készült el. Nagyon sajnálom, hogy Balsai István volt képviselőtársunk most nem lehet itt, hiszen ez neki szívügye volt. De abban, hogy ő most nem lehet itt, az is szerepet játszik, hogy noha ez a jelentés már fél évvel ezelőtt elkészült, csak most került nyilvánosságra. Én magam is szorgalmaztam, de Morvai Krisztina is, és más képviselőtársam is szorgalmazta az elmúlt hetekben, hogy ennek a jelentésnek mielőbb nyilvánosságra kell kerülnie, hogy szolgálgassa az elszámoltatás ügyét, mert a legtöbb rendőrpáncsnoki bűncselekmény – amit nagyon helyesen és alaposan végigvizsgál a jelentés – ötéves büntethetőségi elévülési idővel rendelkezik. Bár a miniszterelnöki biztos úr feladata elsődlegesen a 2006. október 23-ai rendőri brutalitás és tömeges emberi jogszértések kivizsgálása volt, azonban nem tehetette meg azt – mint ahogy annak idején a Civil Jogász Bizottság sem tehetette meg –, hogy ne foglalkozzon a szeptemberi jogszértésekkel,

hiszen ezek, ahogy a jelentés is írja, egyfajta megalapozások és előjátékok voltak. De persze nemcsak előjáték volt, mert jelentőségében, a testi sérülések és jogsértések méreteiben bizony vetélkedik az október 23-ai jogsértésekkel. Végül is örülünk annak, hogy hosszabb pihentetés után mégis előkerült a jelentés. Bár államtitkár úr két hete a parlamentben nem reagált arra az azonnali kérdésemre, hogy miért nem került nyilvánosságra a jelentés, a lényeg az, hogy most itt van.

A jelentés nagy erénye, hogy jelentős mértékben támaszkodik a korábbi jelentésekre, különösképpen is a Civil Jogász Bizottság – amelyet Völgyesi Miklós és Morvai Krisztina vezetett társelnökként – jelentésére, amely 2007-ben lett letéve az asztalra. Ez a bizottság akkor még nem volt abban a helyzetben – bár a megállapításai a mai napig is helytállóak –, hogy a kulisszák mögé tekintsen és megvizsgálhassa az állam oldalán keletkezett okiratos bizonyítékokat és felvételeket. Balsai István miniszterelnöki megbízottnak viszont megvolt az a lehetősége – többek között a Nemzeti Jogvédő Szolgálat két elnökségi tagjának, valamint Göbl Györgynek a bevonásával –, hogy megállapítsa, mi olvasható ki az állami erőszaktételek sorából, hogy alátámasztható-e az az állítás – ami a jelentésben olvasható –, hogy Gyurcsány Ferenc hatalmának a megtartása érdekében az arroganciát és az ökölpolitikát választotta a véleménynyilvánítási jogukat gyakorló tüntetőkkel szemben.

Ez a munka rengeteg egyedi eseten is alapul. Nagy örömmel láttam, hogy a jelentés több olyan durva jogsértést is tartalmaz, amelyek szerint tipikusan olyan embervadászat jellegű cselekmények történtek, amelyeknek az eseményekhez semmi közük nem volt, hanem csak éppen az utcán tartózkodó embereket vadásztak le, vagy éppen egy, a tüntetésen részt vevő személyt, akivel szemben szükségtelen és aránytalan volt az alkalmazott erőszak. Hozzá kell tennem, hogy az itt megjelent esetekben kártérítésekre még nem került sor. Remélem, hogy az igazságtételnek ez a része is mielőbb teljesülni fog.

Azt viszont szeretném elmondani, bízom benne, hogy a parlamenti vitában képviselőtársaim nyitottak lesznek arra, hogy a jelentés sok-sok erénye mellett a jelentésben tévesen szereplő elemek onnan kikerüljenek, illetve az abból hiányzó fontosabb elemek meg belekerülhessenek. Szeretnék kiemelni néhányat ezek közül, mert elsődleges cél a büntetőjogi felelősségre vonás, legalábbis nekem mint jogvédőnek ez a célom, de szerintem minden jóérzésű magyar embernek az a célja, az lehet a valós vágya, hogy azokat, akik ezt a véres megtorlóssorozatot parancsnoki szinten elrendelték, illetve tudomásul vették, nem akadályozták meg és végrehajtották, azaz büntetőjogilag bármilyen módon kimutatható felelősség-

gel bírnak, bíróság elé kell állítani és meg kell büntetni. Erre van egy nagyon jó példa. Olaszországban 2001-ben volt egy globalizációellenes tüntetés, melynek során több száz emberrel szemben hasonló vagy még durvább kegyetlenséggel jártak el rendőrök. Ott tíz év után, de még az elévülési időn belül száz év letöltendő börtönbüntetést szabtak ki 25 rendőrtisztre. Azt gondolom, ez az egyik szint, amit mindenképpen meg kell ütnünk. A másik pedig az, hogy az akkori politikai vezetés kőkeményen büntetőjogi felelősséggel tartozik. A jelentésnek ez az egyik legerősebb része, amely talán a leginkább támogatható, hiszen a Btk.

261. §-a szerinti terrorcselekmény elkövetése igenis megállapítható azokra a politikai és rendőrségi vezetőkre, akik a lakosság megfélemlítését szolgáló erőszakos cselekmények tömegeit követték el előjáróként azzal, hogy nem akadályozták meg a rendőrök brutalitását, vagy úgy, hogy tudomásul vették, illetve a rendőrtiszteknek tartott eligazításon ilyen óhajt, vágyat fejeztek ki, kvázi felbujtó jellegű cselekményt követtek el. Ez alaposan fennforog Gyurcsány Ferenc esetében, hiszen szeptember 19-én az Országházban tartott rendőri vezetőknek eligazítást – a rendőri vezetők ezt elismerték az albizottság meghallgatásán –, majd a szolgálati utat megkerülve többször is közvetlenül kapcsolatba lépett rendőri vezetőkkel. Úgy gondolom, nagyon sok érdekes dolog fog kiderülni akkor, ha valóban meggyanúsítják ezeket a rendőri vezetőket.

Nagyon bízom benne, hogy a szeptemberi vérengzésekkel kapcsolatban még nem állt be az elévülés, mert ha beállt, az bizony nagyon komoly felelőssége azoknak, akik ezt a jelentést nem hozták nyilvánosságra. Egyébként a jelentés szerint vagy személy szerinti tanúként való meghallgatás vagy gyanúsítás kell ahhoz, hogy megszakadjon a büntethetőség elévülése. Tudomásom szerint Gergényi Péteren, illetve a Tv-székházat nem megfelelően védő rendőri vezetőn kívül még nem volt meggyanúsítás.

Szeretnék rátérni azokra a tényállásbeli tévedésekre, hiányosságokra is, amelyeket szerintem mindenképpen szükséges korrigálni a jelentésben. A jelentés készítésekor rendelkezésre álltak a rendőrség által készített videofelvételek. Ez nagy fordulatot jelentett az ügyben, mert addig a büntetőeljárásokban – amit például Göbl Györggyel szemben koncepciós eljárásként folytattak és három év után sikerült elérni a felmentését – vagy a kártérítési ügyekben, amelyekben a meghurcoltak kárigényét érvényesítettük, ha a rendőrség számára terhelő eseményről esett szó, akkor nem voltak meg a felvételek. Most hirtelen meglettünk a felvételek, amelyek egyértelműen bemutatják, hogy a szeptemberi és októberi véres események során mindig a rendőrség alkalmazott először erőszakot, a

rendőrség volt az, amely a tüntetőkkel szemben jogellenesen lépett fel. Ez igaz a szeptember 18-ai Tv- székháznál történt ostromra is, ahol a jelentéssel ellentétben nem a tüntetők kezdtek dobálni, hanem az oda kivezényelt, rosszul felszerelt és magukra hagyott rendőri erők alkalmaztak először könnygázt és használták a gumibotot, majd pedig október 23-án délelőtt a Nádor utcában történt spontán gyülekezést a rendőrség jogellenesen oszlatta fel, bár – megdöbbenő módon – a mai napig is tart a bírósági eljárás ebben az ügyben. Erről egyébként nem szól a jelentés, holott nagyon jó lett volna, ha ez is felidézésre került volna. De ott, a jelentés azt írja: a tüntetők megbontották a kordont, és ezért kellett a rendőrségnek fellépni. Ez nem igaz. A felvétel, amelyet Göbl Györgyék most összeállítottak, és egyébként itt is látható, mi készítettünk egy beszélgetést, egy dokumentumfilmet erről Morvai Krisztinával, ez látható a világhálón: ez egyértelműen kizárt, tehát nem így történt. Ott igenis, Papp Lajossal és a többi békés tüntetővel szemben a rendőrök jogellenesen léptek fel.

Ugyanez történt az Alkotmány utcánál. Délután három órakor szerettek volna visszatérni a tüntetők a hajnalban kiürített Kossuth térre. Nagyon fontos, és ezt megállapítja viszont a jelentés, helyesen, hogy azóta megszületett egy legfelsőbb bírósági felülvizsgálati ítélet, amely megállapítja, hogy jogellenesen oszlatták fel a Kossuth téri tüntetőket. A rendőrséggel való megállapodás alapján ők és mások szerettek volna szabadon ünnepelni, visszatérni a Kossuth térre. Ebben őket megakadályozták. Szintén tévesen szerepel a jelentésben, hogy itt a tüntetők alkalmaztak volna erőszakot vagy bontották volna meg úgy a kordont, hogy ez kiváltotta a rendőri erők támadását. Hozzá kell tenni, a rendőri jelentésekben Molotov-koktélos támadástól kezdve szamurájkardos támadáson át minden szerepel – a felvételek abszolút kizárják ezt. És ott minden átmenet nélkül berántják Pogány Andrást, illetve a Nádor utcában pedig K. Jánost, és ott indul a rendőrség részéről az erőszak. És még erre sem reagálnak a tüntetők erőszakosan; utána a könnygázgránátos támadásokkal kezdik el szorítani az embereket az Astoria felé.

Nagyon fontos hiányossága a jelentésnek, hogy október 24-én hajnalban a Ferenciek terei barikád feltörése után hihetetlen intenzitású embervadászat indult meg szintén. Erről rádióforgalmazási adatokat láttunk, és meg is kérdeztük az akkori vezetőket, és próbáltuk szembesíteni őket, hogy hogyan szerepelhettek ilyenek a rádióforgalmazási adatokban, hogy: ejtsetek tűszokat, mindenkit kerítsetek körbe, még aki Budára ment, az után is menjetek utána. Tehát elképesztő dolgok történtek. Egyébként a 14 feldolgozott esetből 8 ilyen, október

24-e hajnali embervadászatokból származó esetet tartalmaz. Tehát szerepel esetenként, csak mint tényállási elem hiányzik a jelentésből, és gondolom, nem lesz ellenére a kormánynak sem, hogy ezt emeljük be, hiszen ott több tucat fiatal nagyon durván bántalmaztak, megaláztak, megkínóztak, elképesztő esetek történtek; magyar zászlós-sálás fiatalembert fojtogattak a nyakánál fogva, tehát itt rengeteg nagyon durva dolog történt. Nagyon szeretnénk, ha ez bekerülne.

A tényállási elemek hiányosságaiban még nem említettem: szeptember 19–20-án is hiányzik annak a megemlézése, hogy egy békés tüntetés indult a Köztársaság téren az MSZP székháza előtt, 19-én este, tehát a Tv-székház ostromának másnapján. Aznap délelőtt volt ez a bizonyos, Gyurcsány Ferenc által tartott eligazítás a rendőrtiszteknek, és ezután indult meg az igazán komoly visszacsapás a rendőrség részéről, amiben teljesen osztom a jelentés azon véleményét, hogy ebben nyilván szerepet játszhatott a Tv-székházostrom elvesztése, amiben őket lényegében nem segítették ki, illetve itt tényleg bosszúvágy vezette a rendőrséget. Ha ez benne szerepelne, akkor pontosan láthatnánk, hogy azért történt szeptember 19–20-án ez a Belváros egészére kiterjedő embervadászat-folyam, mert a rendőrség gyakorlatilag, úgy tűnik, szabad kezet kapott, és ez végül is a jelentésből valóban kiderül. Elöljárói intézkedés elmulasztása minimum, ami megvalósult a rendőrpárancsnokok részéről, mind a rendőri csúcsvezetők, mind pedig az alegységparancsnokok, helyszíni parancsnokok részéről.

További részletekre is jó lenne, ha még fény derülne. Mi feltártuk ezeket az eseteket, rendelkezésre bocsátottuk. A Magyar Rádió udvarán húsz-harminc fiatal tétőpeltettek, vertek, kínóztak, ez nem szerepel kellő intenzitással; illetve a különböző fogdákon zajló kínzások sem, például a VIII. kerületi kapitányság fogdáján valóban nagyon durva esetek fordultak elő, bordáját tört fiatalembert percek alatt vertek, több tanú egybehangzó állítása szerint. A bv.-intézetekben a befogadások előtt történtek szintén nagyon durva bántalmazások; úgy gondolom, ez is nagyobb súllyal szerepelhetett volna. Ez a volt bv.-őr a Hír Tv Célpont műsorában is elmondta, és most is kész elmondani – bár az a kérése, hogy felismerhető hang- és képfelvétel ne készüljön róla, hiszen a mai napig tartania kell az esetleges következményektől –, mindezenre ő el tudja azt mondani, hogy az akkori bv.-vezetés tulajdonképpen arra biztatta őket, hogy mindent szabad megtenni, adjatok nekik.

Összességében a jelentés arra mindenképpen alkalmas – remélem, hogy ebben a kiegészített formában majd –, és az valóban nagy érdeme, hogy fellistázza a személyi állományt, tehát az összes rendőrpárancsnokot, akik akkor

szerepet játszottak. Tehát rendelkezésre áll tulajdonképpen egy olyan forgatókönyv, egy olyan bizonyítéktömeg, e mögött nyilván a videofelvételekkel, illetve az okiratokkal, rendőrségi okiratokkal, amelyek alapján most már mielőbb meg kell tenni a feljelentéseket, illetve el kell juttatni ezt a jelentést a legfőbb ügyész úrhoz. Mi ezt kértük is Morvai Krisztinával szeptember 16-án tett feljelentésünkben, amellyel szerettük volna a szeptemberi rendőr-bűncselekmények elévülését megszakítani. Ennek akkor van értelme, és akkor érzik a polgárok is azt, hogy valóban igazságtétel történik, ha nem csak eggyel több jelentés lesz a történelem sorában, hanem ez lesz az a jelentés, amely alapján bíróság elé lehet állítani azokat, akik a rendőri erőket a saját hatalmuk megtartása érdekében használták, és ehhez sajnos – még egyszer: – az ügyészség és a bíróság is asszisztált. A mai napig a helyükön vannak azok az ügyészek például, akik a rendőrtisztekkel szembeni korábbi tömeges feljelentéseket elutasították, és akik viszont igen nagy számban vitték bíróság elé a meghurcolt fiatalokat.

Ezek előrebocsátásával a Jobbik Magyarországért Mozgalom részéről mi általános vitára alkalmasnak tartjuk a jelentést, azzal, hogy reméljük és kérjük, hogy akkor ezeket a hibákat, hiányosságokat mindenképpen orvosoljuk benne. Köszönöm.

ELNÖK: Képviselő úr, köszönöm szépen. Lendvai Ildikó következik majd, azonban van még előtte egy megjegyzésem. A Hárszabály szerint a jelentéshez nem lehet módosító indítványt tenni. Ez a Balsai-féle jelentés, amelyet tárgyalunk, és nem a Gaudi-Nagy Tamás-féle jelentés. Tehát a jelentést egészében így lehet elfogadni vagy nem elfogadni. A Hárszabály arra, hogy korrigáljunk vagy kiegészítsünk vagy módosító indítványt tegyünk a jelentéshez, nem ad lehetőséget.

Lendvai Ildikó következik.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Volna egy előzetes megjegyzésem, és ha elnök úr, illetve az előterjesztő megengedi, volna három kérdésem, és ennek kapcsán való megjegyzésem is hozzá. Hiszen Balsai úrhoz jelen pillanatban nem tehetem meg, de ha jól értem, előterjesztőként van jelen államtitkár úr (*Dr. Konrád Károly: Tessék parancsolni!*), tehát tud majd felelni, bizonyára, a kérdéseimre.

Előzetesen, a megjegyzés és az alapállás nemcsak az enyém, hanem a szocialista képviselőké. Mindenfajta erőszakot el kell ítélni, és a jogkövetkezményeket

a tetteseknek vállalni kell. Legyen szó rendőri brutalitásról, túlkapásról vagy akár aránytalan erőszak alkalmazásáról. Részvét és megkövetés illeti azokat, akiket ilyen aránytalan erőszak ért. Ugyanígy el kell ítélni nyilván azt az erőszakot is, ami a hivatalos jelentések szerint 319 rendőr sérülését okozta. Mindkettő, ha úgy tetszik, lehet, hogy nem jogi értelemben, de erkölcsi értelemben minősített eset. Nyilván ha a rendőr, a rend őre követ el túlkapást, ott magyarázni sem kell, hogy erkölcsileg ez miért veszélyes. De talán azt sem kell magyarázni – ott még bizonyos esetekben sajátos jogi minősítés is fennáll –, hogy a rendőr megtámadása miatt ilyen veszélyes a közrend és a közbiztonság szempontjából.

Most ez a jelentés nem vizsgálja a rendőrök irányában elkövetett túlkapásokat, illetve nem túlkapásokat: erőszakot – nem ez volt a célja. Ezt érteni vélem. Ugyanakkor míg a rendőr elkövetőket – helyesen és hála istennek – az igazságszolgáltatás el tudja érni, meg kell jegyezni, hogy jelen pillanatban a rendőrök, a 319 rendőr ellen elkövetett atrocitás tetteseit vagy gyanúsítottjait éppen Balsai képviselő úr – bocsánat, alkotmánybíró úr, valamilyen okból azóta –, tehát Balsai képviselő úr előterjesztése következtében már nem érheti el. Balsai képviselő úr jelentésének pedig a 119. oldalán van egy nagyon érdekes megjegyzés, amivel csak egyetérteni lehet. Ő azt mondja, hogy az általa esetleg terrorizmusnak is nevezett, de akármilyen erőszakos cselekmény esetén „a bűnpártolás öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett minősített eset, ha terrorcselekménnyel kapcsolatban követik el, tehát mindaz, aki segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön, vagy a büntető-eljárás sikerét megghiúsítani törekszik, megvalósíthatja a bűncselekményt is”.

Azt kell mondanom a jelentés kapcsán, hogy Balsai képviselő úr nyilván szándéka ellenére, de megvalósította a bűnpártolás bűncselekményét. Megvalósította, mert terrorcselekménynek olyan alapon nevezi az őszön történeteket, hogy alkalmasak voltak az emberek megfélemlítésére. Ez igaz. Nem vagyok jogász, de tudom, a megfélemlítésre az őszön történetek alkalmasak voltak. Bizonyára azonban nemcsak a rendőri cselekmények voltak alkalmasak a megfélemlítésre. Én elég jól emlékszem – ráadásul ott lakom a Veres Pálné utcában, az események helyszínén –, hogy ott ugyan senki sem merte kidugni az orrát a házból. Megfélemlítés tehát valóban volt. Balsai képviselő úr azonban még képviselő korában azzal, hogy az általa előterjesztett és a parlament által elfogadott indítvánnyal lehetetlenné tette, sőt általános felmentést adott azoknak, akik a rendőrök ellen követtek el ilyen cselekményt, bizony szándéka ellenére megvalósította a bűnpártolást.

A három kérdésem nyilván nem államtitkár úrnak szól. Államtitkár úr, ahogy elolvastam a 2006-os nyilvános jegyzőkönyveket az akkori bizottsági ülésről, képviselő korában mindent megtett annak érdekében, hogy konstruktívan tisztázni lehessen az eseményeket.

Az első kérdésem: miért nem vizsgálja a Balsai-féle jelentés a Fidesz-rendezvény szervezőinek azt a cselekedetét, hogy noha a szervezők mind a Balsai-jelentésben, mind a korábbi bizottsági ülés jegyzőkönyvében rögzített módon tájékoztatást kaptak arról, hogy a rendőrség nem tudja megállítani az arrafelé menő tömeget, ezt a kérés ellenére nem megfelelő módon mondták be a mikrofonba. Nekik lett volna módjuk a saját embereiket megvédeni. Erre azonban az eddig olvasott adatok alapján nem tettek meg minden erőfeszítést; nem állítom, hogy rosszhiszeműen, de nem tettek meg. A korábbi nyilvános bizottsági jegyzőkönyvekből kiderül, de a Balsai-jelentés név nélkül szintén utal rá, hogy a Fidesz-rendezvény szervezői közül a rendőrök mindvégig kapcsolatban voltak Nyitrai Zsolttal és Varga Szilviával, mi több, Lázár János akkori bizottsági elnök úrral négyszeres telefonváltásban voltak. Azon a bizottsági ülésen a nyilvános jegyzőkönyv szerint Lázár János és Bene főkapitány korrekten és egybehangzóan számol be a telefonbeszélgetések tartalmáról, beszámol arról, hogy a harmadik telefonbeszélgetésen Bene főkapitány tájékoztatást adott arról, hogy áttörték a sorfalat, s nem tudják az ideáramló tömeget elválasztani a Fidesz-rendezvényétől és kéri a rendezők ehhez mért intézkedését. Lázár képviselő úr is elismerte ezt a bizottsági ülésen. Balsai képviselő úr, pontosabban alkotmánybíró úr jelentésében nevek nélkül szintén felmerül ez a mozzanat. Ő ezt mintegy a rendezők védelmére adja elő – s mint mondtam, rosszhiszeműséget én sem állítok –, azt mondja, hogy amikor vették a jelzést, akkor lerövidítették a rendezvényt és annyit bementek, hogy az ajánlott útvonal merre van, de sajnos nem mondták be, hogy mi történik pár száz méternyire a Deák téren, nem mondták be, hogy arra nem szabad menni és milyen okból nem szabad arra menni. Nem értem pontosan, hogy ez miért történt. Természetesen nem a rendezvény szervezői felelősek a randalírozásért, nem a rendezvény szervezői felelősek a rendőri túlkapásokért. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: A rendőri randalírozásra gondol?)* Nem. Randalírozásnak nevezem egy tank elkötését vagy a rendőrök megkéseklését. *(Dr. Morvai Krisztina: Senki nem késelte meg a rendőröket!)*

ELNÖK: Bocsánatot kérek, de nyugodjon meg! *(Dr. Morvai Krisztina: Teljesen nyugodt vagyok, de megint összevissza hazudoznak megállás nélkül.)* Képviselő asz-

zony, lehet, hogy az Európai Parlamentben ez szokás, de a magyar parlamentben nem szokás, az emberi jogi bizottságban meg pláne nem szokás, és ez nemcsak illem kérdése, mert ha mindenki bekiabálna, azt úgy hívnánk, hogy agóra, de az egy másik műfaj, a Hárszabály szerint ez pedig bizottsági ülés. Nyomatékkal kérem, hogy mindenki mindenkit nyugodtan hallgasson végig, és majd meg fogom adni a lehetőséget, hogy az egyet nem értését kulturált módon, a Hárszabály szerint kifejezhesse. Parancsoljon, képviselő asszony!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. A magam részéről kötelezőnek tartom a figyelmeztetését, így aztán nyugodtan folytatom. Természetesen nem vádoló, mert mivel is vádolhatnám a Fidesz-rendezvény szervezőit, pusztán kérdezem, hogy a Balsai-jelentés miért nem tartalmazza azokat a jegyzőkönyveket és hangfelvételeket, amelyek a rendezőkkel való beszélgetéseket rögzítették, azokból bizonyára fény derülne arra, hogy miért nem védtek meg minden lehetséges eszközzel a saját embereiket. Ez a 2006-os jegyzőkönyvekben egyébként el is ismertetik. Bíró Ildikó fideszes képviselő azt mondta, az ő információi szerint tudatosan nem mondták be, hogy mi zajlik pár száz méterrel arrébb, mert attól tartottak, hogy ebben az esetben még inkább arra mennek a Fidesz-nagygyűlés résztvevői, amit én nem tudok elhinni, hiszen az az én kiindulási alapom is, hogy ott törvényes demonstráción törvénytisztelő állampolgárok voltak. Nem hiszem tehát, hogy ha elmondják nekik, mi van arra, akkor arra mentek volna. Ez mégsem történt meg.

Nem pontosan értem – még mindig ebben a kérdéscsoportban –, hogy a Balsai-jelentés szerint tulajdonképpen mikor fejeződött be a rendezvény és mikor kezdődött az oszlatás. Tudniillik a Balsai-jelentés azt írja, hogy nem is 5.45-kor, amikor az oszlatás kezdődött, hanem 6 órakor fejeződött be a rendezvény s tudtával 6 órakor Orbán Viktor még a színpadon volt. Erre hivatkozik Varga Szilvia beszámolója kapcsán. Ezt végképp nehezen értem, hiszen ha Orbán Viktor úr 6 órakor még a színpadon volt és az oszlatás 5.45-kor kezdődött, lehetetlennek tartom Magyarország miniszterelnökétől, a Fidesz elnökétől, hogy ne figyelmeztette volna saját népét, annál is inkább, mert – mint a Balsai-jelentés is tartalmazza – a rendőrség felszólította az ott lévőket az oszlatásra, de – ez súlyos hiba, rendőrségi vagy rendőri felszereltségi hiba – a nagy zajban a hangosítás feltehetőleg nem nagyon hallatszott. Egyetlen hely volt a környéken, ahonnan a hangosítás hallható lett volna, és ez a rendezvény nagyszínpada. Onnan viszont valamilyen ok miatt nem hangzott el az, hogy mi történik. Megvannak-e az erre

vonatkozó telefonok, vagy csak Lázár képviselő úr, illetve a bizottsági tagok ottani beszámolójára kell hagyatkoznunk, amelyek egyébként ezzel egybehangzanak?

A második kérdésem a következő. A Balsai-jelentés – ha jól olvasom, azonban nem vagyok szakember, de remélem, hogy államtitkár úr és kollégái ebben majd segíteni fognak – a rendőri hibákat arra a két mulasztásra vezeti vissza, hogy nem állítottak sorfalat, illetve hogy elkezdtek a tömegosztatást, holott a tömegosztatás abban a szituációban nem volt helyesen alkalmazható eljárás; én legalábbis így olvastam. A Balsai-jelentés ugyanakkor a 13. oldalán maga ismeri el, hogy rendőrsorfal állt a József Attila utca magasságában. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Nem így volt.)* Balsai képviselő úrral tessék vitatkozni, mert ő jelentésének a 13. oldalán ezt írja. Én nem voltam ott, ezért nem tudom, ez hogy volt. Balsai képviselő úrnak viszont, mint az ezzel megbízott embernek, kénytelen vagyok hinni. Ezért kérdezem, hogy volt-e ott rendőrsorfal, vagy nem. 2006-ban a hivatalos beszámolók szerint – amit Kontrát képviselő úr is hallott azon a bizottsági ülésen – két sorfalról is szó volt, de a Balsai-jelentés egyről beszél, és elmondja, hogy az milyen körülmények között állt fenn. Sorfal ezek szerint volt, de biztosan gyenge volt, ezért meg kell vizsgálni, hogy miért volt gyenge. Értem, hogy képviselő úr vitatkozik Balsai István alkotmánybíró úrral, de én nem vagyok hivatott Balsai alkotmánybíró urat helyettesíteni, bármennyire is vágnék rá. Így aztán folytatnám a kérdést. A Balsai-jelentés azt mondja, hogy a tömegosztatást hiba volt elkezdeni, noha ő is elismeri, hogy két óra hosszát azért nem kezdték el, mert tartott a Fidesz-rendezvény, és ő is elmondja, hogy másfél óráig próbálták a József Attila utca vonalában megtartani a tömeget.

Kérdezem, mert nem vagyok szakember, hogy ha nem osztatják az adott tömeget, akkor mit lehetett volna tenni. Hibásan, rosszul, rossz eszközökkel, még egyszer mondom, de mégis milyen rendőri eljárás lett volna követhető akkor, amikor alig pár száz méternyire voltak azok a szállodák, amelyekben az aznap az ünnepekre érkező magas vendégek, köztük koronás fők szálltak meg – oda nyilván nem lehetett odaengedni a tömeget. Ez nem menti a hibákat, csak jogossá teszi talán a kérdést, hogy akkor mi az ördögöt kellett volna csinálni. Semmiképpen sem túlkapásokat. De az osztatás helyett mit lehetett volna csinálni? Illetve ha egyszer sorfal volt, akkor miért állítja ugyanaz a jelentés egy más oldalán, hogy nem volt sorfal?

Végül a harmadik és utolsó kérdésem a következő. Idéz szám szerint 16 darab másodfokú bírósági ítéletet a jelentés azok közül, amelyek érvénytelenítették a bíróságok elsőfokú döntését a szeptember 18-a után következő elő-

zetes letartóztatások kapcsán. Mi az oka annak, hogy a 16 idézett másodfokú bírósági ítéletből 13-at az a Szívós Mária bírónő, illetve bírói tanácsa mondott ki, aki – nyilván bármilyen összefüggés nélkül – Balsai alkotmánybíró úrral együtt került alkotmánybírói kinevezésre?

Egyetlen megjegyzés – és köszönettel fogom fogadni a nyilván sok információt tartalmazó válaszokat –: amennyiben a kérdésekre megfelelő válasz érkezik, az egy más eset; ha nem kapunk megfelelő választ arra, hogy ez miért hiányzik a jelentésből, és hogyan lehet ezekre választ kapni, akkor nyilván nem fogjuk tudni általános vitára alkalmasnak állítani ezt a jelentést.

Egyetlen kijelentő módú zárás a kérdések után. Miután a Balsai-jelentésben Balsai alkotmánybíró úr fölveti a miniszterelnök, a rendőrségi vezetők terrorizmusban való bűnösségének lehetőségét, tesz egy fontos mondatot, azt mondja: „Távol álljon tőlem tehát, hogy a nevezett bűncselekmény tekintetében kategorikus kijelentést téve bárkit megvádoljak – mondja ezt szintén a 119. oldalon –, annak elvi lehetősége azonban fennáll.” Engedjék meg, hogy átköltsem a mondatot: távol álljon tőlem, hogy megvádoljam Balsai alkotmánybíró urat, hogy bármilyen összefüggésben van egyoldalú jelentése alkotmánybíróvá való kinevezésével, de – az ő mondatát veszem át: – annak elvi lehetősége azonban fennáll.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Nagyon életszerű volt az előadása – majdnem úgy adta elő, mintha jelen lett volna. *(Derűltség.)* De egy megjegyzést kénytelen vagyok tenni. A harmadik kérdését, kérem, vonja vissza, mert azt hiszem, hogy ha egyformán értelmezzük a bírói függetlenséget, akkor ezt a kérdést nem lehet feltenni, és erre a kérdésre nem lehet választ adni.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Mivel a bírói függetlenség fontos nekem, a kérdőjelet visszavonom a mondat végéről, és természetesen mint kijelentést teszem meg, hogy érdekes és elgondolkodtató.

A bírói függetlenséget nem én sértem – húsz oldalon keresztül foglalkozik konkrét bírósági esetekkel az anyag. De természetesen mint kérdést visszavonom.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezzel a magánvélemények kategóriájába került ez a kérdés. Köszönöm szépen.

Gulyás Gergely kért szót.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Ugyan nem vagyok hivatott, hogy a kormány helyett kérdésekre válaszoljak, de kénytelen leszek érinteni azokat a kérdéseket, és azokat a témaköröket is, amelyeket Lendvai képviselő asszony felvetett.

Mindenekelőtt, ha az eseménysorozatot nézzük, amit a Balsai-jelentés kellő részletességgel tárgyal, akkor azt szeretném egyértelművé tenni, hogy a Tv-székház ostrománál, minden ellenkező híresztelés dacára, a Fidesz-frakció, illetve a Fidesz-kereszténydemokrata néppárti frakciónak soha, egyetlenegy pillanatra sem azonosult azokkal, akik ott erőszakos vagy köztörvényes bűncselekményeket követtek el. És ugyan a szocialista párt az elmúlt napokban – ha még Gyurcsány Ferencet ahhoz a frakcióhoz kell sorolni – tett ezzel kapcsolatban hazug kijelentéseket, de pontosan képviselő asszony, aki akkor frakcióvezető volt, kell hogy emlékezzen arra, hogy miután lebukott az MSZP-frakció és a kormány azzal, hogy a miniszterelnök beismerése szerint hazugsággal nyerték meg a választást, azért ez némi politikai feszültséget Magyarországon is eredményezett, ahogy a világ összes többi országában is eredményezett volna. Majd ezt követte a Tv-ostrom estéje, és az ezt követő napon, tehát két nappal az őszi beszéd nyilvánosságra kerülése után és egy nappal a Tv-székház ostroma után frakcióvezető asszony volt az egyik aláírója mint frakcióvezető annak a határozatnak, amelyet az Országgyűlés gyakorlatilag egyhangúlag fogadott el: „Erőszak ellen a békességért”, amely mindenkit arra hívott föl, hogy a tiltakozását törvényes keretek között fejezze ki. Úgyhogy szeretnénk jelezni, hogy azok a beállítások, amelyeket most frakcióvezető asszony itt nem mondott el, de a szocialista párt képviselői előszeretettel hangoztatnak, teljesen valótlanok. A Fidesz pozíciója mindig is világos volt azzal kapcsolatban, hogy alkotmányos keretek között fogadja el kizárólag a tiltakozást.

Viszont ezen alkotmányos keretek között – és szerintem ez volt a máig ható legnagyobb tévedés ebben a kérdésben, ami a szocialista párt részéről és a kormányuk részéről elhangzott –, tehát az alkotmányos keretek közötti tiltakozás alkotmányos védelmet is élvez. Ezért azok a fejtegetések, hogy a Fidesz-nagygyűlés végén mikor és ki mondta be, hogy merre és hogyan távozzanak el a tüntetők, ezeket lehet vizsgálni, ki is fogok rá részletesen térni, de mégis másodlagosak. Ugyanis az egész ügynek a lényege az, hogy egy jogállam addig jogállam, amíg a békés tüntetőknek és jogszerűen tüntetőknek – akik egyébként egy bejelentett és tudomásul vett rendezvényen vesznek részt – a tüntetés elhagyására lehetőségük van. Ez az, amit az önök kormánya által irányított rendőrség nem

biztosított a tüntetőknek, a legcsekélyebb mértékben sem biztosította. Tehát hogy a tüntetők, akik egyébként nagyrészt nem is budapestiek voltak, és mondjuk, a Deák tér felé tömegesen akartak eltávozni, ott be kell-e mondani azt, hogy azért ne menjenek arra, mert ott már gumilövedékkel lőnek, vagy pedig ezt nem kell bemondani, hanem elég közölni, hogy a több tízezres tömeg a Kálvin tér irányába távozzon, és hogy minek milyen tömegpszichológiai hatása van, ezen el lehet vitatkozni, de a lényeg az, hogy olyan helyzetet egy jogállamban egy normálisan működő rendőrség nem idézhet elő, hogy egy több tízezres tömeg egy bejelentett, tudomásul vett, alkotmányos védelmet élvező rendezvényről ne tudjon nyugodtan eltávozni.

És akkor ehhez jön az, hogy mikor kezdődött ez a tömegoszlatás. Ez a tömegoszlatás egyébként 51 másodperccel a rendezvény végét követően kezdődött. Itt a végével kapcsolatosan van egy vita, de ugyan képviselő asszony véltetően még nem járt Fidesz-rendezvényen (*Derűtlenség. – Lendvai Ildikó: Mitagadás! Ez egy súlyos hiányosság!*), egyrészt vége volt a rendezvénynek akkor, amikor Orbán Viktornak a felszólalása befejeződött, de utána még, azt hiszem, néptánc volt a színpadon, és azt követően volt egy másik. Tehát a két végpontja a rendezvénynek ezek közül az egyik, amikor Orbán Viktor befejezte a beszédét, a másik pedig, amikor a néptánc befejeződött. A néptáncot követően mondták be, hogy mindenki a Kálvin tér irányába távozzon el, és ne a Deák tér felé. Egyébként többször a tömeget felhívták, hogy mindenféle atrocitást kerüljön, erőszakmentes, békés, méltóságteljes nagygyűlés volt. Most ehhez képest 51 másodperccel az Orbán-beszéd végét követően Majoros Zoltán Lapid Lajos utasítását továbbítja, amely szó szerint úgy szól, hogy „kezdjétek meg a tömeg elleni támadást vízcsapásokkal, könnygázgránát-csapásokkal, mert a Fidesz-nagygyűlés befejeződött, és a Kálvin tér irányába mennek el a normális és tisztességes emberek”. Egy több tízezer fős nagygyűlés után, 51 másodperccel az után, hogy az utolsó beszéd befejeződött.

Tehát felvetni azt, hogy ki volt a hibás ebben a kérdésben, hogy a rendőrség milyen szándékkal lépett föl, úgy gondolom, nem lehet. És főleg nem lehet az után, hogy egyébként az erőszakosnak mondott tüntetőket, akik szerintem olyan erőszakos cselekményt semmiféleképpen nem követettek el, ami az oszlatásra okot adott volna, különösen úgy nem, hogy a rendőrséggel volt egy megállapodás, hogy három vagy négy órákor mindenki visszamehet a Kossuth térre, de ezt követően, akiket onnan elkezdett a rendőrség oszlatni, és akik később egyébként valóban dobáltak és tanúsítottak erőszakos magatartást, a rend-

őrség és Pigler alezredes többször felhívja a saját feletteseit, hogy őket nem a Fidesz-nagygyűlés irányában kellene oszlatni, ehhez képest tovább oszlatnak a Fidesz-nagygyűlés irányában. Majd amikor Pigler alezredes ezt már sokadszorra teszi szóvá, akkor őt leváltják, és más folytatja az oszlatást ebben az irányban.

Tehát mindezek a körülmények okszerűvé teszik azt a következtetést, hogy talán a rendőrség kapott olyan politikai utasítást, amelynek az volt a célja, hogy a tüntetőket, az akkorra már egyébként valóban erőszakosan is fellépő tüntetőket rászorítsák a több tízezres békés nagygyűlésre, és így aztán együtt lehessen válogatás nélkül velük szemben fellépni. Képviselő asszony büntetőjogi jogértelmezése a politikai büntetőjog kategóriájába tartozik. Remélem, hogy ezt már meghaladtuk, mert azzal megvádolni Balsai Istvánt, hogy ő bármihez is segítséget nyújtott a semmisségi törvénnyel, az teljes tévedés, ugyanis a semmisségi törvény nem arról szól, hogy bárki a hatóság üldözése elől elmeneküljön vagy a büntetőeljárás sikerét megghiúsítsa, hanem jogerősen lezárt ügyeket nyitott meg azzal, hogy sajnos tömegesen voltak valótlan tartalmú rendőri jelentések. Erre vonatkozóan nyitott meg egyébként lezárt büntetőügyeket ott, ahol már jogerős ítélet volt. Ennek semmi köze a bűnpártolás tényállásához. Nyilván ezt képviselő asszony sem gondolta komolyan, de még a hasonlat sem stimmel.

Végül miután nem volt elég egy alkotmánybíró megátámadni, meg kell támadni egy másikat is. A Szívós Mária által hozott ítéletekkel kapcsolatosan érdemes tudni – miután az általam vezetett albizottság elég részletesen feltárta a bíróságnak az előzetes letartóztatások során tanúsított működését, magatartását; csak oda az MSZP nem delegált képviselőt, ezért nem lehet róla tudomása (*Lendvai Ildikó: A jegyzőkönyvet ismerjük.*) –, hogy az elsőfokú előzetes letartóztatást elrendelő határozattal szembeni felülvizsgálatokat három bírói tanács tárgyalta, és ezeknek az ügyeknek körülbelül a fele került a Szívós Mária tanácselnök asszony által vezetett tanácshoz, amely a többi tanácshoz hasonlóan 97 százalékban változtatta meg az elsőfokú határozatot. Szívós Mária egyébként azért kiválóan alkalmas alkotmánybírónak, mert több évtizedes bírói pályafutása erre méltóvá teszi, az pedig, hogy a jogállam kellően válságos óráiban is helyes döntéseket hozott, még inkább alátámasztja, hogy alkalmas az alkotmánybírói szerepre.

Ezeket szerettem volna előrevetíteni, s ha elnök úr engedélyt ad rá, akkor a vita során még élni fogok a felszólalás lehetőségével.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Zagyva György Gyula képviselő úr!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Először az Alkotmány utcában történetekkel kapcsolatban szeretnék feltenni egy kérdést, majd röviden felvázolnám, hogy mi is történt ott, mert a jelentés egyik nagy hiányosságának tartom, hogy nem foglalkozik azzal, a rendőrség miért nem tartotta be azt az ígéretét, hogy a Kossuth térre délután 3 órakor visszengedi a tömeget. Aznap a médiában ez egész nap ment. A Corvin közből több ezer ember vonult az Alkotmány utcába teljesen békésen, és a felvételek is azt bizonyítják, hogy a tömeg a rendőrsorfallal való találkozás után is békés volt. Ott a rendőrök kezdték el oszlatni a békés tömeget. Az igaz, hogy két rácsos kordonelemet eltett az útból a tömeg, ettől eltekintve békésen vonult a rendőrsorfallal elé abban a tudatban, hogy be fogják engedni őket a Kossuth térre, ahova meg volt hirdetve egy rendezvény, amit a rendőrség többször is kommunikált. A jelentésnek foglalkoznia kellene azzal, hogy miért nem engedték vissza az embereket a Kossuth térre, ezért kit terhel a felelősség, melyik rendőri vezető rendelte el azt, hogy a rendőrség ne tartsa be az ígéretét. Ha a rendőrség betartotta volna az ígéretét és a tömeg bemehetett volna a Kossuth térre, ahol a meghirdetett rendezvényét megtarthatta volna, akkor egész nap semmilyen rendbontás vagy erőszakos esemény nem történt volna, és október 23-a nem lett volna Magyarország szégyenfoltja. Az első kérdésem tehát az, hogy a jelentés miért nem foglalkozik ezzel a rettenetesen fontos elemmel.

Amikor az Alkotmány utcában elkezdődött a tömegoszlatás, az első sorban olyan emberek álltak, akiket elnök úr személyesen is ismer Egerből. Ezt csak azért mondom, nehogy azt gondolja elnök úr, hogy ott a tömeg követett el a rendőrökkel szemben bármilyen atrocitást. Ha kívánja, neveket is tudok mondani. Tehát elnök úr személyes ismerősei, azaz nem feltétlenül csak radikális jobboldali szavazók, hanem Fidesz-szavazók is álltak ott.

ELNÖK: Remélem, hogy őket nem bántották!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): De bizony bántották. Ne röhögjön ezen, elnök úr, mert többen megsérültek az ön közeli ismerősei közül is. Amikor ott elkezdődött a tömegoszlatás, akkor a tömeg a rendőrök elől elkezdett menekülni a Deák tér irányában, majd a Deák téren megállt. Azt viszont végképp nem értjük, hogy azt a csoportot, amelyik a Deák téren mintegy másfél órán át teljesen békésen várakozott, miért kellett feloszlatni. Gulyás képviselő úr az előbb az egyik tömegoszlatást azzal indokolta, hogy nem volt békés a

tömeg. Nos, lehet példát hozni a közelmúltból is arra, hogy olyan tüntetést is feloszlattak a rendőrség, ahol a tüntetők teljesen békésen vonultak fel. Például 2009. július 4-én az emberek a fűvön ültek, mégis feloszlatták a tömeget, az embereket pedig összevissza verték, pedig azt végképp nem lehet mondani, hogy erőszakos lett volna az a tüntetés. Az tehát egy teljesen békés tüntetés volt. *(Dr. Gulyás Gergely: Csak nem volt bejelentve!)* A rendőrség az elmúlt öt évben nemegyszer vert összevissza békés embereket, mert ez volt a rendszer. Tehát a Deák téren a tömeg teljesen békés volt, de nyilván csak addig, amíg a rendőrség nem támadt rá. Utána persze hogy védekezett.

Egyébként ki kell javítanom Lendvai Ildikót, mert ott a tömeg háta mögött nem volt sorfal. Én ott voltam a helyszínen az Alkotmány utcában is, és a Deák téren is, de azt, hogy a rendőrség miért terelte a tüntetőket az Astoria, azaz a Fidesz-rendezvény felé, a mai napig sem tudom. Ezt ki kellene vizsgálni, ugyanis ez a jelentés sem mond erről semmit. A rendőri vezetőknek kellene erről számot adni, valamint a rendőri vezetőknek parancsot adó politikusoknak. De hogy ott a tömeg háta mögött nem volt rendőrsorfal, az teljesen biztos. Máig nem értjük, hogy miért kellett feloszlanni azt a pár ezer emberből álló tömeget, hiszen – minden kommunikáció ellenére – békés volt, egészen addig, amíg a rendőrség nem kezdte el brutálisan oszlatni. De ha már mindenképpen oszlatni akartak, akkor két irányban lehetett volna oszlatni, olyan rendőrsorfal azonban – még egyszer mondom – nem volt, amely megakadályozta volna, hogy ezek az emberek az Astoria felé menjenek. Bárki bármit állít, akár Balsai István, akár Lendvai Ildikó állítja, hogy ott volt rendőrsorfal, ez nem igaz.

Még egy dolog. E miatt a jelentés miatt, de az akkori kormányzati és ellenzéki kommunikáció miatt is nagyon sokan úgy gondolják, hogy a tüntetők az Alkotmány utcában is, és a Deák téren is randalíroztak és erőszakosak voltak. Szeretnék ezzel kapcsolatban egy kis szösszenetet elmondani: a Deák téren Szabó Tímea alelnök asszony is ott volt, és tudomásom szerint őt is elérte egy kósza gumilövedék. Ezek alapján szeretném megkérdezni, hogy akkor Szabó Tímea alelnök asszony is csőcselék és randalírozó volt? Azért mondtam el ezt, hogy lássák, nem is olyan egyszerű ez a kérdés. Mi mindenesetre nehezen tudjuk elképzelni alelnök asszonyról, hogy a rendőrök felé bármilyen erőszakos cselekményt tett volna, tehát valószínűleg ártatlanul lőtték meg gumilövedékkel. Vagy nem? *(Dr. Gulyás Gergely: Erről az MSZP tudna nyilatkozni. – Baracskai József: Miért, akkor velük volt?)*

ELNÖK: Hallgassuk tovább Zagyva képviselő urat!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): Az október 24-én hajnalban történt embervadászatot szintén nem nagyon feszegeti ez a jelentés, holott ez egy nagyon fontos momentum lenne. Ismert, hogy amikor október 23-án az Astoriától szétzavarták a tömeget, akkor a tömeg a Blaha Lujza tér, illetve a Ferenciek tere irányában távozott, majd a Ferenciek terén épített egy barikádot, amely mögött 2-3 ezer ember több órán keresztül farkasszemet nézett a rendőrökkel. Aztán amikor a barikádot a rendőrök megszüntették és a tömeget szétzavarták, az emberek elkezdtek menekülni, illetve hazafelé indulni – ki-ki vérmérséklete szerint –, de a Duna-parton a távozni készülőknél legalább a fele különböző sérelmet szenvedett el a rendőrök által. Ha nem verték agyon, mint azokat, akik szerepelnek a jelentésben, akkor legalábbis gumibotütést kaptak, szidalmat kaptak, menekülniük kellett, mégpedig úgy, hogy azt a rendőrök nem tudhatták, hogy ki az abból a két-három ezer emberből az a tíz-húsz, aki esetleg, egyébként számomra..., én felmentem azokat az embereket, akik ott a rendőrökkel szemben védekeztek, és valamilyen szintű erőszakos cselekményt elkövettek, mert védekező helyzetben voltak. De ez tíz-húsz ember volt ott a Ferenciek terén, és egy rendőr honnan tudja azt megállapítani, hogy abból a menekülő két-három ezer emberből ki az, aki ott öllene bármilyen cselekményt elkövetett? Ott egy bosszúhadjárat volt, ezt a saját szememmel láttam, én is az elszenvedője voltam. Az, hogy ebből nagyon kevés feljelentés lett, egyébként annak is köszönhető, hogy azok az emberek nem nagyon szerettek volna sem a nyilvánosság elé állni abban a diktatórikus rendszerben, sem bármilyen feljelentést tenni, mert egyébként akkor nagyon könnyen előfordulhatott, hogy egy feljelentőből abban a pillanatban vádlott lett, és gyanúsított, és esetleg le is tartóztatták.

Ott tehát több száz embert bántalmaztak a rendőrök, és ezzel sem foglalkozik a jelentés; illetve van még egy momentum, amellyel kapcsolatban szintén szeretném megkérdezni, hogy ez miért szerepel a jelentésben. Ezt előre jelzem, hogy ha ez a momentum benne marad a jelentésben, akkor én semmi esetre sem fogom tudni általános vitára javasolni, és lehet, hogy ez meglepő, de akkor én nem fogok szavazni erre a jelentésre. A Tv-székházzal kapcsolatos jelentésrészletnél, a 6. oldalon van egy olyan mondat az utolsó bekezdésben, hogy „Az esemény kapcsán máig tartják magukat olyan nézetek, mely szerint az ostrom részben provokáció volt, és a hatalmában meggyengült miniszterelnök a tüntetők túlkapására várva akarta megfordítani, maga mellé állítani a közvé-

leményt. Mindmáig nem derült ki az sem, hogy mi történt a megsebesült vagy magukat megadó rendőrök fegyvereivel; kik voltak azok, akik pénzért vettek részt az ostromban.” Tehát tényként kezeli, hogy ott voltak olyan emberek, akik pénzért vettek részt az ostromban, ami felháborító, ez hazugság. És el kell mondjam, hogy ez egyébként Kerényi Imrének és Bencsik Andrásnak az akkori Demokratában megjelent agymenése, és ezt felháborítónak tartom, hogy egy ilyen agymenés, amit egyébként ők sem gondoltak komolyan, hanem csak akkor az első felháborodásukban, félreinformálva leírtak a Demokratában, és egyébként amúgy már többször visszavontak, ez szerepel a jelentésben.

Úgyhogy én semmi esetre sem tudom támogatni; ha ezt nem veszik ki ebből a jelentésből, akkor én ezt nem tudom általános vitára javasolni. Illetve szeretném felhívni a bizottság tagjait, hogy ne szavazzák meg, és Balsai István ezt kapja vissza, és majd még egyszer terjessze a Ház elé vagy a bizottságok elé.

Szerepel itt ebben a részben az is, hogy a mai napig, ami Csintalan Sándor műsorában éveken keresztül fel volt írva főcímként, hogy a mai napig nem tudjuk, kik ostromolták meg a Tv-t; érdekes módon én például tudom, hogy kik voltak ott a Tv-ostromban, egyébként én is ennél a Tv-ostromnak nevezett tüntetésnél jelen voltam. És a mai napig nem szól arról a kommunikáció, és már itt is elhangzott, például éppen Lendvai Ildikó szájából, hogy ezek az emberek a rendőrök elleni atrocitásokért nem lettek megbüntetve. El kell szomorítsam képviselő asszonyt, mai napig ül börtönben ember a Tv-ostromért, például, Herda-Nagy Sándornak hívják, a tököli büntetés-végrehajtási intézetben ül letöltendő börtönbüntetésben a Tv-ostromért. És ez egyébként az ellenzéknek, az akkori-nak, tehát a Fidesznek mint ellenzéknek is a felelőssége, hogy ezeket egyébként a kommunikációjában letagadta és elhallgatta, hogy akkor nagyon-nagyon sok ember előzetesben ült, 60-80 ember ült előzetesben a szeptember 18–19–20-ai eseményekért, hónapokon keresztül... (*Gulyás Gergely: Mi vizsgáltuk!*) Jó, csak a kommunikációban ez nem jött át! A kommunikációban az jött át, mondom, a Csintalan-műsörtől kezdve mindenhol, hogy senki nem kapott érte semmit. Akkor heteken keresztül a Fideszhez közeli média is azt harsogta, hogy nem tudják, hogy kik voltak, megúszták s a többi, közben azok az emberek már régen előzetesben voltak. És hogy például ezt a srácot, Herda-Nagy Sándort most az Orbán-kormány alatt viszik vissza egy Gyurcsány-ellenes tüntetésért letöltendőre, azért ezt is felháborítónak tartom, és erről sem tudnak egyébként, úgy tudom, nagy részben a fideszes képviselők. Ezt csak úgy mellékesen hozzáteszem.

Első körben ennyi lett volna. Majd a következő körben folytatom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kubatov Gábor ügyrendi kérdésben kér szót.

KUBATOV GÁBOR (Fidesz): Megbocsátanak a bizottság tagjai, csak nekem megütötte a fülemet egy mondat. Az a mondat, hogy „ne röhögjön ezen, elnök úr”. Zagyva képviselő úrnak szeretném felhívni a figyelmét arra, hogy a bizottság elnöke önnek az édesapja lehetne, adja meg az ennek megfelelő tiszteletet. Ez az első.

A második: ha elfogad egy önnél idősebb embertől egy tanácsot, a jó modor mindig segít az elvégzett munkában. Úgyhogy ezt szívlelje meg, legyen kedves!

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nyakó István következik.

De ha megkérhetem a képviselő hölgyeket és urakat, tekintettel arra, hogy a büntetett előélet szenzibilis adat, ha az adatvédelmi törvény feltételeit nem tudják biztosítani, akkor hozzászólásukban mellőzzék. Írásban ezeket az adatokat kihúzzuk... (*Közbeszólások: Elhangzott!*) Bocsánat, az adatvédelmi törvény szerint szenzibilis adat. Úgyhogy kérem, szíveskedjenek ezt betartani. Ez a hozzászólásuk tartalmi részét se nem erősíti, se nem gyengíti, ha nem névvel jelzik ezeket az eseteket.

Nyakó István!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Először, nem az ülésvezetést bírálva, csak kérdezem, hogy most a kérdésekről beszélünk, ugye? Mert éppen Gulyás Gergely részéről egyetlen kérdést sem hallottam feltenni, de akkor maradunk a kérdéseknél, és akkor mondhatom a magamét, ugye?

ELNÖK: Bocsánat, azt mondtam, hogy észrevétel, kérdés, bármelyik. Műfajilag mindenki önállóan dönti el, hogy mit kíván. Parancsoljon!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Akkor én értettem félre, mert azt hittem, a következő kör lesz az, amikor summázzuk majd az anyaggal kapcsolatos javaslatunkat, adott esetben, hogy kerüljön-e a parlament elé, avagy sem.

Előrebocsátom, aki sértette a köztársaság törvényeit, legyen az rendőr, ügyész, bíró, állampolgár, ne kerülje el a felelősségre vonást. Remélem, hogy ez nemcsak a 2010 előtti esetekre vonatkozik, hanem a nemzeti együttműködés rendszerében is folytatódik ez a szép hagyomány. Bár némi kétséget hagy efelől az, hogy éppenséggel a mai ülésünkön nem hagytuk, hogy Gaudi úr

javaslata lehetőséget biztosítson a Rendészeti Panasztestület jelentésével kapcsolatban az országos rendőrfőkapitánynak, hogy megkérdezzük egy-két dologról – de spongyát rá!

Hat kérdésem lenne...

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr, nem akarom megszakítani. Nem tudom, jelen volt-e azon az ülésen, amikor a Rendészeti Panasztestület jelentését tárgyaltuk. Az Országos Rendőr-főkapitányság képviseltette magát. Azok a képviselők, akik jelen voltak, megkapták a lehetőséget, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság képviselőinek kérdéseket tegyenek fel. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: De hát nem válaszolt!)* Bocsánat... Ha ön nem volt jelen ezen az ülésen – ha jelen volt, akkor csak emlékeztetem rá, de ha nem volt jelen, akkor a tévedését szeretném kijavítani.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Köszönöm, ezt igennel vettem, elnök úr, és ennek örülök. Köszönöm szépen még egyszer.

Hat kérdésem lenne a kormány nevében előterjesztőhöz, bár sokat még nem hallottunk tőle – de akkor hat kérdés. Szeretnék ezekre választ kapni, ha mód és lehetőség van rá.

Arra kérem államtitkár urat, mutassa be pontosan, konkrétan, melyik oldalon található a jelentésben az a rész, ami az akkori cselekményeivel kapcsolatban megalapozza az akkori politikai vezetők büntetőjogi felelősségét.

Második kérdésem: mivel magyarázza, államtitkár úr – előrebozsátva, hogy Pintér úr szakmai kiválóságát rendőrszakmai kérdésekben senki nem vitatja, sőt erősíti –, hogy Pintér Sándor nem is olyan régen még nem tartotta szükségesnek az akkori rendőri vezetők akkori cselekményeivel kapcsolatban a vizsgálat megindítását?

Harmadik kérdésem: mivel magyarázza, államtitkár úr, a miniszterelnök felelősségét taglaló jelentésben lévő részt, miszerint a Fidesz a rendbontókat támogatta, a Fidesz felbujtóként, lelki bűnsegédként felelős az akkori történelemben, gondatlanul jártak el a Fidesz szervezői, hiszen 23-a előtt figyelmeztették őket a veszélyekre, ennek dacára mégis a kritikus helyszínre és a kritikus időpontra tették ezt a rendezvényt?

Végül, de nem utolsósorban mivel magyarázza, hogy a Fidesz politikai céljai eléréséhez – ez a jelentésben szerepel – eszközként és gátlástalanul használta fel az ott összegyűlt békés embereket és a rendőrséget?

Mivel magyarázza az előterjesztő, hogy az azóta a titkosítás alól feloldott jegyzőkönyvek – amelyek 2006. október 31-én az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság, a Honvédelmi és rendészeti bizottság, illetve a Nemzetbiztonsági bizottság közös üléséről készültek; jelzem mind a három bizottság akkori elnöke ellenzéki, fideszes vagy KDNP-s képviselő volt – megállapításaival nem találkozunk ebben a jelentésben. Illetve van egy másik, ezt megelőző, azóta a titoktartás alól feloldott jegyzőkönyve is a Honvédelmi, rendészeti és Nemzetbiztonsági bizottságnak, amelynek a megállapításai szintén nem szerepelnek a jelentésben. Miért nem?

A jelentés 5. oldalán a következő olvasható: „A kormány előterjesztése szerint az események és az őszi beszéd elhangzása között szoros logikai összefüggés volt.” Ezt elismerem. Balsai úr azonban még nem tudhatta március 15-én, amikor ezt a jelentést letette az asztalra, hogy azóta a WikiLeaksen meg fog jelenni Orbán Viktornak az a mondata – amikor a választási ígéreteivel kapcsolatban kérdezték –, hogy „ne a szavaimra figyeljenek, hanem a tetteimre”. Magyarán, ha ennek kapcsán most randalírozó csoportok jelennek meg Budapesten, akkor a rendőrség szabadon hagyja őket vandálkodni, vagy megpróbál legjobb tudása szerint, immár felkészülve eljárni és a békés rendet helyreállítani?

Az alkotmányügyi bizottság ülésén hallottam először államtitkár urat ebben a kérdésben megnyilatkozni. Komolyan gondolja, és fenntartja-e azt az álláspontját, hogy az akkor történelemtől jogi felelősséggel tartoznak az akkori szocialista országgyűlési képviselők, az akkori szocialista frakció tagjai, és ez a jelentés melyik részében van alátámasztva? Tehát mi a cselekményünkkel a Btk. mely pontját sértettük meg?

Elöljáróban ennyit kívántam elmondani. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Wittner Mária képviselő asszony!

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Megpróbálok higgadtan beszélni. Először is párhuzamot vontam 1956 és 2006 történései között. Az első kérdésem az, hogy ki szivárogtatta ki az őszi beszédet, ugyanis úgy tudom, hogy csak egy példány készült belőle, és az is páncélszekrényben volt elzárva.

1956-ban elhangzott, hogy „hazudtunk éjjel, hazudtunk nappal, hazudtunk minden hullámhosszon”. Akkor volt két hullámhossz, Kossuth és Petőfi rádió. Gyurcsány Ferenc beszédében az hangzott el, hogy „hazudtunk reggel, éjjel meg este”. No ez nem volt titok előttünk, mert ezt nap mint nap megtapasztaltuk.

A Szabadság téri provokáció idején én már otthon voltam és elejétől a végéig néztem a tévén. Egyértelműen ki tudtam volna emelni a provokátorokat, mert a tévén sokkal jobban lehetett látni, hogy kik azok, mint helyben.

Felvetődik bennem egy kérdés, hogy ki küldte be a vízagyút, majd ki gyújtotta fel. Persze ha logikai következtetést akarok levonni, egyértelmű számomra, hogy be akartak áldozni egy magyar rendőrt. De miért akartak beáldozni szeptember 17–18–19-én egy magyar rendőrt? Azért, hogy október 23-ával be tudják vezetni a kijárási tilalmat. Tehát eleve meg akarták akadályozni azt, hogy 1956. október 23-ának az 50. évfordulójára békésen tudjunk emlékezni. Ennek előzményei is vannak. Én a vidéket jártam, és azt láttam, hogy Pápáról meg Szombathelyről egy-egy busznyi rendőrt hoztak fel Pestre. Aznap hárombusznyi rendőr érkezett a fővárosba, és a Köztársaság téri pártház pincéjében is szállásoltak el rendőröket, eléggé embertelen körülmények között. Miért ott találtak nekik helyet?

Ki csinálta ezt a provokációt? Mert számomra egyértelmű, hogy provokáció volt. Október 24-én, hétfőn napirend előtt megszólítottam a miniszterelnököt, és a hozzászólásomban őt tartottam felelősnek az egészért, valamint a rendőrfőnökét. Választ ugyan nem kaptam tőle, mert azt kiadta albérletbe Hiller Istvánnak, holott Gyurcsány Ferenc is ott ült a parlamentben, és a kérdéseket neki tettem fel.

Lendvai Ildikó azt mondta, hogy a Fidesznek sorfallal meg kellett volna akadályoznia, hogy a rendőrök rátolják a tömeget a Fidesz-rendezvény részvevőire. (*Lendvai Ildikó: Ez félreértés.*) Nem egészen félreértés, maradjunk annyiban, más szóval mondta, és nem sorfalat említett, de azt igen, hogy a Fidesznek meg kellett volna akadályozni. Akkor nem tudom, hogy miért voltak ott a rendőrök, mert a rendőrök feladata lett volna a sorfal felállítása, hogy ne tolják rá a kiszorított embereket a Fidesz rendezvényére.

Nyakó képviselő úr az imént azt kérdezte, hogy miért abban az időben tartották a megemlékezést. Nos október 23-án reggeltől estig szoktak tartani megemlékezést. Kritikus volt az időpont? Ki tette kritikussá ezt az időpontot? Azt hiszem Gy. F. erre tudna válaszolni, ha egyszer igazat tudna mondani, akár önmagának is.

Az viszont biztos, hogy kaptam egy térképet, amelyen kétszeres piros gyűrűvel hermetikusan elzárva jelölték a Kossuth térieket. Ezt a térképet Morvai Krisztinának adtam oda, hogy használja fel a televízióban. Nem tudom, hova lett, ezt majd meg kell tőle kérdezni.

1956-ban a forradalom leverése után a népbíróságon sorba állították az elfogottakat. Ezeket abszolút megbízható dupla nullás ügyvédek védtek, az ítéleteket pedig a pártbizottság tette a bíró asztalára. Eldöntött ítéletek voltak. Az 50 éves évforduló kapcsán pedig azt a sok száz fiataalt, akit letartóztattak és bevittek a bíróságra, úgy állították a bíróság elé, hogy meg se kérdezték tőlük, mit csináltak, csak bűnösnek találták őket és fogdába zárták. Ez mire történt? Felsőbb sugallatra. Felsőbb sugallatra történt mindez. Ez a csoportos elbírálás – holott valamennyit külön-külön kellett volna meghallgatni – pontosan visszautal az 56-os ítéletek utáni módszerekre.

Még egy nagyon érdekes dologra hívom fel a figyelmet. Ki vezényelte le 1956-ban a sortüzeket? Apró Antal. És most ki vezényelte le az 56-os évforduló megemlékezésének a vérbe fojtását? Szintén az Apró családnak egy klánja, akit úgy hívtak, hogy Gyurcsány Ferenc miniszterelnök. És ez ellen lehet tiltakozni, de ebben az időben nagyon sokat elővettem a Kapu 90. februári számában megjelent, a KGB 45 pontját. Lehet tanulmányozni, és lehet találni összefüggéseket. Én megtaláltam. Talán önök is.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Parancsoljon, képviselő úr!

BARACSKAI JÓZSEF (MSZP): Köszönöm szépen. Engedjék meg, hogy először is leszögezzem, 2006-ban nem voltam ott sem a Tv-ostromnál, sem az október 23-ai Fidesz-nagygyűlésen. Nem voltam parlamenti képviselő sem, és viszonylag laikusként néztem a történeteket. De engedjék meg, hogy egypár szóban hadd idézzem fel, vidéki, egyszerű emberként hogyan láttam az akkor történeteket, és akikkel én kapcsolatban voltam, azok hogyan látták.

Amikor a Tv-ostrom elkezdődött, akkor pont a televízióban, talán az M1-en volt Navracsics mostani miniszter úr, Juhász Ferenc és Morvai képviselő aszszonynak a férje, Baló Györgynek egy műsora, akkor történtek pont ezek az események, amikor a Hír Tv-nek az egyik riportere, amikor elkezdődtek az események, még forradalmi helyzetről, szabadságharcos fiatalokról beszélt, és akkor láttuk, telefonáltak nekem ismerősök, akiknek a gyerekét egyébként ugyanúgy Zala megyéből is felhoztak rendőröket ide ezekre az eseményekre, és félve telefonáltak nekem, és megosztották velem aggodalmaikat. Én akkor azt láttam, és többek, akikkel beszéltem, azt látták, hogy akkor az a roham, ami a rendőrök ellen irányult, egyszerűen félelmetes volt, és szerintem halál-

félelme lehetett ott mindenkinek, mindazoknak, akik bent ültek abban az autóban, amit éppen felgyújtottak; képviselő asszony is mondta, hogy egy vízagyút felgyújtottak. Hogy ezek miért történtek, én nem akarok itt összeesküvés-elméleteket gyártani, de egyszerűen rémisztő volt az a kép, hogy mindez Magyarországon előfordulhatott.

Ahogy itt képviselő urak is mondták, egyrészt az, hogy itt fiatalokat vittek be, nem történt semmilyen erőszakos esemény; ahogy hallgattam utána az eseményeket, hogy nem is történt semmi sem, csak egy üres sörösdobozt gyűrtünk össze, azt dobtuk a rendőrök felé. De még mindig bennem él az a kép, nem tudom, emlékeznek-e rá, ahogy egy félmeztelen fiatalember, aki lehet, hogy éppen szabadságharcos fiatal volt, egy vasrudat, aminek a végén egy... (*Zagyva György Gyula: Nem vasrúd volt! És ezért ül!*) Bocsánat, hadd mondjam el; lehet, hogy nem ugyanarra gondolunk. Egy vasrúd, és annak a végén volt egy ilyen betontömb, valószínűleg valamilyen korlátdarabot körbepörgetett, és próbálta a rendőrök felé dobni. (*Elnök: Ő nem volt ott, de így látta.*) És hallottam azt is egyébként az események után, mint naiv vidéki ember, hogy valóban vittek el olyan embereket, vagy voltak ilyen hírek, hogy voltak ilyen emberek, akik nem csináltak semmit sem.

Utána a Kossuth téren volt egy tüntetéssorozat, ahol a Fidesz politikusai is felszólaltak, és így jutottunk el október 23-ához, ahol nekem fideszes barátaim mondták azt, hogy nem jönnek fel erre a megemlékezésre, mert félnek, hogy hátha balhé lesz.

Utána láttam azokat az eseményeket, amikor elindult a tank. Láttam azt, hogy lőttek gumilövedékekkel emberekre. Hallottam azt a televízióban, hogy kétségbeesett hangú emberek telefonálnak be, hogy éppen az ő kapualjukban történik akár rendőrattak, vagy nevezhetjük úgy, hogy forradalmi hevületben fiatal szabadságharcosoknak a harca. De mindezeket a dolgokat láttam.

Utána láttuk azt, hogy elkezdődtek az eljárások. Amit itt is mondtak képviselőtársaim, és gondolom, mindenki egyetért vele, hogy minden olyan erőszakos cselekmény, ami akár a rendőrség, akár az állampolgárok részéről megtörténik, az mind elítélendő dolog.

És akkor elérhetünk akár 2010 áprilisáig, amikor országgyűlési képviselő lettem, és elkezdtük a munkát itt az emberi jogi bizottságban, Gulyás Gergő képviselőtársam az albizottságot vezette (*Gulyás Gergely nem tartózkodik a teremben.*), és megpróbálták földeríteni az eseményeket. Egyébként előtte az elmúlt négy évben már három vizsgálati anyag is készült, amit vagy elfogadtak,

vagy nem fogadtak el. Ez az albizottság is elvégezte a munkáját, amit vagy elfogadunk, vagy nem fogadunk el.

Mindezekkel csak azt akartam mondani, hogy ahány ember van, annyi féleképpen ítéli meg az eseményeket. Vannak, akik azt mondják, hogy provokáció történt; nem történt semmi, békés tüntetők voltak; alelnök úr azt mondta, hogy voltak erőszakos, köztörvényes bűncselekmények; van, aki azt mondja, hogy ebben a Balsai-anyagban miért van benne, hogy pénzért vettek részt az ostromban, miért van benne és miért feltételeznek ilyeneket. Miért feltételezik azt, hogy az összes rendőr, azok a barátaim is, akiket ide felrendeltek Budapestre, terrorcselekményeket követtek volna el?

És felvetődik az a kérdés is, hogy miért most, 2011. október 5-én tárgyaljuk ezt a jelentést, amikor azt mondták, hogy már fél éve elkészült. Az elnök úr azt nyilatkozta, ha jól tudom, hogy még nem volt rajta a miniszterelnök úrnak a szignója, azért nem hoztuk be. Voltak olyan feltételezések, vagy elmondták azt, hogy amíg mi vagyunk a soros elnöke az Európai Uniónak, addig nem akarjuk előhozni. Nyáron meg azért nem, mert mindenki szabadságon van. Nem tudom, hogy most miért jött elő ez a téma; azért, mert Gulyás Gergő alelnök úr nem végezte jól azt a munkáját, nem beszéltük meg azokat a dolgokat, hogy pontosan 51 másodpercre rá mondták be vagy nem; vagy egy kordon volt, vagy két kordon volt. Tehát nem tudom, hogy ez miért van.

Én azt kérem mindenkitől, hogy ne csapjuk be egymást, térjünk rá a tárgyra, és mondjuk meg, hogy miért kell ezt most tárgyalni. Nem tudom, hogy miért. Szerintünk az ország közvéleményének erre van most szüksége, hogy most megint elővegyük ezeket az eseményeket? Tisztázzuk! Van bíróság... (*Wittner Mária: Várjuk meg, míg elévül?*) Nem kell megvárni! Van bíróság, nem kell megvárni az elévülést! De ne haragudjon, az, hogy most ön is mond egy összeesküvés-elméletet, utána én is mondok egyet, bárki mond – van értelme ennek? Nincs. (*Többek a Fidesz részéről: Van. Bizony!*) Van? Annak, hogy összeesküvés-elméletekről beszélünk? A tényekre van szükség!

ELNÖK: Bocsánat, hallgassuk meg!

BARACSKAI JÓZSEF (MSZP): A tényekre van szükség, azokat pontosan elmondani. Mert hogy most azt feltételezzük, hogy a Balsai-jelentésben is benne van az, hogy ezt feltételezi, most már megint azt mondom, hogy pénzért vettek részt a Tv-ostromban... Konkrétan benne van, hogy pénzért vettek

részt, vagy nincsen? Most nem védeni akarom jobbikos képviselőtársaimat, de én azt gondolom, hogy ezzel a fajta tárgyalási móddal, hogy pontosan most végigmegyünk az eseményeken, hogy 51 perccel (*sic!*) később vagy ki hogyan indította el ezeket az eseményeket, persze, mindez fontos, csak úgy gondolom, hogy nem ebben a jelentésben, hogy egy politikusnak a véleményére, aki most éppen, nem tudom, jutalomból van ott, ahol van – feltételezem, hogy nem azért lett alkotmánybíró –, én úgy gondolom, hogy teljesen felesleges ezt az ügyet most tárgyalni. (*Wittner Mária: Azért, hogy a történelem...!*)

ELNÖK: Köszönjük szépen. Képviselő úr, én azt gondolom, hogy a szavazatával, hogy tárgyaljuk vagy nem tárgyaljuk, természetesen kifejezhetette a véleményét. A bizottság többsége úgy döntött, hogy tárgyaljuk; egy.

Kettő: Kányádi Sándornak egy versét engedje meg, hogy idézzem: „amint hatalma van, módja, a farkas a bárányt okolja”. Az ön frakciójának lett volna három és fél éve arra, hogy akkor tegye meg ezt, hogy elítéli ezeket az erőszakokat. Lett volna három és fél éve arra, hogy megindítsa azokat a büntetőeljárásokat, amelyek jelenleg folynak. Azt gondolom, akármelyik jelentést, korábbi jelentést veszi, valóban igaza van: annak a jelentésnek, ami semmiféle következménnyel nem jár, valóban az égadta világon nincs értelme. Ma, Gulyás Gergely albizottsági jelentését követően a büntetőeljárások megindultak, a Debreceni Katonai Ügyészségen ezen cselekményekkel kapcsolatban folynak. De ez egy nagyon érdekes dolog, amikor a farkas a bárányt okolja.

Három: az Alkotmánybíróság döntése alapján a gyülekezési jog azt jelenti, hogy ha a rendőrség nem támadt volna vagy nem tett volna aktív magatartást a békés tüntetőkkel szemben, akkor is a kötelességét szegte volna meg, mert a gyülekezési jog mint állampolgári alapjog olyan jog az Alkotmánybíróság szerint, amit köteles biztosítani a rendőrség. Úgyhogy ez most nem jó vita, hogy most ki hova tolt és hány perckor. Önmagában, ha azt a körülményt nézzük, hogy a rendőrség nem védi meg a Fidesz-tüntetőket, tehát nem arról van szó, hogy ki tol rá kire vagy nekik támad, csak hogyha nem védi meg, már akkor sem tett volna eleget alkotmányos kötelezettségének.

Képviselő úr, a rendőrséget akkor melyik kormány irányította, és tett-e bármilyen lépést annak érdekében, hogy ebben a kérdésben rendet tegyen? Azért szeretném, ha a jelentésről tárgyalnánk, mert ha a jelentésnek semmilyen következménye nem lesz, akkor az egésznek semmi értelme nincs. (*Dr. Gulyás Gergely visszaérkezik az ülésterembe.*) Arra kérem majd államtitkár urat, hogy

egyetlen olyan kérdésre se válaszoljon, amelyik nem a betervező hatáskörébe tartozik. A bizottságot pedig arra kérem, hogy ne foglalkozzon olyan kérdésekkel, amelyek a folyamatban lévő ügyben az ügyészségre, a nyomozó hatóságra tartoznak, mivel nincs információnk arról, hogy a nyomozás a Debreceni Katonai Ügyészségen ezekben az ügyekben pillanatnyilag hogyan áll, miket derítettek már fel. Ezeket az információkat a nyomozás érdekében nyilvánvalóan még a bizottsággal sem fogják megosztani.

Nyakó István következik ügyrendben.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Szerintem jó az, ha mindenkire ugyanazok a szabályok vonatkoznak. Mi folyamatosan érezzük, hogy a Hárszabály a szocialista frakcióval és annak képviselőivel kapcsolatban mindig kőkeményen sújt le, mint a munkásosztály vasökle. Nagy tisztelettel mondom, hogy elnök úrnak is be kell tartania a Hárszabályt, és ha véleménye vagy javaslata van, akkor át kell adnia az ülés vezetését az egyik alelnöknek, és utána megetheti az észrevételét.

ELNÖK: Képviselő úr, a Hárszabály szerint egy országgyűlési képviselőt akkor is megillet a véleménynyilvánítás joga, amikor ülést vezet. Szabó Tímea alelnök asszony következik.

SZABÓ TÍMEA (LMP): Köszönöm a szót. Megpróbálok visszatérni a Balsai-féle jelentéshez. (*Dr. Gulyás Gergely: Eddig is arról beszéltünk.*) Gulyás Gergely képviselőtársam az elmúlt 25 percben nem tartózkodott a teremben, így nem hallhatta, hogy eltérünk a jelentés tárgyalásától és belementünk olyan részletekbe, amelyek lényegtelenek abból a szempontból, hogy a Balsai-jelentést általános vitára alkalmasnak tartjuk-e, vagy nem. Én szeretnék erre az absztrakciós szintre visszatérni és elmondani, hogy miért nem tartom általános vitára alkalmasnak. Véleményem szerint egy elég gyenge minőségű jelentés született, amely messze alulmúlja a jelentés által hivatkozott többi jelentést szakmaiságában és minőségében, akár a Morvai-, akár a Gönczöl-, akár a Papp-jelentést.

Arra azért valóban jó lenne választ kapni, hogy miért tartott fél évig ennek a jelentésnek a megtárgyalása, ugyanis ha jól tudom, már márciusban elkészült. Az egy picit furcsa válasz, hogy azért, mert a miniszterelnök szignójára vártak. De pont az a kérdés, hogy miért kellett a miniszterelnök szignójára várni fél évig.

A másik kérdés az, hogy egyáltalán miért volt szükség erre a jelentésre, miért volt szükség arra, hogy a miniszterelnök a 2006-os őszi eseményeket

vizsgáló albizottság megalakulása után kinevezzen egy miniszterelnöki megbízottat azért, hogy készítsen egy párhuzamos jelentést. Úgy gondolom, ez fontos kérdés. Talán azért, mert a miniszterelnök úr nem bízott a Gulyás Gergely által vezetett albizottság munkájában? *(Dr. Gulyás Gergely: Vagy az alelnökben nem bízott.)* Melyikben? *(Dr. Gulyás Gergely: Az albizottság alelnökében.)* Én mint tag vettem részt az albizottság munkájában, amely néhány hónap alatt több ezer oldalnyi anyagot és hetvenórányi hangfelvételt vizsgált meg, és hatvanvalahány embert hallgatott meg. *(Dr. Gulyás Gergely: Ez dicséret?)* Nem dicséret, hanem csak azt akarom mondani, hogy szakmailag megalapozott volt az a munka, amelynek a lényegét sikerült 18 oldalban összefoglalni, míg a Balsai-jelentés 144 oldalt tesz ki. Már azt sem értem, hogy miért kellett ilyen terjengősen megfogalmazni a jelentés szövegét.

Maga a jelentés is világossá teszi, hogy a történések minősítése, ebből következően a logikus adatok feltárása már megtörtént. A szerző azt is rögzíti, hogy a miniszterelnök 2010. május 10-én bízta meg azzal, segítsen hozzájárulni ahhoz, hogy kik voltak a 2006. október 23-ai rendőri brutalitás elkövetői, felelősei, illetve hogy konkrétan nevezze meg a felelősöket. Világosan látni kell tehát, hogy a megbízottnak nem volt feladata az események feltárása, a tényállás megállapítása, csupán már a meglévő minősítéshez kellett felelősöket keresnie. Ezért Balsai István – egyébként helyesen – arra a következtetésre jutott, hogy az ő feladata a fellelhető adatok összesítése, értékelése és a felelősök megnevezése, mindez viszont hatósági jogkör nélkül. A büntetőjogi felelősség megállapítása igazságszolgáltatási feladat. Kriminális értelemben vett felelősök egy miniszteri megbízotti vizsgálatban nem nevezhetők meg – várom majd a választ arra, hogy ezzel egyetértenek-e, vagy sem –, mert ez sérti az ártatlanság vélelmét. Erre csak akkor kerülhetne sor, ha a bíróság már jogerősen megállapította az elkövetést és a bűnösséget. Magyarul, a Balsai-jelentés jogszerűen kizárólag erkölcsi és politikai, esetleg szakmai felelősséget vizsgálhatott, ilyen feladatra azonban egy demokratikus jogállamban pártpolitikust nem lehet kijelölni.

Az október 23-ai eseményekkel kapcsolatban a jelentés a történések leírása során sem jut tovább a már megismert, illetve az ismeretlen tényeknél. A harckocsi vezetője vagy megállt önként, vagy pedig a rendőrök állították meg. Nem tudni, hogy a harckocsi hogyan került a birtokába, ennek ellenére a szerző párhuzamot von a Tv-székháznál felejtett éles lőfegyverekkel megrakott jármű esetével. (Ez a jelentés 14. oldalán található.) Egyébként sejthető, hogy

mi a párhuzam, én azonban úgy gondolom, hogy egy hivatalos jelentésben ez elégtelen a további következtetések levonásához.

A tömegoszlatással kapcsolatban a jelentés megállapítja, hogy az Andrássy út és a József Attila utca kereszteződésében időben zárt sorfalat kellett volna alkalmazni. Ezt elmulasztották, a későbbiekben pedig a tömeget már nem lehetett szétválasztani. (Ez a jelentés 19. oldalán található.) Megjegyzem, hogy zárt sorfal felállításáról semmiféle jogszabály nem rendelkezik, az erre vonatkozó megállapítások ezért inkább szakmaiak, mint jogiak.

Szintén ennek a résznek a tárgyalásánál számomra egy értelmezhetetlen dolgot ír le a jelentés. Nem idézem az egész mondatot, de úgy kezdődik, hogy „bizottságunk álláspontja szerint”. Milyen bizottság? Ha jól tudom, Balsai István miniszterelnöki megbízott volt, de semmiféle bizottsága nem volt. Erre is szeretnék választ kapni.

A büntetés-végrehajtásban tapasztalt brutalitásokkal kapcsolatban leírtakra ugyanaz vonatkozik, mint a korábbiakra. Amennyiben Balsai Istvánnak tudomására jutott ebben a jogkörben bűncselekmények elkövetése, akkor feljelentést kellett volna tennie, akár ismeretlen tettes ellen is. Ez nem történt meg.

A kisiklott igazságszolgáltatásról. Úgy gondolom, téved a szerző – erre is kérem a visszajelzéseket; nem biztos, hogy mindig kérdés formájában hangzanak el ezek, de azért erre is várnék reakciót államtitkár úrtól –, amikor azt mondja, hogy „a képviseleti népszuverenitás mindenek feletti dominanciája nem vitatható” – ez a 74. oldalon található –, ugyanis a hatalommegosztás rendjében a jogalkalmazás felett nincs dominanciája a törvényhozásnak. Egy miniszterelnöki megbízottnak pedig, aki a végrehajtó hatalomhoz tartozik, még kevésbé. Az igazságszolgáltatásra vonatkozó megállapítások egyébként nem tartoznak a jelentéstevő feladatkörébe, amellet, hogy itt sem teljesítette a rábízott feladatot, mert nem nevezte meg konkrétan a felelősöket.

Végül még két rövid megjegyzésem lenne a felülvizsgálati törvényről. Ebben a pontban a szerző éppen az általa említett elvi követelményektől való eltérés, vagyis a bűnüldözés sikertelensége esetén a büntetlenül maradás szükségességét hangsúlyozza. A jelentéstevő egyébként beismeri, hogy teljesíthetetlen volna annak esetenkénti hiteles bizonyítása, hogy a rendőri jelentés hamis volt. Ennek ellenére a bizonyosság szintjén deklarálja, hogy azok intellektuális közokirat-hamisítást valósítottak meg; ez a 105–106. oldalon van a jelentésben. Az én véleményem az, hogy ez egy demokratikus jogállamban teljesen

elfogadhatatlan, egyebek mellett azért, mert sérti a Balsai István által is hangsúlyozott ártatlanság vélelmét, megint csak.

Legvégül pedig, amit a rendőrökkel kapcsolatban leír a jelentés, azt hiszem, az végképpen elképesztő. Kifejti, hogy a testület nem minden tagját sértette meg, hiszen viszonylag kevesen vettek részt a tömegoszlatásban. Aztán azzal mentegeti az állomány tagjait, hogy „kimerültek lehettek, egyébként is rosszak voltak a körülmények. Ezért fordulhatott elő, hogy a célszemély helyett mást vertek meg és szállítottak el.” Megjegyezném, hogy a célszemélyt sem volna szabad megverni. Tehát itt nem ott volt a hiba, hogy a célszemély helyett mást vertek meg.

Köszönöm, egyelőre ennyi. Aztán majd esetleg a következő körben még hozzászólnék. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Morvai Krisztina képviselő asszonyt illeti a szó.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Nagyon sok jó része van a jelentésnek, például az anyagi büntetőjogi felelősségnek a taglalása, előjárói intézkedés elmulasztása, és a többi; ezek nagyon erős részek, és látszik, hogy nagyon sok munka van a jelentés mögött.

Ugyanakkor ami néhány fájó hiányosság: az elsőt egy rövid történettel szeretném megvilágítani. Az egyik legmeggrázóbb beszámoló a Civil Jogász Bizottság előtt egy idős embertől hangzott el, aki azt mondta, hogy tudják, az a legsörnyűbb ebben az egészben, ami történt, hogy én 1956-ban ott voltam a barátaimmal együtt a Kossuth téren a sortűz alkalmával, és a két legjobb barátomat megölték mellettem, agyonlőtték. Eltelt ötven év, szerettem volna emlékezni erre a napra, szerettem volna a Kossuth téren egy-egy mécsest gyújtani a meggyilkolt barátaimért, és ugyanazoknak a szellemi örökösei tiltottak ki bennünket a Kossuth térről és a saját városunk többi részéből, és ők akadályoztak meg abban, hogy méltóképpen emlékezzek a hőseinkre és a barátainkra, akik akkor ott agyonlőtték a magyar embereket.

Mi következik ebből? Az, hogy számomra hiányosság annak a kimondása és tisztázása, hogy egyáltalán mi volt az alapkontextusa ennek a napnak: tudniillik az, hogy a Magyar Szocialista Párt és az SZDSZ koalíciója hozott egy olyan döntést, hogy a jogellenesség talajára helyez át minden olyan magyar állampolgárt, aki szabadon akar emlékezni 1956-ra. Ezt végre ki kellene mondani, és esetleg ha nagyon jogállami és jogtechnikai módon akarunk eljárni, akkor érdemes lenne megvizsgálni, hogy volt-e ennek valamilyen alkotmá-

nyos, illetőleg jogszabályi alapja. De hogy időt spóroljak ez ügyben, hadd mondjam, hogy meggyőződéseim szerint nem volt. Nem létezett ugyanis az a fogalom, hogy műveleti terület, meg egyáltalán hogyan jönnek azok ahhoz, akármilyen ideológiai háttérű – ezt most ne feszegezzük – aktuális vezetők, hogy egy állami ünnepen, a magyar nemzet egyik legnagyobb vagy talán legnagyobb emléknapján kimondják azt, hogy gyakorlatilag az egész város műveleti terület. Tehát nekem ez hiányzik, hogy ez nincs kimondva.

Itt Lendvai képviselő asszony is aggódalmas arccal kifejtette, ami általában az MSZP–SZDSZ-kormányának akkor a védekezése volt, hogy de hát féltetni kellett a különböző koronás főket meg állami vezetőket ettől a felbőszült magyar nemzettől. Kérném szépen, ha a magyar nemzet úgy viselkedne és olyan félelmetes lenne, amilyennek ezáltal önök beállítanak bennünket, akkor önök most nem ülnének itt, hanem nagyon sokan az MSZP jelenlegi képviselői közül börtönben lennének amiatt, amit a kommunizmus alatt csináltak ezzel a nemzettel; a rózsadombi villából kihajították volna az önök elvtársait; és nem történt volna úgy egy rendszerváltás, hogy egyetlen pofon el nem csattant. Úgyhogy erre a vélelemre, hogy itt valami félelmetes nemzetről van szó, akik itt nekimennének a koronás főeknek, semmiféle alap nem volt. Tehát sem erkölcsi, sem jogi alapja nem volt annak, hogy önök az egész várost lezárták, és gyakorlatilag mintegy a gyülekezési törvény hatálya alá akarták bevonni, mint a régi jó MSZMP-s időkben, azokat az embereket, akik ki akartak menni az utcára. Ez egy teljes képtelenség! Mindenkinek joga lett volna az utcán tartózkodni. Én még azokkal a kollégákkal sem értek egyet, a legnagyobb tisztelet mellett sem, akik azt mondják, hogy joguk lett volna visszamenni az embereknek a Kossuth térre délután háromkor az Alkotmány utcában. Nem! Bárkinek joga lett volna, bármilyen jogcímen a Kossuth térre menni, többek között ennek a bácsinak, aki nyilatkozott a Civil Jogász Bizottság előtt, megemlékezni, mécsest letenni, imádkozni, visszagondolni. Semmilyen joguk az elvtársaknak nem volt arra, hogy a magyar nemzetet ebben megakadályozzák. Ezt azért valahogyan mégiscsak..., tudom, hogy nem lehet, úgyhogy elnézést, tudom, hogy ügyrendileg ez így nem lehetséges, de nagyon-nagyon jólesne a lelkemnek, ha ezt még valahogy bele lehetne tenni ebbe a jelentésbe.

Szorosan ezzel függ össze, hogy még egy elvi kérdést tisztázzunk. A magyar nemzet nem köteles patkányként menekülni akkor, ha diktátorok a felbőszített rendőreik útján nekik esnek, és elkezdik őket bántalmazni. Sem erkölcsileg, sem jogilag. Létezik ugyanis olyan fogalom, hogy jogos védelem, és a jogos védelem

megillet bárkit, akit jogellenes támadás ér. Ha az utcán sétálok többedmagammal, és nekünk esnek felbőszült emberek és elkezdenek botokkal ütlegetni meg rugdosni, akkor jogunk van ezzel szemben védekezni, sérülést okozó módon is. Ugyanis hadd mondjam mint büntetőjogász, hogy a magyar büntetőjogban jogellenes támadással szemben nincs kitérés kötelezettség. Tehát joguk volt a megtámadott embereknek a jogellenesen támadó rendőrökkel szemben védekező cselekményként erőszakot alkalmazni. És ezt is végre ki kellene mondani! Ellenkező esetben azt üzenjük a jövő diktátorainak, hogy bármikor ráküldhetik a terrorista legényeiket a magyar nemzetre, mert ha nem fogunk patkányként menekülni, hanem esetleg szembefordulunk velük és megvédjük saját magunkat és a gyerekeinket és a honfitársainkat, akkor majd minket csőcseléknek, erőszakosnak meg egyebeknek fognak bélyegezni. Ezt én még nagyon összefüggésnek tartom.

A 319 rendőr sérüléseivel kapcsolatban gyakorlatilag ugyanazokat kell felelősségre vonni, képviselő asszony, akik a civilek sérüléseiért felelősök: ezek a rendőrpáncsnokok.

Ugyanis tudni kell, és aki a tényállást ismeri, pontosan tudja, hogy ezeknek a sérüléseknek a nagy része a könnygázból származó szemsérülés. Százas nagyságrendben sérültek meg – bizony-bizony szó nem volt késelésről, ez egy óriási nagy hazugság! Most már végre hagyjuk a legendákat, és most már, hogy talán annyi eredménye azért mégiscsak volt a változásoknak, hogy a filmekhez hozzá lehet férni, objektív bizonyítékok alapján tessék, ne legendák alapján megítélni, hogy mi történt. Késes támadás nem volt, egyéb támadás minimális mértékben volt, és gyakorlatilag csak az MTV ostroma során. Ezek a százas nagyságrendű sérülések úgy keletkeztek, hogy arra alkalmatlan, jogellenesen bevetett könnygáztól sérültek meg a rendőrök. Ennyit erről.

Ami még nagyon fontos. Azért itt a fő cél mégiscsak az igazságtétel lenne. Gondoljunk vissza, hogy az úgynevezett rendszerváltás után is hányan harcoltunk azért, hogy a volt kommunista főbűnösöket felelősségre vonják, hogy többek között a sortüzek elkövetői börtönbe kerüljenek. Hát, sajnos nem értünk el igazán nagy sikert. Most még egyszer ezt a hibát, legyünk őszinték, nem szabad elkövetni. Lássunk világosan! Az október 23-ai cselekményekkel kapcsolatban az előjárói intézkedés elmulasztása, annak a minősített esete, amit megvalósítottak azok a rendőrpáncsnokok; ha semmi mást nem csináltak a helyszínpáncsnokok, illetőleg a különböző feljebbvalók, akik látták azt, hogy a rendőrök szemmagasságban lövöldöznek, rugdossák az állampolgárokat és a többi, és nem csináltak semmit, tehát nem akadályozták meg az

alárendeltjeik jogellenes cselekményeit, ezek automatikusan elkövették, tehát ezek nagyon könnyen bizonyítható cselekmények. A jelentésben ott vannak név szerint felsorolva a helyszínpáncsnokoktól kezdve a feljebbvalók. Az előjárói intézkedés elmulasztása megállapításának akadálya nem lenne, akkor, ha valóban megindulnának ezek a büntetőeljárások, és október 23-án a 23-ai cselekmények vonatkozásában bekövetkezik az elévülés. Remélem, elnök úr nem veszi rossz néven, ha tájékoztató jellegű információt kérek arról, hogy végül is hány büntetőeljárás van folyamatban és kik ellen.

Végül mint büntetőjogász hadd mondjam: persze hogy független az igazságszolgáltatás, ugyanakkor tudjuk, hogy egy kormánynak – nagyon helyesen – van büntetőpolitikája is. Egy kormány mondhatja azt, mint ahogy nemrég mondta is, hogy az uzsora-bűncselekmények felderítése, üldözése, megbüntetése, megelőzése a kormány számára prioritás. Miért ne lehetne a kormány számára prioritás a 2006-os brutalitások felderítése és a büntetőeljárások kezdeményezése? Ez ügyben az utolsó hetekben végre fel kellene venni a munkát. Az ügyészség rosszul érvel, amikor azt mondja, hogy várja a feljelentéseket és a bizonyítékokat, ugyanis az ügyészség feladata, hogy ezeket az eljárásokat hivatalból elindítsa és a bizonyítékokat összegyűjtse. Ez a jelentés kiváló alap arra, hogy a bizonyítékok ott legyenek az ügyészség kezében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úrnak adom meg a szót, hogy válaszoljon azokra a kérdésekre, amelyek a Balsai-jelentésre vonatkoztak, illetve azokra, amelyekben illetékes az előterjesztő.

Dr. Kontrát Károly államtitkár (Belügyminisztérium) válaszai

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Először is szeretnék köszönetet mondani a bizottságnak, hogy napirendjére tűzte a jelentést és megvitatta azt. Egyben kérem a bizottságot, hogy állapítsa meg a jelentés általános vitára való alkalmasságát.

Én tiszteletben tartom a Házszabályt és a bizottság döntéseit. Ismét szeretném elmondani, hogy azért nem mondtam bevezetőt, mert nem kaptam szót, de most is ki tudok emelni minden fontos momentumot.

Szeretném hangsúlyozni, hogy a Belügyminisztérium és az irányítása alá tartozó szervezetek – a rendőrség is – minden segítséget és információt megadtak a miniszterelnöki megbízott részére, hogy a jelentést el tudja készíteni.

Mindenféle megkeresésnek eleget tettünk, és valamennyi hozzánk intézett kérdésre megadtuk a választ. Közérdeknek tartjuk, hogy kiderüljön az igazság ezekkel a cselekményekkel kapcsolatban, megtörténjen a felelősség megállapítása, és azt követően sor kerüljön a felelősségre vonásra.

Többen is felvetették, hogy egyáltalán miért kapott mandátumot Balsai István. Véleményem szerint ez teljesen világos. Engedjék meg, hogy utaljak a 33/2010. számú országgyűlési határozatra, amely az állami vezetői mulasztások, illetve az állam nevében elkövetett jogsértések áldozatait megillető kártérítésekéről szól. Ennek a II. fejezete a 2006. őszi eseményekkel, cselekményekkel kapcsolatos felelősség és az azokkal kapcsolatos kártérítések megállapítását világosan megfogalmazza.

Én nem látok ellentétet az albizottság munkája és Balsai István tevékenysége között, hiszen a kormány programjában világosan nyomon követhető álláspont fogalmazódik meg akkor, amikor a 2006. őszi jogellenes cselekmények elkövetőinek a kiderítésére való szándékát ily módon is kifejezi. Abban bízunk, hogy a tisztelt bizottság támogatja a kormánynak ezeket a törekvéseit, és a jelentést általános vitára alkalmasnak tartja.

Több képviselő részéről is elhangzott a „2006. október 23-ai Fidesz-tüntetés” kifejezés. Hadd pontosítsak: az nem Fidesz-tüntetés volt, hanem Fidesz-ünnep, hiszen 2006. október 23-án a Fidesz az 1956-os forradalom 50. évfordulóját ünnepelte az Astoriánál. Ez tehát nem tüntetés volt, hanem az állampolgárokat megillető gyülekezési jognak megfelelő, bejelentett és tudomásul vett ünnep, amely békésen zajlott le. Ezen az ünnepen én is részt vettem. Nagyon sokan jöttek oda családotól, volt olyan kisgyerek, aki a biciklijét is hozta. Voltak ott idősek, fiatalok, akik, mind, ünnepelni jöttek. Az ünnepség befejezése után pedig az ünnepelők szerettek volna szabadon hazamenni. Ebben akadályozták meg őket.

Most pedig hadd válaszoljak Lendvai Ildikó kérdéseire. Tisztelt képviselő asszony, nem az a kérdés, amiket feltett, hogy hány óra hány perckor ki hogyan, miről beszélt és miről nem, hanem az a kérdés, hogy ki adott utasítást a rendőrségnek a jogellenes fellépésre. Ki vezényelte, ki irányította a rendőrséget? A jelentésből világosan kitűnik, hogy a Fidesz-ünnepség résztvevőinek nem volt módjuk szabadon eltávozniuk a helyszínről, hiszen már korábban megszűlettek a rendezvény megtámadásáról szóló döntések. Szeretnénk kideríteni, szeretnénk megtudni, hogy kik adtak utasítást a rendőrségnek, kik áldozták be a magyar rendőrséget. A magyar rendőrség 1990 utáni tevékenységét megbecsülés jelle-

mezte. Közmegegyezés volt a tekintetben, hogy a rendőrség betartja a jogállami normákat és törvényesen működik. De tisztelt képviselő asszony, 2006 őszén annak voltunk tanúi – és a jelentés ezt világosan megállapítja –, hogy a rendőrséget az MSZP–SZDSZ-koalíció és Gyurcsány Ferenc politikai hatalmának a megőrzése érdekében használta fel. Hadd idézzem Sólyom László köztársasági elnök úr 2006. október 1-jén, az önkormányzati választások éjszakáján elhangzott beszédét, amit a nemzethez intézett: „A frakciótársaknak szóló miniszterelnöki beszéd ismertté válása mélységesen megrázta Magyarországot. A felháborodás jogos volt. Az országszerte kialakuló békés tüntetések számomra az emberek egészséges erkölcsi érzékét bizonyították. A katarzis, a megtisztulás azonban elmaradt. A feloldatlanság hamisságban tart minket. Erre nem lehet biztonságosan építeni.” Végül pedig azt mondta elnök úr, hogy „...most az Országgyűlésnek van cselekvési lehetősége, a kormány az Országgyűlésnek felelős, az Országgyűlés dönt a miniszterelnök személyéről, az Országgyűlés helyreállíthatja a szükséges társadalmi bizalmat, a megoldás kulcsa a parlamenti többség kezében van.”

Tisztelt Bizottság! 2006. október 6-án került sor a bizalmi szavazásra. Én nemmel szavaztam, és a Fidesz-frakció is nemmel szavazott. A szocialista–szabad demokrata képviselők „igen” szavazata tartotta hatalomban Gyurcsány Ferencet, és ez a bizalmi szavazás bátorította őt arra, hogy a hatalmat minden eszközzel fenntartsa. Ezért mondtam azt, hogy a politikai felelősség e tekintetben az MSZP-t és az SZDSZ-t terheli, hiszen ők adtak mandátumot arra, hogy a hazugságon alapuló rendszert minden eszközzel fenntartsák. Ez az eredménye minden további kérdésnek.

Arra már válaszoltam, hogy a Fidesz-rendezvénynek volt-e felelőse. Nos a Fidesz-ünnepség rendezői betartották a törvényes szabályokat, és azt szerették volna, hogy az ünnepségen részt vevők békésen térjenek haza. Emlékezetem szerint valóban az hangzott el, hogy a Kálvin tér felé lehet elhagyni az Astoriát, de erre nem volt mód, mert a támadás szinte azonnal megindult, és a gumilövedéktől a lovasrohamig volt ott minden. Abban bízom, hogy közösen megtaláljuk a választ. A kérdés az, hogy ki irányította, ki instruálta, ki utasította a rendőrséget. Erre az alapvető kérdésre kell megtalálnunk a választ, és ha megtaláljuk, akkor minden további kérdésre is választ tudunk adni. Mert ha megtudjuk, hogy ki adott utasítást a rendőrségnek, akkor megtudjuk azt is, hogy ezek az utasítások hogy mentek át a rendőrség szervezetén, ki követett el jogsértést és annak mi a következménye. Ha közös a szándék arra, hogy ezt a munkát eredményesen elvégezzük, akkor erre a kérdésre kell megtalálni a választ.

Úgy gondolom, hogy Nyakó István képviselő úr kérdéseire már válaszoltam.

Amit költői kérdésnek szánt, hogy mi lenne akkor, ha a WikiLeaks miatt rendbontások lennének. Én azt gondolom, és ezt tapasztalhatja ön 2010. május 29-ét követően, hogy ez a kormány, ez a Belügyminisztérium, ez a rendőrség betartja a törvényeket. A törvény előtti egyenlőség talaján állunk, senki nem állhat a törvények fölött. A törvények mindenkire kötelezőek, fajra, felekezetre, nemre, származásra tekintet nélkül. Ezt tudom mondani. Remélem, hogy ön is ezt tapasztalja.

Köszönöm azoknak a képviselőknek a megnyilatkozásait, akik támogatásukról biztosították a jelentésben foglaltakat.

Visszatérve még Lendvai Ildikó képviselő asszony bíróságot érintő kérdéseire; három kérdést tett föl. Amit a másik alkotmánybíró működésével kapcsolatban tett föl, azt tudom mondani, hogy a kormány tiszteletben tartja a hatalmi ágak függetlenségét, és a bíróság ítéleteit, a bíróság döntéseit nem kommentáljuk.

Köszönöm a támogató nyilatkozatokat, köszönöm azokat a képviselői megnyilvánulásokat, amelyek arra irányultak, hogy valóban a jelentés járuljon hozzá ahhoz, hogy megtudjuk az igazságot, kiderüljön az igazság 2006 őszét illetően.

Szabó Tímea képviselő asszony is több kérdést tett föl, hogy miért most kerül ide a jelentés a záró sorfallyal kapcsolatban, és más kérdéseket is megfogalmazott. Szeretném elmondani, korábban az volt a kifogás, hogy nem kerül a parlament elé. Kérték ezt, Gaudi képviselő úr is azonnali kérdést intézett a parlamentben... *(Zagyva György Gyula közbeszólásaira:)* Végighallgattam Zagyva György képviselő urat, most én mondom el, ha megengedi. Tehát én azt gondolom, ez egy nagy terjedelmű, súlyos megállapításokat tartalmazó jelentés. Három bizottság tárgyalja, az alkotmányügyi, a Honvédelmi és rendészeti és az emberi jogi bizottság. Úgy gondolom, ezek a tárgyalások hozzájárulhatnak ahhoz, hogy ez a jelentés elérje a célját, és megtudjuk végre az igazságot, és a felelősség is megállapításra kerüljön a jelentésben megfogalmazott kérdésekkel kapcsolatban. Tehát, képviselő asszony, én nem mennék bele a sorfal meg az oszlató parancsok, meg egyebek részleteibe. Még egyszer mondom: az a kérdés, hogy ki irányította akkor a rendőrséget, ki adott parancsot, ki hozta meg ezeket a döntéseket, és úgy gondolom, hogy ha ezeket megtudjuk, akkor ezekre a részletekre, amelyeket ön is fölvetett, meg tudjuk adni a választ.

Morvai Krisztina képviselő asszony kérdésére tájékoztatásul vagy arra válaszul szeretném elmondani, hogy 72 fővel szemben indult büntetőeljárás, és 46 fegyelmi eljárás indult ezekkel a cselekményekkel kapcsolatban. *(Dr.*

Gaudi-Nagy Tamás: Rendőr?) Igen. És azt is szeretném elmondani, hogy a rendőrség teljes mértékben együttműködik az ügyészséggel, hiszen azt tudni kell, hogy a hivatásos állományúak a Hszt., az 1996. évi XLIII. törvény hatálya alá tartozó hivatásos állományúak által elkövetett cselekmények vonatkozásában az ügyészségnek van joga eljárni. De szeretném leszögezni azt, hogy egyrészt a rendőrség vezetése, a Belügyminisztérium vezetése szeretné, ha az igazság kiderülne, együttműködünk az ügyészséggel, együttműködünk annak érdekében, hogy minden kérdésre megkapjuk a választ. A bíróság ítéleteit pedig végre fogjuk hajtani.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Államtitkár úr, köszönjük szépen. Gulyás Gergely alelnök úr kér ügyszabályban szót.

További hozzászólások

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Csak részben ügyszabályi, részben lenne érdemi is, ha elnök úr megengedi.

ELNÖK: Igen, tessék!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Az ügyszabályi javaslatom az, hogy a bizottság ne csak a jelentés általános vitára alkalmasságáról határozzon, hanem az egész jelentést, illetve annak valamennyi mellékletét küldje meg haladéktalanul az ügyészségnek, hogy a büntetőjogi konzekvenciákat az ügyészség vonhassa le a jelentésből. Ez alatt értem mind a Debreceni Katonai Ügyészséget, ahol már folyik nyomozás korábbi feljelentés alapján, illetve a budapesti ügyészi szervezetet. *(Szabó Tímea közbeszólására:)* A bizottság szabadon tud dönteni – alelnök asszony észrevételére válaszolva, hogy ez a miniszterelnök feladata-e, én úgy gondolom, a bizottság egy olyan jelentéssel kapcsolatosan, amelyet megtárgyal, szabadon határozhat. Ezért ez a javaslat, és ebben kérem a támogatást.

Viszont érdemben annyit szeretnék azért hozzászólni, hogy két tekintetben is félreértés van a jelentéssel kapcsolatosan. Az ártatlanság vélelme nem azt jelenti, hogy bűncselekmény alapos gyanúját ne lehetne fölvetni. *(Szabó Tímea: Akkor feljelentési kötelezettsége van!)* Ennek fog a bizottság eleget tenni, a feljelentési kötelezettségének. Tehát mindaddig, amíg jogerős ítélet nem ál-

lapítja meg valakinek a bűnösségét, addig ártatlannak tekintendő, de ettől még vele szemben akár kényszerintézkedést is lehet foganatosítani.

Az igazságszolgáltatásnál én abszolút egyetértek államtitkár úr válaszával, hogy nem a kormány, és még csak nem is a parlament feladata erről véleményt mondani, de hát van egy fővárosi bírósági belső jelentés az akkori kényszerintézkedésekről, amelyet Frech Ágnes kollégiumvezető asszony rendelt el, és ami teljesen egyértelműen megállapítja azt, hogy az elsőfokú bíróságok törvényes ok nélkül, sokszor kellő bizonyítékok hiányában, tehát még bizonyítékok sem álltak rendelkezésre, úgy rendeltek el előzetes letartóztatásokat ártatlan emberekkel szemben. Úgyhogy mi itt nem a bíróságok feje fölött döntünk valamiről vagy fogalmazunk meg véleményt, hanem a bíróság belső vizsgálati eredményét ismertetjük.

Végül alelnök asszony tett egy kedves megjegyzést a Balsai miniszterelnöki megbízott úr vizsgálata, illetve a korábbi albizottsági működés összefüggésével kapcsolatosan. Szeretném azért az időpontokra felhívni alelnök asszonynak is a figyelmét, hogy a Fidesz-frakció május 5-ei alakuló ülésén jelentette be a miniszterelnök, hogy Balsai Istvánt megbízza azzal, hogy miniszterelnöki megbízottként vizsgálja ki a 2006 őszén történeteket, majd ezt követően döntött az emberi jogi bizottság arról május 20-án, hogy albizottságot hoz létre. Akkor alelnök asszonyt olyannyira nem zavarta ez a párhuzamosság, hogy részt is vett a bizottság munkájában, amit nagyon megköszönünk neki, utólag is.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Először a frakciók, ha az ügyrendi javaslatához hozzá kívánnak szólni, akkor ahhoz szólhatnak, frakciónként egy képviselő. Lendvai Ildikó, majd Gaudi-Nagy Tamás; utána lehet majd érdemben is hozzászólni.

Lendvai Ildikó!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Egyelőre az ügyrendi javaslatához; később lesz mód a többire.

Szeretném kiegészíteni alelnök úr javaslatát. Amennyiben a bizottság azt fogadja el, hogy a jelentést az ügyészségnek továbbítja, akkor a kiegészítő javaslatom az, hogy a bizottság döntsön arról, hogy továbbítja az ügyészségnek mindazokat a parlamenti bizottsági nyilvános jegyzőkönyveket is, amelyek – mint ahogy itt Nyakó kollégám elmondta – kimaradtak a Balsai-féle jelentésből.

Köszönöm szépen, ez az ügyrendi javaslat.

ELNÖK: Bocsánatot kérek, képviselő asszony, tekintettel arra, hogy a jelenlegi ülésünk tárgya a Balsai-jelentés, arra nincs mód, hogy a bizottság által meg nem tárgyalt jelentésekről határozzon a bizottság. Ha ilyen napirend-kiegészítést majd legközelebb tesz, és megjelöli konkrétan azokat a jegyzőkönyveket – mert nem tudom, hogy mire gondol (*Lendvai Ildikó: Meg fogom jelezni.*) –, és a bizottság megvitatja, majd akkor a bizottság dönthet, hozhat ilyen határozatot. Tekintettel arra, hogy a tárgysorozatba-vételről határoztunk, most kizárólag a Balsai-jelentésről tudunk határozni, semmi másról. De lehetősége van önnek arra, hogy egy bizottsági kiegészítéssel a következőkben ezekről a jegyzőkönyvekről is tárgyaljunk, amennyiben a bizottság megszavazza. (*Lendvai Ildikó: Ügyrend!*) Parancsoljon, képviselő asszony!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr, valószínűleg félreértett. Parlamenti bizottsági jegyzőkönyvekről beszélek. Az egyik parlamenti bizottság nem tárgyalhatja meg és minősítheti a másik bizottság jegyzőkönyvét, ilyen napirendre tehát nemhogy szükség, hanem lehetőségünk sincs. Két parlamenti bizottsági ülés jegyzőkönyvére gondolok, szó szerinti jegyzőkönyvek készültek, mind a kettő 2006 őszén, közös bizottsági ülésről; három, illetve két bizottság közös ülésére vonatkozik, itt többször idéztük. És még egyszer mondom, napirendre tűznünk azt nem is nagyon lehetséges. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: A Fidesz-frakció részéről Gulyás Gergely!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Köszönöm szépen. Csak Lendvai képviselő asszony javaslatával kapcsolatosan szeretném jelezni, hogy miután nyilván ezt a határozatot, amelyet most a bizottság hoz, és ezt a jegyzőkönyvet fogjuk megküldeni, ezzel az ügyészség hivatalbóli eljárását indítványozzuk. A hivatalbóli eljárás keretében az ügyészség olyan dokumentumot szerez be, amit akar. Miután mi kértük a titkosítás feloldását, legalábbis én személyesen kértem a titkosítás feloldását az említett dokumentumoknál, ezért semmi akadálya nincs annak, hogy az ügyészség azokat beszerezze. Én egyébként nem látom a büntetőjogi relevanciát, de ezek már nyilvános dokumentumok és az ügyészség számára is elérhetők, tehát hivatalbóli eljárás esetén nyilván meg fogják tenni.

ELNÖK: Varga László képviselő úr!

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Többször elhangzott a vitában, hogy miért most és miért így került elénk ez a jelentés. Én úgy gondolom, hogy alelnök úr ügyrendi javaslata nagyon pontosan meghatározza – ami megadja a mai tárgyalásunk értelmét –, hogy ne csak parlamenti vitára bocsássuk ezt a jelentést, hanem küldjük meg az ügyészségnek is. Akkor van értelme a mai napnak és a Balsai-jelentés újbóli elővételének, ha az a bizottság határozata alapján az ügyészséghez kerül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szabó Tímea, óhajt-e az ügyrendi javaslathoz hozzászólni?

SZABÓ TIMEA (LMP): Gaudi képviselő úr már egy órája integet, hogy szót kér.

ELNÖK: Ha a vitát egymás közt nem döntötték el, akkor az udvariasság szabályai szerint Szabó Tímea képviselő asszonynak adom meg a szót.

SZABÓ TIMEA (LMP): Köszönöm. Alelnök úr ügyrendi javaslatával kapcsolatban csak annyit mondanék, hogy persze, küldje el a bizottság az ügyészségnek a jelentést, ha ez szükséges. De ha már márciusban elkészült ez a jelentés és feljelentést kellett volna tenni ilyen gyanú felmerülése miatt, akkor miért vártak ezzel egy fél évet? Miért nem továbbították ezt már fél évvel ezelőtt az ügyészségnek és miért nem történtek meg a feljelentések? Kicsit szomorúnak tartom, hogy októberben kell ezt az emberi jogi bizottságnak megtenni, de ha eddig nem történt meg, akkor legyen most.

Más. Már megszoktam, hogy államtitkár úrtól nem kapok konkrét válaszokat, de ezt nyilván nem veszem személyeskedésnek. Viszont azt mondta, nem az a lényeg, hogy én milyen konkrét dolgokat mondtam például a sorfallal kapcsolatban, hanem az, hogy megállapítsuk, történt-e politikai irányítása a rendőrségnek. Akkor megkérdezem, ez felhatalmaz-e bárkit arra, hogy jogilag bele lehet hülyeségeket – bocsánat, butaságokat – írni egy jelentésbe. Szerintem nem.

Másrészt azt mondta, s ez nem szorosan a jelentéshez kapcsolódik...

ELNÖK: Ne haragudjon, de most csak az ügyrendi javaslathoz van lehetőség hozzászólni. Egyéb észrevételek megtételére később lesz lehetőség. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Gulyás Gergely alelnök úr ügyrendi javaslatát teljes mértékben támogatjuk, már csak azért is, mert a szeptember 16-án benyújtott büntető feljelentésünkben – amit Morvai Krisztinával közösen tettünk a 2006. szeptemberi elévülés veszélyébe került rendőri bűncselekményekkel kapcsolatban – ugyanezt kértük a legfőbb ügyestől, aztán ugyanezt kértem a júliusi nyílt levelemben Orbán Viktor miniszterelnök úrtól, és ugyanezt kértem ezelőtt egy azonnali kérdésben, s államtitkár úr akkor arra biztatott, hogy én tegyek feljelentést, és majd maguktól intéződnék a dolgok. Nagyon örülök ennek. Plusz azért is jó ez a javaslat, mert maga a jelentés is a 63. oldal (1) bekezdésében azt mondja, hogy „mindezek alapján a jelentésben ismertett bűncselekmények miatt büntető feljelentés benyújtását tartom indokoltnak a Budapesti Katonai Ügyészségre”. Ekkor ér célt ez a jelentés, s mivel eddig is folyamatosan ezt mondtuk, most is támogatjuk.

ELNÖK: Az ügyrendi kör véget ért. Most pedig az államtitkári válasz után megnyitom az újabb felszólalási kört, és megadom a szót Lendvai Ildikó képviselő asszonynak.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Sokkal rövidebb tudok lenni, mint az első alkalommal. Két dolgot szeretnék leszögezni most már tulajdonképpen a jegyzőkönyv számára, és ezúton is köszönöm, hogy elnök úr, valamint a kollégák és kolléganők jóvoltából mindig megkapjuk a jegyzőkönyvet; ez ilyen kényes esetben különösen hasznos lesz.

Én is úgy érzem – mint ahogy az előző hozzászólásban elhangzott Szabó Tímea képviselő asszony részéről –, nem tudom hova tenni államtitkár úrnak azt a mondatát, hogy nem az a kérdés, ki mikor, kivel beszél és mi történt, az se kérdés, hogy volt-e sorfal, nem volt-e sorfal, mi volt az osztatással, hanem az a kérdés, hogy ki adta a parancsot a jogtalan eljárásra. Én eddig azt hittem – több, nálam a jogban járatosabb jogászember is ül itt –, ahhoz, hogy megállapítsuk, egy intézkedés mikor jogtalan, milyen mértékben és milyen jogszabályba ütközik, azt kell tisztázni, hogy mik a tények. Felteszem, Balsai képviselő úr is így gondolta, ezért írt 140 oldalt, különben csak azt az egy oldalt írta volna le, ameddig nem ment el, mint most államtitkár úr, hiszen még a Balsai-jelentés is csak felveti, hogy előre elhatározott szándék volt, de azt mondja, mások dolga ezt kijelenteni. Ehhez képest államtitkár úr most azt mondta, hogy a tények számítanak, előre eldöntött dolog volt az, ami történt. Ebben

nemcsak túlmegy a Balsai-jelentésen – személyes véleményként ehhez persze joga van –, de olykor tételesen ellentmond neki, hiszen például a Balsai-jelentés azt állítja, hogy az egyik oldalról jövő tömeg oda akart menni. Nehéz elképzelni, hogy a tömeg, amelyben többen is voltak, például Zagyva képviselő úr is, az akkori kormányzat, személyesen Gyurcsány Ferenc elhatározott szándékának megfelelően akart volna odamenni. Jogos vizsgálat tárgya, hogy miért nem tudták feltartóztatni őket. De az előre kimondott politikai ítélet, annak hozzátételével, hogy nem is kérdés, mik a tények, szerintem nagyon nincs rendben, s bízom benne, hogy államtitkár úr sem komolyan gondolta, hanem csak a vita hevében személyes véleményként hangzott el.

Annak viszont örülök, hogy államtitkár úr részéről elhangzott – mert itt meg a Balsai-jelentés mond valami tarthatatlant –, és bízom benne, hogy ezt komolyan is lehet venni: senki nem kíván a bíróságok dolgába beleszólni. Ez így helyes. Ehhez képest ezzel áll szemben a Balsai-jelentésnek az a mondata – amit Szabó Tímea képviselő asszony már szintén idézett –, amelyben azt mondja, a népszuverenitás alapján a magyar parlamentnek joga van ahhoz, hogy az igazságszolgáltatás kérdéseiben ezt meg azt tegye. Szeretném leszögezni, hogy még az első állításukorban is megjelenő politikai szándékkal – miszerint nem a tények számítanak, hanem egy kiadott parancs, mert már előre tudjuk – nagyon nem értek egyet. A második állítással viszont, nevezetesen hogy a bíróság dolgába senki nem szólhat bele, egyetértek, szemben a Balsai-jelentés egészen elképesztő mondatával, amit értelmezni se nagyon lehet, de erről már kifejtették mások az álláspontjukat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Tímea képviselő asszony!

SZABÓ TÍMEA (LMP): Nekem már csak egy kérdésem maradt, ami nem közvetlenül kötődik a jelentéshez. Azt mondta államtitkár úr, hogy a kormányváltás óta már nem nagyon hibázik a rendőrség és sokkal jobban működik, mint régen. Én azonban ebben nem vagyok teljesen biztos. Vannak kétegyeim, ezért is támogattam Gaudi képviselőtársam indítványát: hallgassuk meg az ORFK vezetőit, hogy a Rendészeti Panasztestület által vizsgált esetekben miért csak 3 százalékban ad helyt az ORFK a panaszoknak. Azt gondolom, hogy államtitkár úr egy kicsit túlterjeszkedett azon, ami itt a feladata lett volna, mert nem az volt a kérdés, hogy most minősítse a rendőrség munkáját, és ehelyett jobb lett volna, ha több kérdésre válaszolt volna.

Újra felteszem a kérdést: miért telt el hat hónap a jelentés elkészülte és nyilvánosságra hozatala között?

ELNÖK: Köszönöm. Wittner Mária képviselő asszony!

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Köszönöm a szót. Már többször elhangzott, többek között államtitkár úrtól is, hogy ki a felelős október 23-áért meg ezért az egész dologért. Van egy kormány, van egy miniszterelnök és a miniszterelnöknek vannak minisztériumai. Ki a felelős a minisztérium működéséért? 2006. október 24-én feltettem Gyurcsány Ferencnek a kérdést, hogy a rendőrség önjáró volt-e. A 2006. október 23-ai ünnepségek vérbe fojtása egyértelműen felveti a miniszterelnök felelősségét. Ezt felelősséggel merem kijelenteni, és tapasztalatból is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Nyakó István!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr, a szólás lehetőségét. Kedves Államtitkár Úr! Nem kérdezek, inkább összefoglalnám a jegyzőkönyv és az utókor számára.

Az első kérdésem az volt, hogy mutassa be államtitkár úr, melyik oldalon található az a jelentésben, ami konkrétan alátámasztja az akkori politikai vezetők, adott esetben Gyurcsány Ferenc Btk. elé küldését. Én nem találtam ilyet. Hozzáteszem rögtön, nemcsak én nem találtam ilyet, hanem a Balsai Bizottság egyik jelentéstevője sem talált ilyet – úgy hívják, hogy Völgyesi Miklós, aki büntetőjogász. (*Gulyás Gergely: Ő büntetőbíró!*) 2011. október 4-én azt nyilatkozta, hogy csak politikai felelősséget bírt megállapítani ez a bizottság.

A második kérdésem: mivel magyarázza államtitkár úr, hogy Pintér Sándor úr nem tartotta szükségesnek az akkori rendőri vezetők tevékenységének vizsgálatát, felelősségre vonását? Hogy hiteles orgánusot idézzek, a Magyar Hírlap 2010. május 5-ei számában a következő jelent meg: „Pintér Sándor, az új kormány belügyminiszter-jelöltje nem gondolja, hogy 2006. október 23-án Gergényi Péter budapesti rendőrfőkapitány törvénytelenül járt volna el.”

A továbbiakban megkérdeztem államtitkár urat, hogy a jelentés 116. oldalán szereplő, a Fideszre terhelő adatokat tartalmazó oldal miért nem került a konklúziók közé. Nem kaptam rá választ. Azt is megmondom, hogy miért nem. Azért, mert nincs 116. oldal, államtitkár úr, ebben a jelentésben. Viszont

a 117. oldaltól folytatódik a 144. oldalig. Egy olyan jelentést tárgyalt az alkotmányügyi bizottság, a Honvédelmi és rendészeti bizottság, illetve most a mi bizottságunk, és majd küldjük ezt egyébként a legfőbb ügyész úrnak, amiből hiányzik egy oldal. *(Gulyás Gergely: Nem hiányzik, üres.)* Hopp, hát így, szó szerint üres, valaminek ott kéne lenni – na de hát hol van? Hol van, hova lett? Eltűnt. Lehet, hogy már a kormányban is valakinek ciki volt egy az egyben átküldeni azt, ami ebben a jelentésben benne van.

A négyes kérdésem: mivel magyarázza az előterjesztő, hogy az azóta titkosítás alól feloldott – ez 2010 novemberében lett feloldva – bizottsági ülések jegyzőkönyveinek tartalma, következtetései, adatai nem nagyon szerepelnek ebben a jelentésben?

Mivel nem kaptam választ, van egy-két felvetésem. A Honvédelmi és rendészeti bizottság, valamint a Nemzetbiztonsági bizottság – mind a két bizottságnak akkori ellenzéki, fideszes országgyűlési képviselő az elnöke – szeptember 19-én 10 óra 30 perckor már ülésezett. Nem olvasom fel természetesen az egészet... *(Dr. Kontrát Károly: Olvassa fel! Nyugodtan!)* Isten őrizzen! Nem rabolnám el a munkájától, kedves államtitkár úr! Azt mondja ez a jegyzőkönyv, hogy a Parlament előtti demonstráció – 13. oldal –, illetve a Tv-székház előtti atrocitás egy időben összefolyt, éppen ezért... – sorol itt most egy névsort, kik vettek abban részt, mi volt ebben a színes kavalkádban. Nincsenek meglepetések: Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom, Toroczkai László, Zagyva György képviselő úr – gratulálok *(Derűlttség.)* –, illetve Wittner Mária képviselő asszony, aki sajnos kiment azóta a teremből; hát, már a Tv-székház időszakában is kivette a részét, mondjuk, legalábbis egy tagján keresztül, akit mélyen tiszteltek és becsültek, a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség az akkori történésekből. Értem, hogy miért nem foglalkozott ezzel a Balsai Bizottság.

De nézzük, hogy egy másik bizottságnak, amelyik szintén ülésezett akkor, ugyan miért nem szerepelnek a megállapításai és nevei ebben az előttünk lévő Balsai-jelentésben! A 16. oldal rámutat a Magosz és Budai Gyula úr érintettségére a történésekkel kapcsolatban. Hozzáteszem rögtön: bíróság, ügyészség nem vizsgálta – biztosan jóhiszeműen jártak el. Rámutat arra, hogy Simicskó és Lázár fideszes képviselő uraknak, akik akkor bizottságokat vezettek, igenis a szolgálatok jelezték azt, hogy milyen problémákkal kell, lehet szembenézni, milyen problémák várhatók, pont az első oldal tanúsága miatt, adott esetben 23-án. Azután olvashatunk még Toroczkairól, Budaházy úrról, természetesen, Tomcatról, és még sok mindenki másról. Ne haragudjon, nem olvasom fel,

de talán ez színesítette volna vagy árnyalta volna adott esetben... *(Dr. Kontrát Károly: Olvassa fel!)* Jó. *(Dr. Kontrát Károly: Persze!)* Akkor egy jegyzőkönyv, lehallgatási jegyzőkönyv, hozzáteszem rögtön, azóta már nem titkos. Ugye, Debil és Gyík nevű urak beszélgetnek egymással. *(Derűlttség, közbeszólások.)* Ez lehet a mozgalmi fedőnevük, egyébként. Nagyon érdekes, tényleg üde színfoltja egyébként a magyar szélsőjobb folklórjának, aminek, hála istennek, akkor sikerült istenigazából felnőnie. *(Zagyva György Gyula folyamatos közbeszólásaira:)* Semmi baj, akkor csak mondom, mert biztos, hogy türelem nincs ehhez. Konkrétan arról beszélnek, hogy egyébként azt a néhány száz, néhány ezer főt, akit a Kossuth térről kiszorítanak, hogyan lehet ráhúzni a Fidesz-rendezvényre, és akkor mégis egy kicsi kis ízelítő: „Nagyon jó, itt van félmillió ember, gyertek, ez kell nekünk, húzzuk rá őket.” „Na igen, de nem akarnak jönni.”

„Hát, majd kapnak egy kis könnygázt, és akkor meglátjuk, hogy jönnek-e, vagy nem.” *(Gulyás Gergely: Szilvász György?)* Teljesen egyértelmű, hogy miért nem szerepel ebben a jelentésben. *(Közbeszólás a hallgatóság soraiból: És a könnygázt kitől lehet kapni?)*

De menjünk tovább akkor, hogy... Fel kell menni a parlament honlapjára, mert látom, hogy hátulról is kapok segítséget, de valószínűleg ez az ülést levezetőt nem zavarja.

ELNÖK: Kérem, hogy a hallgatók hallgassanak! *(Derűlttség.)*

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Világos, értettem. Ha hasonló esemény történik egyébként a köztársaság területén, amikor randalírozó csoportok a törvényes rendet meg akarják bontani, a rendőrség fellép. Nemcsak a tibetiekkel szemben, nemcsak a sztrájk törvényt korlátozzák, bárkivel szemben, aki a törvényes rendet sérti, azokra lesújt a hatalom.

Köszönöm szépen, volt egy konkrét válasz. Politikai felelősség terheli csak az MSZP országgyűlési képviselőit. Ebben a pillanatban ezek szerint akkor Btk.-fenyegetettségtől nem kell tartanunk. És akkor kezdjük a konklúziót!

Én maximálisan megértem önöket. Komolyan mondom! Értem azt, hogy szeretnék, hogyha a maguk igazsága, a maguk narratívája, a maguk által elképzelt történésfolyam lenne az, ami a magyar közvéleményben megmarad. Ennek szól 2006 óta tulajdonképpen minden. *(Gulyás Gergely: Ez a Gyurcsány véleménye!)* Én nagyon örülök annak, hogy már a kormány tagjának érzi magát Gulyás Gergely úr, mert egy tisztességes, becsületes kérdéssel oda nem

fordult, viszont a kormány előterjesztését... lelkiismeretesen védi – fogalmazunk így. *(Dr. Kontrát Károly felé:)* Én nagyon félténem a helyemet egyébként Gulyás úrral kapcsolatban, mert hát azért felkészültebb ebből a szempontból, de nem akarnék ilyenbe belemenni... *(Gulyás Gergely: Nem szeretnék belügyi államtitkár lenni! – Derűltség.)*

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr, a személyeskedést, ha lehet, mellőzzük! Alelnök úr úgyszintén. Tudom, hogy hosszú ez az ülés, de kérem szépen, mindenki próbálja összeszedni magát, és figyelni a másokra. Köszönöm.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Én megértem, hogy ezt a narratívát akarják eladni az embereknek, de ez nem Btk. kérdése, hanem ez politikai kérdés. Az, hogy egyébként Btk.-sítani akarják, ahhoz sok sikert kívánok. Őszintén meglep, hogy a Fidesz országgyűlési képviselőinek egy fiatal jogásznemzedéke ugyanígy gondolkodik – sok reménye nincs a köztársaságnak ezek szerint ebben a pillanatban. Azzal együtt, hogy szerintem az ügyészség előtt már régen ott van ez a jelentés, tehát nem tudom, postázzuk... Fent van a parlament honlapján, szerintem márciusban ezt már megkapták, sőt lehet, hogy írták is – nem kérdés. Elküldhetjük mi is, megelőzhetjük a parlament ülését. Bízom benne, hogy főműsoridőben lesz az egész cirkusz leadva. Mondom még egyszer: értem a szándékot. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Fáj az igazság!)*

Azonban a kérdés az... – ó, hát persze! –, a kérdés valóban az, hogy hogyan kerül a csizma az asztalra *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Hogyan kerül a rendőrbakancs a magyar emberek nyakára?! Ez a kérdés!)*, ez már több helyről felvetődött. Hogyan kerül a csizma az asztalra? Március 15-e óta sok víz lefolyt a Dunán, és teljesen érthető az a kérdés, hogy mégis akkor miért most. *(Közbeszólások.)* Gondolom, most látják majd meg az önök által nemzeti együttműködés rendszeréből már egy kicsit kitaszított, vagy legalábbis csak négy évben egyszer felvett emberek, hogy mi lesz a 2012. évi költségvetésben. Értem. Értem, uraim! De akkor miért nem erről beszélünk? *(Közbeszólás: Mert ez nem az a bizottság.)* Értem a figyelemelterelés szándékát. Ugyanakkor engedjék meg, hogy tiltakozzam ellene, viszont ajánljak is valamit, akár Gulyás Gergely úrnak is. Szerintem ez a jelentés nem méltó egy alkotmánybíróhoz, Balsai úrhoz. Ezen a jelentésen segíteni kell, és gesztust is gyakorolok, hiszen ha egy picit még dolgoznának rajta, akkor tovább lehetne napirenden tartani, és akkor beleépülhetnének ezek a jegyzőkönyvek, beleépülhetne Pintér úr szak-

véleménye, hogy miért nem akarja elítélni Gergényi urat, markánsabban belekerülhetne Völgyesi Miklós úr véleménye, aki büntetőjogász, és a Btk.-hoz valószínűleg többet ért, mint mi itt valamennyien. Vigyék vissza, és dolgozzanak még rajta egy kicsit, s akkor lehet, hogy ezzel kapcsolatban egy sokkal szebb és kerekébb történetet is ki tudnak találni.

Végül engedjék meg, hogy azt mondjam, tévedés azt hinni, hogy ebben az országban a békétlenkedés, illetve azok a történések, amelyek megkeserítették a köztársaság 2002-től

2010-ig tartó történetét, valamikor 2006-ban kezdődtek. Nem! Ezek 2002-ben kezdődtek. Amikor 2002-ben az új parlament megalakult, már akkor valamilyen szervezésben több tucat, néhány száz ember nyomdafestéket nem tűrő hangon ordibált, majd folytatódott a hídfoglalással és azzal a mennybemenetellel, amit az akkori rendbontók megélhettek az akkori ellenzéki pártok részéről. *(Wittner Mária: Mind a választási csalás miatt volt! – Zaj.)* Megvonja tőlem a szót, elnök úr?

ELNÖK: Dehogy vonom. Mondja csak, hiszen egyrészt a jegyzőkönyv, másrészt az örökélet számára mondja.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Erre szántam, és itt egy politikai beszélgetés folyik.

ELNÖK: Nem politikai beszélgetés folyik itt, hanem egy politikai beszéd.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Akkor folytatom.

ELNÖK: Parancsoljon!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Mindez azzal tetőződött be, ami a Gárda-avatással végződött, ahol szintén fideszes országgyűlési képviselők vettek részt. Melegágya és inkubátora volt ez az időszak a hazai szélsőjobb előretörésének, amelyik az önök jóvoltából sajnos a Magyar Köztársaság parlamentjébe is bekerült. Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, hogy végighallgattak.

ELNÖK: Baracska képviselő úr következik.

BARACSKAI JÓZSEF (MSZP): Először is kicsit értetlenkedem, hogy a jelentés védelmében államtitkár úr a jelentésre hivatkozik, de végül is nem erről akarok beszélni.

Köszönöm szépen, államtitkár úr, hogy válaszolt az értetlenkedésekre, hogy miért is van szükség az időpontokra, meg arra, hogy hány kordon volt. Azt mondta, itt egyetlen lényeges dolog van, az, hogy Gyurcsány Ferencet bűnösnek mondjuk ki. Ne csóválja a fejét, államtitkár úr, mert ezt mondta: nem lényeg az, hogy hány kordon volt, nem lényegesek az időpontok, csupán az a lényeg, hogy ki a felelős, és hogy Gyurcsány Ferenc politikai megrendelést adott a rendőrségnek. *(Zagyva György Gyula: És ez így is volt!)* Amikor az ülésre jöttem, azt hallottam a hírekben, hogy jeti-konferencia van Szibériában, amit minden országban bemondanak, és mindenhol erről szólnak a híradások. Ott azt bizonygatják, hogy jetik márpedig léteznek, itt pedig önök azt mondják, hogy márpedig akkor is Gyurcsány Ferenc lesz a bűnös, ha törik, ha szakad. Csakhogy ezen a híren minden országban mosolyognak, államtitkár úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gaudi-Nagy Tamás következik.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Előttem szóló szocialista képviselőtársaim sérelmezték, hogy államtitkár úr nem válaszolt a kérdéseikre. Egyébként az én kérdéseimre sem válaszolt, például arra, hogy miért hiányoznak bizonyos tényállási elemek, illetve a meglévők miért tévesek, és hogyan lehetne ezen korrigálni. A jelentés 117. oldala taglalja a terrorcselekménnyel kapcsolatos büntetőjogi fejtegetéseket. Ezt lehet szeretni vagy nem szeretni, de az biztos, hogy álláspontom szerint – és nagyon sok más büntetőjogász álláspontja szerint is – a Btk. 261. §-a szerinti terrorcselekmény kimerült, amikor 2006 véres őszén a lakosság megfélemlítése érdekében követtek el fegyverrel kapcsolatos bűncselekményeket. Ennek a büntetési tétele tíztől húsz évig terjedhet, de még életfogytig tartó szabadságvesztés is járhat ezért, s ezt a cselekményt felbujtóként is el lehet követni, amely kettőtől nyolc évig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett.

Az önök időszakában egy olyan rendszer működött, ahol az a Szilvász György vázolta fel ezt a bizonyos összeesküvés-elméletet, amit most ön is idézett, aki jelenleg állam elleni bűncselekmény miatt gyanúsított. Ő valóban olyan összeesküvés-elméleteket hordott össze, amit tartalmaz az elmúlt nyolc év jogsértéseiről szóló jelentés, amit az emberi jogi bizottság elfogadott, és

amelynek az a lényege, hogy mindenkit, aki valamilyen formában tiltakozott és változást akart az országban, önök egy összeesküvésben való résztvevőként kezeltek, és teljesen nyilvánvaló volt, hogy a hatalom ebbe a csoportba sorolta a másképp gondolkodókat, legyen szó parlamenti ellenzékről, parlamenten kívüli civil szervezetekről, úgymint Magosz, MIÉP, Jobbik, MVSZ, 64 Vármege, Kuruc.info és ki tudja még, hogy ki mindenki szerepelt az összeesküvők között. Önök egy ilyen rendszert működtettek, de ez a rendszer megbukott, és reméljük, hogy teljes mértékben meg fog bukni akkor, amikor elnyerik a büntetésüket azok, akik ezért büntetőjogi értelemben is felelősek voltak.

Nagyon fontos felhívni a figyelmet a Kossuth tér lezárására, illetve művelési területté nyilvánítására. Ez nagyon fájó hiány ebben a jelentésben. A jegyzőkönyv kedvéért azért mondjuk el, az albizottsági munkában derítettük fel, hogy Gergényi Péternek az a határozata, amellyel jogellenesen művelési területté nyilvánította a Kossuth teret, október 23-án kelt, de ezt már hajnalban átadták a tüntetőknek, és az indoklásában az szerepelt, hogy azért kell lezárni a Kossuth teret, mert a Budapesten kialakult erőszakos cselekmények fenyegetik a Kossuth térre érkező delegációk biztonságát. Az egész rendszer ilyen hazug, hamis, büntetőjogilag is keményen elmarasztalható lépéseken alapult.

Államtitkár úr utalt arra, hogy 72 büntetőeljárás indult rendőrökkel szemben. Valóban ennyi indult, de én – és jogvédőtársaim is – mindössze két jogerősen letöltendő börtönbüntetésről tudok, egyrészt Vágó László esetében, másrészt egy tüntető gerincének az eltörése miatt, de néhány felfüggesztett börtönbüntetésen kívül érdemi büntetést gyakorlatilag nem kaptak a rendőrök. Mi lehet ennek az oka? Tudom, az lesz a válasz, hogy az ügyészségre konkrét közvetlen ráhatás nincs és ez helyes is, akkor viszont a legfőbb ügyész úrnak kell megüzenni, hogy végre kezdje már el a tisztogatást az ügyészségen belül, és mozgítsa el a helyükről azokat az ügyészeket, akik a Budapesti Katonai Ügyészség, a Katonai Főügyészség vagy a Budapesti Nyomozó Ügyészség élén folyamatosan sabotálták el a rendőrök felelősségre vonását, s folyamatosan indítottak eljárásokat és emeltek vádat fiatalokkal szemben, akiknek ezzel tönkretették az életét, és emiatt rengeteg kártérítést kellett a magyar államnak kifizetni. Ilyen emberekkel, ilyen ügyészekkel nem lehet az igazságtételt, az elszámoltatást megcsinálni, ezért első számú feladat, hogy a legfőbb ügyész úr ezt megtegye.

A Balsai-jelentés 73. oldalán az olvasható, hogy folyamatban van egy büntetőeljárás a büntetés-végrehajtási intézetekben tapasztalt tömeges erőszak miatt. Sajnos ez már megszűnt. Gulyás Gergely képviselőtársam tett feljelen-

tést ez ügyben az albizottság munkájának befejezése után. Ez döbbenet! Ha valóban megúszhatják azok a bv.-parancsnokok, akik elnézték, eltűrték, sőt biztatták az állományt arra, hogy térdepeltessék, rugdossák, kínozzák, verjék a fiatalokat, kivétel nélkül mindegyiket, az óriási botrány. Boglyasovszky Csabától kezdve a teljes akkori bv.-vezetésig szinte mindenki kőkeményen felelős, ezért mindenáron el kell érni, hogy ebben az ügyben újrainduljon az eljárás. Remélem, hogy ebben majd segíteni fog az a tanúságtétel, amit a jelen lévő börtönőr fog megtenni, amikor sajtótájékoztatót tartunk, de az is szerencsés lenne, ha elnök úr szót adna neki, hogy elmondhassa, mit tapasztalt akkor.

Végül szeretnék rátérni a semmisségi törvényre, annak megítélésére. A jelentés ezt úgy tárgyalja, mint jó megoldást. Szerintem viszont a semmisségi törvény szándékában ugyan jó volt, hogy mentesítsen koncepciók eljárásban elítélteket – mert a rendőri vallomások és jelentések valóságtartalma annak idején tipikusan megkérdőjelezhető volt; ezt Falvai Zsolt, a Budapesti Nyomozó Ügyészség vezetője is elismeri, pedig ő sok minden másban nem ért egyet velünk –, de ez a törvény végül is elakadt, aminek a legfényesebb bizonyítéka az, hogy Dukán Dániel esetében, akire ezt a törvényt mintázták, nem született ilyen határozat. Ez a törvény jelenleg Alkotmánybíróság előtt van, és a mai napig is ül a Tv-székház ostroma miatt egy olyan fiatalember, akire szintén alkalmazható lenne a semmisségi törvény, de ez mégsem történt meg.

Utolsó gondolatként pedig annyit szeretnék mondani, hogy teljesen egyetértek a jelentés 102. oldalán írt végkövetkeztetéssel, amely egy mondatban foglalható össze, és az egész üggyel kapcsolatos álláspontunkat nemzeti jogvédőként és a Jobbik Magyarországért Mozgalom tagjaként folyamatosan erre alapoztuk: bűn nem maradhat büntetlenül. Ennek szellemében követeljük az igazságtételt.

ELNÖK: Köszönöm. Harrach Péter képviselő úr!

HARRACH PÉTER (KDNP): Hadd kezdjem azzal, hogy én is jobban örültem volna annak, ha előbb kerül a bizottság elé ez a jelentés, de ezt a késést jóvátehetjük azzal, hogy elfogadjuk alelnök úr javaslatát, és minél előbb az ügyészséghez jut az anyag.

Nagy elismeréssel, már-már csodálattal hallgattam az MSZP-s képviselők védekezését. *(Derűlttség.)* A tényeket nehéz lett volna védeni, helyett, úgy érzem, a szavaik mögött egy szemléletnek és egy magatartásnak a védelme hú-

zódott meg. Annak a szemléletnek és magatartásnak, ami odavezetett, hogy ezek a tények megtörténhettek.

Nyakó úr beszédét is nagy élvezettel hallgattam, bár mintha cinizmusba hajlott volna ez a hangnem, de mindenesetre itt-ott szellemes volt. De az igyekezet mindenképpen tiszteletre méltó.

Azt viszont nem tudom megérteni, hogy miért próbálják relativizálni a felelősséget. Hiszen három csoport felelősségét azonos szintre próbálják helyezni: a rendőrségét, a rendőri vezetőkét; a tüntetőké; és a fideszes szervezőkét. Hát, a tüntetők felelőssége, amennyiben törvényteleniséget követtek el, a bíróságra tartozik, és ez nem a parlamenti bizottság elé való kérdés. A fideszes szervezőknek a felelőssége érvényesült akkor, amikor a provokátoroktól igyekeztek megvédeni az ünneplő tömeget, és ezt többször is megtették. De nem gondolhattak arra, hogy a rendőrség tudatosan össze fogja nyomni a két tömeget. Ezt nemcsak hogy nem tudhatták, de talán nem is feltételezték. Úgyhogy a felelősség egyértelmű, és államtitkár úrnak az a mondata, hogy a legfontosabb feladata ennek a jelentésnek és a bizottságnak, hogy a fő felelősöket megtalálja, akik az utasításokat kiadták, az teljesen helytálló. Én úgy gondolom, hogy a jelentés tényei, legalább indirekt módon, bizonyítják a felelősöket; és az is nyilvánvaló számomra, hogy ma Magyarországon kevés olyan naiv ember van, aki úgy gondolja, Gyurcsány Ferenc személyiségét ismerve, hogy ellen tudott volna állni annak a kísértésnek, hogy beleszóljon az ügyek intézésébe és az utasítások kiadásába. A mi dolgunk persze az, nem a mienk, az ügyészségé, hogy ezt a tények alapján bizonyítsa is.

Úgy érzem, egyértelmű, nemcsak hogy alkalmas a jelentés a tárgyalásra, hanem nem is tehet mást a bizottság, hiszen alapvető kötelessége, hogy útjára indítsa nemcsak a parlament előtt, hanem az ügyészség előtt is ezt az anyagot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(A hallgatósághoz fordulva:)* Elnézést kérek, amennyiben nem bír magával három óra elteltével, akkor kérem, távozzon a teremből. A magánbeszélgetéseket csak a folyosón engedhetem meg.

Három órája itt ülünk. Szeretném megkérdezni, hogy a határozathozatal előtt kíván-e még valaki hozzászólni. Demeter képviselő úr, államtitkár úr reagálni kíván; Morvai Krisztina, Kővári János.

Parancsoljon, Demeter képviselő úr!

DEMETER ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Frakcióvezető úr gondolatmenetét szeretném tényleg nagyon röviden kiegészíteni vagy folytatni azt a gondolatsort, mert előrehaladott az idő.

Először is, itt van előttünk egy jelentés, amely a 2006. évi őszi eseményekről tényeket és adatokat közöl, véleményt formál meg. Én azt látom, amikor az ellenzéki képviselők hozzászóltak ehhez a Balsai-jelentéshez, mintha azt sugallták volna mindannyiunknak, hogy a felelősséget át lehet ruházni valamilyen módon, és ezért tettek fel, komolyan mondom, nem is tudom másképp megfogalmazni, bagatell kérdéseket. Ilyet, hogy minek tartott a Fidesz-ünnepséget október 23-án, vagy miért hiányzik egy oldal ebből a jelentésből, vagy miért nem később került sor erre a beszélgetésre. Hát, ünnepséget azért tartott a Fidesz, mert ötven év eltelt 1956. október 23-a óta, és a nemzeti ünnepet minden magyar ember meg szokta tartani.

Ugyanakkor viszont szeretném megkérdezni azt, hogy e jelentéktelen kérdés mellett nem hallottam a képviselő hölgy vagy úr szájából azt, hogy miért nem használtak azonosítót a rendőrök, ami nagyon fontos kérdés. A lövések kontroll nélkül adták le az életveszélyt és maradandó fogyatékosságot okozó lövéseiket, ezt miért tették? És megbilincselte és magatehetetlen embereket miért vertek a rendőrök? Én azt gondolom, ezek a fontos kérdések, és önöknek is sokkal inkább ezeket kellett volna feltenni. Sőt, megmondom őszintén, hogy jó néven vettem volna, ha önök először is, itt, a bizottság előtt elnézést vagy bocsánatot kérnek, mégpedig azért, mert önök kormányoztak 2006-ban (*Zagyva György Gyula: Az már nem elég, a bocsánatkérés!*), és talán azt mondják, hogy elnézést kérünk ezekért az eseményekért, és a mi érdekünk is természetesen azt sugallja, hogy mindenképpen derüljön fény ezekre az eseményekre és ezekre az esetekre.

Azt gondolom, ez a Balsai-jelentés mindenképpen alkalmas arra, hogy általános vitára lehessen bocsátani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kővári János, utána Morvai Krisztina következik, végül pedig államtitkár úr fog válaszolni. Képviselő úr!

KŐVÁRI JÁNOS (Fidesz): Köszönöm, igyekszem nagyon rövid lenni. Azt gondolom, a vita megérett a lezárására. Annál is inkább, mert az MSZP bizonyítja, hogy 2006 októberében is, most is a machiavellisztikus eszmét rendkívül jól alkalmazza: nem csinál mást, mint megpróbál jelentékteleníteni

és relativizálni egy nyilvánvalóan elítélhető, morálisan és jogilag elítélhető folyamatot. Ez a jelentés ezt világosan tartalmazza.

Én úgy gondolom, az ügyészség számára azok a jelentések, nemcsak ez, hanem amelyek korábban is készültek, azok a hanganyagok és dokumentációk, amelyeket a bizottság meghallgatott és megnézett, bőségesen elegendőek ahhoz, hogy a feljelentésüket megtegyék.

Azt gondolom – és ezzel fejezem be –, hogy a tett halála az okoskodás. Ha ezt politikai vita medrébe engedjük terelni az MSZP-nek a parlamentben, és itt is, nem fog más történni ezzel az üggyel, mint hogy relativizálódik, hogy kinek mi a felelőssége. Szerintem ezt látniuk kell azoknak, akik azért jöttek ide, hogy valóban a felelősség állapítsa meg.

Alelnök úr javaslatát mindenképpen szeretném, ha támogatnánk, és azt gondolom, a vita megérett a lezárására, mert mindent hallottunk már, és mindenkinek megismertünk ebben az ügyben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Morvai Krisztina államtitkár asszony következik, utána pedig államtitkár úr a szó.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Azt hiszem, hogy Gyurcsány Ferencnek a büntetőjogi felelőssége egy központi kérdése ennek az egész vitának és problematikának. Ahhoz, hogy büntetőjogi felelősséget állapítsunk meg, először is tényeket kell tisztázni, megállapítani, mik azok a tények, amelyek alátámasztják az esetleges büntetőjogi felelősséget, és utána pedig megnézni, hogy a büntetőjog hatályos szabályai szerint, illetőleg az elkövetéskor hatályban volt szabályai szerint beszélhetünk-e az ő esetében felelősségről. Én mind a kettőre igenlő választ adnék. Ugyanis ahogy a jelentésben benne vannak bizonyos tények, először ezeket szedném csokorba.

Az első, hogy 19-én délelőtt ez az ember mint a Magyar Köztársaság akkori miniszterelnöke eligazítást tartott rendőrpáncsnokoknak. Ugye, kérdés, hogy ott pontosan mi hangzott el; nyilván ezt majd az igazságszolgáltatás fogja tisztázni. A rendőrpáncsnokoknak is valószínűleg jobban meg fog nyílni az emlékezetük, is meg a szájuk is akkor, amikor ők maguk is büntetőjogi felelősség által lesznek fenyegetve, és nemcsak udvarias beszélgetések közepette kérdezzetik őket.

Teve utcai rendőrpalota. Ott volt a miniszterelnök a sajtó akkori tájékoztatása szerint, és figyelte az eseményeket. Egy: hogyan kerül egy miniszterelnök a rendőrpalotába, figyelvén az eseményeket? Kettő: pontosan mi hangzott

ott el, hogyan kommentálta azokat az eseményeket, amelyekkel ezek szerint tisztában volt, hogy tudniillik brutálisan járnak el, minden vonatkozó jogszabály tömeges és durva megsértésével a rendőrök Budapest utcáin? Önmagában az a tény, hogy egy miniszterelnök ezt figyeli és semmit nem tesz, máris felvet felelősséget. De ő ennél jóval tovább ment: megdicsérte a rendőröket, azért, hogy ütötték-verték, lötték az embereket. Igen, ilyen kifejezéseket használt, hogy „lenyűgözött” a rendőrség magatartása, „példásnak” tekintette szeptember 19-én éjszaka a rendőrség magatartását, ami nyilvánvalóan szándékerősítőleg hatott a következő napokra, illetőleg október 23-ára is.

Ennyit a megállapítható tényekről, amely tények egymásra épülve már egy érdekes, büntetőjogi felelősséget is megalapozható, úgynevezett történeti tényállássá állnak össze.

Na most akkor a büntetőjog általános részének a szabályai szerint az elkövetők, elsősorban a tettes, mondjuk, egy ilyen esetben – itt nem fontossági sorrendről beszélek, mert pont azt akarom mondani, hogy a felbujtó sokszor komolyabb felelősséggel rendelkezik, mint maga a tettes –, itt a tettesek, az elkövetők a lövöldöző vagy ütlegelő rendőrök voltak, illetőleg a parancsnokaik. Teljesen életszerűtlen, hogy ezek az emberek emberi mivoltukból kivetkőzve valamiféle teljesen életidegen dolgot csináltak, amikor magyar emberként, magyar rendőrként tömegesen bántalmaztak magyar állampolgárokat. Ehhez nekik olyan pszichés hatásra volt szükségük, amely kioltotta a természetes erkölcsi védekező rendszerüket, és rábírta őket arra, hogy tömegesen ilyen brutálisan járjanak el. Az egyik ilyen tényező a névtelenség homályába burkolózás volt, hiszen elrendelték, hogy azonosító jel nélkül, símaszkban, személytelenül tehessék azt, amit tehetnek, a másik pedig az, hogy a feljebbvaló végignézte a brutális jogsértő magatartásokat anélkül, hogy beavatkozott volna – ez önmagában is egyfajta szándékerősítés –, majd a Magyar Köztársaság miniszterelnöke megdicsérte őket azért, amit tettek. Ez a szándékerősítő megerősítés a büntetőjog fogalmai szerint pszichikai bűnsegély. Felbujtónak azt nevezzük, aki mást szándékos bűncselekmény elkövetésére bír rá. Ha pedig Gyurcsány Ferenc bírta rá a rendőröket e durva bűncselekmények elkövetésére, akkor felbujtóként felel, ha meg nem kifejezetten rábírta őket, csak szándékerősítőleg hatott mindazokkal a magatartáselemekkel, amiket itt felsoroltam, akkor bűnsegédje volt ezeknek a magatartásoknak. De az, hogy egy miniszterelnök ilyen körülmények között így jár el, holott kötelessége lett volna megakadályozni mindazt, ami történt, önmagában is már legalább bűn-

segédjévé teszi ezeknek a cselekményeknek. Ez az én szerény szakmai álláspontom. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úré a szó.

Dr. Kontrát Károly államtitkár (Belügyminisztérium) válaszai

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Lendvai Ildikó képviselő asszony megpróbálta kiforgatni a szavaimat. Képviselő asszony, én nem azt mondtam, hogy csak az a fontos, hanem azt: elsődlegesen az a fontos, hogy megtudjuk, ki adott utasítást, és ezt követően választ kapunk a többi kérdésre is, amely a sorfalra és a beavatkozásokra vonatkozott. Tehát nem azt mondtam, hogy csak az a fontos, hanem azt, hogy elsődlegesen az a fontos, és akkor utána minden részletkérdésre, amelyek egyébként ugyanolyan fontosak, választ kaphatunk.

Nyakó István úr azt kérdezte, hol van utalás a jelentésben a politikai vezetők felelősségére. Nos a 114. oldalon van erre utalás.

Képviselő úr a következő kérdésében Pintér Sándor belügyminiszter úr álláspontját firtatta. A Honvédelmi és rendészeti bizottság ülésén miniszter úr azt mondta, hogy „...ki kell vizsgálni és meg kell állapítani a szakszerűtlenséget, meg kell állapítani azt, hogy történt-e törvénysértés, és ha törvénysértés történt, ki annak a felelőse, ki az elkövetője és megfelelő jogi úton felelősségre kell vonni.” Ez Pintér Sándor véleménye, szemben azzal, amit ön állít.

Ami pedig Debil és Gyík párbeszédét illeti: tudomásom szerint tegnap a Honvédelmi és rendészeti bizottság ülésén – amelyen én nem voltam jelen – Juhász Ferenc képviselő úr részéről elhangzott ez az idézet. Ezzel kapcsolatban Demeter Ervin képviselőtársunk úgy nyilatkozott, hogy ezek az állítások nem felelnek meg a valóságnak, magyarán az, hogy fideszes képviselők között zajlott ez a párbeszéd, bár megpróbálták így beállítani.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr ügyészséggel kapcsolatos kérdésére maga a képviselő úr adta meg a választ, amihez én nem tudok többet hozzátenni. Az első válaszkörben világosan elmondtam, hogy teljes mértékben tiszteletben tartjuk az alkotmányosságot. Ezzel kapcsolatban ismerjük az ügyészség jogi álláspontját, nyilván képviselő úr is ismeri, és e tekintetben megtette a nyilatkozatát.

Megköszönöm Szabó Tímea képviselő asszony kérdéseit, és szeretném elmondani, én abban bízom, hogy a bizottságokban és a plenáris üléseken folyó

vita valamint a reményeink szerint induló hatósági eljárás során a kérdéseire megkapjuk a választ, azokra is, amelyekre most nem tudtam részletesen válaszolni. Én minden tekintetben felelősen nyilatkoztam, és bízom benne, ez a jelentés hozzásegít bennünket ahhoz, hogy az igazság kiderüljön. Ehhez kérem a tisztelt bizottság támogatását. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A határozathozatal előtt mindenkinek megköszönöm a kérdésért, észrevételért, hozzászólásért és a körülményekhez képest a fegyelmezett munkát. Most szavazni fogunk.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Ki tartja általános vitára alkalmasnak a Balsai-jelentést? (15) Ki nem tartja általános vitára alkalmasnak? (4) Ki tartózkodott? (1) Megállapítom, hogy a bizottság 15 igen szavazattal, 4 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett általános vitára alkalmasnak tartja a jelentést.

Ki támogatja azt az indítványt, hogy a bizottság küldje meg a Balsai-jelentést az illetékes ügyészség és a legfőbb ügyész részére, az ügyészség hivatalbóli eljárását indítványozva? Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Javaslom elnök úrnak, úgy tegye fel szavazásra a kérdést, hogy a mellékletekkel együtt.

ELNÖK: Ez természetesen beleértendő.

Szavazás dr. Gulyás Gergely ügyrendi javaslatáról

Tehát a kérdés úgy hangzik: ki támogatja azt az indítványt, hogy a bizottság küldje meg a Balsai-jelentést az illetékes ügyészség és a legfőbb ügyész részére, az ügyészség hivatalbóli eljárását indítványozva? (17) Ki nem támogatja? (3) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság 17 igen szavazattal, 3 nem ellenében, tartózkodás nélkül támogatja Gulyás Gergely alelnök úr ügyrendi javaslatát.

Nem tudom megfogalmazni Lendvai Ildikó képviselő asszony indítványát, mert nem lett kiosztva a képviselőknek, hogy milyen jegyzőkönyvet kíván a jelentéshez csatolni. Ha meg tudja fogalmazni, akkor fel fogom tenni szavazásra.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Természetesen meg tudom fogalmazni. A szavazás végeredményét nyilván mind a ketten előre tudjuk, de azért a demokratikus játékszabályok érdekében megfogalmazom.

ELNÖK: Valakinek be kell tartani a demokratikus játékszabályokat is.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Természetesen, s mivel én tettem a javaslatot, nekem kell azt megfogalmazni.

A javaslat úgy szól, hogy „a 2006 szeptemberében, illetve októberében tartott két bizottsági ülés – amelyeken összevont módon több bizottság vett részt – azóta titkosítás alól feloldott jegyzőkönyve kerüljön az anyag mellékleteként megküldésre”.

ELNÖK: A jegyzőkönyv számára a kérdés érthető, számomra viszont, aki a jegyzőkönyveket nem ismeri, kevésbé.

Szavazás Lendvai Ildikó ügyrendi javaslatáról

Ki ért egyet azzal, hogy ezek a jegyzőkönyvek a bizottság által hivatalból szintén megküldésre kerüljenek az ügyészségnek? (7) Ki nem ért vele egyet? (12) Ki tartózkodott? (1) Megállapítom, hogy a bizottság 7 igen szavazattal, 12 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett nem támogatja Lendvai Ildikó ügyrendi javaslatát.

Előadót kell állítanunk a plenáris ülésen. Ki kívánja képviselni a bizottságot előadóként?

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): A kisebbségit vállalom.

ELNÖK: Hány kisebbségi vélemény lesz? Mert az itt elhangzottak alapján többféle is lehet. De rendben van, a kisebbségi vélemény tolmácsolásakor Nyakó István képviseli a Jobbikot is. Kiváló! A Házbizottság ajánlása szerint többféle kisebbségi vélemény is lehet, mégpedig megosztva. A többségi véleményt ki kívánja ismertetni? Wittner Mária képviselő asszony elvállalja?

WITTNER MÁRIA (Fidesz): El.

ELNÖK: Köszönöm. A kisebbségi véleményt tehát egyrészt Nyakó István ismerteti. Képviselő úr!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Bántó elnök úr részéről az a feltételezés, hogy bárki, aki kisebbségi véleményt mond, saját pártjának a kisebbségi véleményét fogalmazza meg. Én bátran bízom adott esetben a Jobbikban is ebben az ügyben, adott esetben az LMP-ben is, hogy nem fognak olyat mondani és nem fognak olyat adni a Magyar Szocialista Párt frakciójának a szájába, ami itt, ezen az ülésen nem hangzott el. Visszautasítom, elnök úr! Válasszon akkor a kettő közül bárkit!

ELNÖK: Akkor most Nyakó István elvállalta a kisebbségi véleményt. *(Közbeszólások.)* Igen?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Bocsánat, csak egy mondatot ügyrendi észrevétel címén. A Jobbik-frakciónál Zagyva képviselő úr ellene szavazott *(Zagyva György Gyula: Tartózkodtam!)*, tartózkodott, bocsánat, Gaudi képviselő úr pedig megszavazta. Tehát ott nem lehet kisebbségi vélemény, úgyhogy félreértés a sértődöttség képviselő úr részéről. *(Nyakó István: A kérdésfeltevés ilyen módja volt sértő!)*

ELNÖK: Akkor a kisebbségi véleményt Nyakó István képviselő úr képviseli. Ezzel lezártuk ezt a napirendi pontot.

Köszönjük szépen, államtitkár úr, még egyszer.

DR. KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Vizontlátásra! *(Munkatársaival távozik az ülésről.)*

ELNÖK: A következő napirendi pontunk előtt öt perc szünetet tartunk. De arra megkérek mindenkit, hogy öt perc múlva valóban itt legyen, mert a következő napirendi pont előadója már régen várakozik.

(Szünet: 13.11–13.20.)

ELNÖK: Folytatjuk az ülést. Megállapítom, hogy továbbra is határozatképesek vagyunk. Demeter képviselő úr Gajda Róbertet helyettesíti, Kubatov Gábort Gulyás Gergely alelnök úr helyettesíti, Harrach Péter Farkas Flóriánt, Varga László Csöbör Katalint, én pedig Kővári Jánost; Zagyva György képviselő úr Gaudi-Nagy Tamást, Lendvai Ildikó pedig Baracscai képviselő urat. Tehát határozatképesek vagyunk.

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita: Tibet ügyében címmel benyújtott határozati javaslat (H/3682. szám)
[Szabó Tímea, dr. Schiffer András és Vágó Gábor (LMP) képviselők önálló indítványa]

A második napirendi pontunk: Tibet. A Külügyminisztérium részéről szeretettel köszöntöm. Kérem, a nevét mondja be a jegyzőkönyv számára.

TAKÁCS SZABOLCS FERENC főosztályvezető (Külügyminisztérium): Takács Szabolcsnak hívnak.

ELNÖK: Az előterjesztő pedig Szabó Tímea alelnök asszony. Tessék parancsolni!

Szabó Tímea (LMP) szóbeli kiegészítése

SZABÓ TÍMEA (LMP), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, igyekszem nagyon rövid lenni, hogy ne üljünk itt már nagyon sokat, miután három és fél órája tart ez az ülés.

Ez a Tibetet érintő országgyűlési határozati javaslatunk két dolgot fogalmaz meg. Szeretnénk, ha az Országgyűlés kimondaná azt, hogy Magyarország felszólítja a Kínai Népköztársaságot, hogy tartsa tiszteletben a nemzetközileg elismert emberi jogokat, és vessen véget az erőszak alkalmazásának. Illetve felhívja a Magyar Köztársaság kormányát, hogy az Európai Parlament 2000. évi július 6-án kelt határozata értelmében támogassa a nemzetközi fórumokon a tárgyalások megkezdését a Kínai Népköztársaság és a dalai láma között Tibet új státusának meghatározásáért. A lényeg az, hogy Tibetnek biztosítanunk kell a vallási, társadalmi, kulturális autonómiát.

Ezt nem kell külön mondanom, ez a határozati javaslat egyébként – az indoklásban szerepel is – az indoklás utolsó bekezdésétől eltekintve szó szerint

ugyanaz, mint amit 2008-ban Semjén Zsolt, Balog Zoltán, Fodor Gábor és Herényi Károly képviselők betérjesztettek.

Úgy gondoljuk, hogy ismét aktuálissá vált ez a kérdés, mint oly sokszor az elmúlt húsz év folyamán, és itt az ideje, hogy a Magyar Országgyűlés végre kiálljon Tibet érdekében, és állást foglaljon ebben az ügyben. 1956-ban a szabadságáért küzdő magyar nép is várta a nemzetközi segítséget, szolidaritást, amely erőt adott volna ehhez a harchoz. LMP-s képviselők is csatlakoztak a három évvel ezelőtti, Semjén Zsolt vezette kezdeményezéshez, hogy álljunk ki és tegyük nyilvánvalóvá együttérzésünket, támogatásunkat, és biztosítsuk egy másik nép számára azt a gondolkodást, azt a fajta kiállást, amit egyszer már mi is megéltünk, hogy mit jelent az emberi jogok maradéktalan tiszteltetben tartása, és mit gondolunk arról, ha egy politikai diktatúrában elnyomnak egy kisebbséget. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a Külügyminisztérium álláspontját.

A Külügyminisztérium álláspontjának ismertetése

TAKÁCS SZABOLCS FERENC főosztályvezető (Külügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Mindenekelőtt szeretném megköszönni a bizottság meghívását. A mai ülés 2. napirendi pontjához kapcsolódva – amelyik a „Tibet ügyében” címmel benyújtott határozati javaslat – szeretném ismertetni önökkel a Külügyminisztérium álláspontját ebben az ügyben, illetve konkrétan a határozati javaslattal összefüggésben.

Magyarország a demokratikus értékek, így az emberi jogok mellett elkötelezett országgént figyelemmel kíséri számos állam, így a Kínai Népköztársaság emberi jogi helyzetét. Ezt többek között az is alátámasztja, hogy Magyarország az egyetlen olyan ország a rendszert váltó országok közül, amely formális, strukturált, kétoldalú keretek között rendszeres emberi jogi párbeszédet folytat a Kínai Népköztársasággal. Ennek a párbeszédnek a napirendjén többek között olyan kérdések szerepelnek, mint a kínai jogrendszer reformja, a Kínai Népköztársaság együttműködése az ENSZ emberi jogi mechanizmusai, például az ENSZ Emberi Jogok Bizottságával, továbbá a vallásszabadság és a kisebbségek jogainak a biztosítása.

Úgy ítéljük meg, hogy a párbeszéd eredményeként több vonalon is megindult az együttműködés Magyarország és Kína között. Példaként említeném az om-

budsmani hivatalok és az ügyészségek közötti strukturált párbeszédet, és ha az információink jók, akkor az Országgyűlés ezen tisztelt bizottsága, az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság néhány héttel ezelőtt tárgyalta a Kínai Országos Népi Gyűlés Nemzetiségügyi bizottságának a delegációjával, amely tárgyaláson ismereteink szerint mind az öt parlamenti párt képviselői részt vettek.

De Magyarország nemcsak bilaterális keretek között, hanem természetesen az Európai Unió tagjaként is aktív szereplője az EU és Kína közötti emberi jogi párbeszédnek, amely fórum lehetőséget ad arra, hogy elmondjuk a bilaterális keretek között szerzett tapasztalatainkat, illetve véleményünket. Ezzel összefüggésben azt is szeretném elmondani, hogy az Európai Unió és Kína viszonylagos rendszerességgel folytat emberi jogi párbeszédet egymással. Ennek értékeléséről és továbbviteléről 2010 elején indult egy uniós belső vita, illetve konzultáció. A tagállamok között egyetértés van abban, hogy a dialógust a szélesebb politikai és gazdasági kapcsolatokat is figyelembe véve kell folytatni, a részletekről azonban megoszlanak a tagállamok véleményei. Ez még egy lezáratlan vita.

Még egy nagyon fontos tényezőt megemlítenék a határozati javaslattal összefüggésben. Öszentsége XIV. dalai láma 2011 márciusában lemondott a tibeti emigráns kormány vezetéséről, és teljesen visszavonult a politikai élettől, így tehát a jelen határozati javaslat tárgyi tévedést is tartalmaz. Ez egy deklaráció volt az ő részéről, hogy a jövőben nem kíván politikai szerepet vállalni.

Az elmondottakat figyelembe véve úgy gondoljuk, hogy a jelen helyzetben és időpontban időszerűtlen és kontraproduktív lenne, ha ezt a határozati javaslatot elfogadnák. A Külügyminisztérium ezt nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kinek van kérdése, észrevétele? Szabó Tímea!

Hozzászólások

SZABÓ TÍMEA (LMP): Annak, amit elmondott, nincs sok köze a határozati javaslathoz. Magyarország valóban sok mindent tesz azért, hogy Kínával a párbeszéd meglegyen, de itt van még egy határozati javaslat, ezt is meg lehet tenni, ezt semmi nem zárja ki. Az ön által elmondottakból egyáltalán nem következik az, hogy ezt a határozati javaslatot miért kellene elvetni.

ELNÖK: Mert rosszul írták le Balog Zoltán nevét.

SZABÓ TÍMEA (LMP): Balog Zoltán neve valóban rosszul lett leírva, ezért elnézést kérünk. Úgy gondoljuk, Magyarország kezdeményezőleg azt is vállalhatja, hogy meginduljon a Kínai Népköztársaság és Tibet között Tibet új státusának a meghatározásáért, illetve a kulturális, vallási és társadalmi autonómia elismeréséért egy párbeszéd. Ennek ahhoz, hogy a dalai láma lemondott a tisztségéről, vagy nem mondott le, semmi köze nincs.

Hadd emlékeztessem azért önöket egy-két dologra. 1989 júniusában a Fidesz szervezett egy tüntetést, tiltakozásul a Tienanmen téri tüntetések leverése, a vérengzések ellen. 2008-ban a házelnök úr (*Gulyás Gergely: Asszony.*) megszólalását hadd idézzem a tibeti jogsértések kapcsán – asszony –: „Kínában a kommunizmus a mai napig állami ideológia, embereket lehet eltüntetni, koncentrációs táborba zárni, kivégezni.” Semjén miniszterelnök-helyettes úr szintén nagyon világosan fogalmazott ebben a tekintetben: „Az emberi jogok tekintetében nincs alku, mindenki erkölcsi kötelessége a kiállás.” Én ezzel maximálisan egyetértek, mind a házelnök, mind Semjén miniszterelnök-helyettes úr kijelentésével kapcsolatban.

Azt gondolom, az, hogy Magyarország a párbeszédet választotta Kínával, az nagyon helyes és előremutató dolog. Akkor ez a párbeszéd terjedjen ki arra is, annak a kezdeményezésére, hogy akkor Kína és Tibet között újra meginduljanak a tárgyalások. Egyébként ezt nem Magyarország kezdeményezné vagy nem Magyarország támogatná egyedül, hanem az összes nyugat-európai ország, illetve az Egyesült Államok is. Megjegyzem, hogy igen, Magyarország is része egyébként a berni folyamatként indult párbeszédnek, ami most már human rights exchange-ként működik tovább. Magyarország részvételét Kína elég erőteljesen kritizálta ebben a folyamatban. Azt gondolom, hogy ha Magyarország már volt annyira karakán és kiállt ez ügyben, akkor ebben is folytassuk ezt a karakán kiállást és a véleményünk képviselését.

Vannak bizonyos gazdasági érdekek, amit én értek, és ami indokolhatja azt, hogy önök szerint miért nem aktuális ez a kérdés. Én úgy gondolom, hogy semmilyen gazdasági érdek soha nem írhat felül alapvető emberi jogokat. Ezzel biztosan egyetért velem ön is. Azt hiszem, jogosan feltételezhattük korábban, meg talán most is az önök kormányáról azt, hogy a világ nemcsak megvásárolható és elfogyasztható anyagi javakból áll, hanem ezen túlmenően is képviselnünk kell bizonyos dolgokat.

Én újra kérem a tisztelt bizottság tagjait, hogy támogassák ezt a határozati javaslatot. Emberi jogi bizottságként álljunk ki mások emberi jogai mellett is, és ne hagyjuk azt, hogy gazdasági érdekek felülírassák ezeket!

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Wittner Mária, utána Harrach Péter.

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Köszönöm a szót. Megpróbálom Iustitia mérlegére tenni ezt a két gondolatot: a tibeti megszállás vagy a gazdasági érdek? Az ember vagy a pénz? Rövid leszek: az ember. És ez nagyon fontos, mert 56-ot feláldozták Szuezi oltárán.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Harrach Péter!

HARRACH PÉTER (KDNP): Nagyon bonyolult kérdésről van szó. Nyilvánvaló, hogy ennek a bizottságnak és azoknak, akik általában elkötelezettek az emberi jogok iránt, elsődleges feladatuk, hogy azt védjék.

A helyzet az alelnök asszony által említett eredeti előterjesztés és a mai között különbözik, megváltozott a történelmi szituáció. Nem csupán gazdasági érdekek jelentik ezt, hanem inkább az a szempont, hogy el kell döntenünk, mi a leghatékonyabb eszköz az emberi jogok képviseletére: vagy egy drasztikus és gyakorlatilag eredményt elérni nem képes eszköz, ami kiélez feszültségeket, vagy pedig a diplomáciának, a tárgyalásoknak és az együttműködésnek azok az eszközei, amelyek végül is inkább eredményt hoznak? Ezért mi – gondolom, hogy KDNP-s képviselőtársaimmal együtt – tartózkodni fogunk. Talán ez fejezi ki leginkább azt a szempontot, azt a többszempontúságot, amit képviselünk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyetlen felvetésre szeretnék reagálni. Aki részt vettek az emberi jogi bizottság tárgyalódelegációjában – és ez minden pártot illette –, azok a kínai delegációnak kifejtették, hogy Magyarország mindazokat a kritikákat, amelyeket elvi alapon megfogalmazott a korábbi években, fenntartja. Ugyanakkor elköteleztük magunkat a mellett is, hogy emberi jogi kérdésekben különösképpen nem az egyoldalú kinyilatkoztatások pártján vagyunk, hanem azon országok közé tartozunk, akik folyamatos párbeszédet kívánnak az emberi jogi kérdésekről. Mert kinyilatkoztatni emberi jogok

ügyében könnyű, csak nem biztos, hogy eredményes. A párbeszéd útja mindig eredményesebb lehet.

Tehát a Külügyminisztérium képviselőjének azon felvetésére, hogy mi fogadtuk akkor, a teljes képhez ez is hozzátartozik, hogy akik jelen voltunk, ezt az elvi álláspontunkat változatlanul fenntartottuk, amit korábban megfogalmaztunk.

Nyakó István kíván még szólni.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Nagyon szépen köszönöm; elnök úr. Nincs már sajtó, nincs már sokaság, elúgtak forradalmi... (*Wittner Mária: Nem biztos!*) De azért, ha már itt maradtunk ennyien, talán a saját magunk számára illenék megjegyezni és emlékeztetni mindannyiunkat a 2008-as közös javaslatára a Fidesz–KDNP-nek. Érdemes arra felhívni a figyelmet – talán már csak a jegyzőkönyv számára, mert ugye mindenki érti pontosan, hogy mi fog itt most történni –, hogy egyébként egy párt mit mond, amikor ellenzékben van, hogyan kommunistáz egy másik pártot, hogyan von párhuzamot 56 és az akkori történések között, hogyan von párhuzamot a kínai rendszer és a Magyar Szocialista Párt működése között, hogyan von le ebből következtetéseket; majd nem sokkal később hogyan köt testvéri párti megállapodást egyébként a Kínai Kommunista Párttal.

Szerintünk helyes az az út, amely azt veszi figyelembe, hogy ma Magyarországon egyébként tíz és fél millió embernek, tágabban a határon túli magyaroknak is, mi az előnyös, mi a jó. Elvi álláspontot, amit tartunk azóta is, ebben mi fogalmaztunk meg – önök ezzel szembefordultak.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Lendvai Ildikó!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Az valóban föltűnő, de nem akarom tovább kommentálni, hogy ez a határozati javaslat jórésztében szó szerint azonos azzal, amit önök aláírtak, beterjesztettek és megszavaztak annak idején. Nem nekünk kell itt magyarázkodni, mert mi éppen a különböző külpolitikai szempontok miatt akkor, és most is azt fogjuk mondani, hogy nem támogatjuk ennek a szövegnek a napirendre tűzését; a mi magatartásunk tehát ebben a tekintetben nem változott, értvén a probléma ambivalenciáját.

Egy dolgot azonban fölvetnék. Utal is a határozati javaslat indoklása azokra az elmúlt eseményekre, amelyek aktuálissá teszik ennek a korábban önök által

beterjesztett és elfogadott szövegnek az újbóli beterjesztését. Én azt mondom – nyilván később szabályszerű formában is lehet kezdeményezni –, hogy akkor foglalkozzunk az aktualitással. Mert míg ugyan értem, hogy elég bonyolult helyzet, hogy milyen módon fejezzük ki Tibettel és Kínával kapcsolatos véleményünket – még egyszer mondom, én három éve is értettem –, azt azonban mindenképpen megtárgyalhatónak és megtárgyalandónak tartom, hogy igaz-e az – ez a bizonyos aktuális ok –, hogy idegenrendészeti beavatkozásokkal sikerült megakadályozni a hazánkban élő tibetiek demonstrációját. Mert legyen bármi a véleményem egy ilyen határozati javaslat időszerűségéről, ilyen és olyan elvek ütköztetéséről, amelyek valóban olykor ütköznek, de hogy nem lehet egyfajta demonstrációt idegenrendészeti eszközökkel megakadályozni, abban itt, gondolom, mindnyájan egyetértünk.

A tiszteletteljes javaslatom tehát az, miközben ennek a szövegnek a napirendre tűzését nem fogom megszavazni – pontosabban tartózkodom, éppúgy, mint három éve tettük –, hogy nyilván megfelelő formában kezdeményezzük majd annak napirendre tűzését, hogy mi történt itt ezzel a tervezett demonstrációval. Ez tudniillik valóban aktuális, ez nem a kínai–magyar kapcsolatokat zavarja; ez kizárólag a magyar hatóságok eljárásáról adhat tiszta képet, amit természetesen nem akarok prejudikálni.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Tímea képviselő asszony!

SZABÓ TÍMEA (LMP): Köszönöm szépen a szót. Párbeszédet olyan országgal lehet és kell folytatni, amelyik aláír bizonyos nemzetközi, többek között emberi jogi egyezményeket és azokat be is tartja. Innentől kezdve a párbeszéd nemcsak indokolt, hanem szükséges is.

Harrach Péter képviselőtársam szembeállította a diplomáciai folyamatokat a drasztikus, ahogy fogalmazott, eredményt elérni nem képes eszközökkel. Nos, ezeket a drasztikus eszközöket alkalmazza a nyugat-európai országok 95 százaléka, de az Egyesült Államok is, tehát olyan országok, amelyek egyrészt aláírói a nemzetközi emberi jogi egyezményeknek, másrészt betartói is azoknak.

Ismételten hangsúlyozom, mi is abszolút a párbeszéd hívei vagyunk, de a párbeszédnek véleményünk szerint része kell legyen, hogy emlékeztetünk egy másik országot bizonyos jogok betartására. Ahogy Wittner Mária képviselő asszony is mondta, az ember fontosabb, mint a pénz. Nem tudom, hogy amikor

önök a párbeszédéről beszélnek, tisztában vannak-e azzal, hogy Kínában több tízmillió ember van rabszolgaságban, hogy gyerekek millióit dolgoztatják tíz-tizenöt órán keresztül, hogy hitüket gyakorló keresztényeket üldözik tömegével, s hogy tömegesen végeznek erőszakkal abortuszokat. Kérdés, hogy ezek után is szemet hunyunk és hallgatunk-e ezekről a dolgokról, vagy azt mondjuk, hogy legyen párbeszéd, de a párbeszéd részeként – mint más nyugat-európai országok is – megfogalmazzuk az aggályainkat.

Lendvai Ildikó képviselőtársam felvetését támogatom. Ez egyébként megtörtént már, Pintér Sándor belügyminiszter úr meghallgatásakor Végh Zsuzsa, a BÁH vezérigazgatója is meghívást kapott a bizottság elé, aminek azonban nem tett eleget. Én ezt az ügyet napirenden tartom, és szeretném, ha ő a tibeti tüntetőkkel kapcsolatos egy-két kérdésünkre válaszolna. Ez ugyan nem tartozik szorosan ehhez az előterjesztéshez, csak jelezni szerettem volna, hogy azért napirenden van.

ELNÖK: Üdvözlöm Gaudi-Nagy Tamást, aki visszatért azért, hogy hozzá-
szóljon.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. Emberi jogvédőként azt mondom, hogy semmilyen jogsértést nem lehet szó nélkül hagyni, különösen ha a jogsértés egy közösséget – vallási vagy etnikai közösséget – érint. Annyiban árnyalnám a képet, hogy nemcsak a tibeti közösség tekinthető hátrányos helyzetűnek Kínában, hanem a velünk rokon ujjur nép is. Múltkor az emberi jogi bizottság ülésén fogadtuk a kínai nemzetiségügyi bizottság képviselőit, és a bizottságban részt vettek tibeti és ujjur delegáltak is. Ettől persze még nem kell azt gondolnunk, hogy ott minden rendben van, de azt meg kell fontolni, hogy ilyen típusú határozati javaslatok elfogadásával segítjük-e azoknak az embereknek az életét vagy nem. Ez látszólag egy hősi cselekedet, és elvi szinten még támogatható is, hogy követeljük a nagy Kínai Népköztársaságtól, hogy mit tegyenek és mit ne. Érdekes okfejtések vannak a Külügyminisztérium előkészítő anyagában arról, hogy Magyarország szinte az egyetlen európai ország, amely egyfajta kommunikációs viszonyban van Kínával és nem vesz részt abban az elhatároló szerepben, amit az Amerikai Egyesült Államok vezetésével a többi állam csinál. Én ezt jó iránynak tartom, mert Keleten egy meghatározó birodalom Kína, ezért nem hagyhatók figyelmen kívül azok a szempontok, amiket ők képviselnek. Bevallom őszintén, még ingado-

zom a határozati javaslattal kapcsolatban, de mire kell, kialakítom az álláspontomat.

ELNÖK: Ha Nyakó képviselő úrnak nincs ellene kifogása, három mondatban kifejténém a véleményem. *(Nyakó István: Parancsoljon, elnök úr!)* Köszönöm szépen. Egyetértek Szabó Tímea képviselő asszonnyal abban, hogy elvi álláspontot soha nem lehet feladni. De egyet kell értenem Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrral is – most ilyen egyetértési időszak van –, mert az ember a nyilvánosság előtt, a politikában pedig különösképpen felelősséggel tartozik azok iránt, akik elnyomtatásban élnek. Ha egy nyilvánosság – amely a külpolitikai szempontokat figyelembe véve Magyarország részéről aránytalan Kínával kapcsolatban – azt eredményezheti, hogy az ott élő embereknek rosszabb lesz a sorsuk és a diktatúra erőteljesebben fog rájuk hatni, akkor ennek a felelősségét azoknak kell vállalni, akik ezt az eszközt választották. Azonban meg kell jegyezni, hogy nemcsak Magyarország, hanem hét másik európai ország is ugyanazt az utat járja, mint mi, azaz a párbeszéd útját. Nekünk is rosszul esik, ha kellő megalapozottság nélkül kioktatnak bennünket emberi jogi kérdésekben nagy emberi jogi harcosok, akiket viszont nem zavart az, hogy a guantanamoi támaszpontból Európába hoztak át embereket megkínozni. *(Szabó Tímea: Dehogynem!)* Én meg úgy láttam, hogy nem zavarta, mert az Egyesült Államokat senki nem akarta nyíltan felszólítani, hogy tartsa be a nemzetközi egyezményeket. Ilyen indítvány akkor nem volt. *(Szabó Tímea: Mert akkor még nem voltam képviselő.)* Valóban így van. Tehát az a véleményem, hogy nekünk nem a kioktatás, hanem a párbeszéd útját kell járnunk.

Ezek után szavazni fogunk.

Szavazás a tárgysorozatba vételről

Ki támogatja a határozati javaslat tárgysorozatba-vételét? (2) Ki nem támogatja? (5) Ki tartózkodott? (8) Megállapítom, hogy a bizottság 2 igen szavazattal, 5 nem ellenében, 8 tartózkodás mellett nem támogatja a határozati javaslat tárgysorozatba-vételét.

Mivel nem támogattuk a tárgysorozatba-vételt, nem kell döntenünk az általános vitára való alkalmasságról.

A bizottság az emberi jogi vonatkozású kérdésekben továbbra is kapcsolatban marad a Külügyminisztériummal, és szeretnénk tájékoztatást kapni a párbeszéd további menetéről.

TAKÁCS SZABOLCS FERENC főosztályvezető (Külügyminisztérium):
Tisztelt Elnök Úr! Még egyszer köszönöm a meghívást. A tárca részéről természetesen készek vagyunk a folyamatos együttműködésre.

**Az Alkotmánybíróságról szóló törvényjavaslat (T/4424. szám) (Az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság önálló indítványa)
(Általános vita)**

ELNÖK: 3. napirendi pontunk az Alkotmánybíróságról szóló T/4424. számú törvényjavaslat, melynek az általános vitára való alkalmasságát kell megállapítanunk. Tisztelettel köszöntöm Salamon László elnök urat és Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat a KIM részéről. Megadom a szót elnök úrnak. S bár tudom, hogy elnök úr az ülés kezdete óta várakozik, hogy megszólalhasson, mégis arra kérem, szorítkozzon a tartalmi kérdésekre.

Dr. Salamon László előterjesztő szóbeli kiegészítése

DR. SALAMON LÁSZLÓ, az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság elnöke, a törvényjavaslat előterjesztője: Ígérem, elnök úr, hogy egy órán belül marad a törvényjavaslat bemutatása.

ELNÖK: A vita vagy pedig az előterjesztés?

DR. SALAMON LÁSZLÓ, az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság elnöke, a törvényjavaslat előterjesztője: Egy órán belül marad, de azt nem mondtam, hogy valójában mennyi lesz.

Tisztelt Bizottság! Abból kiindulva, hogy valamennyien a törvényhozás tagjai vagyunk, a törvényjavaslat háttéréül szolgáló alkotmányos változást nem akarom részletezni, csupán utalok arra, amit valamennyien tudunk, hogy az ez év tavaszán elfogadott húsvéti alkotmány, Magyarország alaptörvénye az Alkotmánybíróságnak módosított szerepkört ír elő. Ennek elemei közül a két leglényegesebbet itt külön is megemlíteném: az egyik az alapjogi bíráskodás, a német modell felé történő elmozdulás; a másik pedig az actio popularis megszüntetése az utólagos normakontrollnál. De természetesen még egyéb alkotmányos változtatások is történtek. Mindezek múlhatatlanul szükségessé

tették és teszik, hogy az Országgyűlés egy új törvényt alkosson az alkotmánybíráskodásról, illetve az Alkotmánybíróságról. E feladatra az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága vállalkozott, kiindulva abból, hogy a hatalommegosztás elvének a szellemében az a szerencsés, ha egy ilyen javaslatnak nem a kormány az előterjesztője, hanem maga a parlament, illetőleg a parlament bizottsága.

Nagyon röviden arról, hogy tulajdonképpen az alkotmányügyi bizottság két általános elvi szemponthoz volt kötve, vagy ezt tartotta szem előtt. Az egyik az, hogy az új törvény kereteit az új alkotmány adja meg. Ebből adódóan természetes volt, hogy a bizottság a törvényjavaslatot az új alkotmánnyal összhangban terjeszti elő. Ezt azért tartom fontosnak megemlíteni, mert az alkotmányügyi bizottságban a törvényjavaslat vitája kapcsán fölmerült alkotmányt bíráló megjegyzés is, amire a bizottság alapvetően úgy reagált, hogy nincs módunk az alkotmányt felülvizsgálni, nem az a feladatunk, hanem az új alkotmánnyal harmonikus törvény megalkotása.

A másik szempont, amihez igyekezett a bizottság maximálisan tartani magát, hogy az Alkotmánybíróság észrevételeit maximálisan törekedett figyelembe venni. Az Alkotmánybíróság huszonegy évnyi működésének gyakorlati tapasztalatai olyan természetűek és olyan mélységűek, hogy úgy gondoltuk, az ezekre épülő jelzések feltétlenül megfontolandók és megszívlelendők. Ebből adódóan az Alkotmánybíróság, illetve az Alkotmánybíróság elnökének szinte valamennyi észrevételét megszívleltük, megfontoltuk és a törvényjavaslatba valamilyen formában beépítettük. Egyébként ismeretes a törvényalkotásnak az a menete, hogy Lázár János frakcióvezető úr egy Fidesz-tervezetet küldött meg a bizottságnak, a frakcióvezetőknek, az Alkotmánybíróság elnökének is, erre tettek javaslatot a pártok képviselői az MSZP és a Jobbik részéről, illetőleg az Alkotmánybíróság elnöke, akit személyesen is meghallgatott a bizottság. Majd ennek az ülésnek az eredményeként és azt követően nagyon intenzív, háromnapos szakértői munkában készítettük el a törvényjavaslatot. Csak a számok kedvéért, hogy mennyire közös volt ez a munka, jelzem, hogy az Alkotmánybíróság észrevételei közül, amelyek akár írásban, akár a szakértői egyeztetés során fölmerültek, 71-et; a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium észrevételei közül 53-at; az MSZP észrevételei közül 7-et; a Jobbik észrevételei közül 8-at építettünk be; és a saját szakértői körünknek is volt 8 észrevétele. Tehát tényleg azt mondhatom, hogy egy abszolút professzionista módon vezérelt előkészítés után áll itt a törvényjavaslat önök előtt.

Én a törvényjavaslat részletes ismertetésébe nem bocsátkozom. Amennyiben kérdésük van, arra igyekszem magam megválaszolni, illetőleg nyilván segítségemre tud sietni a helyettes államtitkár úr, illetve a helyettes államtitkár úr mellett még megjelent kollegina is.

Köszönöm a figyelmet. Várom kérdéseiket, észrevételeiket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A helyettes államtitkár urat kérdezem a kormány álláspontjáról.

A kormány álláspontjának ismertetése

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tekintve, hogy a törvényjavaslat hétfőn lett benyújtva az Országgyűléshez, a kormány még azt nem tudta tárgyalni, úgyhogy a tárca álláspontját tudom tolmácsolni. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium támogathatónak és általános vitára alkalmasnak tartja a javaslatot.

ELNÖK: Kérdezem a képviselő urakat. Gaudi-Nagy Tamás!

Hozzászólások

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm Salamon elnök urat, az alkotmányügyi bizottság vezetőjét, illetve helyettes államtitkár urat.

Az előttünk fekvő törvényjavaslattal kapcsolatban mi egy részletes írásbeli álláspontot előterjesztettünk, amelyet elnök úr is megdicsért, meg az Alkotmánybíróság elnöke is. Láttuk, hogy ebből azért egypár elem belekerült a bizottsági javaslatba, viszont nem teljes körűen, ezért jelenleg a frakció álláspontja az, hogy nem tudja ebben a formában támogatni. Főleg az elbírálás alatt levő 1600 kérelemnek a jogi sorsa izgat minket – az is izgat minket. A jelenlegi megoldás ezeket alkotmányjogi panasszá kívánja átminősíteni, három hónapot adva erre az előterjesztőnek. Mi szeretnénk volna, ha ez a mintegy utólagos normakontrollszerű státust megtarthatja, tehát három hónap alatt az új alap törvényre való átkonvertálás megtörténhetne. Így viszont, ebben a formában reméljük, hogy valahogy mégiscsak eljutunk oda, hogy belekerül ez a javaslat is, és sok más, amit még előterjesztettünk.

Most pedig elnézést kérek, de sajnos nemzetközi szervezetben való kötelezettségvállalásom miatt az Európai Tanácsba most kell elindulnom; kifejezetten a Balsai-jelentés vitájára jöttem ma haza, holnap pedig ott föl kell szólnom, és már indul vissza a repülőm. Úgyhogy el kell sajnos búcsúznom, és további sikeres munkát kívánok. Köszönöm.

ELNÖK: Ha más észrevétel nincs, az előterjesztő nem kíván reagálni a felvetett kérdésre, akkor szavazunk...

DR. SALAMON LÁSZLÓ, az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság elnöke, a törvényjavaslat előterjesztője: Egy mondatot engedjen meg, elnök úr. Amit Gaudi-Nagy Tamás fölvetett, azzal Paczolay elnök úr foglalkozott a bizottsági ülésen, és a törvényjavaslatban foglalt megoldást megfelelőnek találta. Tehát mi alapvetően az Alkotmánybíróság elképzeléséhez igazodtunk.

Kérem, hogy a bizottság támogassa az általános vitára bocsátását a javaslatnak.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

ELNÖK: Tisztelettel kérdezem, ki az, aki általános vitára alkalmasnak találja. (Szavazás.) 10 igen. Nem találja annak? (Szavazás.) 2 nem. Tartózkodott? (Szavazás. – Nincs ilyen.) 10 igennel, 2 ellenszavazat mellett a bizottság általános vitára alkalmasnak találta. Köszönöm szépen.

Alelnök úr előadóként részt vesz a vitában?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Részt veszek.

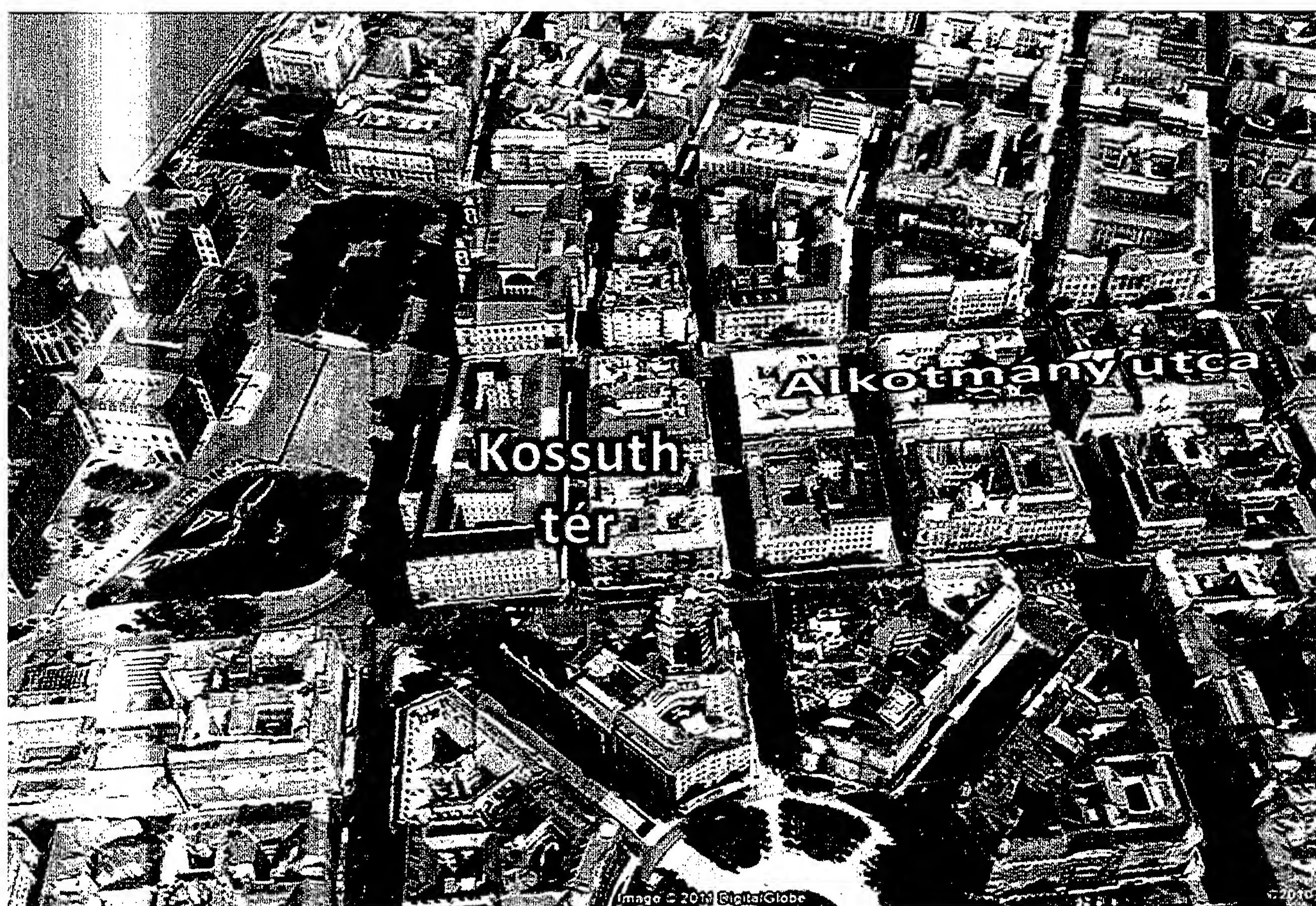
ELNÖK: Köszönöm szépen; kisebbségi előadó nem lesz. „Egyebek” nincsenek. A bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen.

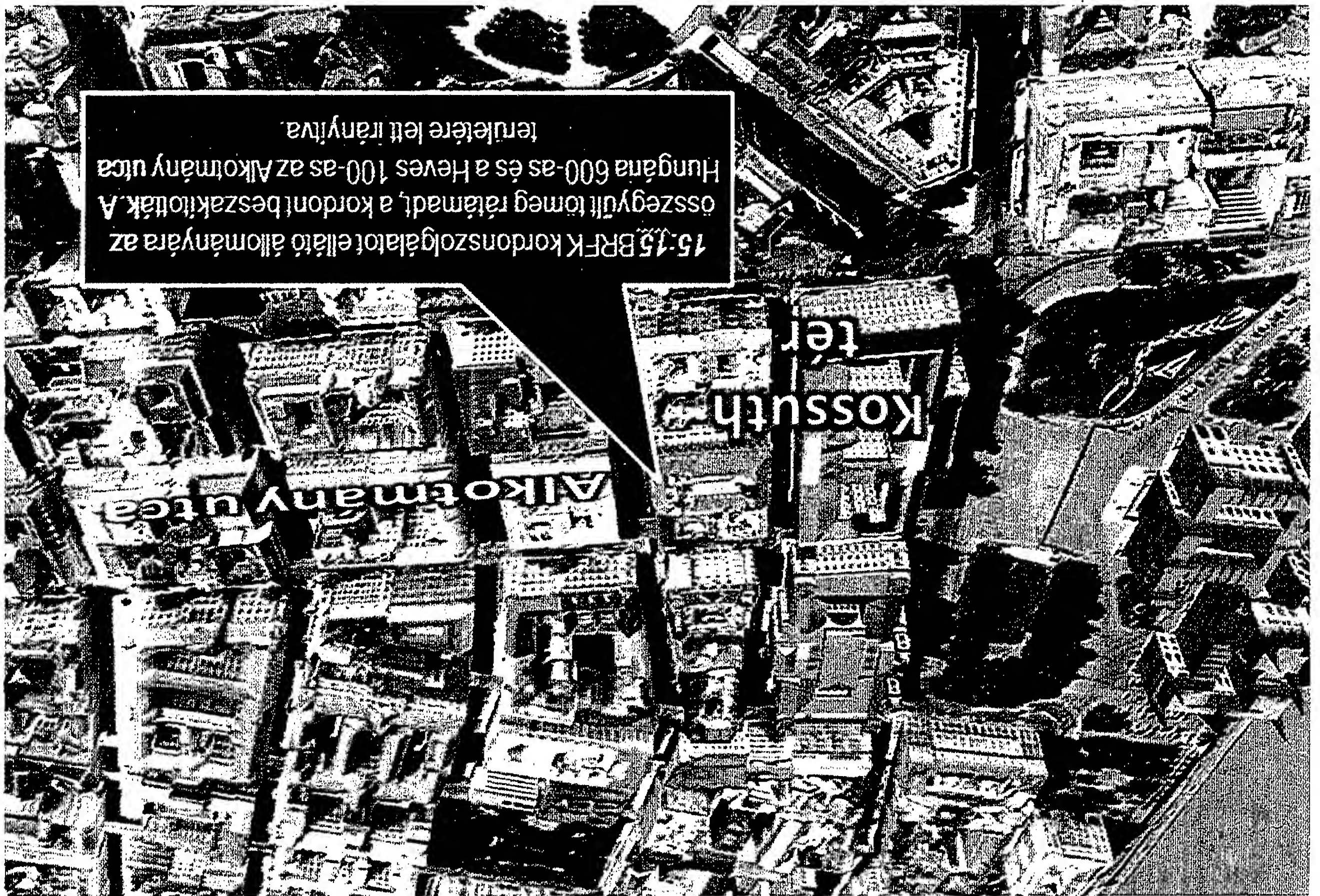
(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 58 perc.)

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke

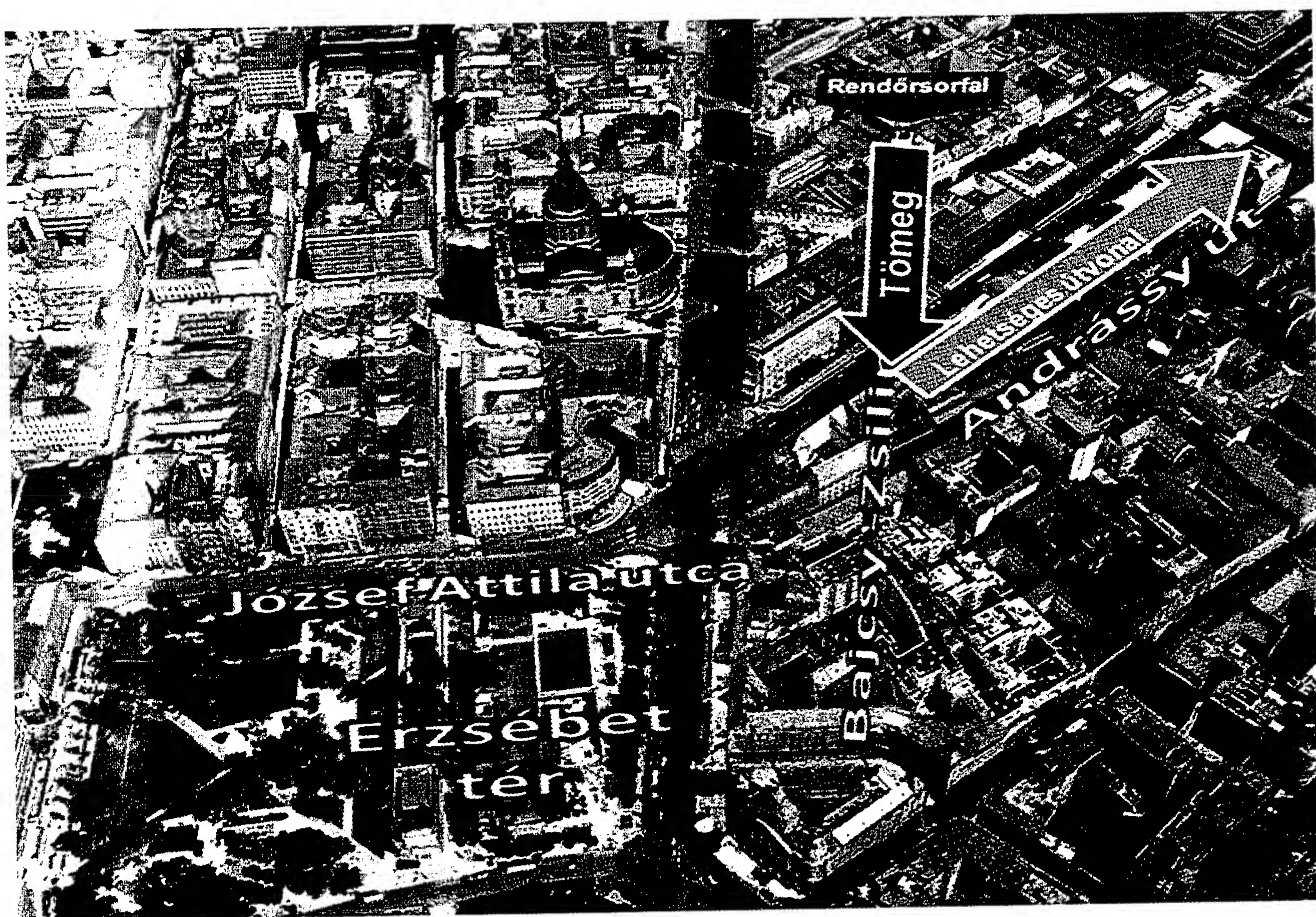
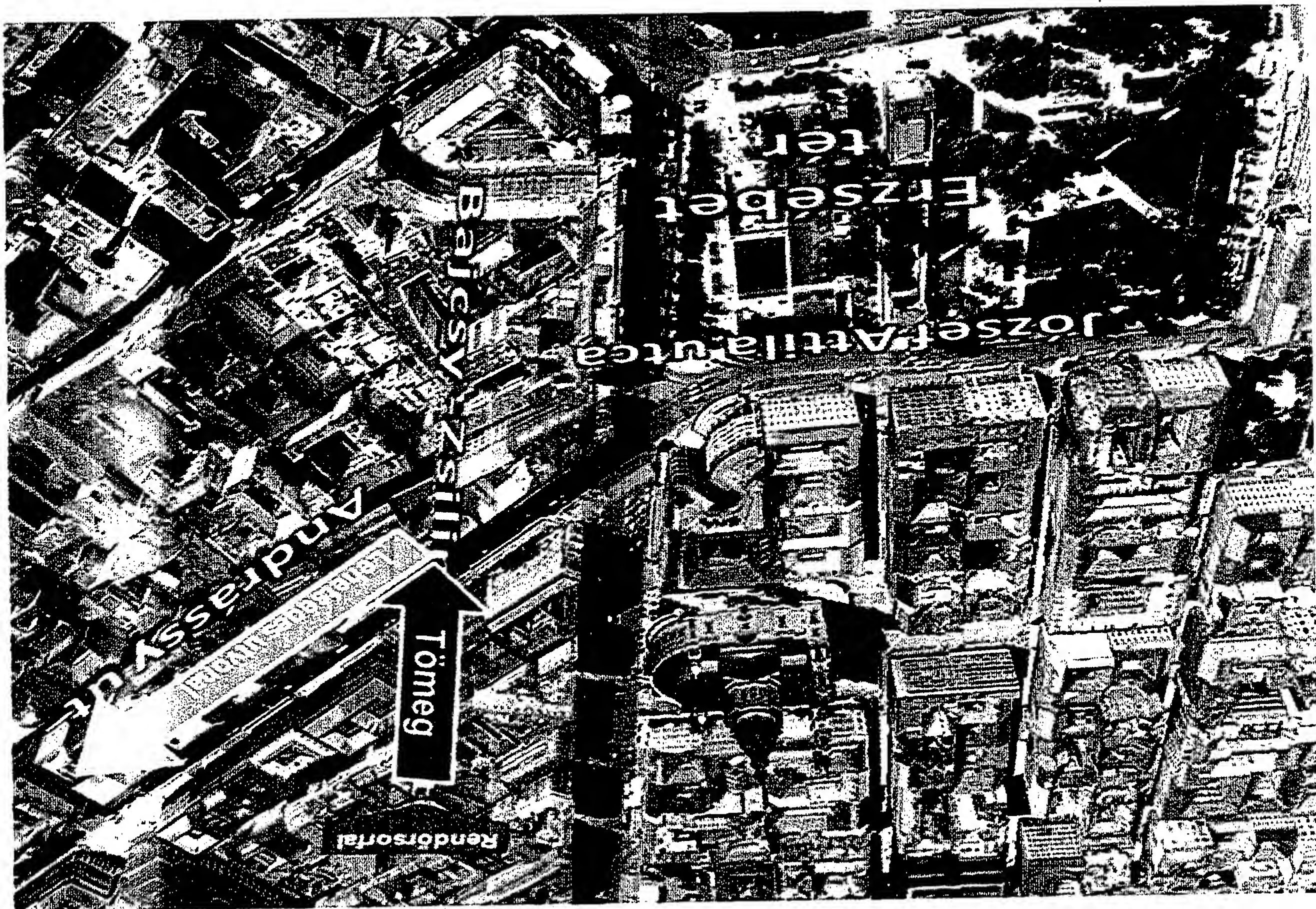
Jegyzőkönyvvezetők: Soós Ferenc és Prin Andrea

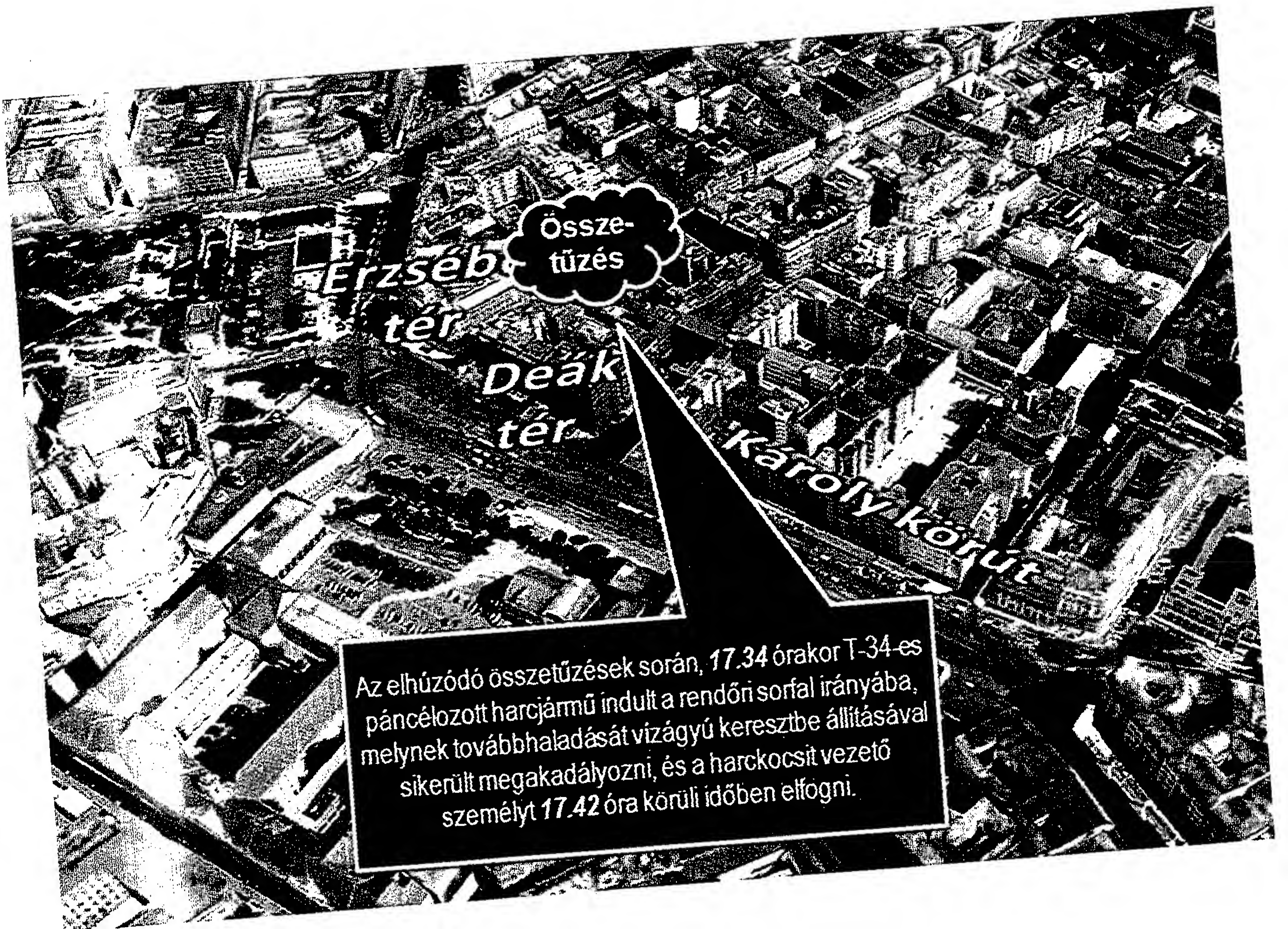
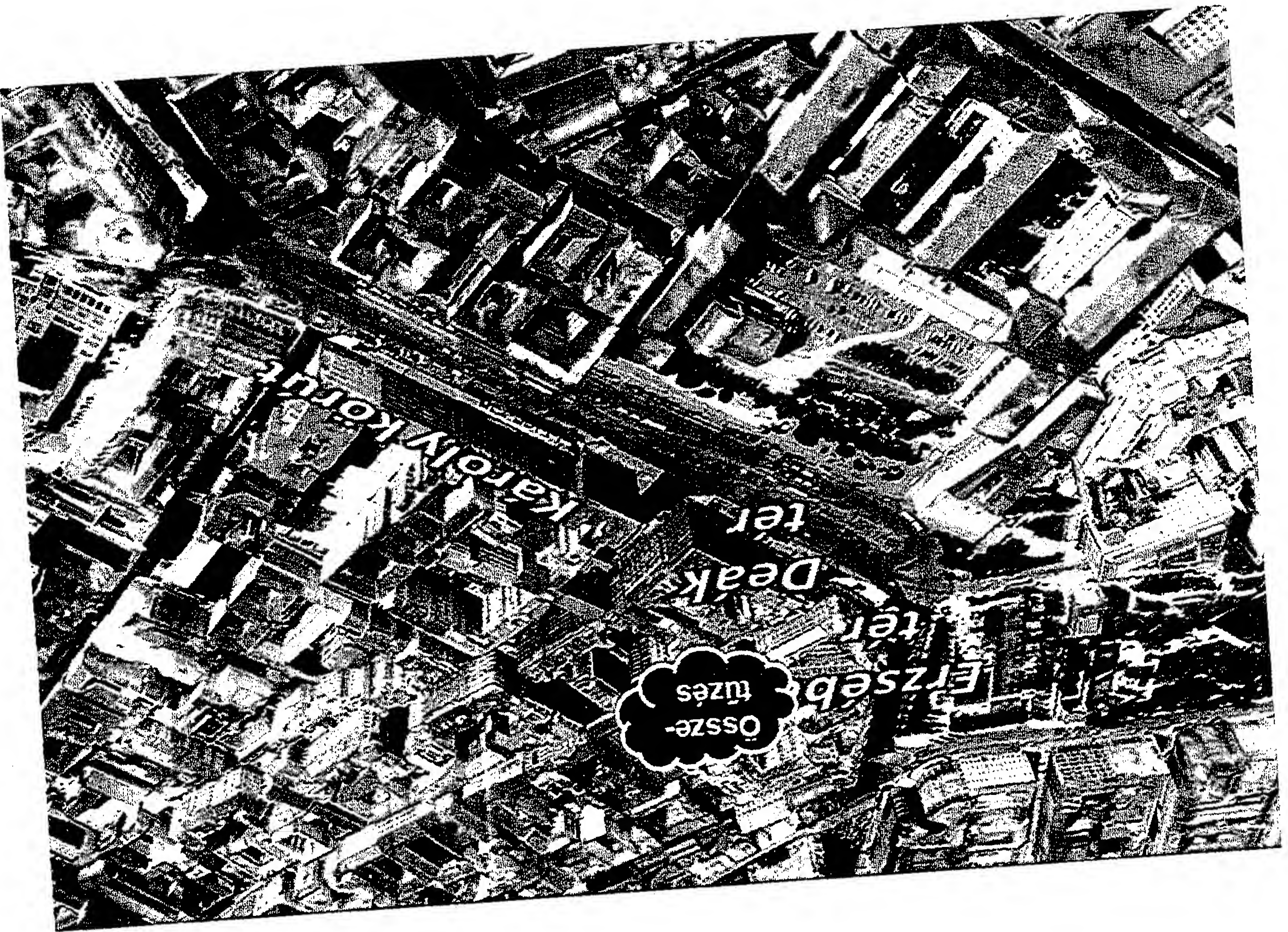

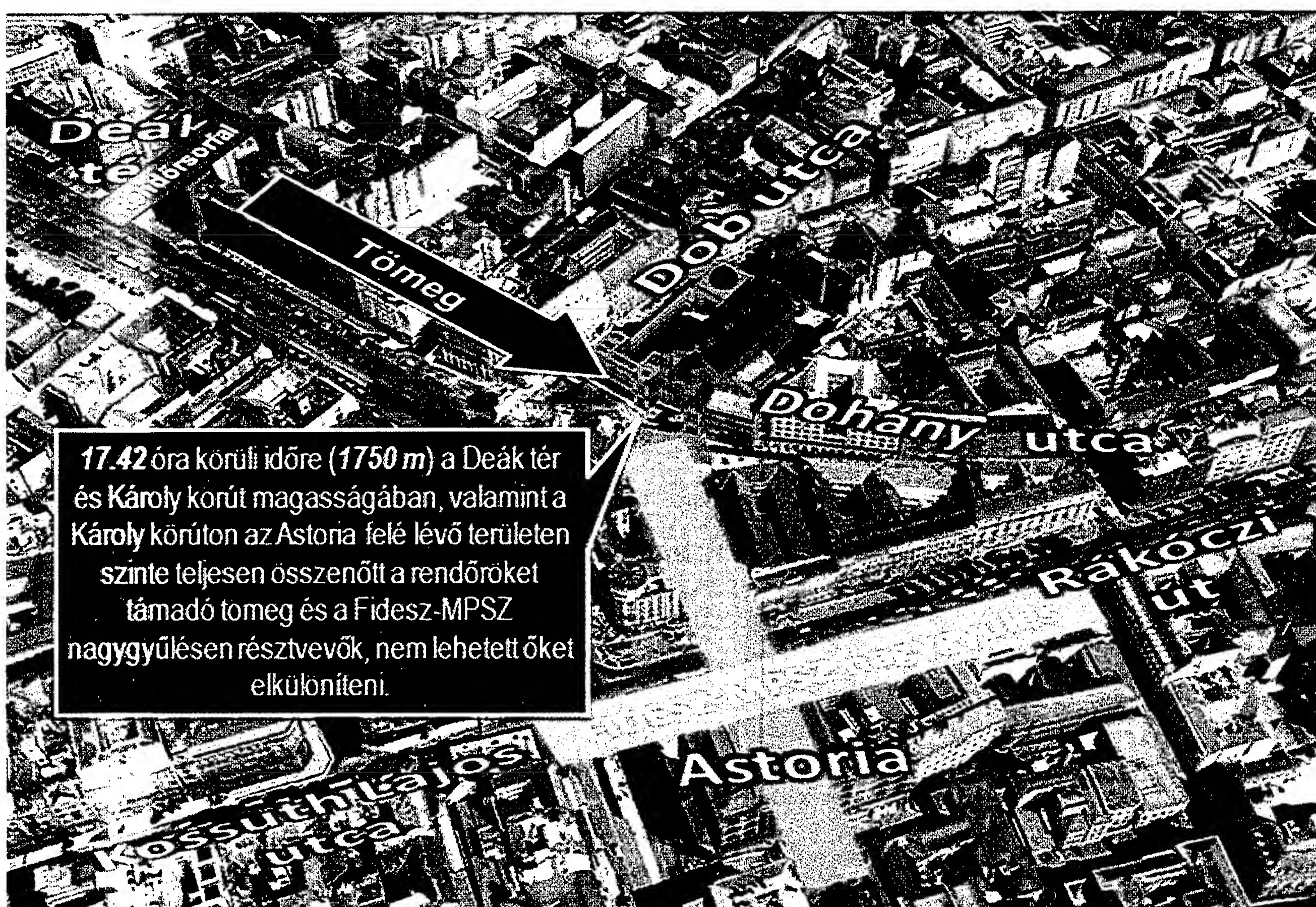
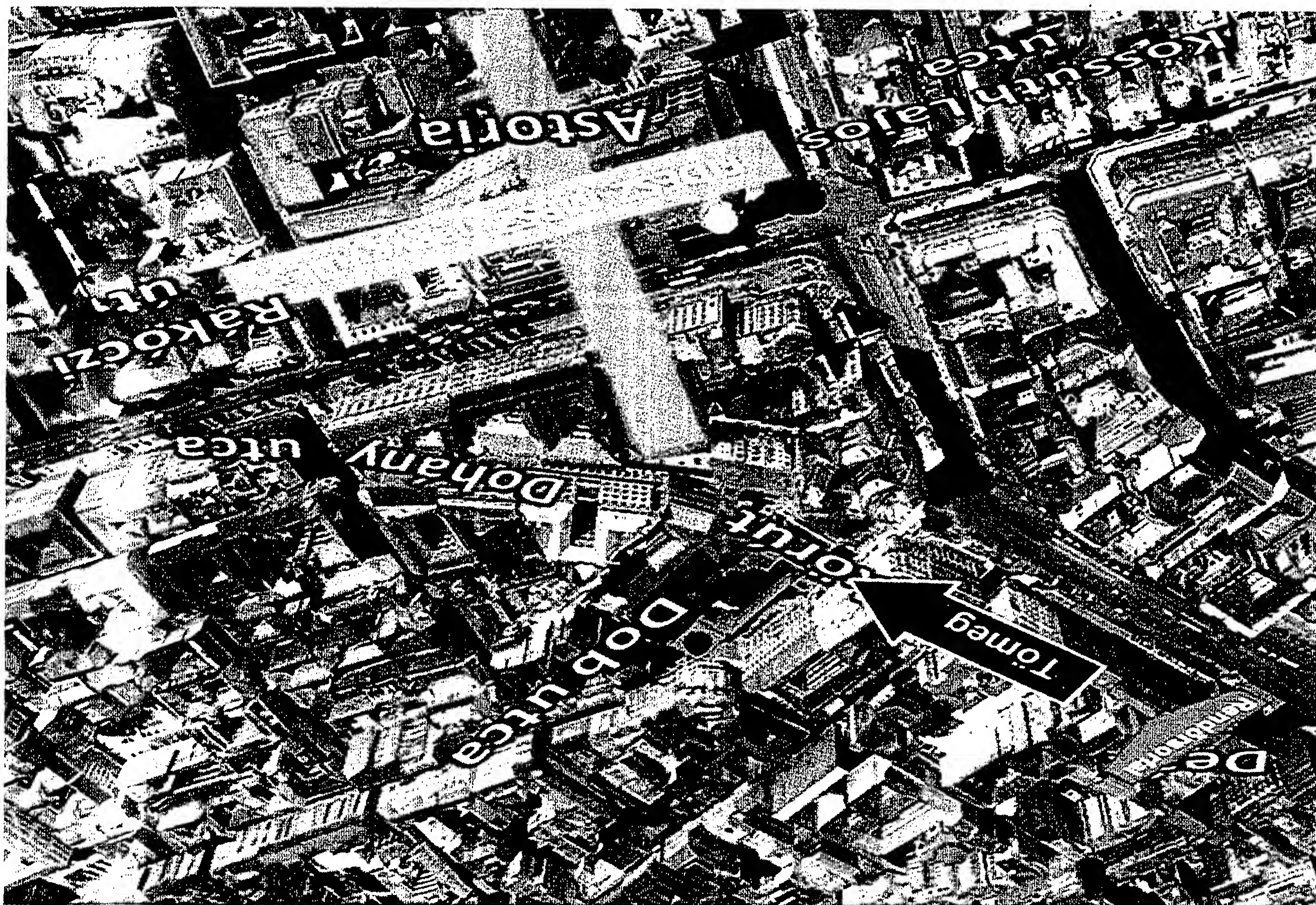

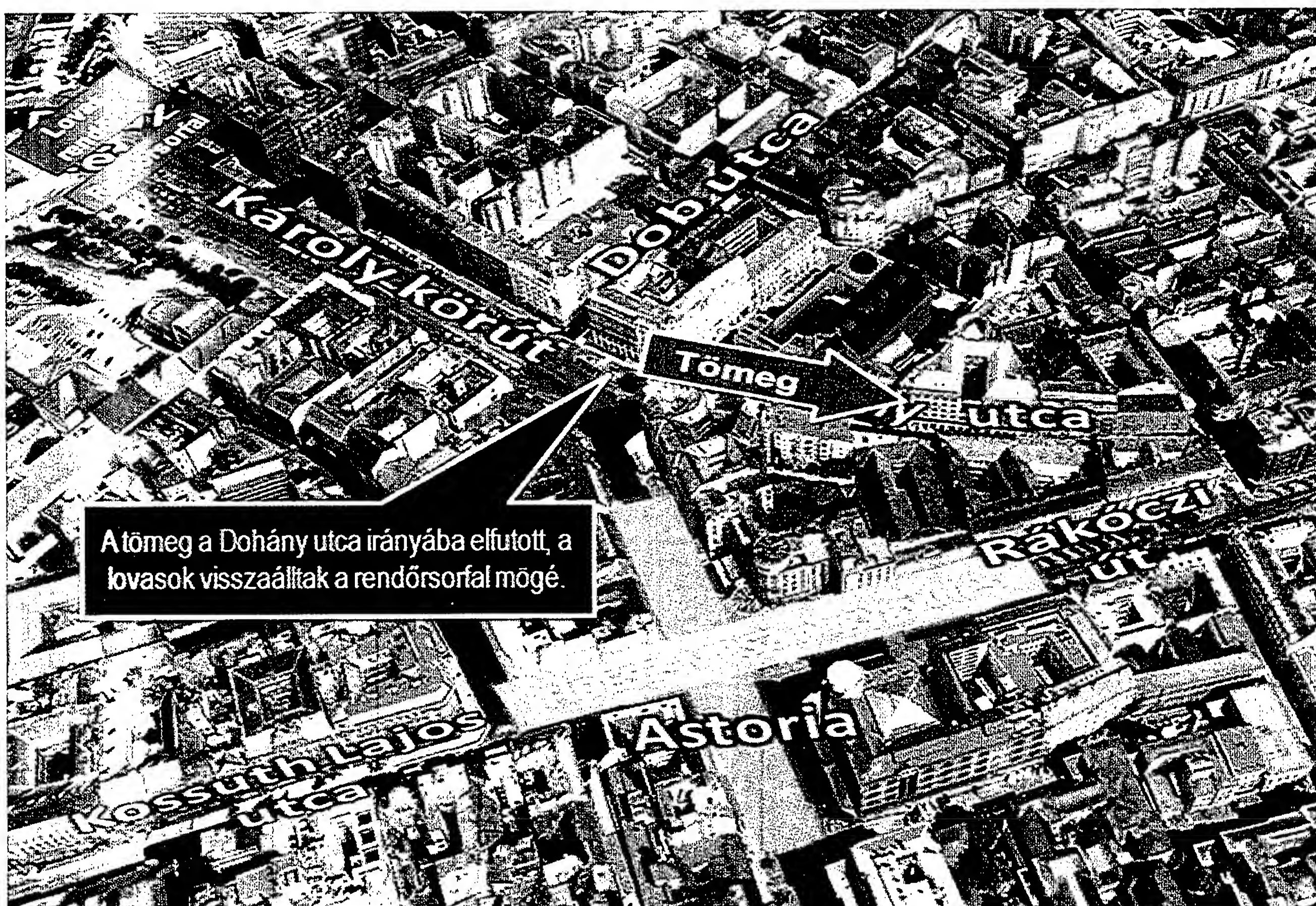
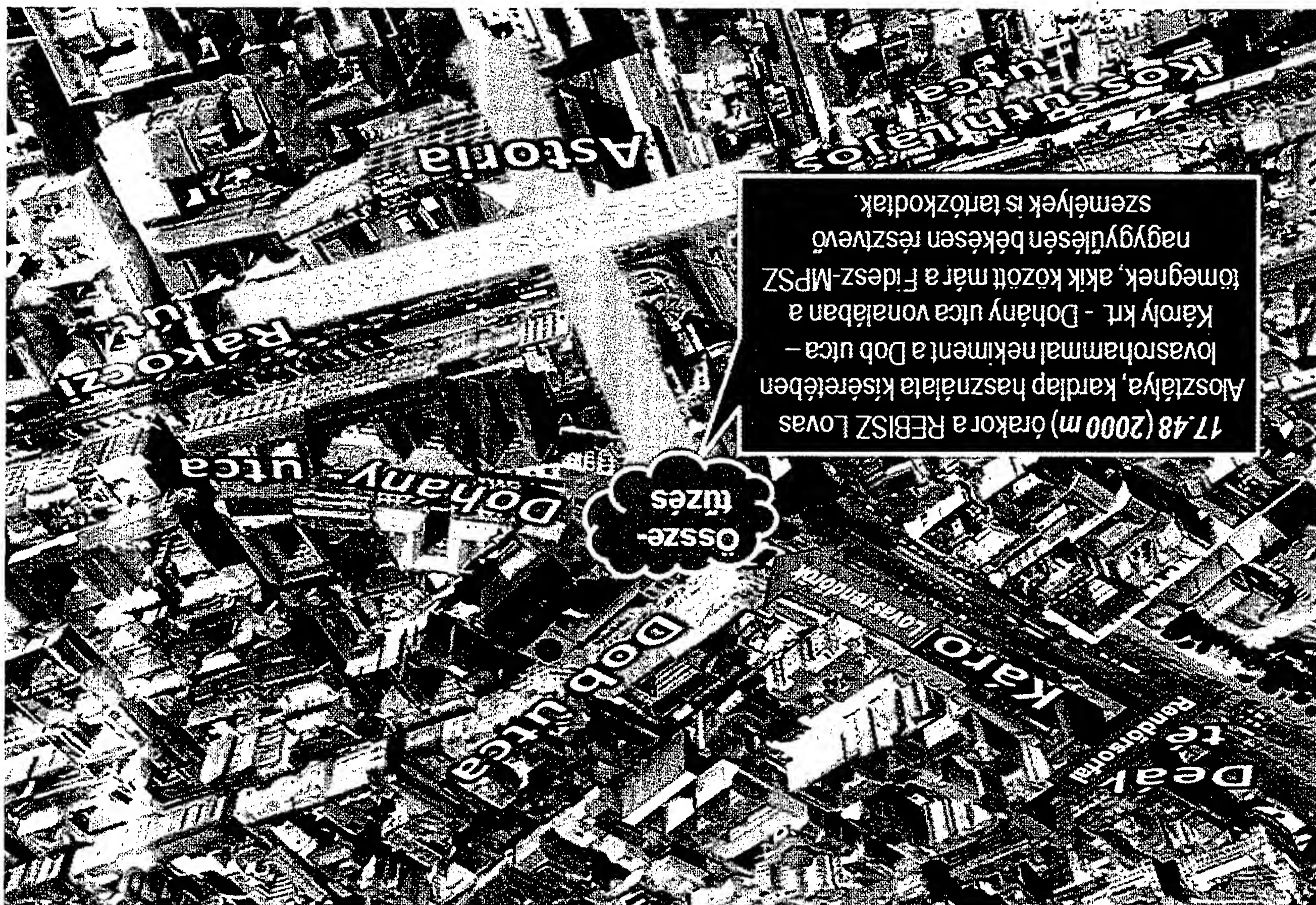

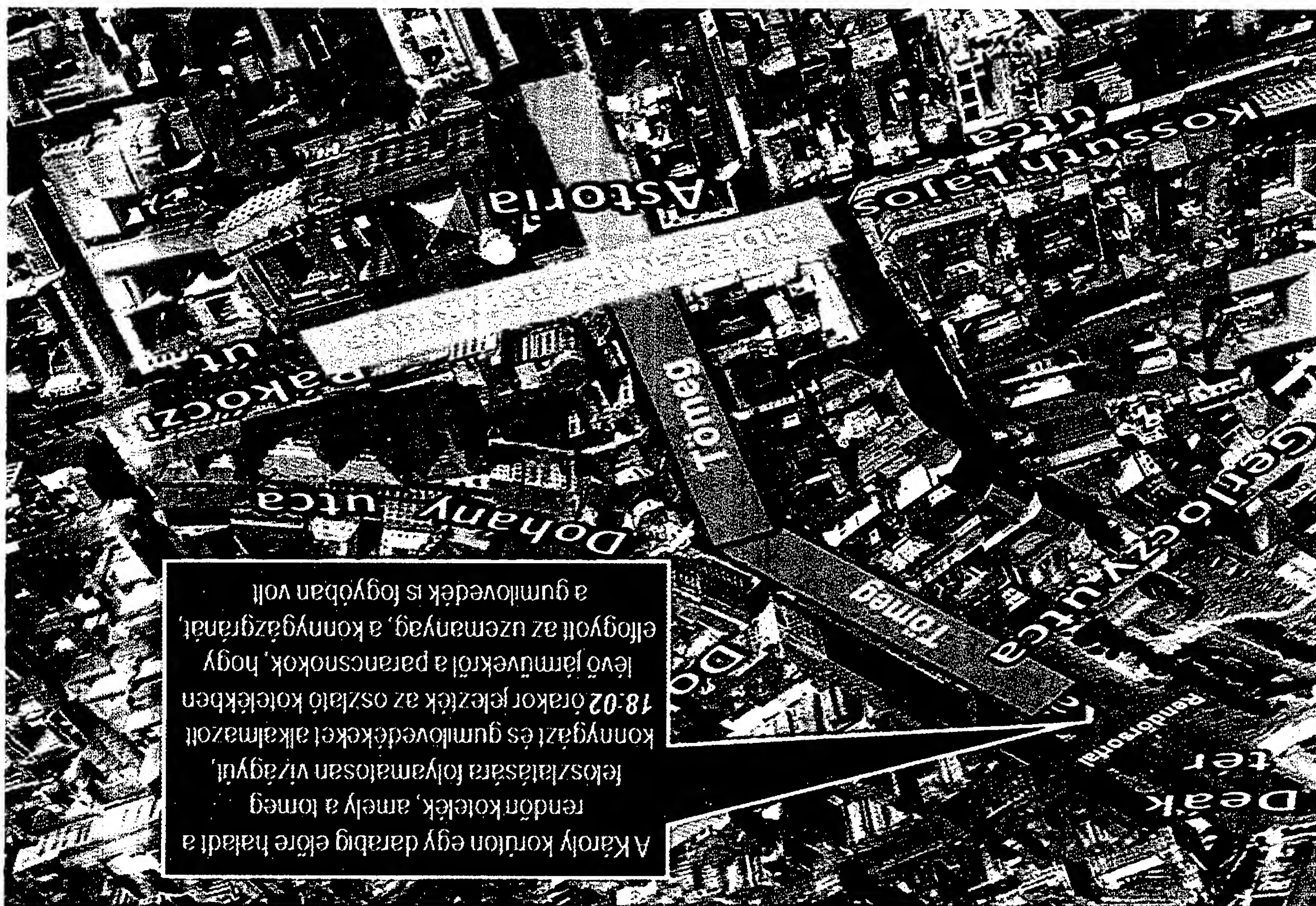

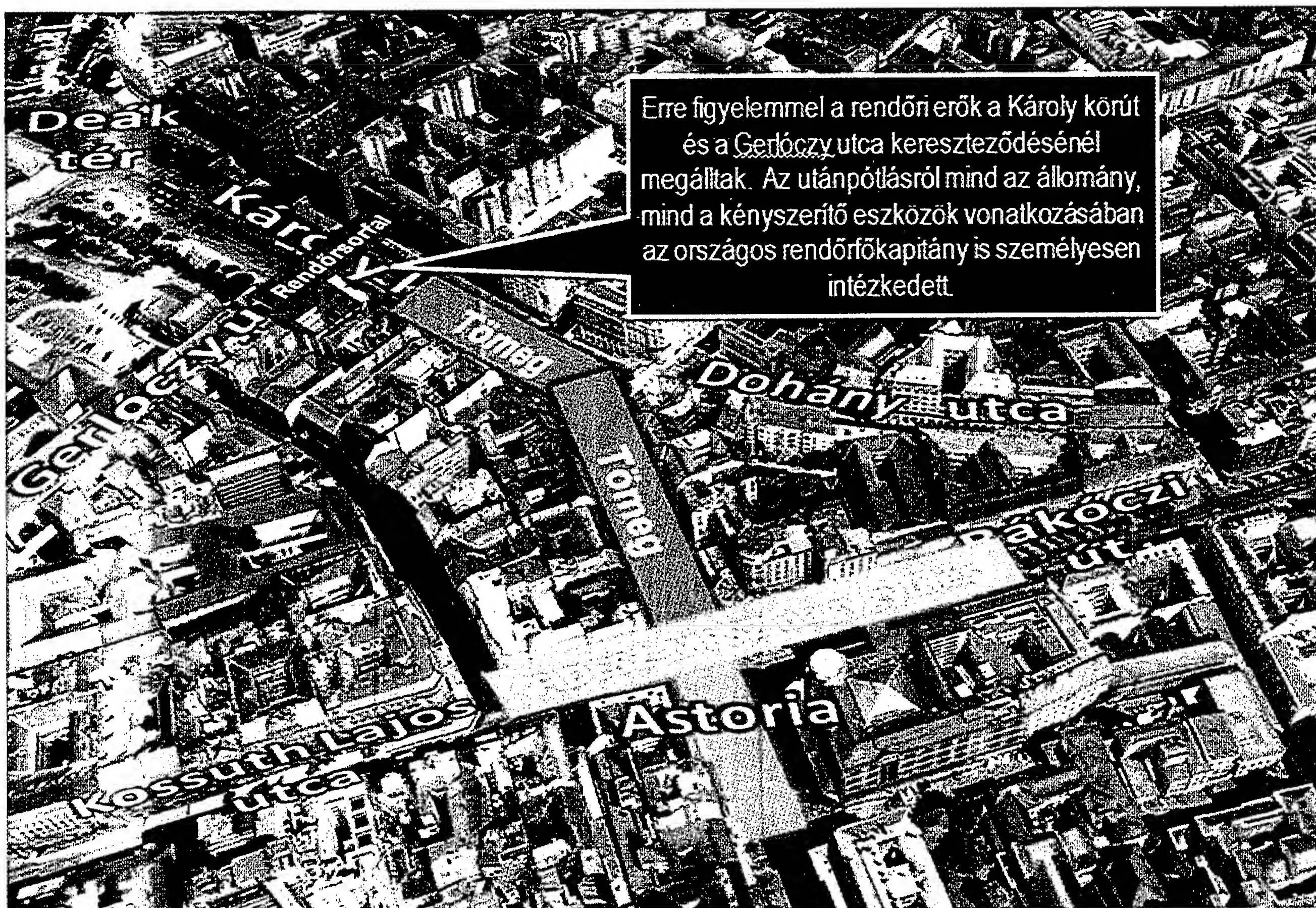

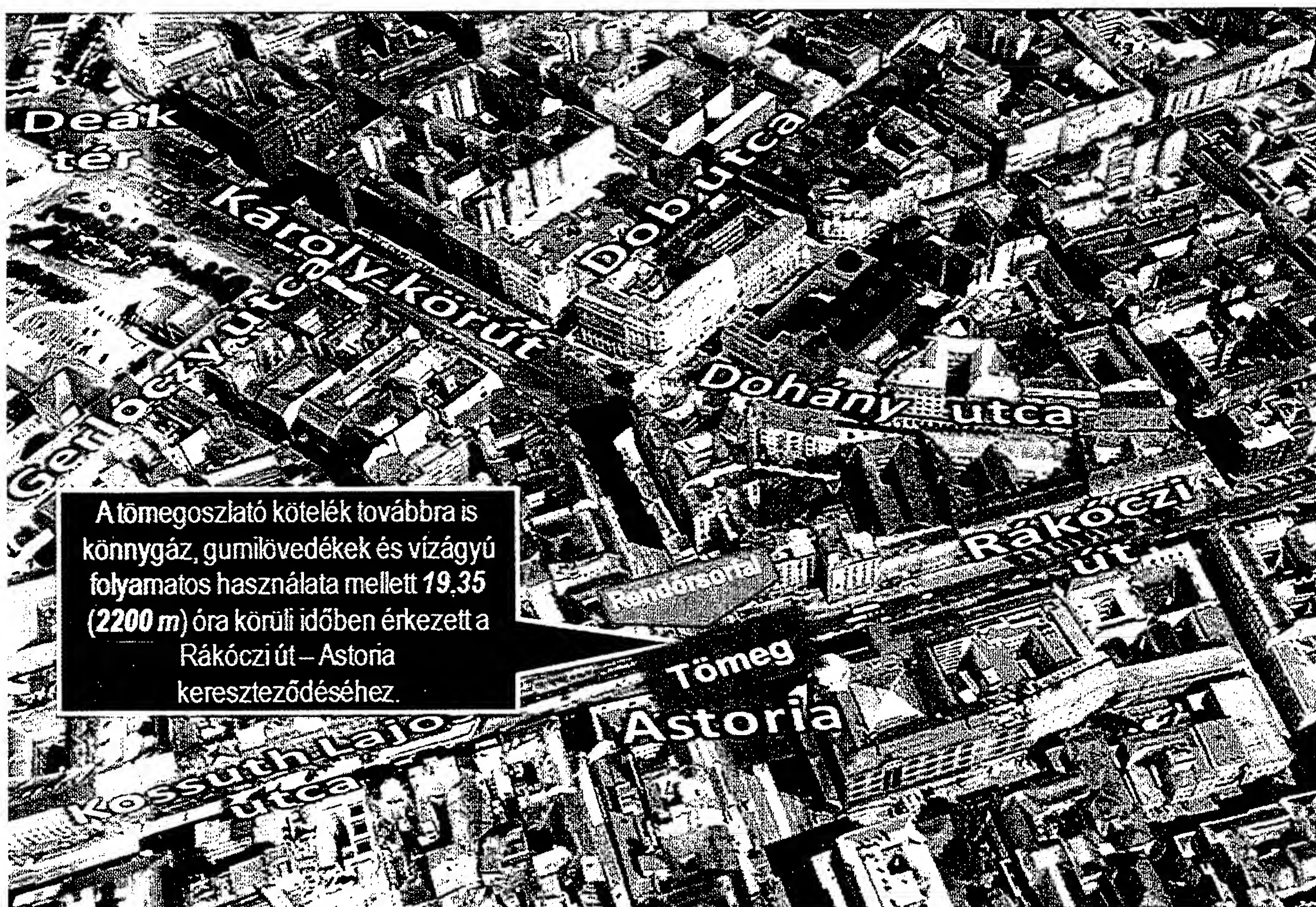
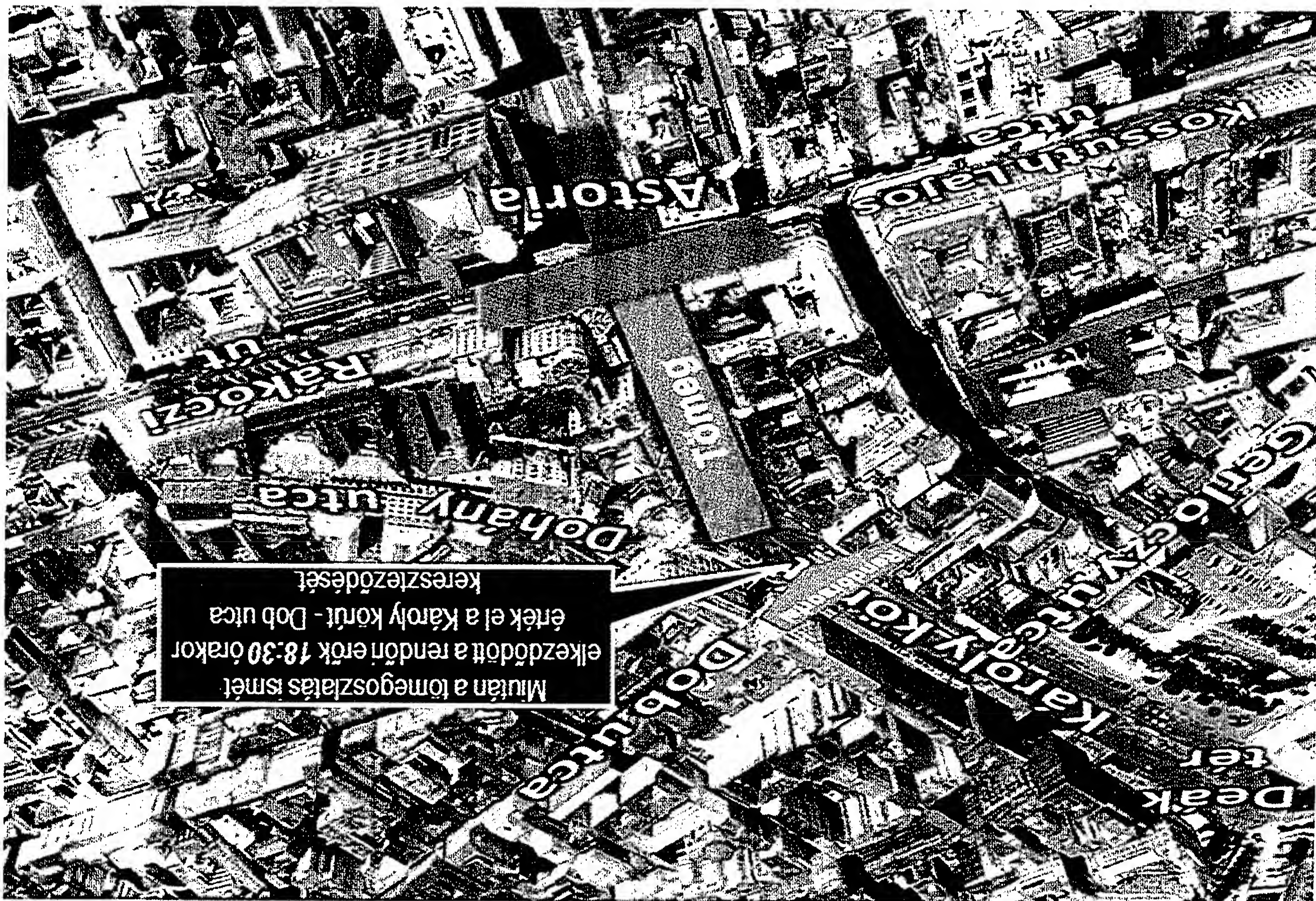

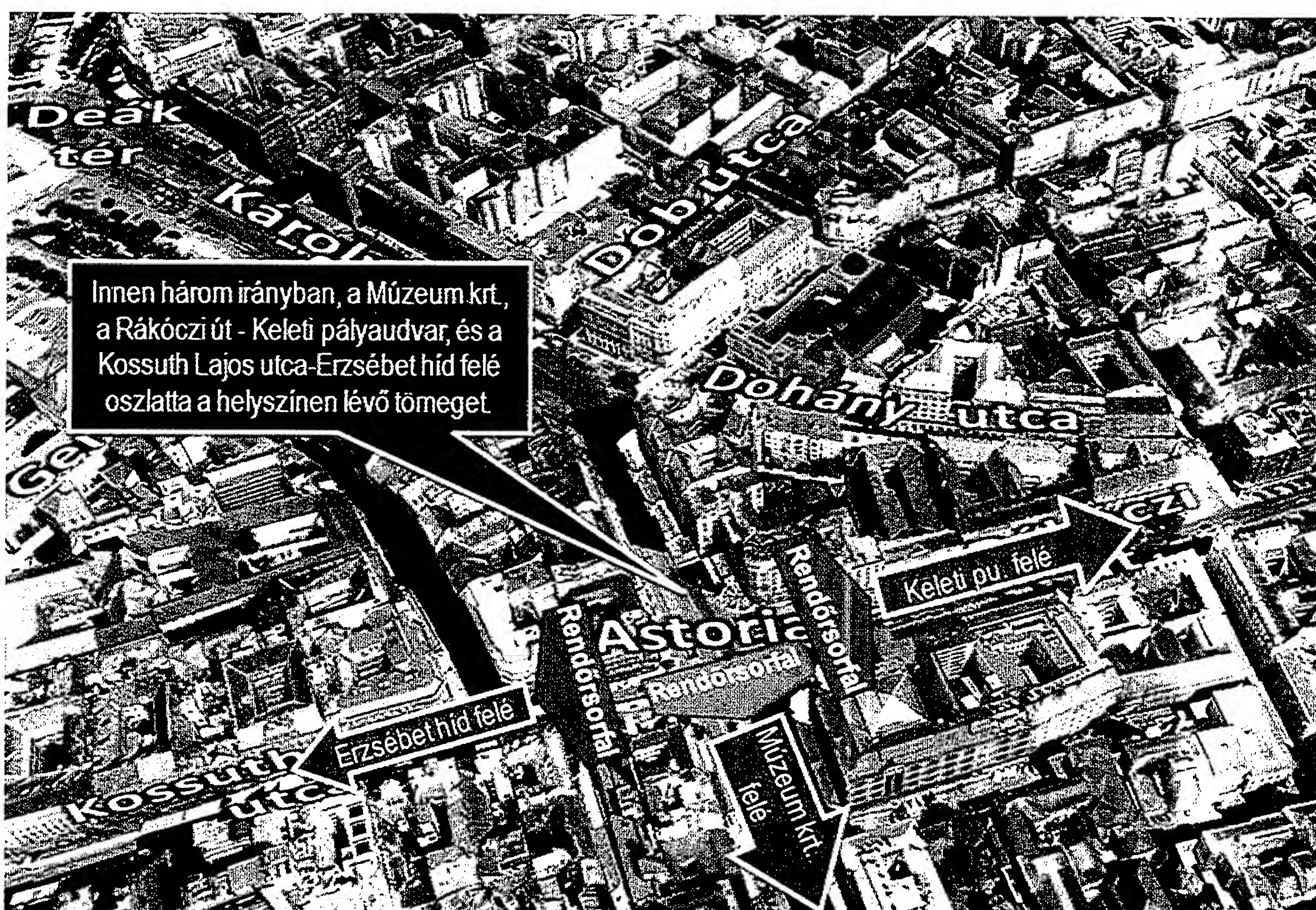
A Károly körön egy darabig előre haladt a rendőrkötelek, amely a tömeg feloszlására folyamatosan vízágyút, konnygáz és gumilövedékeket alkalmazott 18:02 órakor jelezték az oszlató kötelekben lévő járművekről a parancsnokok, hogy elfogyott az uzemanyag, a konnygázágránát, a gumilövedék is fogóban van.

Erre figyelemmel a rendőri erők a Károly körút és a Gerlóczy utca kereszteződésénél megálltak. Az utánpótlásról mind az állomány, mind a kényszerítő eszközök vonatkozásában az országos rendőrfőkapitány is személyesen intézkedett.

36789.51

1990.09.01

X144856

Dr. Balsai Istvánt Orbán Viktor miniszterelnök 2010. június 11-én nevezte ki miniszterelnöki megbízottá „a 2006. október 23-i rendőri brutális, tömeges emberi jogi jogsértések” elkövetőinek és felelőseinek kivizsgálására.

A jelentés végleges formája 2011. március 15-re készült el, mely most kerül a nagy nyilvánosság elé.

A brutális rendőri intézkedések, őrizetbe vételek nem kis részben véten személyeket értek – miközben kétségtelen, voltak rendőrököt támadó csoportok. Az eredmény: 100 sérülés, közte a gumilövedékek okozta 16 súlyos, életveszélyes.

A jelentés szerint a rendőri tevékenység három eleme valósított meg súlyos bűncselekményeket:

- a zárósorfal alkalmazásának elmulasztása, s az erőszakoskodók rászorítása a FIDESZ-nagygyűlés békés résztvevőire;

- gumilövedékek jogtalan használata. A gumilövedékek használata nem volt rendszeresített, az eszközök használata ehhez képest több szempontból aránytalan is volt, amit a súlyos, életveszélyes sérülések is bizonyítanak;

- ehhez képest a rendőrök azonosíthatatlansága valószínűleg jelentéktelen cselekmény.

Külön fejezet elemzi a volt miniszterelnök felelősségét.

A miniszteri biztosnak sokan segítettek: közülük kiemelendő Dr. Völgyesi Miklós nyugalmazott legfelsőbb bírósági bíró.

Reménykedhetünk-e, hogy a már sokszor elbukott magyar jogállam, jogszolgáltatás újabb vizsgálja ezúttal sikeres lesz?

Dr. Jobbágyi Gábor

www.kairosz.hu

ISBN 978-963-662-510-8

9 789636 625108 >

3800 Ft

AKOS RENDŐRI FELLÉPÉSRŐL

XB 168498

BALSAI

BALSAI-JELENTÉS

A 2006. ŐSZI ERŐSZAKOS RENDŐRI FELLÉPÉSRŐL

